

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Murat ÇİÇEK

**MERSİN İLİ SU ÜRÜNLERİ TÜKETİM ALGISININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ANABİLİM DALI

ADANA, 2016

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**MERSİN İLİ SU ÜRÜNLERİ TÜKETİM ALGISININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Murat ÇİÇEK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ANABİLİM DALI

Bu Tez 18/07/2016 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oybirliği/Oyçokluğu ile Kabul Edilmiştir.

.....
Prof. Dr. Suat DİKEL
DANIŞMAN

.....
Doç. Dr. Levent SANGÜN
ÜYE

.....
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZ
ÜYE

Bu Tez Enstitümüz Su Ürünleri Yetiştiricilik Anabilim Dalında hazırlanmıştır.
Kod No:

**Prof. Dr. Mustafa GÖK
Enstitü Müdürü**

**Bu Çalışma Ç. Ü. Araştırma Projeleri Birimi Tarafından Desteklenmiştir.
Proje No: FYL2014-2900**

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve
fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri
Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**MERSİN İLİ SU ÜRÜNLERİ TÜKETİM ALGISININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Murat ÇİÇEK

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ANABİLİM DALI**

Danışman : Prof. Dr. Suat DİKEL
Yıl: 2016, Sayfa: 165
Jüri : Prof. Dr. Suat DİKEL
: Doç. Dr. Levent SANGÜN
: Yrd. Doç Dr. Mustafa ÖZ

Mersin ili büyükşehir belediyeleri içindeki ilçeleri ve Tarsus ilçesini kapsayan bir çalışma genelinde toplam 595 kişi ile bire bir yapılan anket çalışması sonucunda kente ait su ürünleri tüketim algısının ortaya çıkartılmasına çalışılmıştır. Su ürünlerinin insan sağlığı açısından önemi sorulan katılımcıların %67,17'sinin iyi derecede, %26,93'ünün orta derecede, %5,89'unun ise düşük derecede bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre ankete katılanların % 53,53 civarı kanatlı etini, %33,33 ünün kırmızı eti, % 13,13'ünün ise su ürünlerini ilk tercih olarak tükettiğini ifade etmişlerdir. Ankette su ürünleri tüketimini etkileyen faktörlerin ortaya çıkartılması için sorulan sorulara verilen yanıtlar ile su ürünleri tüketenlerin bir bölümü (%30'unun) kokusu nedeniyle, %23'ünün temizlemesinin zor olması nedeniyle, %16'ü ise tadı nedeniyle su ürünleri tüketmediklerini beyan etmişlerdir. Diğer taraftan bu çalışmada tüketicilerin %76'sı su ürünlerini evde tüketmeyi tercih ederlerken, %24'ünün ise ev dışında tüketmekte olduklarını ifade etmişlerdir. Çalışmada su ürünlerinin tanıtım ve reklamlarının yeterli olmadığı, bununla beraber marketlerde su ürünleri bulma konusunda da durumun benzer olduğu ifade edilmiştir. Bu çalışma ile Mersin ili açısından su ürünleri tüketim alışkanlıkları, istekleri ve tüketmeme nedenleri gibi konularda bazı ipuçları elde edilmiştir. Elde edilen en belirgin sonuçlardan birisi tüketici profilinin ortaya çıkartılması ve tüketim algısının daha iyi anlaşılması ile tüketimin artırılabilceğidir.

Anahtar Kelimeler: Mersin, Su Ürünleri Tüketim Algısı

ABSTRACT

MSc. THESIS

EVALUATION OF THE PERCEPTION OF SEAFOOD CONSUMPTION IN MERSİN PROVINCE

Murat ÇİÇEK

**ÇUKUROVA UNIVERSITY
INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF AQUACULTURE**

Supervisor : Prof. Dr. Suat DİKEL
Year: 2016, Pages: 165
Jury : Prof. Dr. Suat DİKEL
: Assoc. Prof. Dr. Levent SANGÜN
: Asst. Prof. Dr. Mustafa ÖZ

This study was conducted to determine the perception of seafood consumption, people who living in the central district of Mersin. The survey was applied face to face with 17 questions to 595 people determined by random sampling. The importance of fish consumption on human health was determined 67.17% of participants known to remarkably, 26.93% of moderately and 5.89% of slightly. Survey results showed that the most consumers in this region prefer to consume 53.53% of chicken, 33.33 % of red meat and 13.22 % of fish meat respectively. The participants reported that they don't consume fish of 32% due to the smell, 23% gutting and 13% taste. On the other hand, in this survey results was reported 76 % of fish consumers generally prefer to eat at home and other 24 % to eat outside. In this study, promotion of fishery products and market network were inadequate of by the consumers. There are many results to be observed from this study. However, one of the most obvious results that fish consumption can be increased with the result of a better promotion of seafood, exposing of a consumer profile and a better understanding of consumer perception.

Key Words: Mersin, , perception, seafood, consumption

TEŞEKKÜR

Çalıőmamın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen ve bana her konuda yapıcı ve yönlendirici fikirleri ile daima yol gösteren danışman hocam Sayın Prof. Dr. Suat DİKEL'e sonsuz teşekkürler.

Tezim süresince bana destek veren meslektaşlarım Tuçe TATIL, Gizem SAĞLAMTİMUR, Alp ÖZGÜVEN, Sertaç TELLİOĞLU, F.Süleyman YABACI Pınar MUMOĞULLARINDA ve Öğr.Gör.Dr. Ilgın ÖZŞAHİNOĞLU'na teşekkür ederim.

Ayrıca anketlerin uygulanmasında bana ciddi yardımları dokunan Alican AYDOĞAN'a teşekkür ederim

Tez çalışmam esnasında maddi destek veren Ç.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi'ne (Proje no: FYL2014-2900) içten teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ÖZ	I
ABSTRACT	II
TEŞEKKÜR	III
İÇİNDEKİLER	IV
ÇİZELGELER DİZİNİ	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	XII
1. GİRİŞ	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	5
2.1. Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar.....	5
2.2. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar	15
3. MATERYAL VE METOD	21
3.1. Materyal.....	21
3.2. Metot	21
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	25
4.1. Mersin İli Merkezinde Yaşayan Su Ürünleri Tüketicilerinin Tüketim Eğilimleri üzerine cinsiyet farkının katkısı.....	25
4.2. Mersin ili merkezinde yaşayan su ürünleri tüketicilerinin tüketim eğilimlerine eğitim seviyelerinin katkısı.....	64
4.3. Mersin İli Merkezinde Yaşayan Su Ürünleri Tüketicilerinin Tüketim Eğilimlerine Yaş Faktörünün Katkısı.....	104
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	155
5.1. Sonuç.....	155
5.2. Öneriler	156
KAYNAKLAR	159
ÖZGEÇMİŞ	165

ÇİZELGELER DİZİNİ

SAYFA

Çizelge 1.1.	2011 Yılında Bazı Ülkelerin Kişi Başı Su Ürünleri Tüketim Miktarları (kg)	1
Çizelge 3.1.	Su Ürünleri Tüketici Bilgi Formu	22
Çizelge 4.1.	Mersinde Yaşayan Tüketicilerin Et Tüketim Tercihi.....	25
Çizelge 4.1.a.	Et tüketimi Üzerine Cinsiyet faktörünün Etkisi ki-kare testi ile ölçülerek elde edilmiş sonuçlar	27
Çizelge 4.2.	Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri.....	28
Çizelge 4.2.a.	Düzenli Su Ürünleri Tüketimi üzerine cinsiyetin etkisini test etmek İçin Yapılan ki-kare Testi Sonuçları	28
Çizelge 4.3.	Cevabı Evet Olan Katılımcıların Su Ürünlerini Tercih Etme Nedenlerinden İlk Üçü	30
Çizelge 4.4.	Cevabı “Hayır” Olan Katılımcıların Su Ürünlerini Tercih Etmeme Nedenleri.....	32
Çizelge 4.5.	Cinsiyetler Arasında Su Ürünleri Tüketiminin Öneminin Bilinmesi	34
Çizelge 4.6.	Erkek ve Kadın Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirleri	35
Çizelge 4.6.a.	Cinsiyetlerin Su Ürünleri Fiyat Algısı Üzerine etkisi için Yapılan ki-kare testi sonuçları	36
Çizelge 4.7.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Ve Erkek Tüketicilerin Yanıtları	38
Çizelge 4.7.a.	Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür? Sorusuna cinsiyetler arasında alınan yanıtların karşılaştırıldığı ki-kare Testi sonuçları.....	38
Çizelge 4.8.	Cinsiyetler Arası Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihleri	40
Çizelge 4.9.	Cinsiyetler Arası Su Ürünlerini Tüketme Bölgesi Olarak Ev Ve Restoran Tercihleri İncelenmiştir.....	42

Çizelge 4.10.	Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri	44
Çizelge 4.11.	Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Su Ürünleri Pişirme Tercihleri	46
Çizelge 4.12.	Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Yapabildiklerini Beyan Ettikleri Yemek Çeşitleri.....	48
Çizelge 4.13.	Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	50
Çizelge 4.14.	Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	52
Çizelge 4.15.	Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	54
Çizelge 4.16.	Katılımcıların Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar.....	56
Çizelge 4.17.	Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	58
Çizelge 4.18.	Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar.....	60
Çizelge 4.19.	Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Erkek Ve Kadın Tüketicilerin Verdikleri Yanıtlar.....	62
Çizelge 4.20.	En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Katılımcıların Verdikleri Yanıtlar	64
Çizelge 4.20.a.	Et Tüketimi Üzerine Eğitim Düzeyinin Etkisini Karşılaştıran ki-kare testi Sonuçları	65
Çizelge 4.21.	Katılımcıların Eğitim Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	67
Çizelge 4.21.a.	Eğitim Düzeyinin Düzenli Su Ürünleri Tüketimine Etkisini Test Eden ki-kare Testi Sonuçları	67

Çizelge 4.22.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Veren Katılımcıların 3 Nedenini 1, 2, 3 Olarak Derecelendirdiği En Önemli Nedenler.....	69
Çizelge 4.23.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Katılımcıların 3 Nedeninizi 1, 2, 3 Olarak Derecelendirdiği En Önemli 3 Nedeni.....	71
Çizelge 4.24.	İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Eğitim Faktörüne Göre Dağılımı	73
Çizelge 4.25.	Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Yanıt Veren Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Dağılımları.....	75
Çizelge 4.25.a.	Su ürünlerinin pahalılığı yaş faktörünün etkisinin karşılaştırılması için yapılan ki-kare testi sonuçları.....	76
Çizelge 4.26.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları.....	78
Çizelge 4.27.	Eğitim Düzeylerine Göre Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihleri.....	80
Çizelge 4.28.	Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerler.....	82
Çizelge 4.29.	Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihleri.....	84
Çizelge 4.30.	Tüketicilerin Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihleri Belirtilmiştir	86
Çizelge 4.31.	Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	88
Çizelge 4.32.	Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	90
Çizelge 4.33.	Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtlar.....	92

Çizelge 4.34.	Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	94
Çizelge 4.35.	Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar.....	96
Çizelge 4.36.	Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar	98
Çizelge 4.37.	Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar	100
Çizelge 4.38.	Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar	102
Çizelge 4.39.	Yaş Gruplarına Göre Et Tüketim Eğilimleri.....	104
Çizelge 4.39.a.	Et Tüketim Üzerine Yaş Faktörünün Etkisini karşılaştıran ki-kare testi sonuçları	105
Çizelge 4.40.	Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar.....	108
Çizelge 4.40.a.	Düzenli olarak Su ürünleri Tüketimi Üzerine Yaş faktörünün Etkisini Karşılaştıran ki-kare testi Sonuçları.....	108
Çizelge 4.41.	Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedeni.....	111
Çizelge 4.42.	Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedeni.....	113
Çizelge 4.43.	İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Yaş Faktörüne Göre Dağılımı	116
Çizelge 4.44.	Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Ayrılmış Gruplara Göre Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	118

Çizelge 4.44.a.	Yaş grupları Arasında Su ürünlerinin Fiyat Algısını Test Eden ki-kare test Sonuçları.....	119
Çizelge 4.45.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Yaş Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları	121
Çizelge 4.45.a.	Yaş grupları arasında Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör olması Algısını Karşılaştıran ki-kare Testi Sonuçları	122
Çizelge 4.46.	Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tercihiniz Nedir? Sorusuna Yaş Gruplarına Göre Verilen Yanıtlar.....	124
Çizelge 4.47.	Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerler	127
Çizelge 4.48.	Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihler.....	129
Çizelge 4.49.	Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtlar.....	132
Çizelge 4.50.	Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtlar.....	134
Çizelge 4.51.	Yaş Gruplarına Göre Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde Servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri Yanıtlar	136
Çizelge 4.52.	Yaş Gruplarına Göre Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtlar.....	138
Çizelge 4.53.	Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna alınan yanıtlar.	140
Çizelge 4.54.	Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna alınan yanıtlar	142

- Çizelge 4.55. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna alınan yanıtlar 144
- Çizelge 4.56. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna alınan yanıtlar 147
- Çizelge 4.57. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna alınan yanıtlar. 148

ŞEKİLLER DİZİNİ

SAYFA

Şekil 1.1.	Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin et ve su ürünleri tüketimleri (Anonim 2015).....	2
Şekil 1.2.	Dünya çapında günümüzde ve gelecekte su ürünleri tüketimi değerleri (FAOSTAT, 2014).....	3
Şekil 1.3.	Türkiye'de Yıllara Göre Su Ürünleri Tüketimi.....	4
Şekil 4.1.	Mersinde Yaşayan Tüketicinin Et Tüketim Tercihleri	25
Şekil 4.2.	Erkek katılımcıların et tüketim tercihleri.....	26
Şekil 4.3.	Kadın Katılımcıların Et Tüketim Tercihleri	26
Şekil 4.4.	Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri.....	29
Şekil 4.5.	Kadın Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri.....	29
Şekil 4.6.	Erkek Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri	30
Şekil 4.7.	Düzenli Su Ürünleri Tüketen Erkek + Kadın Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Sonuç	30
Şekil 4.8.	Düzenli Su Ürünleri Tüketen KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler	31
Şekil 4.9.	Düzenli Su Ürünleri Tüketen ERKEK Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler	31
Şekil 4.10.	Düzenli Su Ürünleri Tüketimine HAYIR Yanıtı Veren ERKEK + KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Sonuç.....	32
Şekil 4.11.	Su Ürünleri Tüketmediğini Beyan Eden KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler	33

Şekil 4.12.	Su Ürünleri Tüketmediğini Beyan Eden ERKEK Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler	33
Şekil 4.13.	Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Su Ürünleri Tüketim Bilinci	34
Şekil 4.14.	Kadın Tüketicilerin İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Bilme Seviyeleri.....	34
Şekil 4.15.	Erkek Tüketicilerin İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Bilme Seviyeleri.....	35
Şekil 4.16.	Erkek ve Kadın Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı	36
Şekil 4.17.	Kadın Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerin Dağılımı	37
Şekil 4.18.	Erkek Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerin Dağılımı	37
Şekil 4.19.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Ve Erkek Tüketicilerin Yanıtlarının Dağılımı	39
Şekil 4.20.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Tüketicilerin Yanıtları	39
Şekil 4.21.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Erkek Tüketicilerin Yanıtları	40
Şekil 4.22.	Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Cinsiyet Farkı Gözetilmeksizin Oluşan Tercihler	41
Şekil 4.23.	Kadın Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tüketim Tercihleri	41
Şekil 4.24.	Erkek Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tüketim Tercihleri	42
Şekil 4.25.	Genel Olarak Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Verilen Yanıtlar	43
Şekil 4.26.	Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Kadınların Verdiği Yanıtlar	43

Şekil 4.27.	Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Erkeklerin Verdiği Yanıtlar	44
Şekil 4.28.	Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri	45
Şekil 4.29.	Kadın Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri.....	45
Şekil 4.30.	Erkek Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri.....	46
Şekil 4.31.	Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri	47
Şekil 4.32.	Kadın Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri	47
Şekil 4.33.	Erkek Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri.....	48
Şekil 4.34.	Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	49
Şekil 4.35.	Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Kadın Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	49
Şekil 4.36.	Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Erkek Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	50
Şekil 4.37.	Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	51
Şekil 4.38.	Kadın Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	51
Şekil 4.39.	Erkek Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	52
Şekil 4.40.	Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	53

Şekil 4.41.	Kadın Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	53
Şekil 4.42.	Erkek Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	54
Şekil 4.43.	Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	55
Şekil 4.44.	Kadın Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	55
Şekil 4.45.	Erkek Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	56
Şekil 4.46.	Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	57
Şekil 4.47.	Kadın Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	57
Şekil 4.48.	Erkek Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	58
Şekil 4.49.	Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	59
Şekil 4.50.	Bayan Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	59
Şekil 4.51.	Erkek Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	60
Şekil 4.52.	Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	61

Şekil 4.53.	Bayan Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	61
Şekil 4.54.	Erkek Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	62
Şekil 4.55.	Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Erkek Ve Kadın Tüketicilerin Verdikleri Yanıtların Dağılımı	63
Şekil 4.56.	Bayan Katılımcıların Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	63
Şekil 4.57.	Erkek Katılımcıların Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	64
Şekil 4.58.	Eğitim Faktörüne Göre Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı.....	65
Şekil 4.59.	En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Üniversite Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	66
Şekil 4.60.	En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Orta Öğretim Yada Lise Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	66
Şekil 4.61.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	68
Şekil 4.62.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Üniversite Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	68
Şekil 4.63.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Orta Öğretim Yada Lise Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı	69
Şekil 4.64.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları	70
Şekil 4.65.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları.....	70

Şekil 4.66.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Orta Öğretim Yada Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları.....	71
Şekil 4.67.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı.....	72
Şekil 4.68.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Üniversite Mezunu Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı	72
Şekil 4.69.	Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Orta Öğretim Yada Lise Mezunu Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı.....	73
Şekil 4.70.	Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Su Ürünleri Tüketim Bilinci.....	74
Şekil 4.71.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Bilinci	74
Şekil 4.72.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Bilinci	75
Şekil 4.73.	Katılımcıların Eğitim Faktörüne Göre Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı	76
Şekil 4.74.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı	77
Şekil 4.75.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı	77
Şekil 4.76.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Tüketici Yanıtlarının Dağılımı	79
Şekil 4.77.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Üniversite Mezunu Tüketici Yanıtlarının Dağılımı.....	79
Şekil 4.78.	Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Tüketici Yanıtlarının Dağılımı	80

Şekil 4.79.	Eğitim Düzeylerine Göre Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercih Dağılımları	81
Şekil 4.80.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı	81
Şekil 4.81.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı	72
Şekil 4.82.	Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	83
Şekil 4.83.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	83
Şekil 4.84.	Orta Öğretim ve Lise Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	84
Şekil 4.85.	Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları.....	85
Şekil 4.86.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları	85
Şekil 4.87.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları.....	86
Şekil 4.88.	Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı	87
Şekil 4.89.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı	87
Şekil 4.90.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı	88
Şekil 4.91.	Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	89
Şekil 4.92.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Soruna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	89
Şekil 4.93.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Soruna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	90

Şekil 4.94.	Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	91
Şekil 4.95.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	91
Şekil 4.96.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	92
Şekil 4.97.	Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	93
Şekil 4.98.	Üniversite Mezunu Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı	93
Şekil 4.99.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı	94
Şekil 4.100.	Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	95
Şekil 4.101.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	95
Şekil 4.102.	Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	96
Şekil 4.103.	Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	97
Şekil 4.104.	Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	97

Şekil 4.105. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	98
Şekil 4.106. Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	99
Şekil 4.107. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	99
Şekil 4.108. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	100
Şekil 4.109. Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar	101
Şekil 4.110. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	101
Şekil 4.111. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	102
Şekil 4.112. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	103
Şekil 4.113. Üniversite Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	103
Şekil 4.114. Orta Öğretim ve Lise Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	104

Şekil 4.115. Yaş Faktörüne Göre Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	105
Şekil 4.116. 18-35 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	106
Şekil 4.117. 18-35 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	106
Şekil 4.118. 36-50 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	107
Şekil 4.119. 51+ Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı	107
Şekil 4.120. Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	109
Şekil 4.121. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar.....	109
Şekil 4.122. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	110
Şekil 4.123. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar	110
Şekil 4.124. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı	111
Şekil 4.125. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	112
Şekil 4.126. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	112
Şekil 4.127. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	113

Şekil 4.128. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı	114
Şekil 4.129. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	114
Şekil 4.130. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	115
Şekil 4.131. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı.....	115
Şekil 4.132. İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Yaş Faktörüne Göre Dağılım Oranları.....	116
Şekil 4.133. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	117
Şekil 4.134. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	117
Şekil 4.135. 50+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	118
Şekil 4.136. Katılımcıların Yaş Faktörü İle Ayrılmış Gruplara Göre Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	119
Şekil 4.137. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	120
Şekil 4.138. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	120

Şekil 4.139. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	121
Şekil 4.140. 50+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	122
Şekil 4.141. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Müdür? Sorusuna Yaş Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları.....	123
Şekil 4.142. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	123
Şekil 4.143. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	124
Şekil 4.144. 50+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı	125
Şekil 4.145. Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tercihiniz Nedir Sorusuna Yaş Gruplarına Göre Verilen Yanıtların Dağılımı ..	125
Şekil 4.146. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı	126
Şekil 4.147. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı	126
Şekil 4.148. 51+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı	127
Şekil 4.149. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	128
Şekil 4.150. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	128
Şekil 4.151. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı	129
Şekil 4.152. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi	130

Şekil 4.153. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi	130
Şekil 4.154. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi	131
Şekil 4.155. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi	131
Şekil 4.156. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı	132
Şekil 4.157. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı	132
Şekil 4.158. 36-50+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı	133
Şekil 4.159. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı	133
Şekil 4.160. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	134
Şekil 4.161. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	134
Şekil 4.162. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	135
Şekil 4.163. 51+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	135
Şekil 4.164. Yaş Gruplarına Göre Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	136
Şekil 4.165. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	136

Şekil 4.166. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	137
Şekil 4.167. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	137
Şekil 4.168. Yaş Gruplarına Göre Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtların Dağılımı	138
Şekil 4.169. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	138
Şekil 4.170. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	139
Şekil 4.171. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı	139
Şekil 4.172. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna alınan yanıtların dağılımı	140
Şekil 4.173. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	140
Şekil 4.174. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	141
Şekil 4.175. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	141
Şekil 4.176. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna alınan yanıtların dağılımı	142

Şekil 4.177. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	143
Şekil 4.178. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	143
Şekil 4.179. 51+Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	144
Şekil 4.180. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna alınan yanıtların dağılımı	145
Şekil 4.181. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	145
Şekil 4.182. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	146
Şekil 4.183. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	146
Şekil 4.184. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	147
Şekil 4.185. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	147
Şekil 4.186. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı	148
Şekil 4.187. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna alınan yanıtların dağılımı	149

Şekil 4.188. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.....	149
Şekil 4.189. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.....	150
Şekil 4.190. 51+Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.....	150

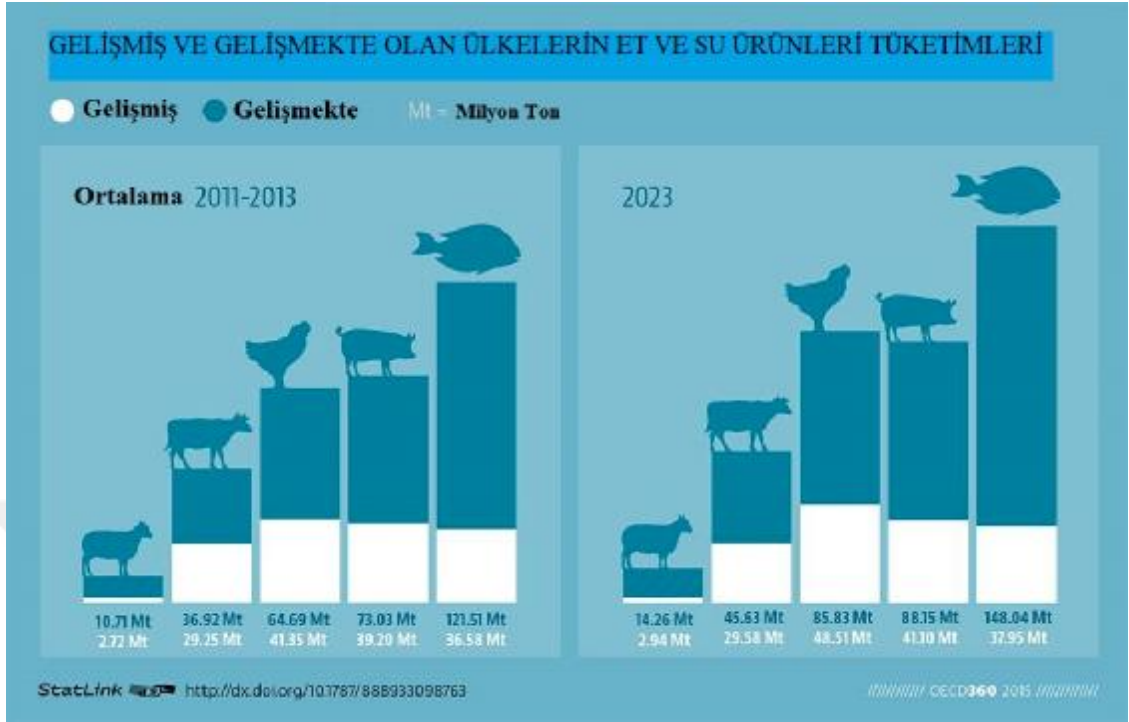
1. GİRİŞ

Su ürünleri hem sağlıklı bir besin olması hem de düşük fiyatlarla elde edilebilir olmasıyla dikkat çeken bir protein kaynağıdır. Buna rağmen ülkemizde tüketim istenilen seviyede değildir. Dünyada kişi başına düşen su ürünleri tüketim miktarı yılda ortalama **17 kg**'dır (FAO, 2011). Balık tüketimi açısından dünya ülkelerine bakıldığında Kanada, Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği ülkeleri gibi endüstriyel ülkelerde yıllık kişi başı balık tüketimi ortalama 28.3 kg kişi/yıl dır. Bu miktar Japonya gibi diğer gelişmiş ülkelerde 65.2 kg kişi/yıl gibi yüksek rakamları bulmuştur. Geçiş ekonomileri olan ülkelerde (Hırvatistan, Polonya vb.) yıllık kişi başı ortalama miktar 11.7 kg dır. Gelişmekte olan ülkeler (Senegal, Nijerya, Meksika, Arjantin vb.) ortalaması ise 13.8 kg/ kişi/yıl dır (FAO, 2011).

Çizelge 1.1. 2011 Yılında Bazı Ülkelerin Kişi Başı Su Ürünleri Tüketim Miktarları (kg) (FAO, 2011).

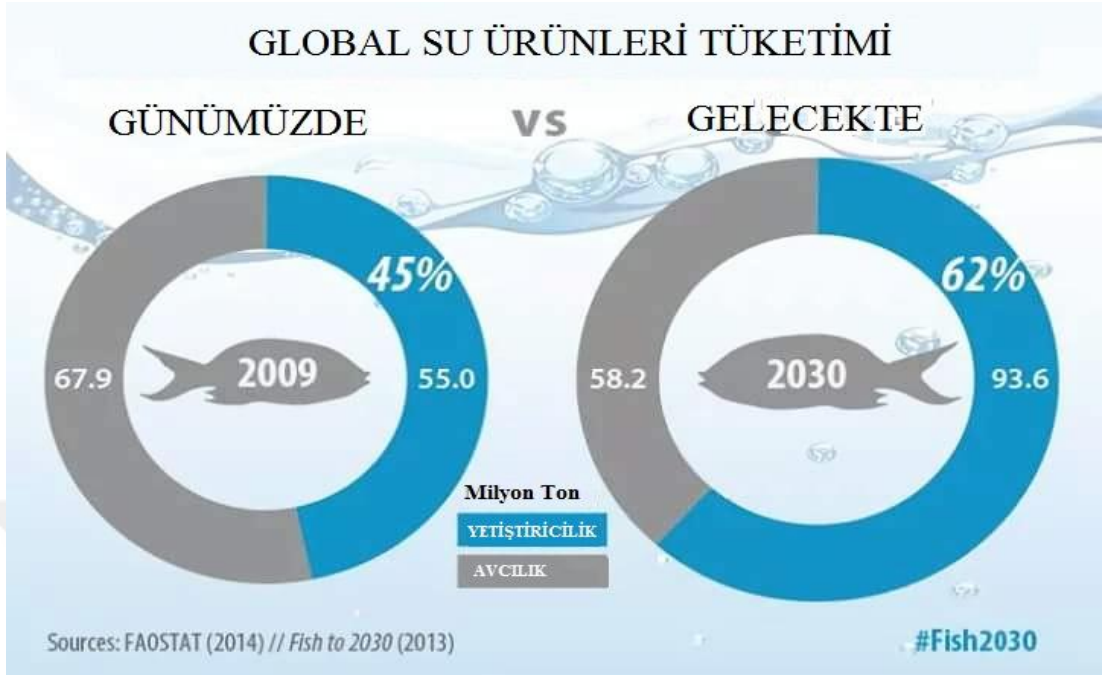
• Portekiz	57,1
• İspanya	43
• Fransa	34,8
• İtalya	25,8
• Almanya	14,2

Ülkemizde toplam su ürünleri üretimi 703.545.2 ton olup yıllık kişi başı tüketim miktarı **6,3 kg**'dır (TÜİK, 2012). Türkiye için bu miktar yıllık hayvansal protein kaynağı tüketiminin yalnızca **% 5,3**'ünü oluşturmaktadır. Birçok ülkede farklı değişkenlikler gösteren su ürünleri tüketim değerleri ABD'de, 2004'te en yüksek seviye olan 7,5 kg 2011'de 6,8 kg'a, 2012 yılında da bu ortalama 6,5kg/yıl seviyelerinde su ürünleri tüketimi yapıldığı bildirilmiştir. Bu miktarlar; 37,19 kg tavuk eti, 25,85 kg sığır eti ve 20,86 kg domuz eti oranlarının yanında oldukça düşüktür (Dipietro, 2014). Ülkemizdeki durum ABD deki duruma paralel ve üzerinde çalışılmaya muhtaç görünmektedir. Oysa dünya çapındaki veriler ülkemiz ve ABD'indeki verilerin tersine çok farklı bir söylem geliştirmektedir. Aşağıda verilen çizelgeden de anlaşılacağı üzere tüketim artmaktadır.

Şekil 1.1. Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Et ve Su Ürünleri Tüketimleri (OECD 2014)

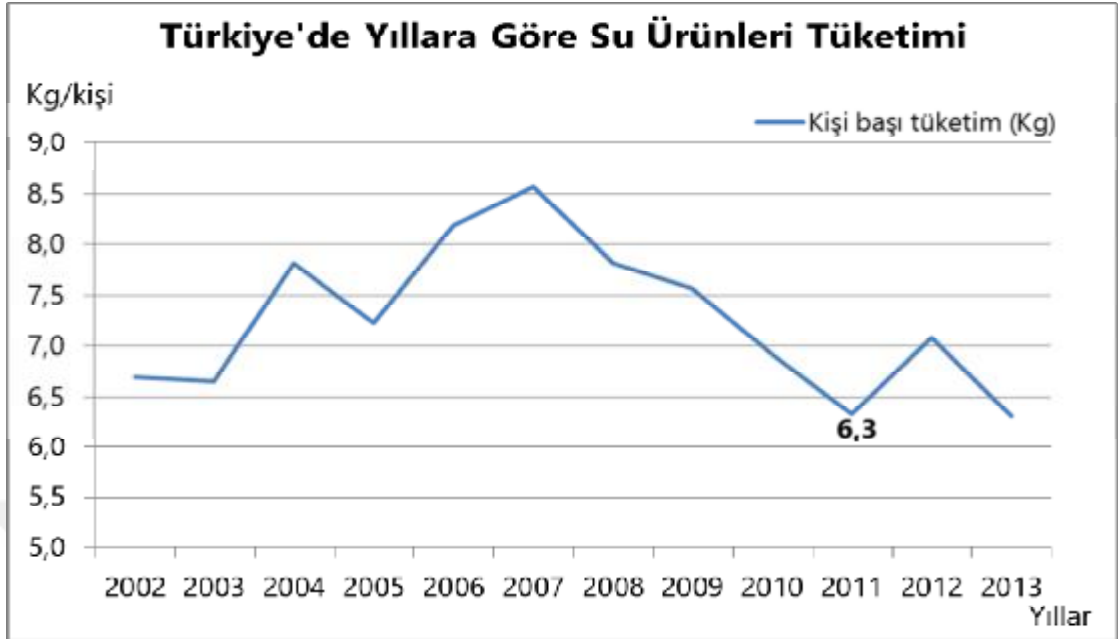
OECD'nin 2014 yılı itibariyle hazırlanmış olduğu günümüz ve yakın gelecekte et ve su ürünleri tüketimleri ve tahminlerinin sunulduğu bildiriye su ürünleri tüketim miktarının önümüzdeki on yılda artarak devam edeceğini iddia etmişlerdir. Rapora göre Gelişmekte olan ülkelerin su ürünleri tüketiminin yaklaşık %22 civarında bir artış göstereceği belirtilmiştir (Şekil 1.1). Bu rapordan alınacak önemli bir mesaj, su ürünlerinin yakın gelecekte de ciddi bir biçimde talep göreceği şeklindedir. Günümüzde ülkemiz gibi birçok ülkede su ürünleri tüketimi farklı algı sorunları ile karşı karşıyadır. ABD ve gelişmiş birçok AB ülkesinde geliştirilen yanlış ve çarpıtılmış bilgiler ve haberler aracılığı ile tüketici algısı yönetilerek su ürünleri tüketimi üzerinde algı yönetimi gerçekleştirilmektedir. Özellikle ABD durum o kadar açık ve nettir ki su ürünleri tüketimi üzerine devlet bile çeşitli şekillerde yasaklar getirmiştir. Örnek olarak Tilapia tüketimi ile ilgili yaratılan haber ve yöneltilen suçlamalar, Norveç salmonu ve astaxanthin içeriği hakkındaki neredeyse asılsız haberler, bu ürünlerin tüketimini yasaklatacak kadar ileri gitmiş durumdadır. Kimi yazar ve blog sahipleri (Mercola, 2013) köşelerinde yazdıkları yanıltıcı yazılar ile su ürünlerinin tüketilmesinin tehlikeli (!) bile sayılabileceğini iddia etmektedirler

Şekil 1.2. Dünya Çapında Günümüzde Ve Gelecekte Su Ürünleri Tüketimi Değerleri (FAOstat, 2014)

Su ürünleri tüketim değerleri ile günümüzde farklı değerlendirmeler olmasına karşın bilimsel beklentiler çok daha fazla önem kazanacağı yönündedir. FAO nun yapmış olduğu çalışmalar sonucunda günümüzde ve gelecekte olması beklenen tüketim değerlerinin ne kadar arttığı şekil 2 de gözler önüne serilmiştir.

Ülkemizde durum henüz bu tür bir baskı ya da saldırı altında olmamasına rağmen yine de ciddi sıkıntılar içinde gün geçtikçe daha da kötü bir hal almaktadır.

Şekil 1.3. Türkiye'de Yıllara Göre Su Ürünleri Tüketimi

Bu çalışmada, Akdeniz su ürünleri üretim bölgesinde bulunan, sahip olduğu nehir, göl, baraj ve denize olan kıyısı ile üretime katkısı olan Mersin ilinde bir anket çalışması yapılması planlanmıştır. Anket çalışması ile

- Su ürünleri tüketici profilinin belirlenmesi
- Tüketicinin su ürünleri hakkındaki bilgisi
- Tüketicinin su ürünleri tercih durumu
- Tüketicinin su ürünlerini tüketme alışkanlığı
- Tüketicinin su ürünlerini tercih etmesi için beklentileri
- Üretici – tüketici arasındaki ilişkinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmadan elde edilecek veriler ışığı altında mevcut durum ortaya çıkartılmaya çalışılarak, olası sıkıntıların kaynakları belirlenecek ve çözüm önerileri üzerine üretilmesine katkı sağlanacaktır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Tüketicilerin tercihlerini araştırmak amacıyla anket çalışmaları oldukça önemli bir araçtır. Su ürünleri tüketim algısını değerlendirmek için gerek ülkemizde (Çolakoğlu ve ark., 2006; Erdal ve Esengül, 2008; Şen ve ark., 2008; Oğuzhan, 2009; Orhan ve Yüksel, 2010; Yüksel ve ark., 2011; Aydın ve Karadurmuş, 2013; Dikel ve ark., 2015) ve gerekse ülkemiz dışında (Gillespie ve ark., 1975; Ahamed, 2009; Birch ve ark., 2012; Oken ve ark., 2012) çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaları özetlemek amacıyla çalışmaları ikiye ayırarak incelemenin yerinde olması adına yurt içinde yapılan çalışmalar ve yurt dışında yapılan çalışmalar olarak incelenmiştir.

2.1. Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar

Çolakoğlu ve ark. (2006) çalışmada, doğal avcılığı ve aynı zamanda da kültür balıkçılığı ile dikkat çeken Çanakkale ilinde, halkın balık tüketim davranışlarının incelenmesi düşünülmüş ve bu amaçla da 680 kişiye anket yapılmıştır. Ankete katılanların beyaz eti birinci sırada (%47,5) balık etini ikinci sırada (%29,85), kırmızı eti ise üçüncü sırada (%22,05) tükettikleri tespit edilmiştir. En çok sevilen balığın lüfer, en çok tüketilen balığın ise sırasıyla istavrit, hamsi, sardalye ve çipura olduğu saptanmıştır. Katılımcıların % 65'inin balığı taze olarak tükettiği, tüketim şekli olarak da kızartma (% 45,73) veya ızgara (% 39,08) tercih ettiği saptanmıştır. Ailelerin çoğunluğunun (% 87,46) ayda 1-6 kg arasında balık tükettikleri tespit edilmiştir. Ankete katılanların % 67,79'u erkek, %32,21'i kadındır. Katılımcıların yaş ortalaması çoğunlukta 21-30 arasında (%39,56) olup 30 yaş üzerinde olan kişi sayısı 350/680 (%51,47)'dir. %51,77'i lise ve üzeri eğitim görmüştür. Sahip oldukları meslek analiz edildiğinde en fazla oranı %33,53 oranı ile memur kesimi almakta bunu ise serbest çalışan %24,71'lik kesimi takip etmektedir. Ankete katılan öğrenci oranı da %14,56'dır. Katılımcıların balık tüketimini etkileyen özelliklerinden gelir düzeyi dikkate alındığında, büyük çoğunluğun (%48,82) 400-800 YTL arasında aylık gelire sahip olan kesim sadece %28,38'lik bir oranı teşkil etmektedir. Balığın tüketim

mevsimi genelde sonbahar-kış ve yaz mevsimlerine yoğunlaşmış, ilkbahar mevsiminde balığa pek rağbet edilmediği tespit edilmiştir.

Erdal ve Esengül (2008) araştırmada, Tokat ilinde yaşayan ailelerin balık tüketim durumları incelenmiştir. Çalışmada yüz yüze görüşme tekniği ile elde edilen yatay kesit verileri kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesinde oransal tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Anket sonuçlarına ait bilgiler çizimlerle özetlenmiştir. Çalışmada, ailelerin balık tüketim miktarlarının etkileyen faktörleri analiz etmek için logit model kullanılmıştır. Logit model sonuçlarına göre, ailelerin balık tüketim miktarlarını mevsim ve sosyal statü değişkenlerinin istatistiksel olarak etkilediği tespit edilmiştir. Ailedeki bireylerin %57'si erkek, %43'ü ise kadın olarak tespit edilmiştir. Aile bireylerinin eğitim durumu incelendiğinde, %30'u ilkokul %15'i ortaokul, %41'i lise ve %14'ü yüksekokul mezunu olarak belirlenmiştir. İncelenen ailelerin yıllık ortalama gelirleri 16040 TL'dir. Ailelerin yıllık harcamaları içerisinde gıda harcamalarının payı, yaklaşık %28,4'tür. Düşük gelir grubunda toplam harcama içerisinde gıda harcamalarının payı %36,1 bulunmuştur. Bu oran orta ve yüksek gelir grubunda sırasıyla %28,3 ve %19,4'dür. Ailelerin gelirleri ile toplam harcamaları karşılaştırıldığında, düşük gelir grubunda toplam harcamaların gelire oranı %83,6 iken orta ve yüksek gelir grubunda sırasıyla %71,2 ve 59,7 olarak bulunmuştur. Hanelerin balık tüketim miktarları incelendiğinde, yıllık kişi başına balık tüketim miktarı genel ortalama 13 kg civarındadır. Düşük ve orta gelir grubunda yıllık kişi başına balık tüketimi ortalama 14-15 kg iken yüksek gelir grubunda bu miktar yaklaşık 9 kg olarak belirlenmiştir. Ailelerin balığı tüketme nedenleri incelendiğinde ilk sırada (%87) sağlıklı olduğunu düşünmeleri, ikinci sırada (%12) alışkın olmaları gelmektedir. İncelenen ailelerde balık tüketiminin en yoğun olduğu mevsimin %74 ile kış aylarında, özellikle hamsi sezonunun başlamasıyla olduğu belirlenmiştir. İncelenen aileler balığı satın almak için en fazla sabit balık satıcılarını (%85) tercih etmektedirler. İncelenen ailelerin %69,5'ide ailedeki tüm bireylerin balık tükettikleri, %22,5'in de ise sadece yetişkin bireylerin balık tükettikleri belirlenmiştir. Ailelerin %65'inin yalnızca hamsiyi, % 19'unun ise hamsi başta olmak üzere diğer (alabalık, istavrit, çipura, palamut) balıkları da tükettiği, %7'sinin yalnızca alabalık, %9'unun ise hamsi e alabalık dışında diğer

(istavrit, palamut, kefal mezgit) balıkları tükettiği belirlenmiştir. Ailelerde balık pişirmek için en fazla (%79) ızgara kullanıldığı tespit edilmiştir

Şen ve ark. (2008) anket çalışmasında, Elazığ ilindeki balık eti tüketiminin mevcut durumu ve Elazığ'ın Türkiye balık tüketimindeki yeri araştırılmıştır. Elazığ il merkezinde 2004 yılında av yasağının olmadığı 8 ay süresince 164,155 kg deniz balığı ve 45,145 kg tatlı su balığı olmak üzere toplam 209,300 kg balık tüketildiği belirlenmiştir. Bu rakam il merkezi nüfusuna (266,495) oranlandığında kişi başına düşen yıllık balık eti tüketimi 0.785 kg/yıl olarak ortaya çıkmıştır. Bu rakam Türkiye, AB ve hatta dünya ortalamasının çok altındadır. Elazığ'da tüketilen balıkların büyük bir kısmını deniz balıkları oluşturmaktadır. Ailelerin % 60'ı balık fiyatlarının yüksek olduğunu düşünmektedir. Balık tüketen ailelerin yaklaşık % 80 gibi büyük çoğunluğu balık pazarının temiz olmamasından ve balıkların her zaman taze olmadığından şikayet etmektedir. Tüketilen balıkların % 62'si kızartma yöntemiyle yenmektedir. Buğulama ise en az tercih edilen (% 2) tüketim şeklidir. Ailelerin aylık et (kırmızı et, tavuk eti ve balıketi) tüketim miktarları anket formlarında 0-500, 501-1000, 1001-1500 ve 1500 g'dan fazla et tüketenler olarak gruplandırılmıştır. Anket sonuçlarına göre, bir ayda 0-500 g et tüketen aileler arasında en fazla balık eti tüketilirken (%74), bunu kırmızı et (%69) ve tavuk eti (%49) tüketenleri izlemiştir. Elazığ il sınırları içinde alabalık yetiştiricilik yoluyla, alabalık dışında kalan tatlı su balıkları ise avcılık yoluyla elde edilmektedir. Anket sonucunda ilimizde, %45 gibi büyük bir oranla alabalığın, avcılığı yapılan tatlı su balıklarından daha fazla tüketildiği tespit edilmiştir. Alabalığı %25 oranla aynalı sazan tüketimi takip etmiştir. Diğer sazangillerin tüketiminin de azımsanmayacak oranlarda (%30) olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan ailelerin %59'u balıketinin besleyici yönünü bildiğini, %41'i ise bilmediğini belirtmişlerdir. Elazığ'da balıketi tüketiminin az olmasının nedenleri arasında, ekonomik olumsuzluklar ve balığın Elazığ sofrası kültüründe fazla bir yere sahip olmaması ön plana çıkmıştır.

Oğuzhan ve ark. (2009) çalışmada Erzurum ilindeki halkın su ürünleri tüketim alışkanlıkları ve tüketicinin su ürünleri hakkında bilgisini belirlemek amacıyla 1500 kişiye anket yapılmıştır. Anket sonuçlarına göre katılanların kırmızı eti birinci sırada (%56), tavuk etini ikinci sırada (%37.33), balık etini ise üçüncü

sırada (%6.66) tükettikleri tespit edilmiştir. En çok tüketilen balığın hamsi (%48) olduğu saptanmıştır. Katılımcıların tüketim şekli olarak da kızartma (%40) veya ızgarayı (%40) tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu anket sonucuna göre; tüketicilerin balık etini, tavuk ve kırmızı etten sonra üçüncü sırada tercih etmektedir. Balık tüketiminin insan sağlığına faydalı olduğu hakkında orta düzeyde bilgili olduğu anlaşılmıştır. Tütsülenmiş balık hakkında herhangi bir bilgiye sahip olmadıkları, işlenmiş balık ürünlerine sıcak bakmadıkları, ancak Türk mutfağında hazır yemek olarak tüketimde daha çok dondurulmuş balığı tercih ettikleri belirlenmiştir.

Orhan ve Yüksel (2010) çalışma, Burdur ili su ürünleri tür ve tüketim tercihlerini tespit etmek amacı ile yapılmıştır. Çalışma, rastlantısal örnekleme yöntemine göre 17-78 yaş aralığında, 300 denek ile yüz yüze görüşülerek 16 anket sorusu uygulanarak yapılmıştır. Burdur'da yaşayanların % 88,3' ünün balık tükettiği görülmüştür. Balık tüketenlerin öncelikli tercihlerinin, deniz balıklarından hamsi balığını (% 91,0), tatlı su balıklarından alabalığı (%98,1) olduğu belirlenmiştir. Eğitim seviyesi bakımından, % 18,8 ile en az balık tüketen ilköğretim grubudur. Sonuçlar balık tüketiminin eğitim düzeyi ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Tüketicilerin artması için gerekli eğitim çalışmalarının yapılması önerilmektedir. Burdur ilinde çalışmaya katılanların aylık aile gelirinin 1.593,83±60,55 TL olduğu; % 5,7'sini lisansüstü mezunları oluştururken % 4'ünün ise okuryazar olmadığı görülmüştür. Burdur ilinde yapılan tüketim anketinin sonucunda balık tüketim oranının (% 88,7) iyi seviyede bulunduğu eğitim seviyesi ile ilişkisine bakıldığında; eğitim seviyesi yüksek olanların balık tüketiminin yüksek olması, balığın sağlıklı bir besin kaynağı olduğunun bilincinde olduklarının göstergesidir. Balık tüketenlerin % 39,8'i sağlıklı olmasını, % 31,8'i damak tadını, % 16'sı aile alışkanlığını, % 15,6'sı ise diğer hayvansal besinlere göre ucuz olmasını tercih sebebi olarak belirtmişlerdir. Burdur ilinde yaşayanların % 89,10'u balık harici su ürünleri tüketmediği, % 10,90'ı balık harici su ürünlerini tükettiği gözlenmiştir. Yapılan çalışmada su ürünleri tüketim şekli % 99,2'sinin taze, % 11,3'ünün konserve, % 9,4'ünün dondurulmuş ve % 0,8'inin tüketmeyi tercih ettiği belirlenmiştir.

Yüksel ve ark. (2011) araştırma, Tunceli İl'inde yaşayan insanların balık tüketim alışkanlıklarının ve tercihlerinin ortaya konması amacıyla yapılmıştır. 2010

yılı içerisinde gerçekleştirilen çalışmanın materyalini, Tunceli’de ikamet eden toplam 348 kişi ile yapılan anketten elde edilen veriler oluşturmaktadır.

Bu verilere göre; Tunceli’de yaşayan insanlar tarafından en beğenilen et türleri sırasıyla balıketi (% 48), kırmızı et (% 34) ve tavuk eti (% 18) olmasına rağmen, en fazla tüketilen et türleri sırasıyla kırmızı et (% 40), tavuk eti (% 38) ve balıketi (% 22) olmaktadır.

Kişi başı yıllık balık tüketimi 4,1 kg olarak hesaplanmıştır. İl genelinde en beğenilen türün doğal alabalık, en fazla tüketilen türün ise hamsi olduğu ve toplam 10 farklı türün tüketildiği tespit edilmiştir. Bu türler fırında (% 42), tavada (% 37), mangalda (% 18) ve buğulama (% 3) şeklinde pişirilerek tüketilmektedir. Çalışma sonucunda, Tunceli’de balık tüketiminin ülke ortalamasının altında olduğu belirlenmiştir. Bu durumun, şehrin deniz kıyısında olmaması, her mevsim balık satılmaması ve gelir düzeyinin düşük olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Aydın ve Karadurmuş (2013) araştırma, Giresun ve Trabzon illerinde yaşayan insanların balık tüketim alışkanlıklarının ve tercihlerinin ortaya konması amacıyla yapılmıştır. Anket sonuçlarına göre katılanların su ürünlerini birinci sırada (% 41), tavuk etini ikinci sırada (% 33), kırmızı eti ise üçüncü sırada (% 26) tükettikleri tespit edilmiştir. Katılımcıların % 7.5’i su ürünleri tüketmezken, % 92.5’i tükettiklerini belirtmişlerdir. Kişi başı yıllık su ürünleri tüketimi ortalama 29.52 kg olarak tespit edilmiştir. En çok tüketilen su ürünü % 17.75 ile hamsidir. Katılımcıların % 95.14’ünün balığı taze olarak tükettiği, tüketim şekli olarak da kızartma (% 52.97) veya ızgara (% 29.73) tercih ettiği saptanmıştır. Giresun, Trabzon anket sonuçlarına göre, tüketicilerin % 73,5 erkek, % 26,5’i kadındır. Tüketicilerin yaşları 16-76 arasında olup çoğunluğu lisans mezunları (% 45) oluşturmaktadır. Tüketicilerin ortalama aylık gelirleri 1.737 TL. olup aylık gelirleri 300-9500 TL arasında değişim göstermiştir. Tercih edilmeme sebebi olarak tüketicilerin % 61,11’i tadı ve kokusundan dolayı su ürünlerini tüketmediklerini bildirmişlerdir. Diğer tüketilmeme sebepleri arasında ise pişirme ve yeme zorluğu, pahalı olması ve aile kültüründe su ürünlerinin yeri olmaması gibi nedenler vardır. Su ürünlerini tüketenlerin % 45,95’i sağlık yönünden özellikle su ürünlerini sofralarından eksik etmediklerini belirtmişlerdir. Lezzet, diğer et ürünlerine göre uygun fiyatta ürün bulunması aileden

gelen tüketim alışkanlığının olması ve pişirme/hazırlama kolaylığı tercih arasındadır. Bulancak 43,8 kg/yıl ile en çok su ürünleri tüketen bölge olup sırasıyla Giresun'da 28,08 kg/yıl, Trabzon'da 28,08 kg/yıl, Akçaabat'ta 22,56 kg/yıl su ürünleri tüketilmektedir.

Dikel ve ark. (2015) yaptıkları çalışma, Adana ilinin merkez ilçelerinde ikamet eden halkın su ürünleri tüketim algısını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Rastlantısal örnekleme yöntemi ile belirlenen 300 kişiye, doğrudan görüşme şeklinde 17 soruluk anket çalışması uygulanmıştır. İnsan sağlığı açısından su ürünleri tüketiminin önemini katılımcıların % 72'sinin iyi derecede, % 23'ünün orta derecede, % 5'inin ise az derecede bildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte eğitim düzeyi ile insan sağlığı açısından su ürünleri tüketmenin öneminin bilinmesi arasında bir bağ olmadığı bulunmuştur. Bu bölgenin tüketicilerinin öncelikli olarak % 53'ünün kanatlı etini, % 32'sinin kırmızı eti ve % 15'inin balık etini tercih ettikleri belirlenmiştir. Katılımcıların % 34'ü kokusundan, % 32'si temizlenmesinin zor oluşundan, % 13'ü ise fiyatından dolayı su ürünlerini tüketmediklerini bildirmişlerdir.

Sarı ve ark., (2000) tarafından Van ilinde yapılan çalışmada balıketi tüketim alışkanlıklarını ortaya çıkarmak için 381 örnek üzerinde anket yapılmıştır. Ankete katılanların %10,8'inin ise sevmediği anlaşılmıştır. En çok sevilen balık sırayla inci kefali, sazan alabalık ve hamsi olduğu bulunmuştur. Tüketim şekli olarak %46,5 oranında kızartma tercih edilmektedir. Ailelerin ayda en az 1-6 kg balık tükettikleri bulunmuştur. Anket sonuçlarına göre en lezzetli etin birinci sırada tavuk eti, ikinci sırada balıketi, üçüncü sırada kırmızı et olduğu anlaşılmıştır.

Şenol ve Saygı (2001) tarafından yapılan çalışmanın amacı su ürünleri tüketimini etkileyen faktörlerin bir çoklu regresyon modelle ifade edilmesidir. Bu araştırma çerçevesinde İzmir ve ilçelerinde yaşayan nüfus oluşturmuştur. İzmir'in 1996 yılındaki nüfusuna karşılık araştırmada %4'lük hata payıyla 400 adet örnekle alınmıştır. Çalışmanın yürütüleceği bireylerin belirlenmesinde köy ve mahalle muhtarlık kayıtları temel alınmıştır. Oluşturulan listeye göre, muhtarlıklar sistematik yöntemle ve örneklem muhtarlık kayıtlarından rastlantısal yöntemle seçilmiştir. Derlenen veriler SPSS programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma

sonunda bulunan tahmin denklemine göre kişi başına su ürünlerini etkileyen etmenler, temel olarak fiyatı baz alarak balık tüketimleri ve bir de her koşulda balık tüketilmesidir.

Hatırlı ve ark., (2004) tarafından yapılan çalışmada ise; Isparta ilinde yaşayan ailelerin balık tüketim tercihlerini etkileyen başlıca sosyo-ekonomik faktörlerin analizi yapılmış, araştırmada logit model kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre incelenen ailelerin ortalama aylık geliri 837 643 bin TL, aylık ortalama gıda harcamasının (185 568 bin TL) toplam harcama içindeki payı %32,35 ve balık harcamasının (11 575 bin TL) gıda harcaması içindeki payı %6,24 olarak belirlenmiştir. Araştırma alanında aile ve kişi başına aylık ortalama balık tüketimi sırayla 3,78 kg ve 1,03 kg olarak belirlenmiştir. Eğitim seviyesi ve aile bireylerinin ortalama yaşı istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Araştırmada incelenen ailelerden %82,61'inin balık tüketmektedir. Araştırma sonuçları gelir seviyesi ile balık tüketimi arasında aynı yönlü ilişki olduğunu göstermektedir. İncelenen ailelerde en üst gelir seviyesinde aile başına balık tüketimi 4,5 kg iken, bu değer en düşük gelir seviyesindeki aileler için 2,98 kg olarak bulunmuştur. Araştırmada en fazla tüketilen balık türlerinin sırayla hamsi, istavrit ve sazan olduğu belirlenmiştir.

Saygı ve ark., (2006) tarafından yapılan çalışmada İzmir metropol ilçelerinde yaşayan ailelerin balık yetiştiriciliği hakkındaki düşüncelerinin tespit edilmesi planlanmıştır. Bunun için İzmir metropole bağlı Bornova, Buca, Çiğli, Gaziemir, Karşıyaka, Konak ve Narlıdere ilçeleri tabaka olarak kabul edilmiş ve seçimi rastgele örnekleme yapılmış 1.183 kişiden anket yöntemi ile veriler toplanmıştır. Anket uygulanan bireylerin 25-45 yaş grubunda yoğunlaştığı, %70 oranında ağırlıklı olarak beyaz et, %19 oranında ağırlıklı olarak kırmızı et tükettikleri saptanmıştır. Bu bireylerin %72'sinin ayda en az 2 defa balık tükettiği tespit edilmiştir. Denizlerimizdeki görsel ve kimyasal kirlilik açısından yetiştiricilik tesislerinin etkisini diğer faktörlerin yanında son sırada olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ankete katılan bireylerin %28'i yetiştiricilik çalışmalarının sürmesi ile ilgili olumlu görüşe sahipken %12'inin olumsuz görüşe sahip olduğu gözlenmiştir. Geriye kalan %60'lık kesimin ise konuyla ilgili fikirlerin netleşmediği tespit edilmiştir. Deneklerin %60'ının erkek,, % 40'nın kadın olduğu tespit edilmiştir. Ankete katılan bireylerin

%40'ı Yüksek Öğretim, %37'si Orta Öğretim, %22'si ise İlköğretim mezunu iken %1 oranında da formel bir eğitimi tamamlamamış okur-yazar oldukları tespit edilmiştir. Ankete katılan bireyler ağırlıklı olarak deniz orijinli balık tüketimini tercih ettiklerini bildirmişlerdir (%62). Ankete katılanların % 4'ü ise tükettikleri balığın orijininin haberdar olmadıklarını bildirmişlerdir.

Ceylan ve ark., (2008) yapmış olduğu çalışmada, Van ilinde kentsel ve kırsal alanda tüketicilerin balık tüketim yapısını ve satın alma eğilimlerini incelemişlerdir. Çalışmada, hane halkı başına düşen mevsimlik balık tüketim miktarının, kentsel alanda; 28,33 kg ile en fazla ilkbahar mevsiminde ve kırsal alanda 17 kg ile en fazla yaz mevsiminde olduğu belirtilmiştir.

Adıgüzel ve ark., (2009) yapmış olduğu bu araştırmada, Tokat-Almus ilçesinde hanelerin balık tüketim durumları incelenmiştir. Veriler Mayıs 2009 tarihinde 104 haneden anket yoluyla elde edilmiştir. İncelenen haneler gelir grupları itibariyle 3 farklı gruba ayrılmış ve balık tüketimine ilişkin değerlendirmeler bu gelir grupları itibariyle yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre; kişi başına yıllık balık tüketim miktarı 14.71 kg olup, en fazla içsu balıkları (özellikle alabalık ve sazan) tüketilmektedir. Tüketilen balıklar daha çok sabit satıcılardan satın alınmaktadır. Ailelerin çoğunluğunun balık tüketimlerinin normal olduğu ve daha çok kışın balık tükettikleri belirlenmiştir. Ailelerin büyük çoğunluğu (%90,43) balığı taze olarak tüketmektedirler. Kişilerin yaşları, gelir grupları itibariyle 35-41 arasında değişmekle birlikte, genel ortalama 38,17 yıl olarak saptanmıştır. Gelir grupları ve genel ortalama itibariyle ankete katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu (%85 civarında) erkeklerden oluşmaktadır. Bireylerin genel ortalama en fazla lise (%33,65), fakülte (%20,19) mezunu oldukları belirlenmiştir. Ailelerde ortalama birey sayısı 4,06 kişidir. İncelenen ailelerin tümü itibariyle hane başına ortalama birey sayısı 4,06 kişidir. İncelenen ailelerin tümü itibariyle hane başına ortalama 158,59 kg/yıl et tüketilmekte olup, balık en fazla tüketilen et (%37,65) durumundadır. Aileleri tümünde kırmızı etten ziyade beyaz etin (tavuk, hindi ve balık) tüketildiği saptanmıştır. Aileler tarafından en çok tüketilen balık türleri; deniz balıkları içerisinde hamsi, içsu balıkları içerisinde ise alabalık ve sazandır.

Ailelerin balık tüketme nedenleri incelendiğinde, genel ortalama itibariyle en yüksek payı balığın lezzetli olması (%53,19) alırken, bunu sırasıyla protein kaynağı olması, damak zevki, diğer etlere kıyasla ucuz olması, kolesterol açısından düşük olması, alışkanlık ve hazmı kolay olması izlemektedir. Bununla birlikte balık tüketmeyen aileler ise tüketmeme nedeni olarak balığı sevmemelerini belirtmişlerdir. İncelenen ailelerin %90,43'ünün balığı taze olarak tüketmelerine karşın, %95,57'si işlenmiş (konserve) olarak da tüketmektedirler.

Yüksel ve ark., (2011) tarafından Tunceli İlinde yaşayan insanların balık tüketim alışkanlıklarının ve tercihlerinin ortaya konması amacıyla yapılan çalışma 2010 yılı içerisinde gerçekleşmiştir. Tunceli'de ikamet eden toplam 348 kişi ile anket yapılmıştır. Tunceli'de yaşayan insanlar tarafından en beğenilen et türleri sırasıyla balıketi (%48), kırmızı et (%40), tavuk eti (%38) ve balıketi (%22) olmaktadır. Ayrıca balık tüketim alışkanlığı konusunda insanlar arasında yaş, cinsiyet, meslek, gelir ve eğitim düzeyine göre farklılıklar bulunduğu belirlenmiştir. Kişi başı yıllık balık tüketimi 4,1 kg olarak hesaplanmıştır. İl genelinde en beğenilen türün doğal alabalık, en fazla tüketilen türün ise hamsi olduğu ve toplam 10 farklı türün tüketildiği tespit edilmiştir. Bu türler fırında (%42), tavada (% 37), mangalda (% 18) ve buğulama (% 3) şeklinde pişirilerek tüketilmektedir. Çalışma sonucunda Tunceli'de balık tüketiminin ülke ortalamasının altında olduğu belirlenmiştir. Bu durumun, şehrin deniz kıyısında olmaması, her mevsim balık satılmaması ve gelir düzeyinin düşük olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların balık tüketimini önemli ölçüde etkileyen özelliklerinden biri olan gelir düzeyi dikkate alındığında, büyük çoğunluğun (% 46) 1000-2000 TL arasında aylık gelire sahip olduğu tespit edilmiştir. Balık tercihlerindeki sebep sorulduğunda, katılımcıların % 31'i sadece sağlıklı ve dengeli beslenmek için, % 7'si sadece lezzet için, % 62'si ise her iki sebepten dolayı balık tükettiklerini ifade etmişlerdir. Tunceli'de yaşayan insanların % 8,6'sı kutu konserve balık tüketmektedir. Bunun dışında herhangi bir şekilde işlenmiş balık tüketimine rastlanmamıştır. Ayrıca balık dışındaki su ürünleri de yoktur. Tunceli'de insanların % 7,2'si amatör balıkçılık yapmakta, bu genelde ota ile ve doğal alabalığa yönelik olarak yapılmaktadır.

Kızılaslan ve Nalinci (2013) beraber yaptığı çalışmada Amasya ili merkez ilçede yaşayan 380 hane halkından elde edilen veriler yardımıyla, balıketi tüketim alışkanlıkları ile bunları etkileyen faktörler incelenmiştir. Aynı zamanda, Amasya ili merkez ilçedeki hane halkının balıketi tüketicilerinin gelir seviyesi, gıda harcamaları, balıketi tüketim miktarı, karar alma e satın alma süreçleri ele alınmıştır. Araştırma bulgularına göre, kişi başına balıketi tüketimi 5,06 kg/yıldır. En çok tercih edilen deniz balığı çeşidi hamsidir (% 77,88). En çok tercih ettiği tatlı su balığı çeşidi ise alabalıktır (% 54,73). Balıketi tüketenlerin % 60,61'i fiyatların normal olduğu, % 30,91'i ise pahalı olduğunu düşünmektedir.

Akbay ve ark., (2013) tarafından yapılan araştırma sonucunda; ekonomik nedenlerle tüketicilerin sağlıklı beslenme için gerekli miktarda balıketi tüketmedikleri belirlenmiştir. Yapılan çalışmada tüketicilerin ortalama yaşı 40,03'dür. Tüketicilerin ortalama hane halkı genişliği 3,94 kişi olarak belirlenmiştir. Tüketicilerin aylık gelirleri 300 TL - 8 000 TL, ortalama aylık gelir 2026,59 TL'dir. Aylık harcama 250 TL ile 6 000 TL ve ortalama harcama 1462,51 TL'dir. Aylık gıda harcamaları 50 TL ile 2000 TL arasında değişmekte ve ortalama gıda harcaması 426,96 TL'dir. Aylık ortalama harcamanın % 29,20'si gıda harcaması olarak belirlenirken % 70,80'i ise diğer harcamalar olarak belirlenmiştir. Araştırmada tüketicilerin % 86,84'ü balıketi tüketirken, % 13,16'sı balıketi tüketmemektedir. Tüketicilerin % 62,00'si balıketi sevmediğinden, % 34,00'ü ekonomik nedenlerle ve % 4,00'ü de vejetaryen olmaları nedeni ile balıketi tüketmediklerini belirtmişlerdir. Tüketicilerin balığı en çok kış mevsiminde (% 95,76) tükettikleri ortaya konmuştur. Yapılan çalışmada balıketi tüketen tüketicilerin tümü (% 100) balıketini taze olarak tüketmektedirler. Konserve olarak tüketen tüketici bulunmamaktadır. Araştırmada tüketiciler balığı; % 37,88'i tavada pişirmek suretiyle, % 33,03'ü ızgara olarak, % 18,49'u fırında % 8,48'i kızartma olarak ve % 2,12'si buğulama olarak tüketmektedirler. Artan su ürünleri tüketimi kalp hastalıkları ve kanser gibi hastalık risklerini azaltmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu 2003 ve 2009 yılı Bütçe Anketi verilerinin kullanıldığı bu çalışmada, Türkiye'de ailelerin su ürünleri tüketim alışkanlıkları incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ülkemizde yıllık kişi başına düşen balık ve diğer su ürünleri tüketimi 2003 yılında 3.0 kg iken 2009 yılında 3,5

kg'a yükselmiştir. En fazla tüketilen balık türleri sırasıyla hamsi, palamut, istavrit, sardalye, sazan ve alabalıktır. Su ürünleri tüketiminin toplam gıda harcamaları içerisindeki oranı ise 2003 ve 2009 yıllarında sırasıyla % 1,2 ve % 1,4'dur. Gelir artışına bağlı olarak su ürünleri tüketiminde de bir artış görülmektedir. Örneğin 2009 yılında en düşük gelir grubunda kişi başına düşen yıllık su ürünleri tüketimi 2,0 kg iken en yüksek gelir grubunda 4,7 kg'dır. Gelir, bölgesel farklılıklar, aile reisinin eğitim ve çalışma durumu ve annenin çalışma durumunun su ürünleri tüketimi üzerinde önemli etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Saygı ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada Türkiye'nin biri deniz kıyısında bulunan (İzmir) ile diğeri iç kesimde bulunan (Ankara) iki ilinde su ürünleri tüketim tercihlerini belirlemek amacıyla anket uygulaması yapılmıştır. İzmir için 306 Ankara için 405 kişi ile doğrudan görüşülerek anket uygulanmış ve araştırmanın orijinal verileri elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; İzmir ilindeki bireylerin %81'inin ağırlıklı olarak beyaz et, %19'unun ise ağırlıklı olarak kırmızı et tükettikleri saptanmıştır. Bu bireylerden haftada en az 1 defa balık tüketenlerin oranı %46'dır. Ankara ilindeki bireylerin %83'ünün ağırlıklı olarak beyaz et, %17'sinin ise ağırlıklı olarak kırmızı et tükettikleri saptanmıştır. Bu bireylerin haftada en az 1 defa balık tüketenlerin oranının sadece %30 olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada sonuç olarak ülkemizde balık tüketim alışkanlığının arttırılması ve su ürünleri tüketiminin insan sağlığı üzerindeki kısa ve uzun vadedeki faydaları açıklanması gerektiği vurgulanmıştır. Bu konuda, yerel yönetimler ve diğer bölgesel kurum ve kuruluşlar buldukları bölgedeki halkın su ürünlerine ilgisini çekecek tanıtıcı ve özendirici faaliyetlerde bulunmalarının yararlı olacağı belirtilmiştir.

2.2. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Balık tüketimi ile ilgili özellikle yabancı literatürde geçmişte birçok çalışma yürütülmüştür (Nash ve Bell, 1969; Pippin ve Morrison, 1975; Hu, 1985; Capps, 1986; Dellembarger ve ark., 1988). Bu çalışmaların çoğu, sosyoekonomik faktörlerin genel balık ürünlerinin tüketimi üzerine olan etkileri üzerine odaklanmıştır.

Bu çalışmalar içinde Dellembarger ve ark. (1992)'nin çalışmaları ile Rodolfo ve ark. (1995) çalışmaları birbirine benzer fakat önceki çalışmalardan farklılık göstermektedir. Bu çalışmalardan

Dellembarger ve ark. (1992), kedi balığı tüketimi ile sınırlı tuttıkları çalışmaları evde kedi balığı tüketimini etkileyen faktörler ve ev dışındaki tüketimini etkileyen faktörler olarak iki ayrı kategoride incelenmişlerdir.

Rodolfo ve ark. (1995) ise evde ve ev dışında tüm balık kabuklu su ürünlerinin tüketimini etkileyen faktörleri incelemiştir. Onlar maksimum olasılık yöntemi kullandıkları çalışmaları ev tüketiminde kentleşme, ırk, bölge, yaş, beslenme programı, gelir gibi faktörlerin, ev dışı tüketiminde bölge, beslenme programı, hane halkı büyüklüğü, yaş ve gelir gibi faktörlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu belirlemiştir

Burger ve ark., (2003)'nin Singapur'da yaptıkları araştırmada buldukları sonuçlarda; balık tüketim şekillerini etkileyen faktörleri ortaya çıkartmak, balıktan bulaşacak zararlı madde riskinin değerlendirilmesinde önemli bir bileşen olduğu ifade edilmiştir. Batı kültüründe balık tüketimiyle ilgili geniş çapta çalışmalar varken, diğer kültürlerde insanların beslenme düzeninde balık ve et üzerine daha az çalışma yapıldığı ortaya konmuştur. Beslenme düzenlerindeki balık, kabuklu deniz ürünleri ve diğer et yemeklerinin önemini araştırmak için Singapur'da yaşayan 212 kişi üzerinde anket yapılmış ve bir değişken olarak yaş, gelir, eğitim ve cinsiyet arasındaki farklılıklar belirlenmeye çalışılmıştır. Bilindiği üzere, balık ve kabuklu deniz canlıları Singapur'da yaşayan insanların günlük beslenme düzeninde önemli bir rol oynamaktadır. Ortalama olarak, insanlar haftada 10 kez balık, 8 kez tavuk ve 6 kez de karides ve domuz eti tükettikleri bulunmuştur. Ankete katılanların yaklaşık %8'i hiç balık yemezken, %18'i haftanın 21 öğününün tamamında balık, %20'sinin üzerinde kişi ise 21 öğünün hepsinde kabuklu deniz ürünleri tüketmişlerdir. Bir haftada, tüketilen balık tüketimi sayısındaki çeşitlilikte gelirin önemi %14 olarak gerçekleşirken, tavuk eti tüketimi sayısındaki çeşitlilikte yaşın önemi %8 olarak ortaya çıkmıştır. Her tür öğün sayısında hiçbir cinsiyet farkı gerçekleşmemiştir. 26 yaşından küçük insanların büyük ölçüde daha çok domuz, tavuk ve diğer et türlerini tükettiği ve daha yaşlı olanlardan ise daha az kabuklu deniz ürünleri tükettikleri

ortaya çıkmıştır. Geliri yüksek olanların, düşük olanlara daha fazla balık eti yedikleri tespit edilmiştir. Çinliler diğer etnik gruplardan çok daha fazla domuz, tavuk ve diğer et ürünlerini yemekte ve yemeklerini evde yiyen Çinli oranı %26 iken bu oran diğer etnik gruplarda %33 olarak saptanmıştır.

CRITFC (1994) tarafından yapılan çalışmada; 1991 ve 1992 yıllarının sonbahar ve kış mevsimi boyunca, kabile üyeleri bireyler arasında balık tüketim seviyesi ve niteliğini saptamak için Columbia Nehri Deltası Hint kabileleri arasında bir araştırma yürütülmüştür. Araştırma, bölgedeki Hintlilerin Hintli olmayanlardan daha fazla balık tükettiği hipotezine dayanarak başlatılmıştır. Birleşik Devletler Çevre Koruma ajansının insan sağlığı kaynaklı su kalite kriterini geliştirmek için kullandığı günlük ulusal balık tüketimi 6,5 gramdır ve kabile üyelerine uygulanabilir değildir ve kabile üyeleri arasında su kaynaklı zehirli maddeye maruz kalmaktan doğan insan sağlığı riski meydana gelebilmektedir. Aynı zamanda tahmini ulusal balık tüketim oranına dayanan ve Columbia nehri deltasındaki sular için kabul edilen su kalite standartlarının araştırma sonuçlarına nazaran daha uygun olup olmadığını dikkate almak isteriz. Çalışma, Columbia nehri deltası kabilelerinden olan dört yerleşim yerinde (Nez Perce, Warm Springs, Yakama ve Umatilla) yapılan anketlerden oluşmuştur ve tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemine dayanmaktadır. En az 18 yaşında olan 513 kabile üyesiyle yüz yüze görüşülmüştür. Bu katılımcılardan aynı 5 yaş ve altı 204 çocuk hakkında bilgi sağlanmıştır. Elde edilen bilgiler, yaş grubu, mevsim, hangi tür balık tüketildiği, balığın hangi kısmının tüketildiği, hazırlık metotları, zamanla ve seremoni ve festivaller boyunca tüketim tarzındaki değişiklikler konularında bir tüketim anlayışı içerir. 5 yaş ve altı bireyler günlük ortalama 19,6 gram balık tüketirken, 18 yaş ve üstü anket katılımcıları günlük ortalama 58,7 gram tüketmiştir. Bu oranlar, tahmini ulusal balık tüketim oranından sırasıyla yaklaşık dokuz kat ve üç kat daha yüksektir ve kabile üyelerinin sağlığını korumak için ulusal bir balık tüketim oranı kullanımının uygulanabilirliği ve yeterliliğini sorgulamaktadır. Yetişken ve çocukların, diğer balık türlerinden ziyade, somon balığı ve alabalık tükettiği görülmüştür. Balık fileto ve derisi balığın en çok tüketilen 2 kısmı fakat katılımcılar tükettikleri neredeyse bütün balıkların kafasını, yumurtalarını, kemiklerini ve organlarını tüketmektedirler. Bu tüketim verileri,

kabile üyelerinin olası sağlık riskini artırsa da yalnızca bu verilere dayanarak kabile üyelerinin su kaynaklı zehirli maddelere maruz kaldıklarını söyleyemeyiz. Sonuç olarak, projenin bu aşamasında bu rapordaki bilgiler Columbia Nehri Havzası kabile balıkçılığından toplanan ve tüketilen balıkların doku kirlenme seviyesini gösteren verilerle karşılaştırılacaktır.

Kent (1987) tarafından yapılan araştırmada; 1974-1976 yıllarında balık, Hindistan hayvansal protein tüketiminin %22,4 ünü oluşturuyordu-oldukça büyük bir oran. Ancak günümüzde Hindistan'da hayvansal protein tüketimi düşük olduğu için balık, toplam protein arzının ancak %22,4 ünü oluşturuyordu-oldukça büyük bir oran. Ancak günümüzde Hindistan'da hayvansal protein tüketimi düşük olduğu için balık, toplam protein arzının ancak %2,3 ünü oluşturuyor. Balık, beslenme listesinde sadece küçük bir paya sahiptir. Ulusal bazda, kişi başı tüketim, yılda sadece 3 kg civarı gerçekleşiyor. Hindistan, ortalama balık tüketiminde, 162 ülke arasında 136. sırada yer alıyor, birçok denize kıyısı olmayan ülkeden bile daha düşük seviyededir.

Bu düşük tüketim seviyesi şaşırtıcı olabilir ancak, daha sıra dışı olan, Hindistan'ın dünyada balık üretiminde Japonya, Sovyetler Birliği, Çin, Amerika, Şili ve Norveç'in arkasında 7. sırada yer almasıdır. Hindistan, büyük bir balık üreticisi fakat 700 milyondan fazla nüfusuyla ortalama alındığında küçük bir üretici olduğu ortaya çıkıyor. Her yıl kişi başı 3,4 kg balık üretimi yapılıyor. Teknik olarak, özellikle 1977 de deklare edilen 200 deniz mili uzunluğunda özel ekonomik bölgede ve az kullanılmış ülke içi su kaynaklarında daha fazla balık üretilebilir.

Tabii ki balık bazı bölgelerde diğer yerlerden daha fazladır. Balık, Hindistan'ın birçok sahil eyalet bölgesinde besin listesinin önemli bir kısmını oluşturur, özellikle: Andhra, Pradesh, Karnataka, Kerala, Orissa, Tamil Nadu ve Batı Bengal gibi bölgelerde. Sahil eyaletleri ve birlik bölgeleri, toplam nüfusun yarısı olarak, deniz balıkçılığı tüketiminin %98 ini oluşturur.

Baker ve ark., (2012) tarafından yapılan araştırmada; Havai'de yetişkinlerin %90 ı son 30 gün içinde balık tüketmiştir. Yetişkinlerin 10'da 1'inden fazlası (%11,3) aylık 20 veya daha çok kez balık tüketiyor. %3,2 kadar kişi ise günde en az 1 kere balık tüketiyor. Balık yeme sıklığıyla birlikte porsiyon da artmıştır. Havai'de haftada en az 2 kez balık tüketenlerin oranı ise %41,6'nın üzerinde bulunmuştur.

Birleşik devletler tarım departmanının (USDA and HHS, 2010) Amerikalılar için 2010 besin rehberi, haftada 8 veya daha fazla ons (1 ons=28,3 gr) (2 porsiyon) balık yemelerini öneriyor. Havai için ortalama haftalık balık tüketimi 9,1 ons idi ki bu, 2010 besin rehberindeki önerilen miktarı fazlasıyla karşılıyor. Havai'nin 9,1 onsluk haftalık ortalama balık tüketim oranı, yaklaşık ortalama 3,5 ons olan birleşik devletler haftalık deniz ürünleri alımının 2 katından fazlasına denk geliyor (USDA and HHS, 2010). Bu, 1970 ve 1977 yıllarında Havai eyaletlerinde ortalama balık tüketiminin Birleşik Devletlerden daha fazla olduğu sonucunu gösteren bir çalışmayla birbirini tutmaktadır. Hudgins, 1977 de Birleşik Devletlerin yıllık ortalama tüketimi 12,8 pound iken, Havaili sivil nüfusun yıllık ortalama ticari balık ve kabuklu deniz canlıları tüketiminin 22,7 pound (1 pound = 453 gr) (haftada 7 ons) olduğunu tahmin etmiştir (Mc Guire, 2011)

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Materyal

Planlanan anket çalışması 2014 yılında Haziran ve Ağustos aylarında Mersin ilinin belirli ilçelerinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin Akdeniz Bölgesinde yer alan Mersin ili; doğusunda Adana, batısında Antalya, kuzeyinde Konya, Karaman, Niğde, illeri ile Güneyinde Akdeniz ile çevrilidir. İlin yüzölçümü 15853 km²'dir. İlin Akdeniz'e 321 km'lik kıyısı bulunmaktadır. İlin başlıca akarsuları Berdan, Efrenk, Göksu, Anamur, Lamas ırmak ve çaylarıdır (Anonim, 2014b). Mersin, 2011 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre 1.705.774 nüfusa sahiptir (TÜİK, 2015).

3.2. Metot

Çalışmada kavramsal çerçevede üzerinde durulan konular; tüketicinin tüketim eğilimlerini etkileyen unsurlar, tüketim alışkanlıkları, su ürünleri ile ilgili bilgi düzeyleri, yemek yapma konusundaki alt yapıları, satın almada duyulan güven düzeyleri, satın alma eğilimleri, ürün arama konusundaki düzeyleri ve beklentileri gibi konulardır.

Mersin ilinden seçilen katılımcılar üzerinde su ürünleri tüketim eğilimleri üzerine başlıca;

- Cinsiyetin etkisi
- Yaş faktörünün etkisi
- Eğitim durumunun etkisi, gibi faktörler üzerinde durularak ölçümler değerlendirilmiştir.

Mersin ilinin belirli ilçelerinin araştırma bölgesi olarak seçileceği bu çalışma, 2014 yılında, Haziran-Ağustos ayları arasında yapılmıştır. Mersin ilinin farklı semtlerinde rastlantısal örnekleme yöntemi ile belirlenen 594 kişiye, birebir soru-

cevap şeklinde 17 adet sorudan oluşan bir anket (Tablo 1) çalışması uygulanmıştır. Yapılan her anket için katılımcıların yaşları, cinsiyetleri, eğitim durumları ve yaşadıkları ilçe bilgileri alınmıştır. Katılımcılardan isim, telefon numarası, TC kimlik numarası gibi kişisel bilgiler talep edilmemiştir. Yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, SPSS 18.0 istatistik programında çapraz tablolarda χ^2 (Ki-kare) testiyle analiz edilmiştir.

Çizelge 3.1. Su Ürünleri Tüketici Bilgi Formu

İlçe :	Cinsiyetiniz: A) Erkek B) Bayan	Yaşınız:
Eğitim durumunuz:	A) İlkokul B) Ortaokul C) Lise D) Üniversite	
1. En çok hangi eti tüketirsiniz?		
A) Balık eti	B) Kırmızı et	C) Beyaz et (Kanatlı canlılar)*
2. Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz?		
A) Evet	B) Hayır	
Cevabınız <u>hayır</u> ise en önemli 3 nedeninizi 1, 2, 3 olarak derecelendiriniz.		
A) Kokusu	B) Tadı	C) Temizlenmesi
.....	E) Fiyatı	F) Tüketme alışkanlığı
.....	G) Ürüne ulaşamamak	
Cevabınız <u>evet</u> ise en önemli 3 nedeninizi 1, 2, 3 olarak derecelendiriniz.		
A) Tadı	B) Besinsel önemi	C) Fiyatı
E) Popüler olması	D) Tüketme alışkanlığı	
3. İnsan sağlığı açısından su ürünleri tüketiminin önemini ne derecede biliyorsunuz?		
A) İyi	B) Orta	C) Az
4. Su ürünleri sizce pahalı mıdır?		
A) Evet	B) Hayır	
5. Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür?		
A) Evet	B) Hayır	
6. Su ürünlerinin üretim kaynağına göre tercihiniz nedir?		
A) Avcılık	B) Yetiştiricilik	C) Fark etmez
7. Genel olarak su ürünlerini nerede yemeyi tercih edersiniz?		
A) Evde	B) Restoranda	
8. Su ürünleri satın alırken tercihiniz hangisidir?		
A) Taze	B) Konserve	C) Dondurulmuş
D) Tütsülenmiş		

E) Salamura F) Tuzlanmış

9. Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız?

A) Kızartma B) Izgara C) Buğulama D) Fırında

10. Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz?

A) 1-2 B) 3-4 C) 5-6 D) 7-8 E) 9 ve daha fazla

11. Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı?

A) Evet B) Hayır

12. Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz?

A) Evet B) Hayır

13. Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz?

A) Semt pazarı B) Balık pazarı C) Market D) Seyyar satıcı

14. Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir?

A) Güvenli olması B) Temiz olması C) Ürün çeşitliliği
D) Alternatif yerlerin olmayışı E) Ulaşım olanağı F) Taze olması

15. Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu?

A) Evet B) Hayır

16. Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz?

A) Evet B) Hayır

17. Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır?

A) Evet B) Hayır

* Tavuk vb. kanatlı canlılar

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1 Mersin İli Merkezinde Yaşayan Su Ürünleri Tüketicilerinin Tüketim Eğilimleri üzerine cinsiyet farkının katkısı

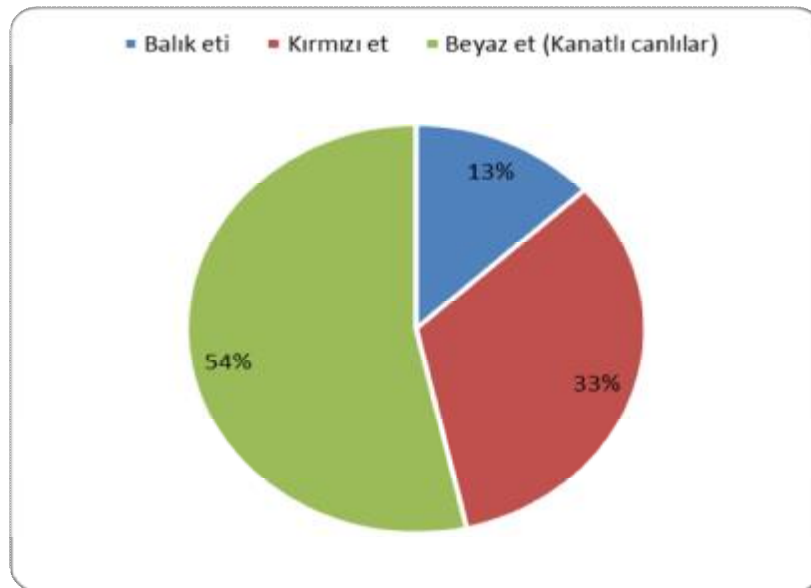
Mersin İli Merkezinde Yaşayan Su Ürünleri Tüketicilerinin Tüketim Eğilimleri üzerine cinsiyet farkının katkısı incelendiği bu bölümde şu sonuçlar elde edilmiştir.

Elde edilen veriler her hangi bir faktör olmadan genel olarak bu başlık altında değerlendirilmiştir. Tüketicinin su ürünleri tüketim eğilimini değerlendirmek için sorulan sorulara verdikleri yanıtlara göre,

Soru 1: En çok hangi eti tüketirsiniz? Sorusuna verilen yanıtlara cinsiyet faktörünün etkisi incelenmiş ve Çizelge 4.1.'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

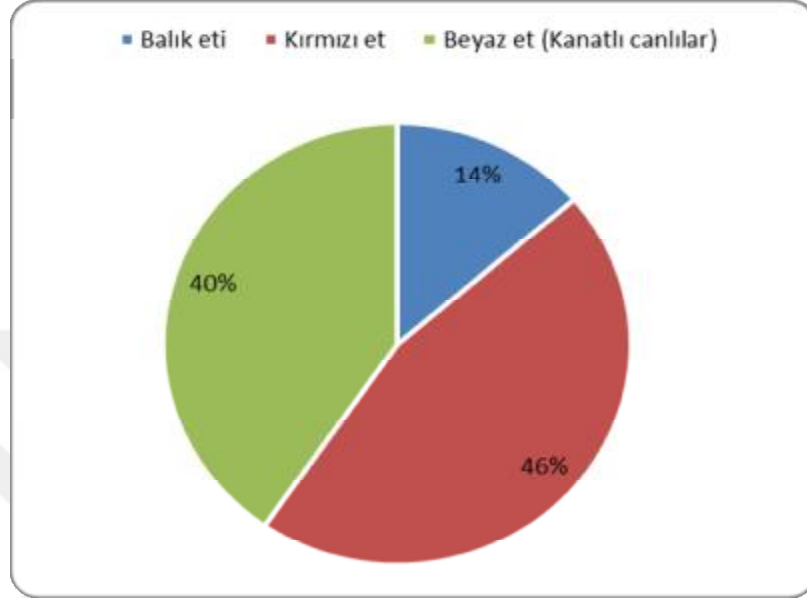
Çizelge 4.1. Cinsiyet Faktörüne Göre Et Tüketim Eğilimleri

	Balık eti	Kırmızı et	Beyaz et (Kanatlı canlılar)
Bayan	36	57	194
Erkek	42	141	124
Toplam	78	198	318

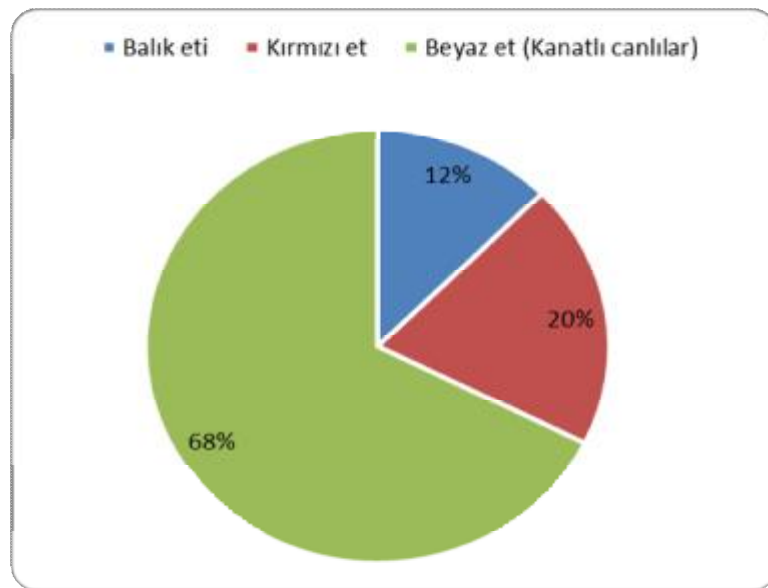
Şekil 4.1. Mersinde Yaşayan Tüketicilerin Et Tüketim Tercihi

Bu sonuçlara göre tüketicinin % 54'ü Beyaz eti (kanatlı canlılar), %33'ü Kırmızı eti, %13'ü de su ürünlerini ilk tercih olarak tükettiklerini ifade etmişlerdir.

Şekil 4.2. Erkek katılımcıların et tüketim tercihleri

Erkek katılımcılar bu soruya %46 oranında kırmızı et, %40 oranında Beyaz et, %14 oranında su ürünleri olarak yanıt vermişlerdir. Mersin ilinde erkekler %14 kadınlar ise % 12 oranında su ürünleri tercih ettikleri bulunmuştur

Şekil 4.3. Kadın Katılımcıların Et Tüketim Tercihleri

Kadın katılımcılar bu soruya %68 oranında Beyaz et, %20 oranında kırmızı et, %12 oranında su ürünleri olarak yanıt vermişlerdir.

Yapılan analizlerle Su ürünleri tüketimi üzerine cinsiyetin önemli düzeyde etki etmediği belirlenmiştir ($P > 0.01$). Bunun yanı sıra tüketicilerin et tüketimleri üzerine cinsiyet faktörünün etkisine bakıldığı , kırmızı et ve beyaz et (kanatlı canlılar) tüketimi üzerine cinsiyetin hayli etkili olduğu da tespit edilmiştir ($P < 0.01$). Çizelge 4.1.1 incelendiğinde tavuk eti tüketiminde kadınların, kırmızı et tüketiminde ise erkeklerin yüksek bir oranla tercih ettikleri, balık eti tüketiminde ise her iki cinsiyet tercihlerinin hemen hemen benzer olduğu gözlenmiştir ($P > 0.01$). Yapılan ki-kare testi sonucunda $p < 0,01$ olduğundan dolayı cinsiyete göre balık, et ve tavuk tüketimi arasında istatistiksel olarak oldukça yüksek bir farkın olduğu gözlenmiştir (Çizelge 4.1.1.).

Çizelge 4.1.a. Et tüketimi Üzerine Cinsiyet faktörünün Etkisi ki-kare testi ile ölçülerek elde edilmiş sonuçlar.

			cinsiyet		Total
			kadın	erkek	
Et cins	balık	Count	36	42	78
		% within cinsiyet	12,5%	13,7%	13,1%
	kırmızı	Count	57	141	198
		% within cinsiyet	19,9%	45,9%	33,3%
	tavuk	Count	194	124	318
		% within cinsiyet	67,6%	40,4%	53,5%
Total	Count	287	307	594	
	% within cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%	

Soru 2. Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz? Sorusuna verilen yanıtlar üzerine cinsiyet faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 6 da gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır. Genel olarak ankete katılan katılımcıların önemli bölümü düzenli olarak su ürünleri tükettiklerini beyan etmişlerdir. Bu soru için EVET yanıtı verenler üzerine cinsiyet faktörünün etkisi Çizelge 4.2.'de belirtilen sorularla detaylandırılmıştır.

Çizelge 4.2. Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri

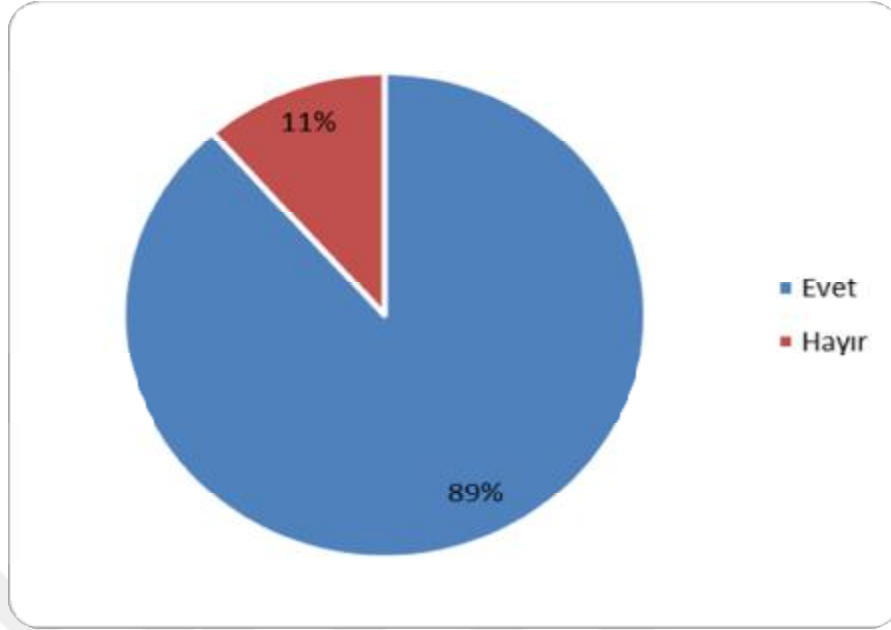
	Evet	Hayır
Kadın	245	42
Erkek	272	25
Toplam	517	67

Ankette “Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz” sorusuna EVET yanıtı veren erkek ve kadın katılımcılara “bunun en önemli 3 nedenini 1, 2, 3 olarak derecelendiriniz” şeklinde yapılan öneriye yapmış oldukları seçimleri çizelge 4.3 de belirtilmiştir. Bu başlık altında verilen yanıtlara göre su ürünlerinin en çok besinsel önemi, tadı ve tüketim alışkanlığı gibi nedenlerle tüketildiği saptanmıştır.

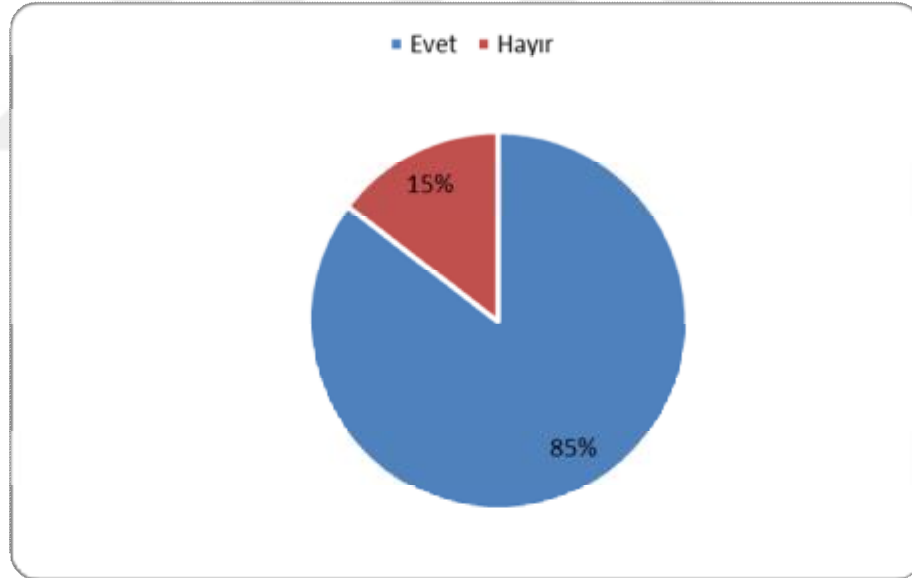
Erkek tüketicilerin %92 si kadınların ise %85’i düzenli olarak su ürünleri tükettiklerini beyan etmişlerdir. Düzenli su ürünleri tüketimi üzerine cinsiyetin önemli düzeyde etki ettiği yapılan ki-kare testi ile ortaya konmuştur ($P < 0.05$).

Çizelge 4.2.a. Düzenli Su Ürünleri Tüketimi üzerine cinsiyetin etkisini test etmek için Yapılan ki-kare Testi Sonuçları

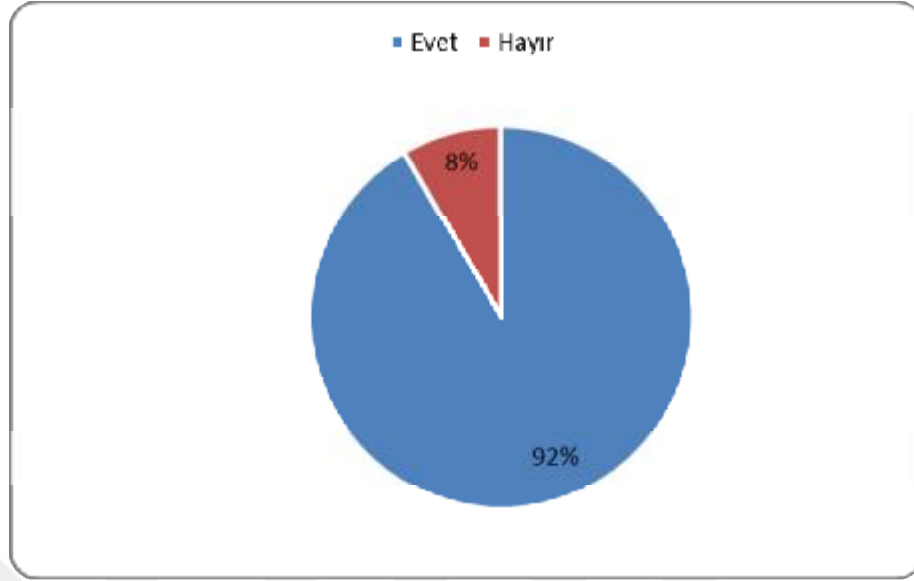
		cinsiyet		Total	
		kadın	erkek		
Tüketim	Evet	Count	245	272	517
		% within cinsiyet	85,4%	91,6%	88,5%
	Hayır	Count	42	25	67
		% within cinsiyet	14,6%	8,4%	11,5%
Total	Count	287	297	584	
	% within cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%	

Şekil 4.4. Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri

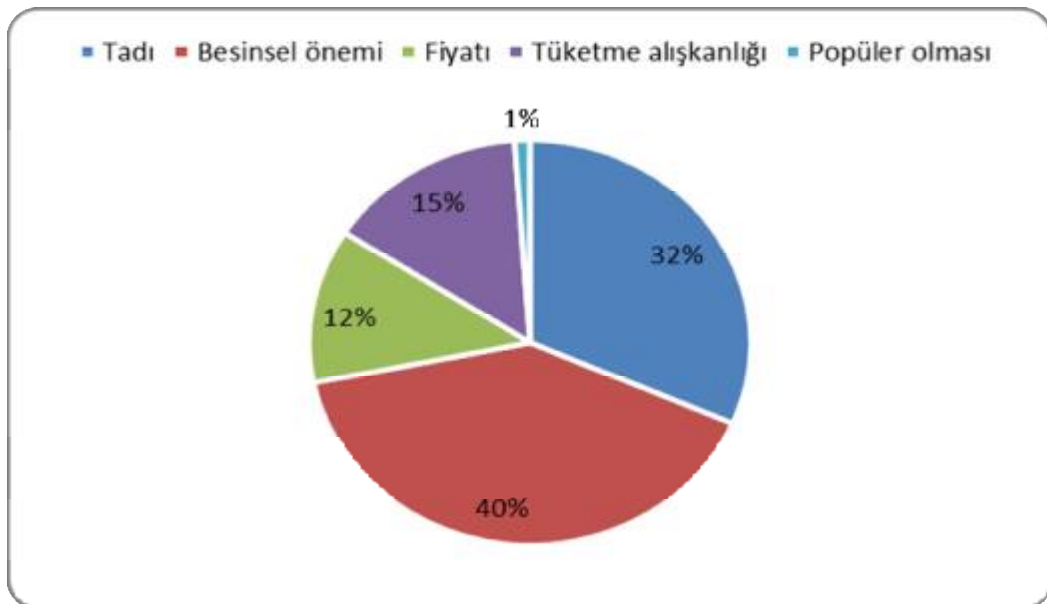
Şekil 4.5. Kadın Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri

Şekil 4.6. Erkek Tüketicilerin Düzenli Su Ürünleri Tüketim Eğilimleri

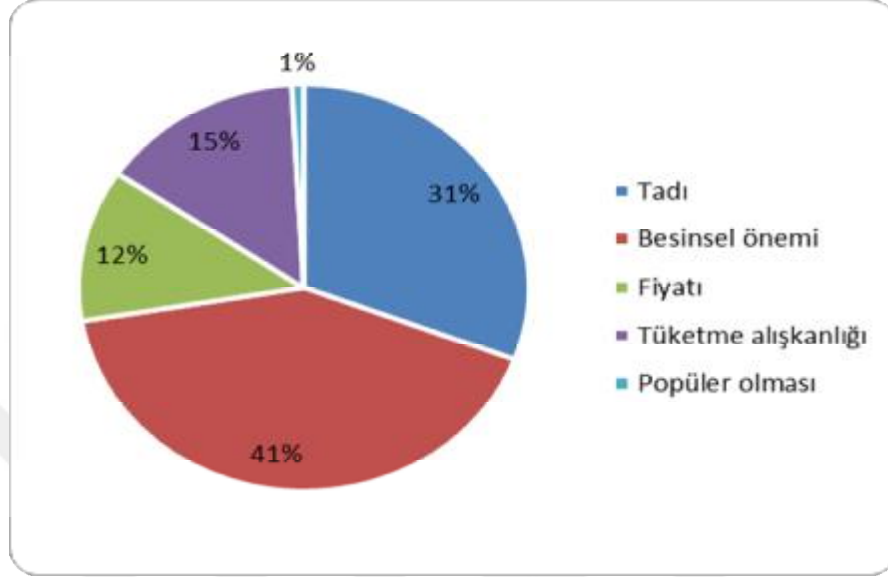
Çizelge 4.3. Cevabı Evet Olan Katılımcıların Su Ürünlerini Tercih Etme Nedenlerinden Önde Gelenleri

	Tadı	Besinsel önemi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Popüler olması
Kadın	431	582	170	205	12
Erkek	503	611	195	231	21
Toplam	934	1193	365	436	33

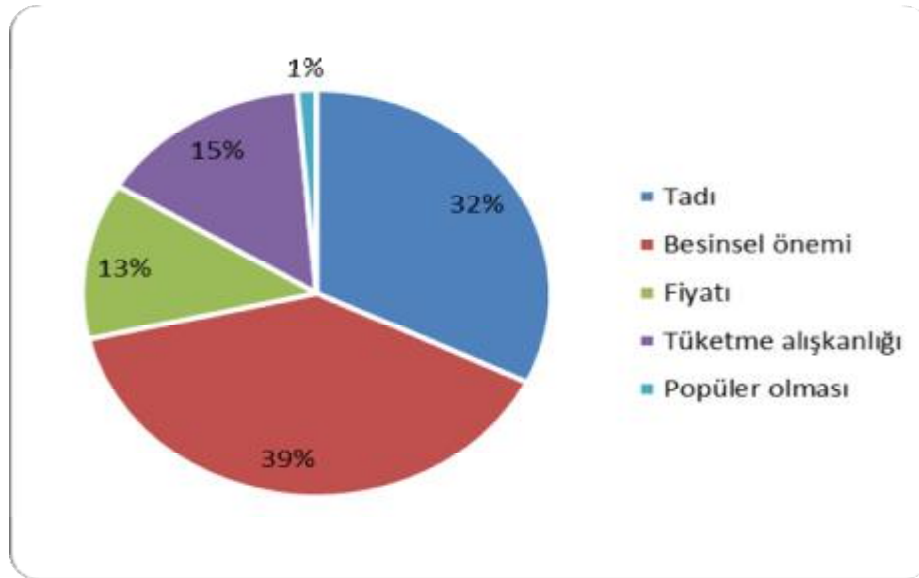

Şekil 4.7. Düzenli Su Ürünleri Tüketen Erkek + Kadın Katılımcıların Su Ürünleri

Cinsiyet faktörüne göre “Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi” konusunda ortaya çıkan sonuç aşağıda grafiklerle gösterilmiştir.

Şekil 4.8. Düzenli Su Ürünleri Tüketen KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler

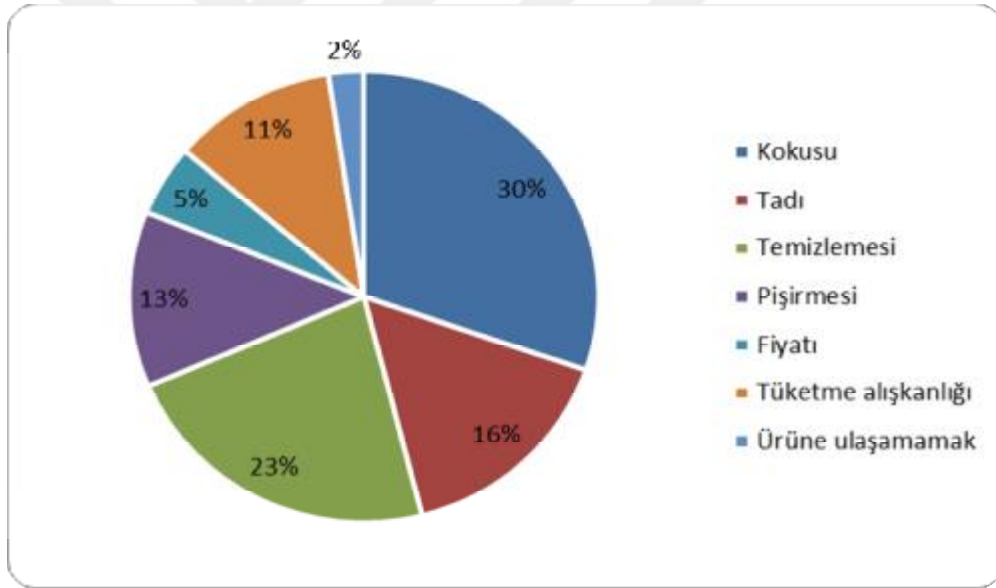

Şekil 4.9. Düzenli Su Ürünleri Tüketen ERKEK Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler

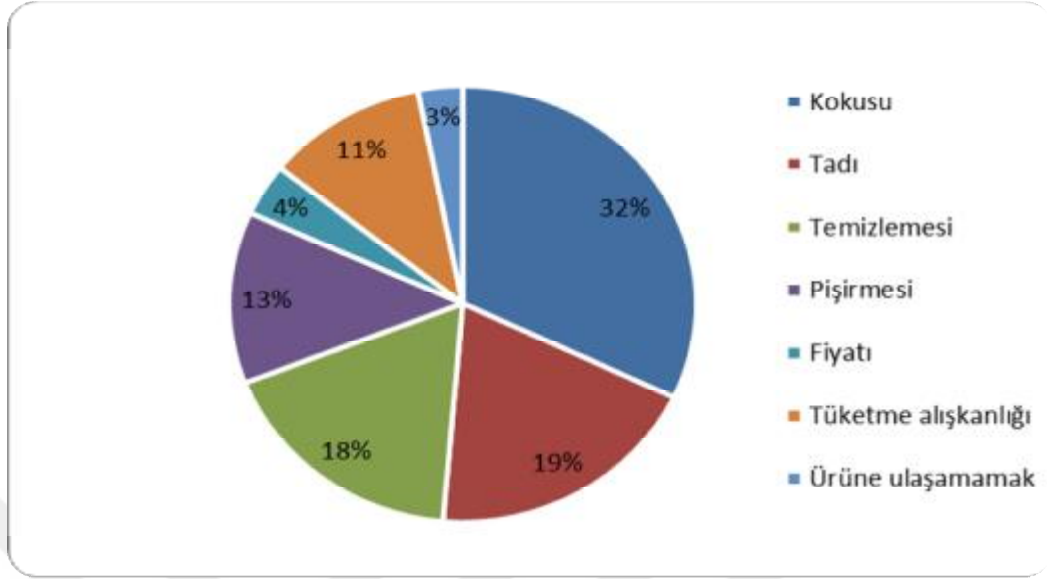
Soru 2. Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz? Sorusuna verilen HAYIR yanıtı verenler üzerine cinsiyet faktörünün etkisi çizelge 4.4.'de belirtilen sorularla detaylandırılmıştır.

Çizelge 4.4. Cevabı “Hayır” Olan Katılımcıların Su Ürünlerini Tercih Etmeme Nedenleri

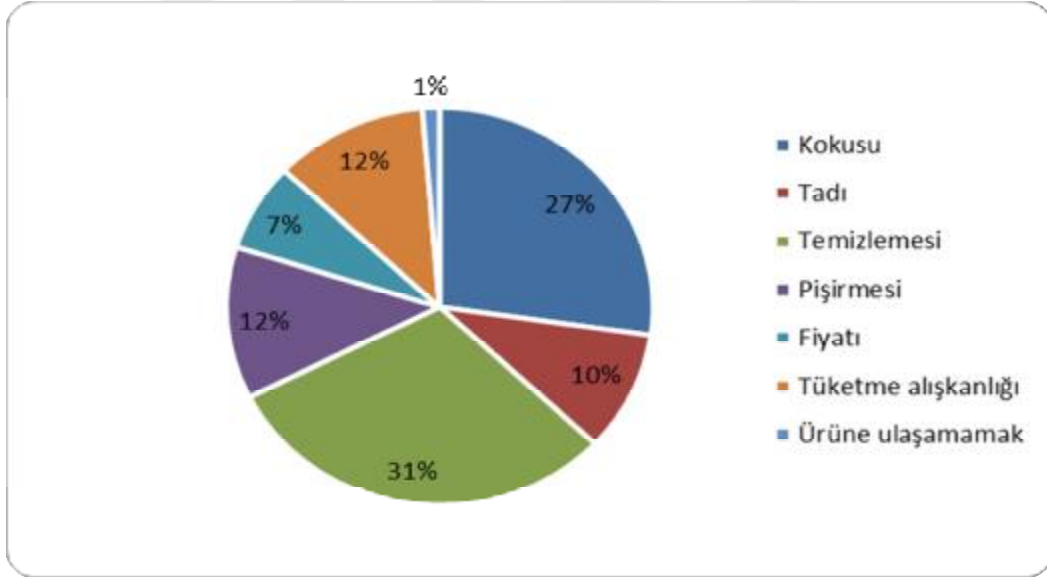
	Kokusu	Tadı	Temizlemesi	Pişirmesi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Ürüne ulaşamamak
Bayan	83	50	46	33	10	29	8
Erkek	42	15	47	19	11	18	2
Toplam	125	65	93	52	21	47	10

Şekil 4.10. Düzenli Su Ürünleri Tüketimine HAYIR Yanıtı Veren ERKEK + KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Dağılım

Şekil 4.11. Su Ürünleri Tüketmediğini Beyan Eden KADIN Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler

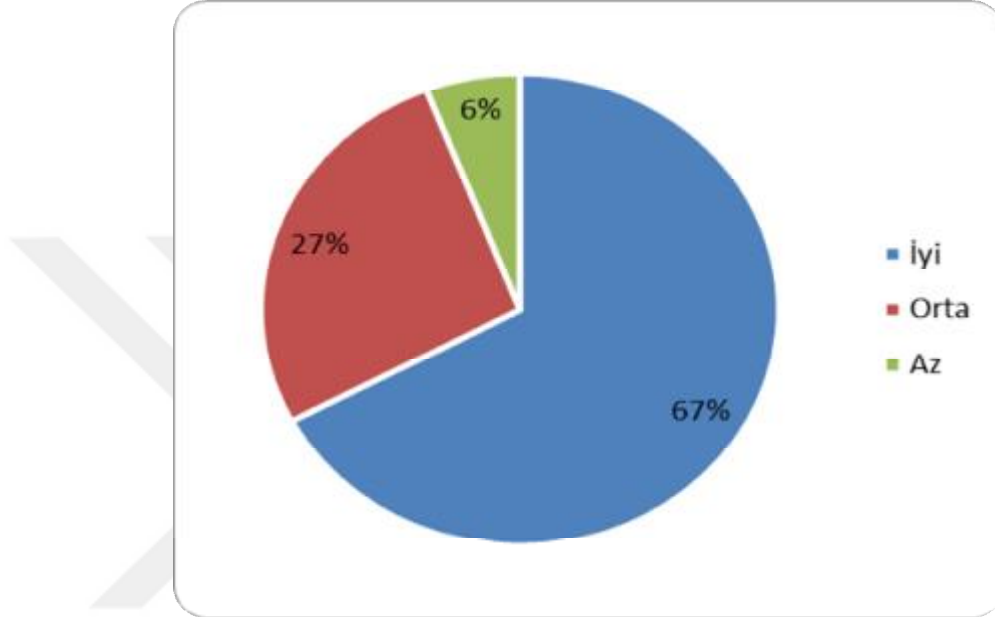

Şekil 4.12. Su Ürünleri Tüketmediğini Beyan Eden ERKEK Katılımcıların Su Ürünleri Tüketmeme Nedenlerinden En Önemli 3 Neden Olarak Derecelendirilmesi Konusunda Ortaya Çıkan Değerler

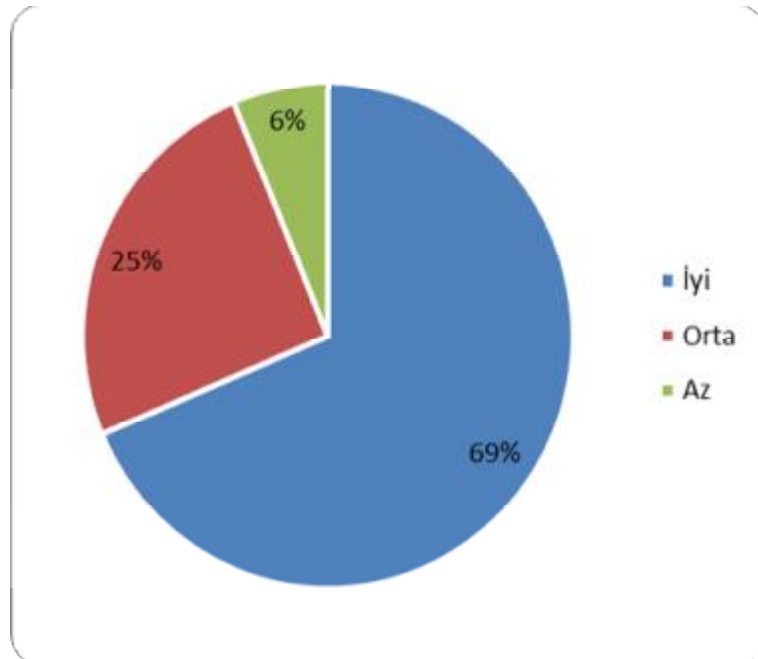
Soru 3. İnsan sağlığı açısından su ürünleri tüketiminin önemini biliyor musunuz?
Sorusuna verilen yanıtlara cinsiyet faktörünün etkisi incelenmiş ve Çizelge 4.5.' de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.5. Cinsiyetler Arasında Su Ürünleri Tüketiminin Öneminin Bilinmesi

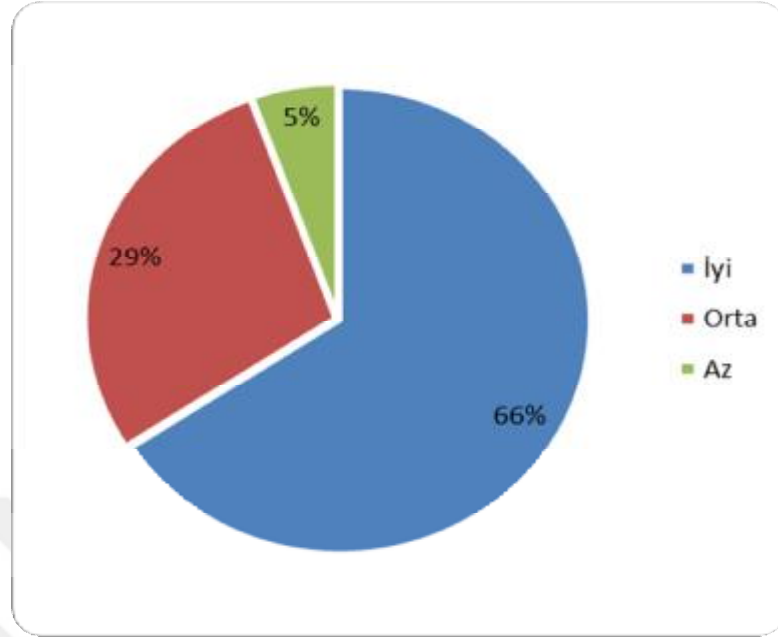
	İyi	Orta	Az
Bayan	197	72	18
Erkek	202	88	17
Toplam	399	160	35

Şekil 4.13. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Su Ürünleri Tüketim Bilinci

Şekil 4.14. Kadın Tüketicilerin İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemini Bilme Seviyeleri

Şekil 4.15. Erkek Tüketicilerin İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemini Bilme Seviyeleri

Soru 4. Su ürünleri sizce pahalı mıdır? Sorusuna verilen yanıtlar Çizelge 4.6.' da belirtilmiştir.

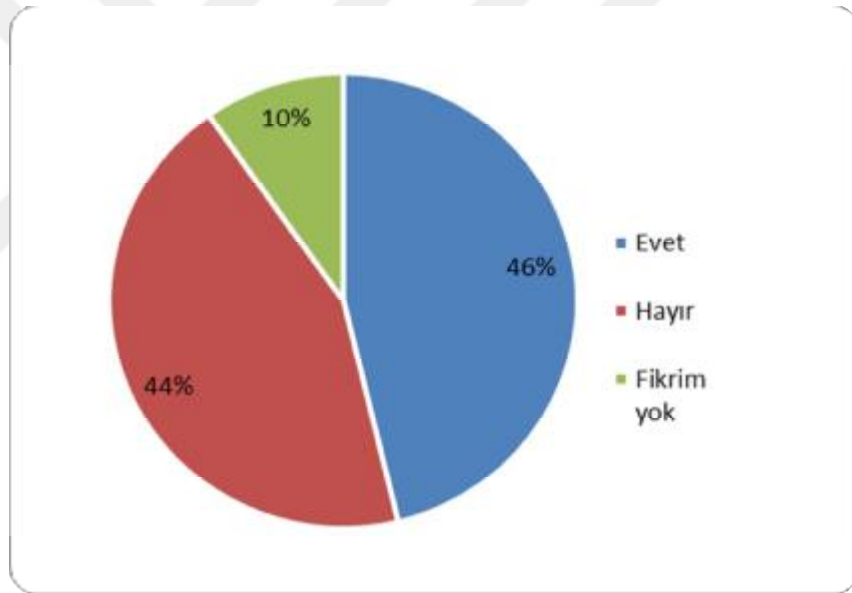
Çizelge 4.6. Erkek ve Kadın Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirleri

	Evet	Hayır	Fikrim yok
Bayan	119	134	34
Erkek	151	123	23
Toplam	270	257	57

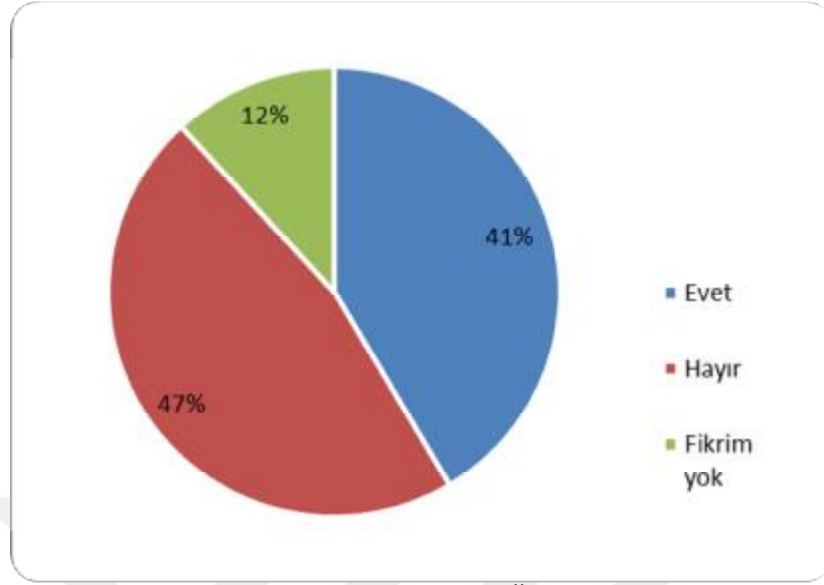
Tüketici algısı olarak erkek tüketicilerin çoğunluğu “Evet su ürünleri pahalıdır” derken kadın tüketicilerin benzer oranda “Hayır pahalı değildir” algısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Tablo incelendiğinde Ki kare analizine göre erkeklerin su ürünlerini daha pahalı bulduğu gözlenmiştir ($P < 0,05$).

Çizelge 4.6.a. Cinsiyetlerin Su Ürünleri Fiyat Algısı Üzerine etkisi için Yapılan ki-kare testi sonuçları

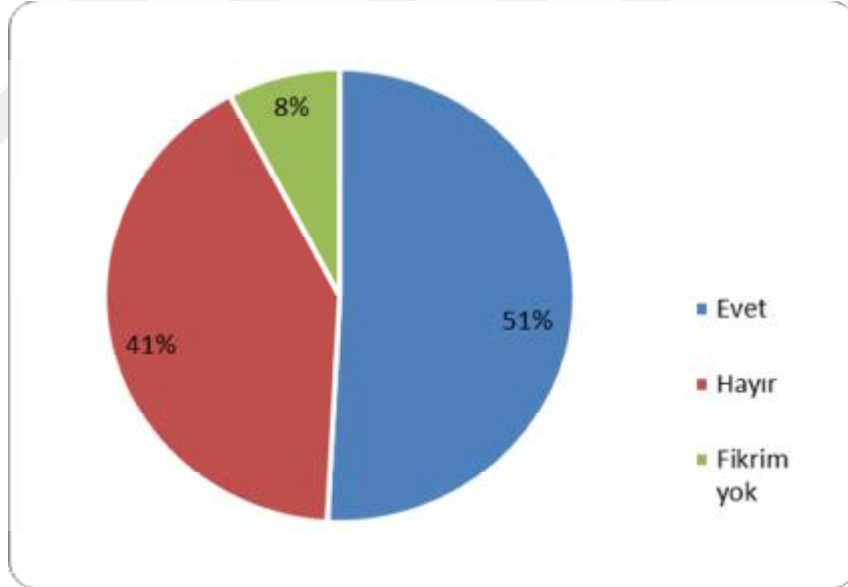
		cinsiyet		Total	
		kadın	erkek		
tüketim	Evet	Count	119	151	270
		% within cinsiyet	41,5%	50,8%	46,2%
	Hayır	Count	134	123	257
		% within cinsiyet	46,7%	41,4%	44,0%
	Fikrim Yok	Count	34	23	57
		% within cinsiyet	11,8%	7,7%	9,8%
Total	Count	287	297	584	
	% within cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%	

Şekil 4.16. Erkek ve Kadın Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı

Şekil 4.17. Kadın Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerin Dağılımı

Şekil 4.18. Erkek Katılımcılar Arasında Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerin Dağılımı

Soru 5. Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür? Sorusuna cinsiyetler arasında alınan yanıtlar Çizelge 4.7' de belirtilmiştir.

Çizelge 4.7. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Ve Erkek Tüketicilerin Yanıtları

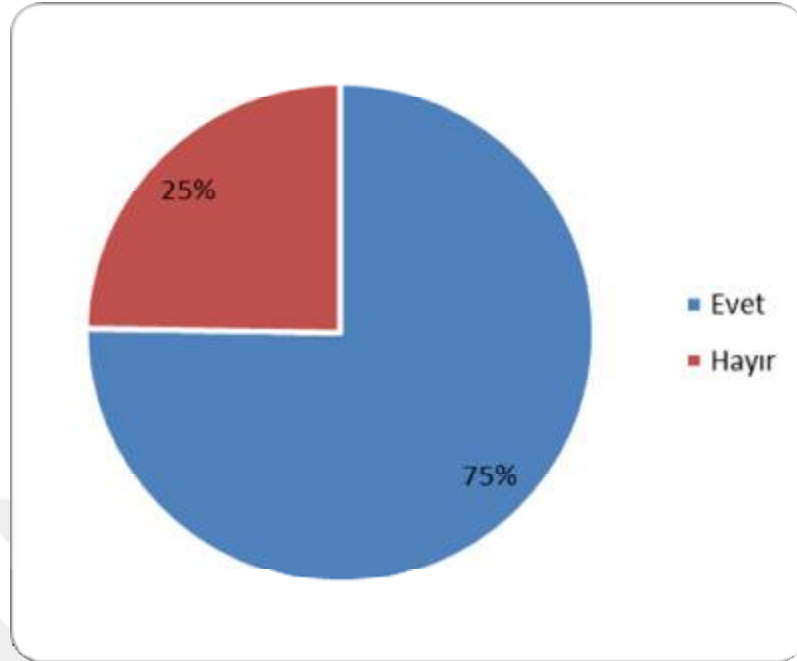
	Evet	Hayır
Bayan	216	71
Erkek	222	73
Toplam	438	144

Her iki cinsiyet grubuna ait bireyler yoğunlukla ve benzer biçimde Gelir seviyesinin su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör olarak ifade etmişlerdir.

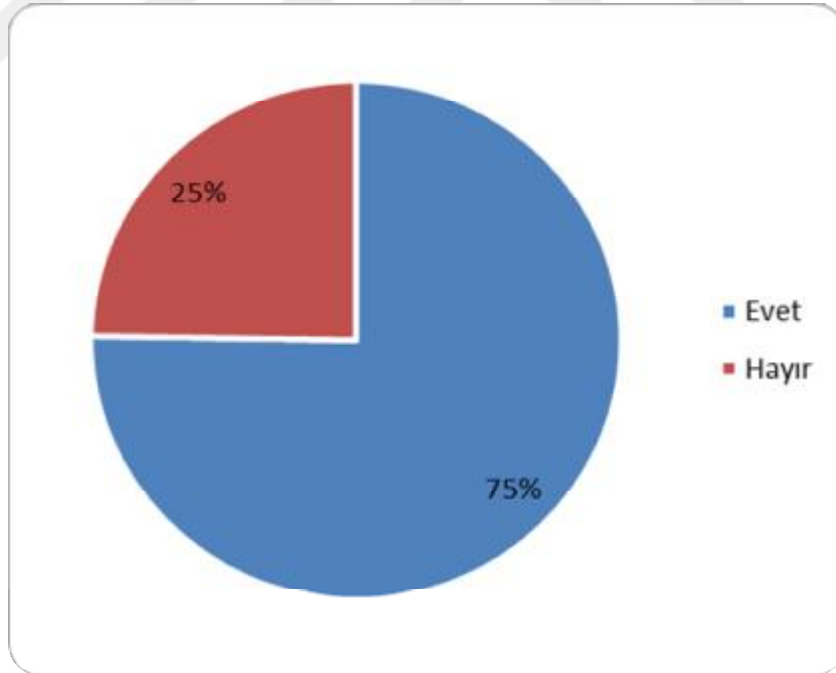
Yapılan ki-kare testi (Çizelge 4.7.1.) ile Gelir seviyesinin Su Ürünleri Alımını etkileyen bir faktör olduğu konusunda farklı cinsiyet grupları arasında fark olmadığı saptanmıştır ($P>0,05$).

Çizelge 4.7.a. Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür? Sorusuna cinsiyetler arasında alınan yanıtların karşılaştırıldığı ki-kare testi sonuçları

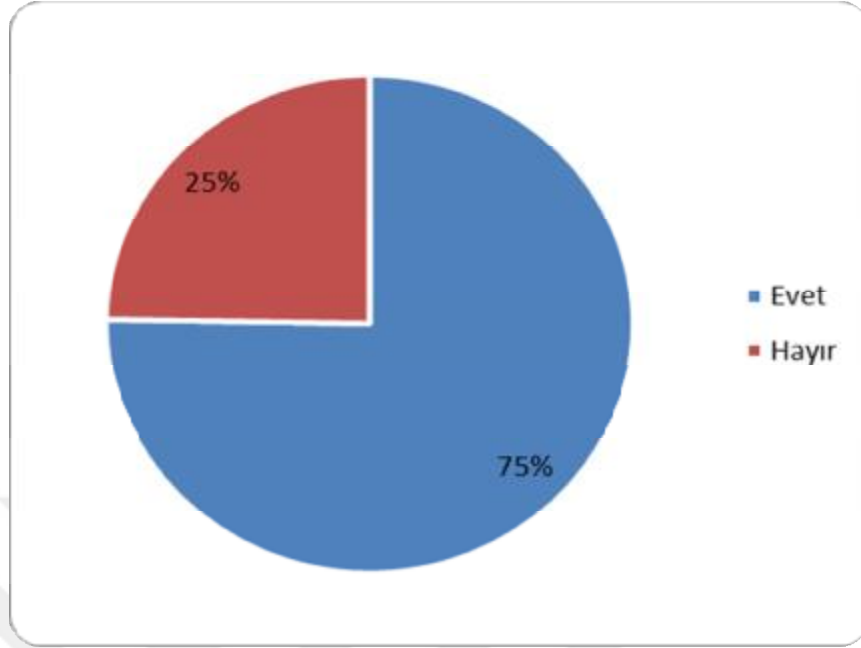
			cinsiyet		Total
			kadın	erkek	
Gelir seviyesi etkisi	evet	Count	216	222	438
		% within cinsiyet	75,3%	75,3%	75,3%
	hayır	Count	71	73	144
		% within cinsiyet	24,7%	24,7%	24,7%
Total		Count	287	287	295
		% within cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%

Şekil 4.19. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Ve Erkek Tüketicilerin Yanıtlarının Dağılımı

Şekil 4.20. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Kadın Tüketicilerin Yanıtları

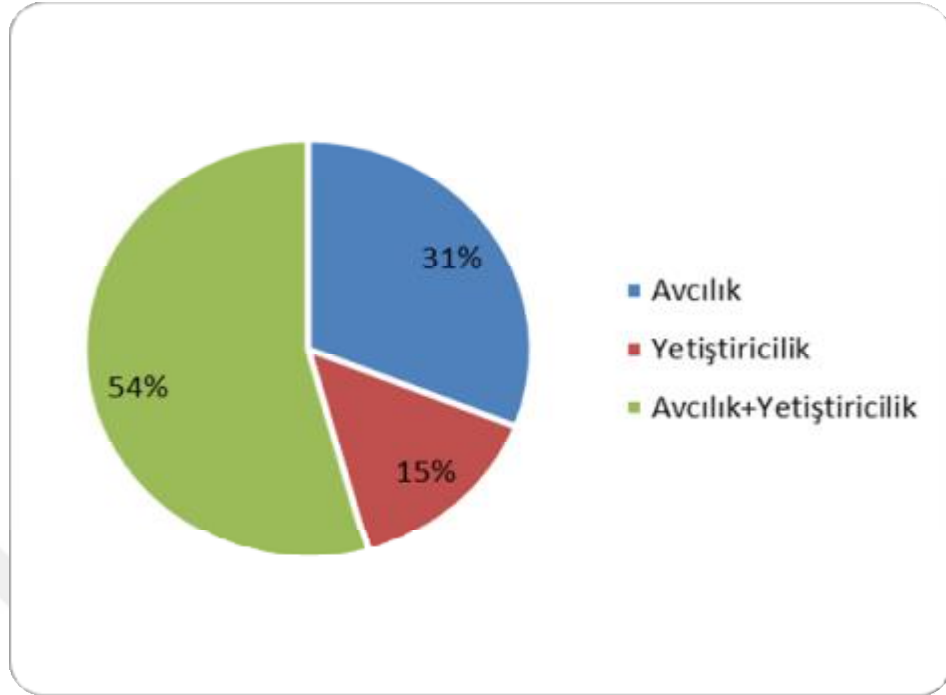

Şekil 4.21. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Erkek Tüketicilerin Yanıtları.

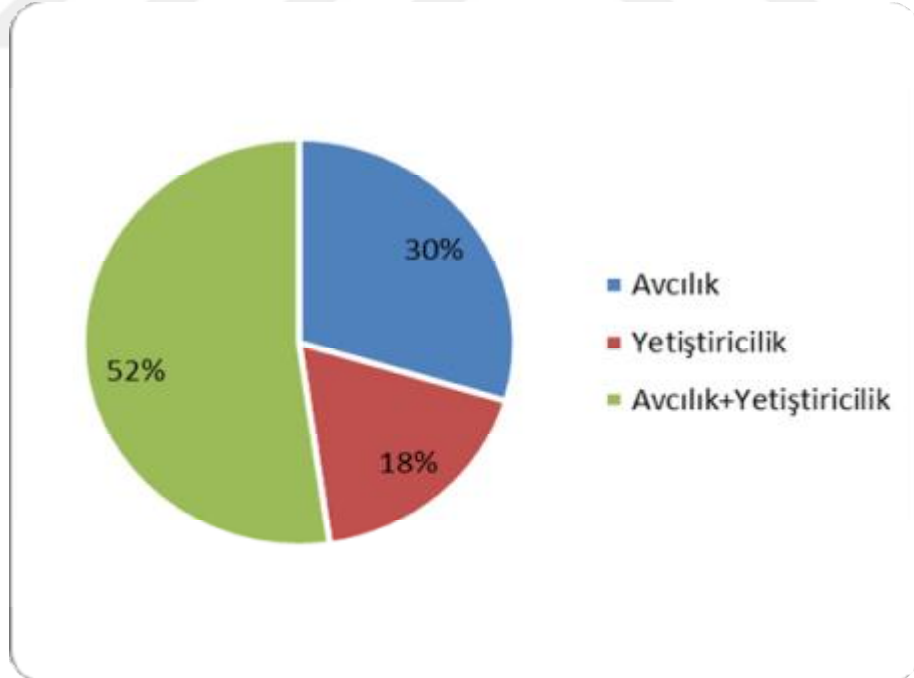
Soru 6. Su ürünlerinin üretim kaynağına göre tercihiniz nedir? Sorusuna cinsiyet gruplarının verdiği yanıtlar çizelge 4.8'de belirtilmiştir. Buna göre tüketicileri çoğunluğu için üretim kaynağı fark etmezken, bayan tüketicilerin erkek tüketicilere göre yetiştiricilik ile üretilen ürünü tercih etme oranlarının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Çizelge 4.8. Cinsiyetler Arası Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihleri

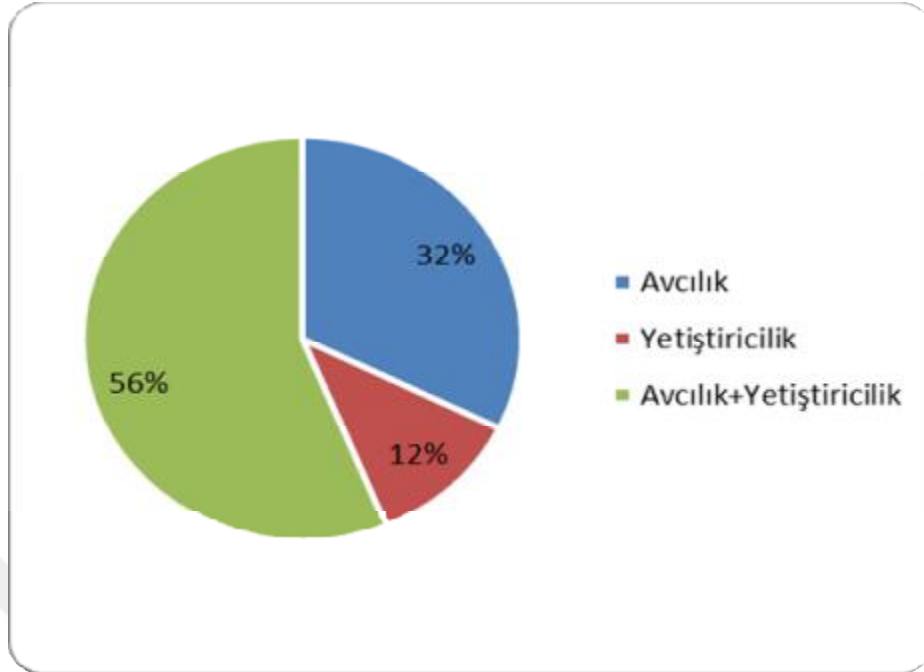
	Avcılık	Yetiştiricilik	Avcılık+Yetiştiricilik
Bayan	85	52	150
Erkek	96	34	167
Toplam	181	86	317

Şekil 4.22. Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Cinsiyet Farkı Gözetilmeksizin Oluşan Tercihler

Şekil 4.23. Kadın Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tüketim Tercihleri

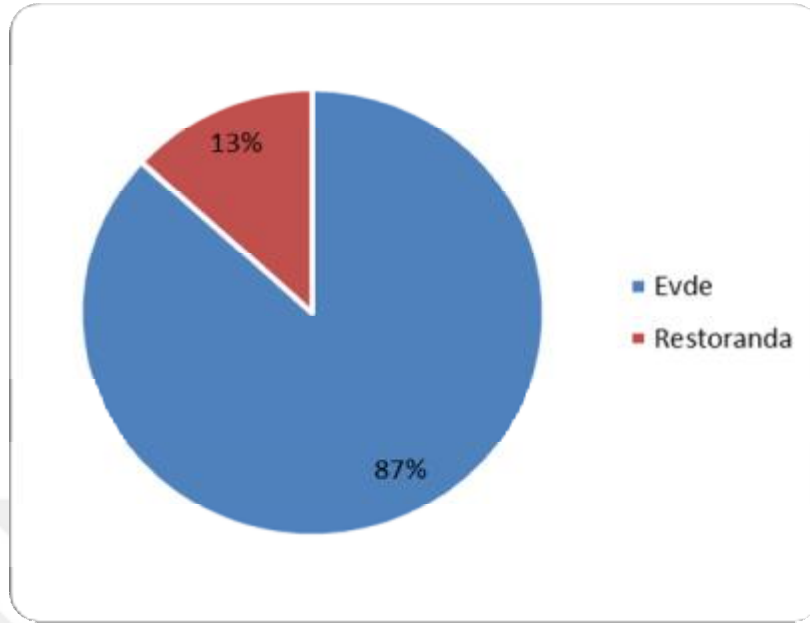

Şekil 4.24. Erkek Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tüketim Tercihleri

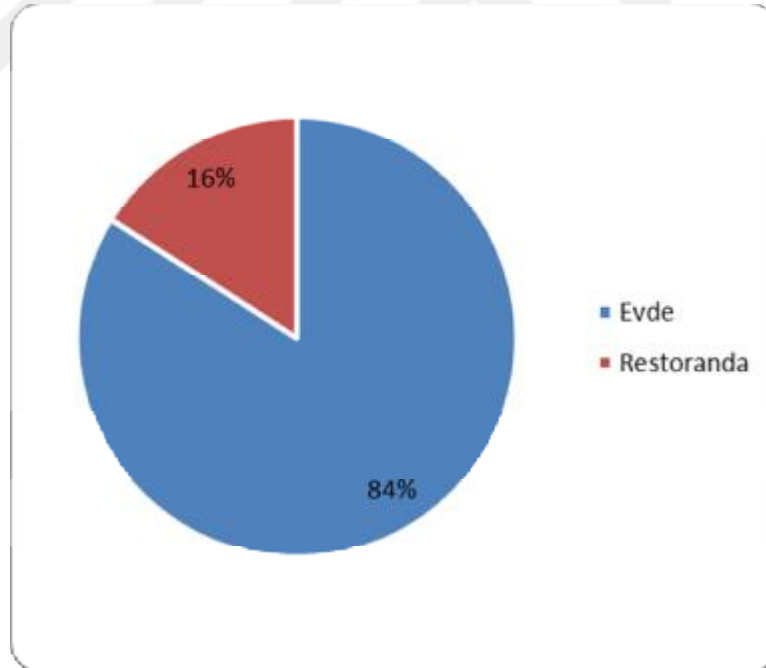
Soru 7. Genel olarak su ürünlerini nerede yemeyi tercih edersiniz? Sorusuna iki seçeneikli cevap tercihi oluşturularak yapılan incelemede, evde ya da restoranda tüketim tercihleri değerlendirilmiştir. Cinsiyetler arası olası tercih farklılıklarını ortaya koyan tercihler Çizelge 4.9' da belirtilmiştir.

Çizelge 4.9. Cinsiyetler Arası Su Ürünlerini Tüketme Bölgesi Olarak Ev Ve Restoran Tercihleri İncelenmiştir.

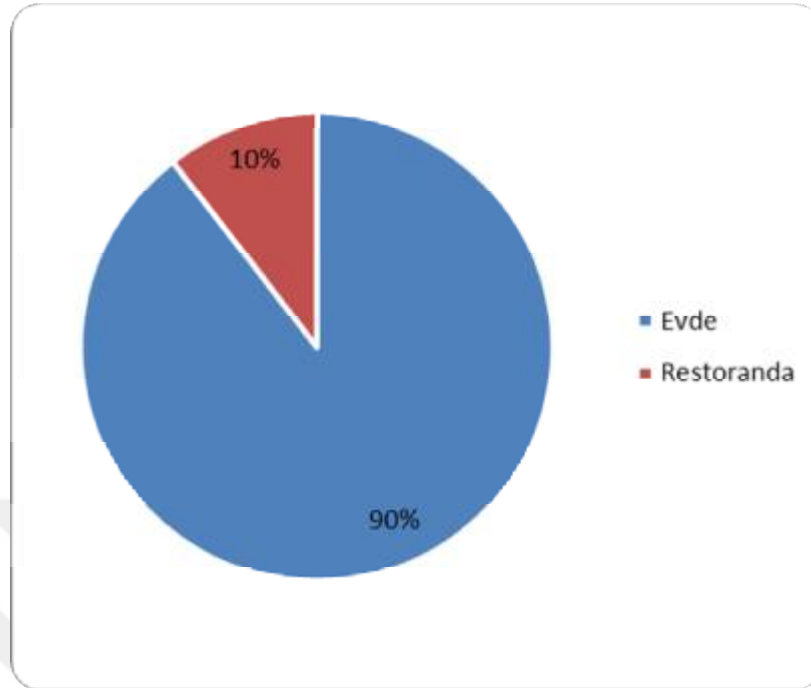
	Evde	Restoranda
Bayan	241	46
Erkek	266	31
Toplam	507	77

Şekil 4.25. Genel Olarak Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Verilen Yanıtlar

Şekil 4.26. Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Kadınların Verdiği Yanıtlar

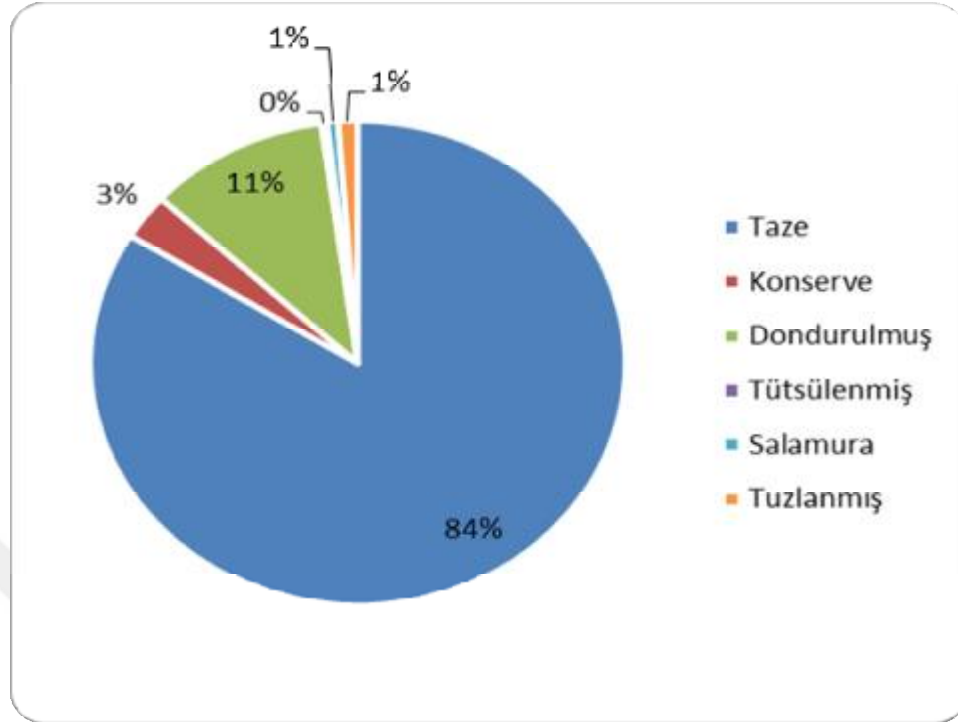

Şekil 4.27. Su Ürünlerini Nerede Yemeyi Tercih Edersiniz Sorusuna Erkeklerin Verdiği Yanıtlar

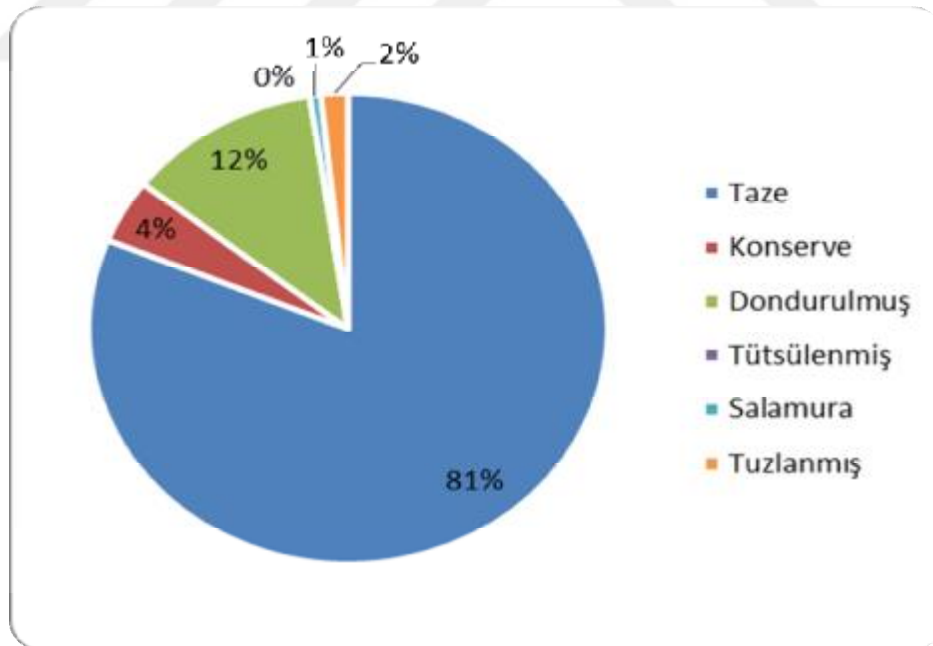
Soru 8. Su ürünleri satın alırken tercihiniz hangisidir? Sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar Çizelge 4.10' da belirtilmiştir.

Çizelge 4.10. Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri

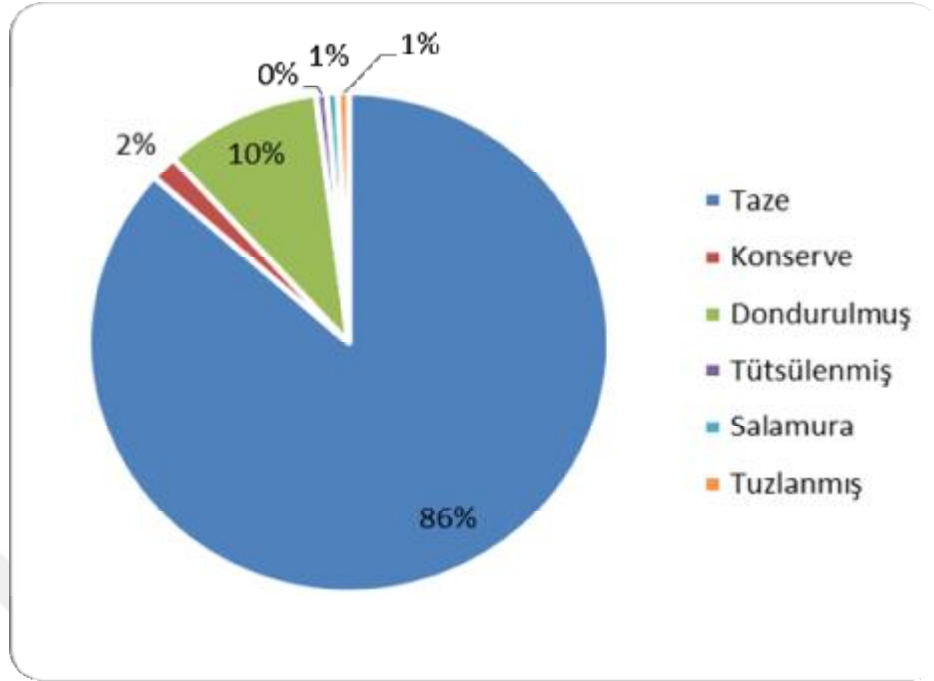
	Taze	Konserve	Dondurulmuş	Tütsülenmiş	Salamura	Tuzlanmış
Bayan	241	13	36	0	2	5
Erkek	257	5	29	2	2	2
Toplam	498	18	65	2	4	7

Şekil 4.28. Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri

Şekil 4.29. Kadın Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri

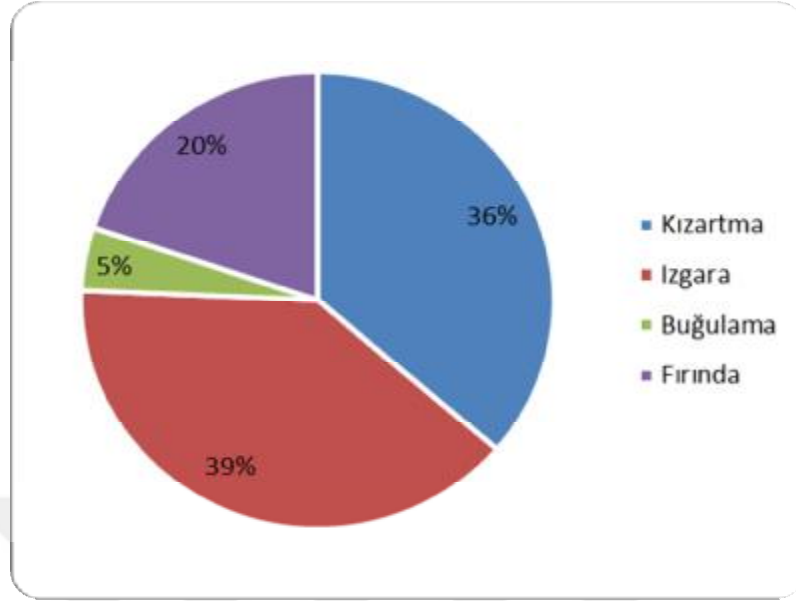

Şekil 4.30. Erkek Tüketicilerin Su Ürünleri Satın Alırken Tercih Ettikleri Ürün Şekilleri

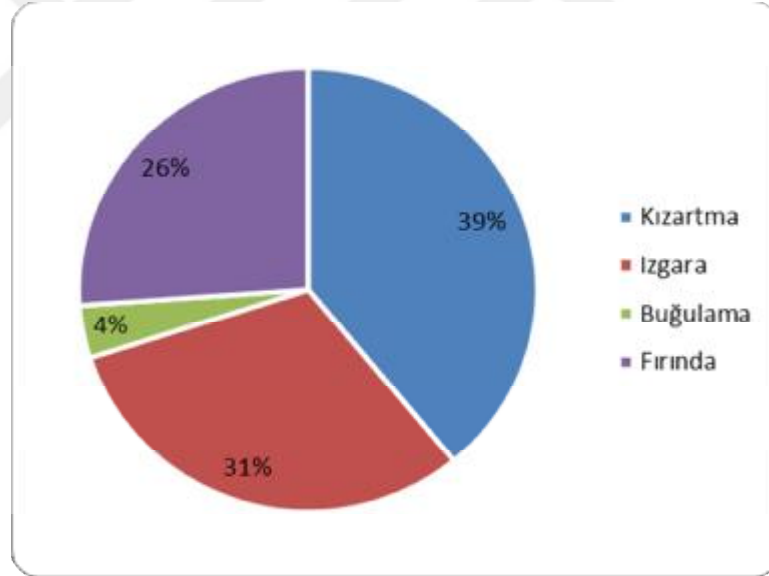
Soru 9. Su ürünlerini en çok hangi yöntemle pişirirsiniz? Sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar Çizelge 4.11' de belirtilmiştir.

Çizelge 4.11. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Su Ürünleri Pişirme Tercihleri

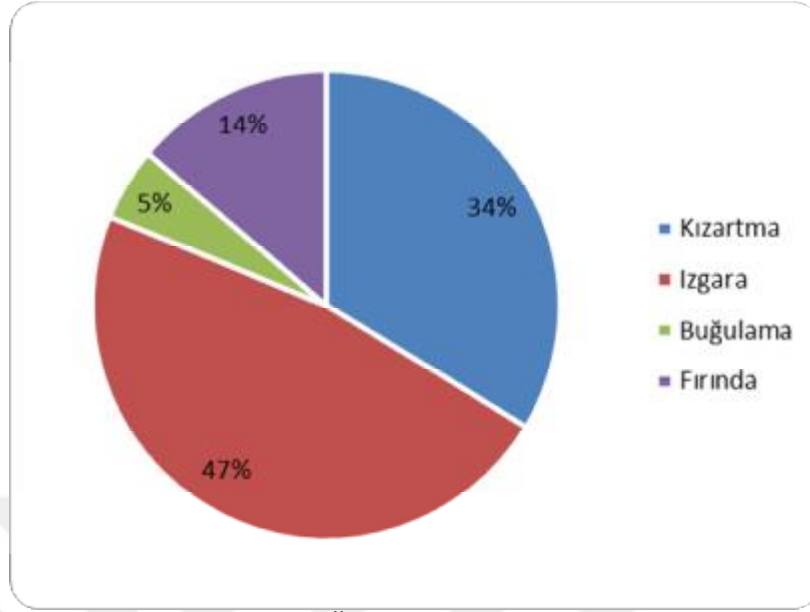
	Kızartma	Izgara	Buğulama	Fırında
Bayan	112	89	11	75
Erkek	100	141	15	41
Toplam	212	230	26	116

Şekil 4.31. Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri

Şekil 4.32. Kadın Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri

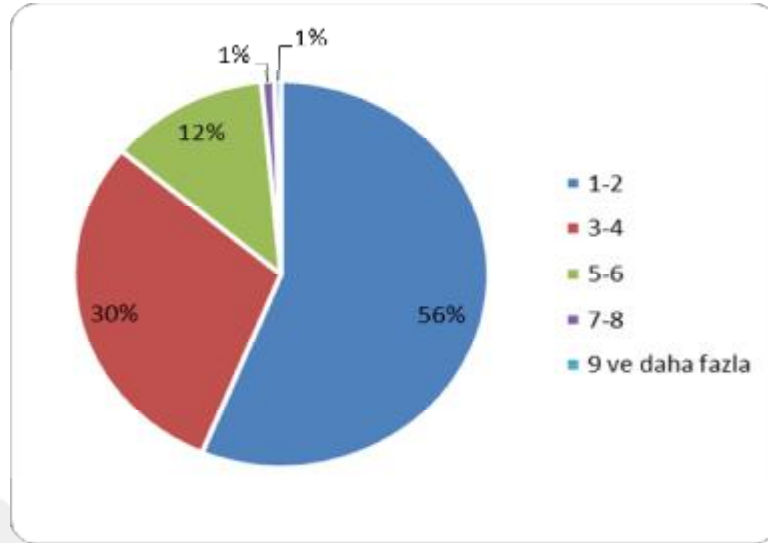

Şekil 4.33. Erkek Katılımcıların Su Ürünleri Pişirme Tercihleri

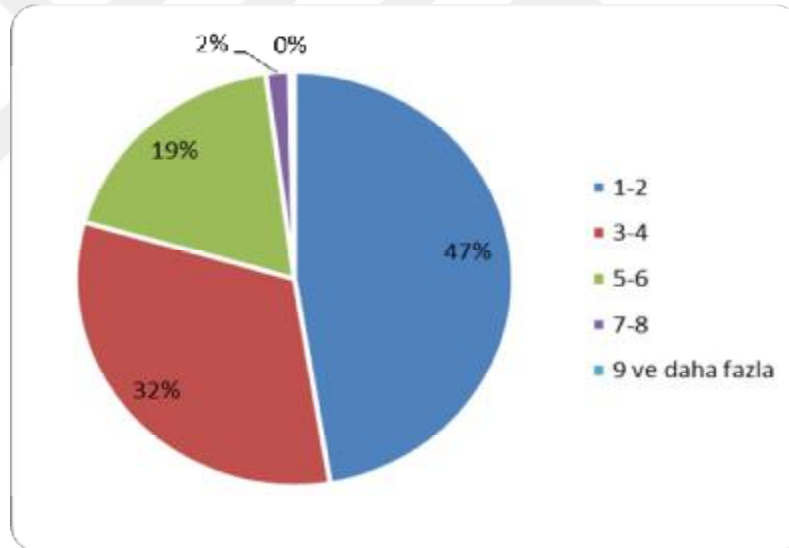
Soru 10. Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar Çizelge 4.12' de verilmiştir.

Çizelge 4.12. Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Yapabildiklerini Beyan Ettikleri Yemek Çeşitleri

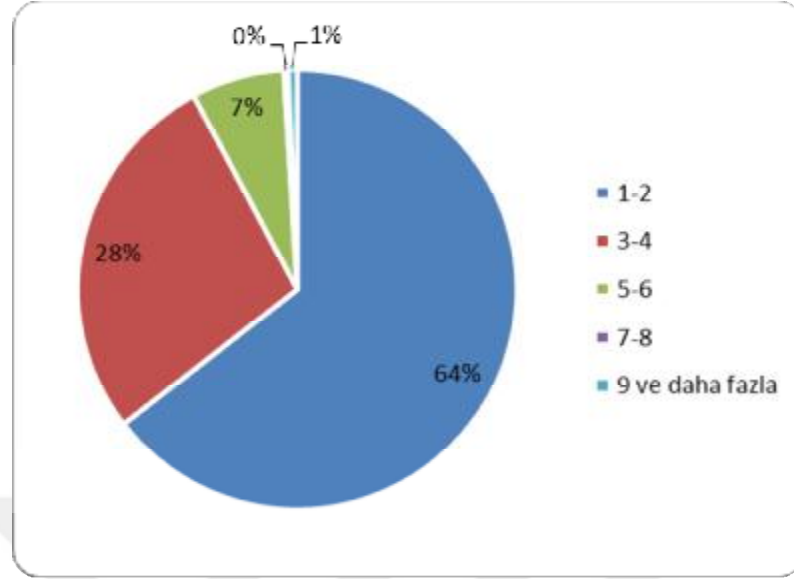
	1-2	3-4	5-6	7-8	9 ve daha fazla
Bayan	136	92	53	5	1
Erkek	198	85	21	1	2
Toplam	334	177	74	6	3

Şekil 4.34. Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.35. Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Kadın Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

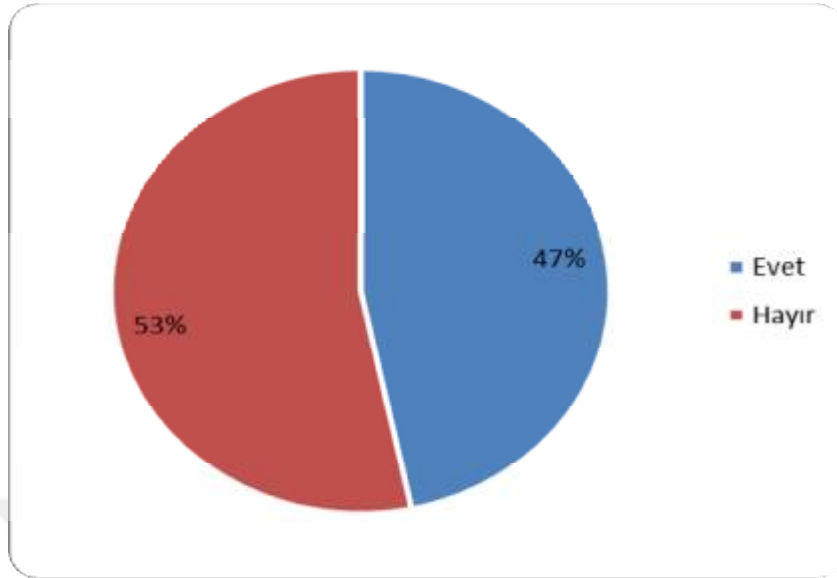

Şekil 4.36. Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz? Sorusuna Erkek Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

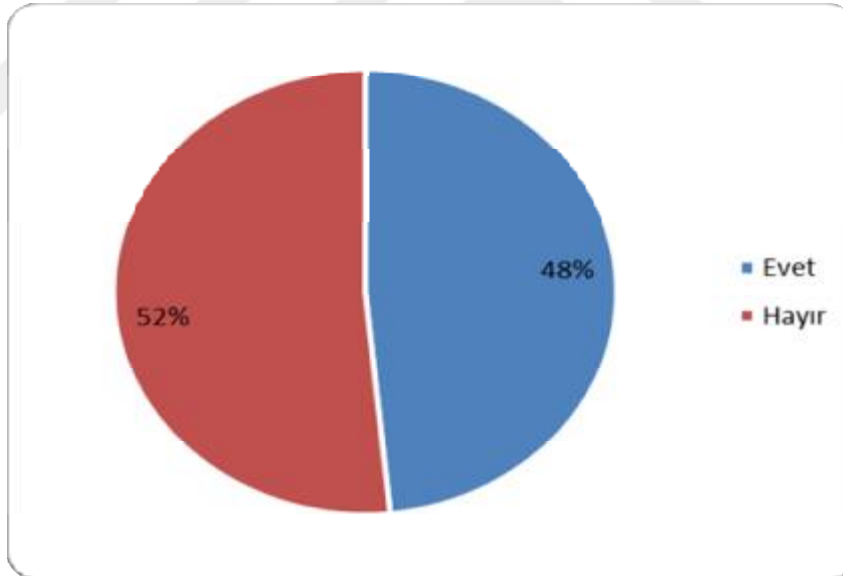
Soru 11. Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar çizelge 4.13'de verilmiştir.

Çizelge 4.13. Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

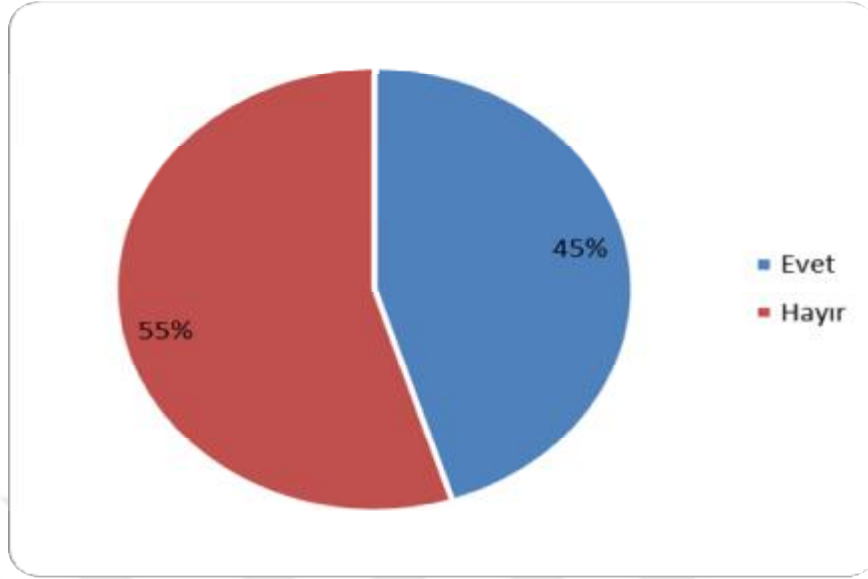
	Evet	Hayır
Bayan	138	147
Erkek	134	163
Toplam	272	310

Şekil 4.37. Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.38. Kadın Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

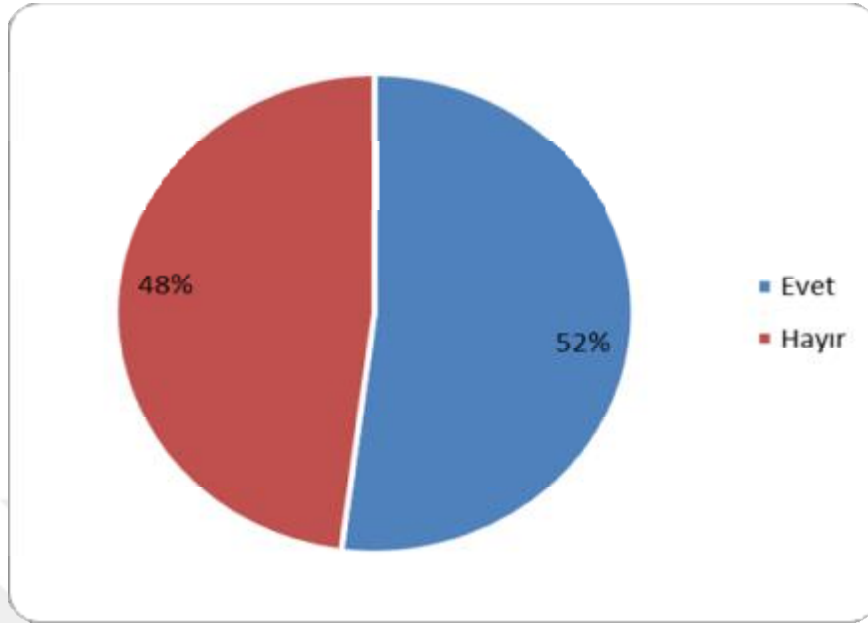

Şekil 4.39. Erkek Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

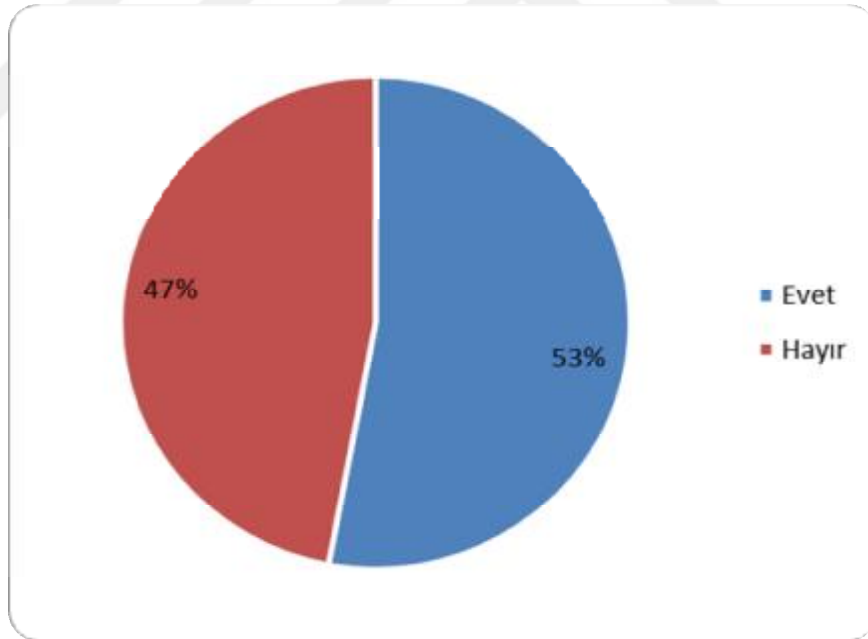
Soru 12. Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar açını yeterli buluyor musunuz?

Çizelge 4.14. Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Açını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

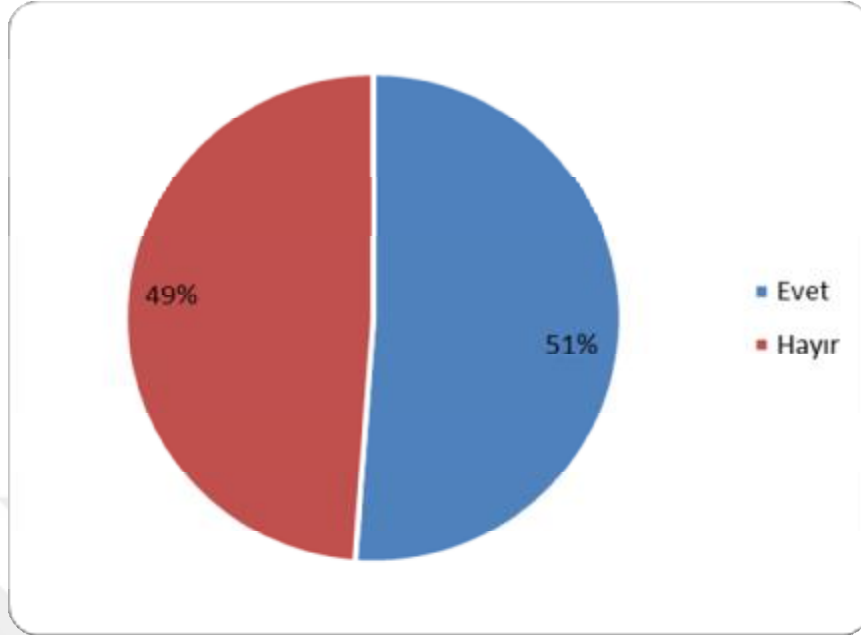
	Evet	Hayır
Bayan	152	135
Erkek	152	145
Toplam	304	280

Şekil 4.40. Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.41. Kadın Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

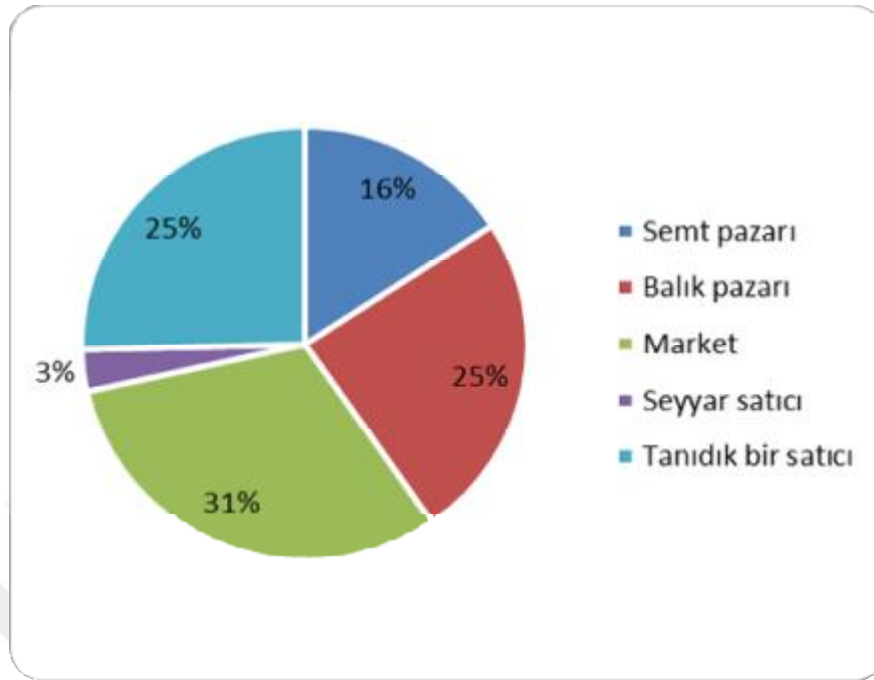

Şekil 4.42. Erkek Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

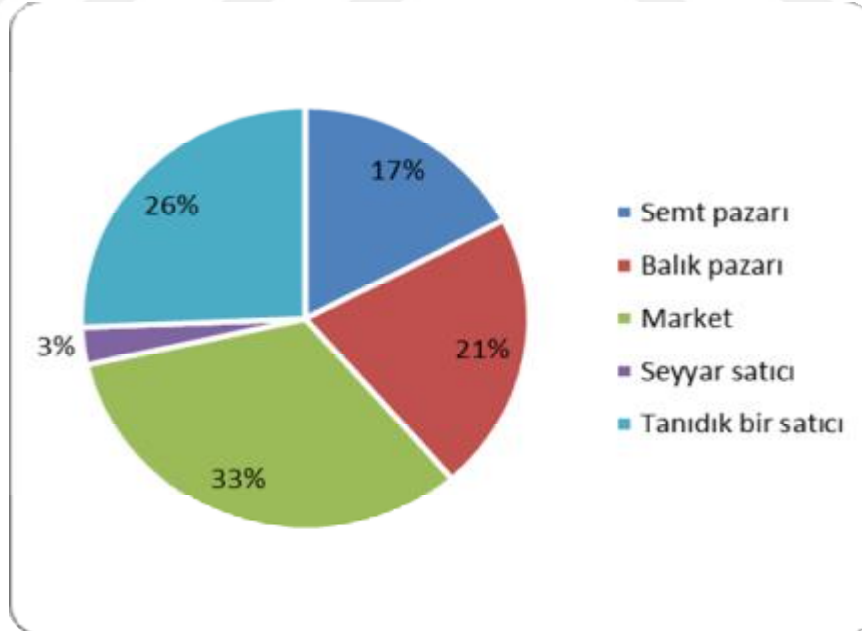
SORU 13. Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz?

Çizelge 4.15. Katılımcıların Şehrinizde Bulunan Su Ürünleri Pazar Ağını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

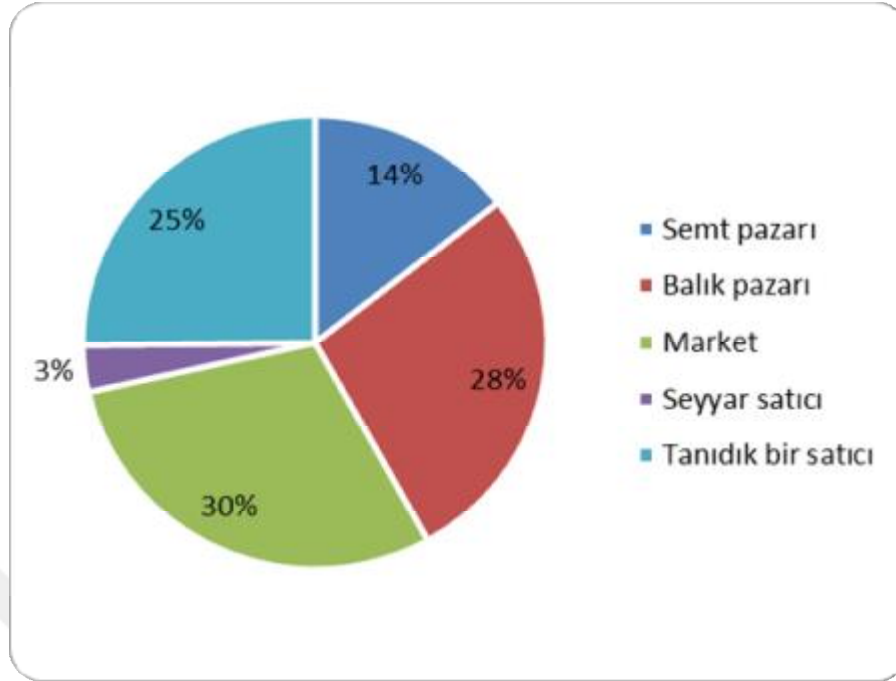
	Semt pazarı	Balık pazarı	Market	Seyyar satıcı	Tanıdık bir satıcı
Bayan	48	59	91	8	71
Erkek	43	82	88	10	75
Toplam	91	141	179	18	146

Şekil 4.43. Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.44. Kadın Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

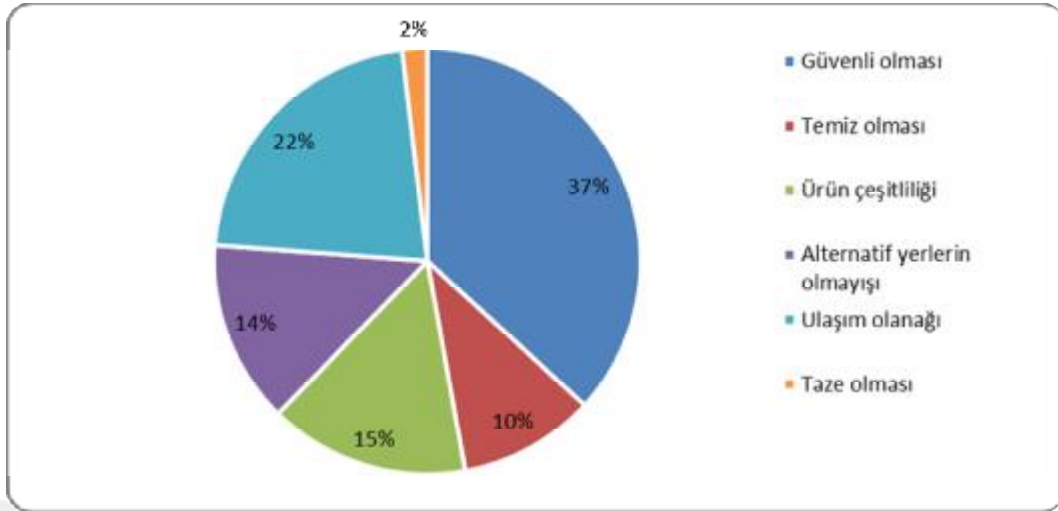

Şekil 4.45. Erkek Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

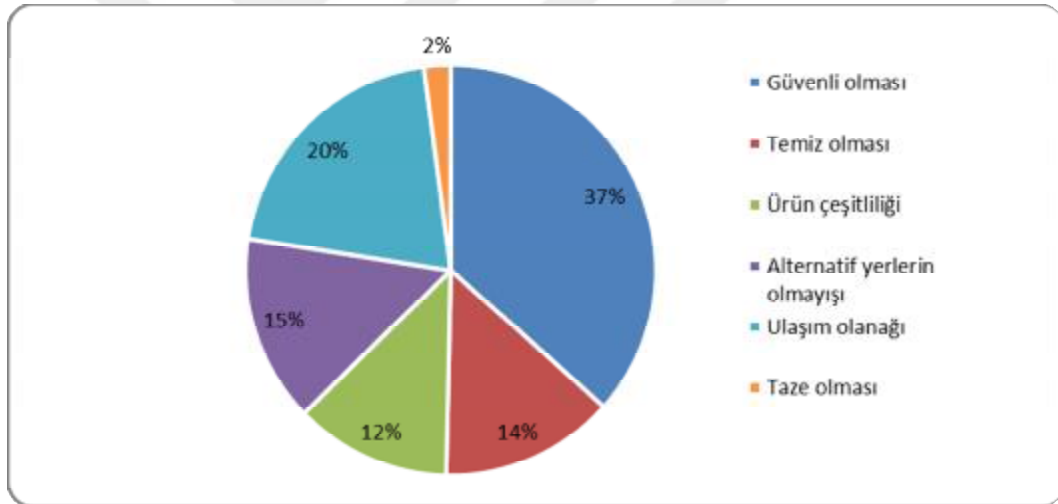
Soru 14. Balığı satın alma yerinin tercihinde en çok hangisi etkilidir?

Çizelge 4.16. Katılımcıların Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

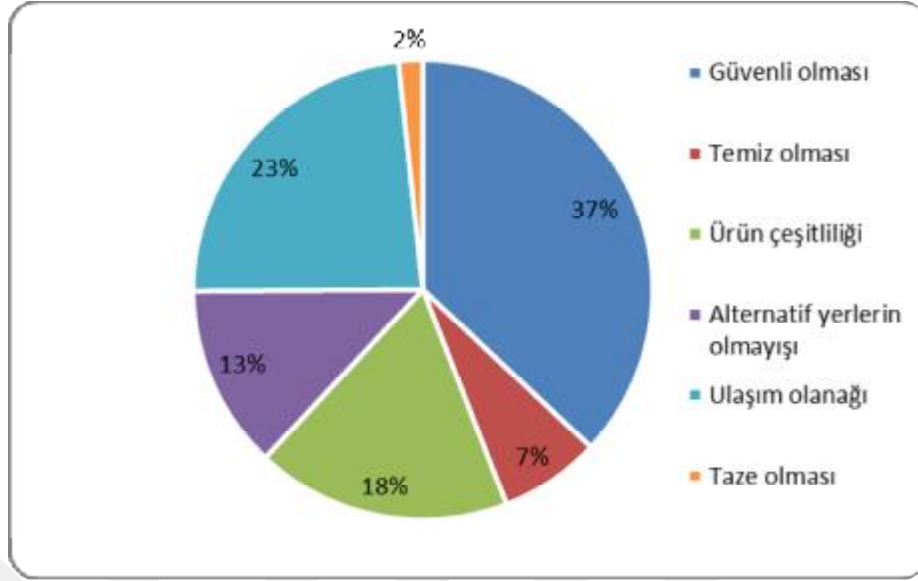
	Güvenli olması	Temiz olması	Ürün çeşitliliği	Alternatif yerlerin olmayışı	Ulaşım olanağı	Taze olması
Kadın	104	39	35	42	58	6
Erkek	109	21	53	38	69	5
Toplam	213	60	88	80	127	11

Şekil 4.46. Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.47. Kadın Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

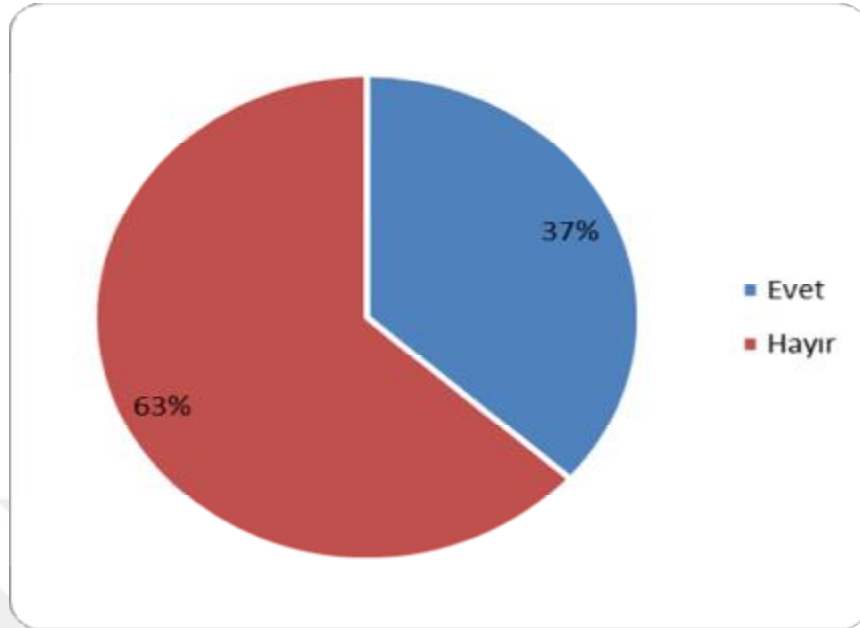

Şekil 4.48. Erkek Katılımcılara Sorulan Balığı Satın Alma Yerinin Tercihinde En Çok Hangisi Etkilidir Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

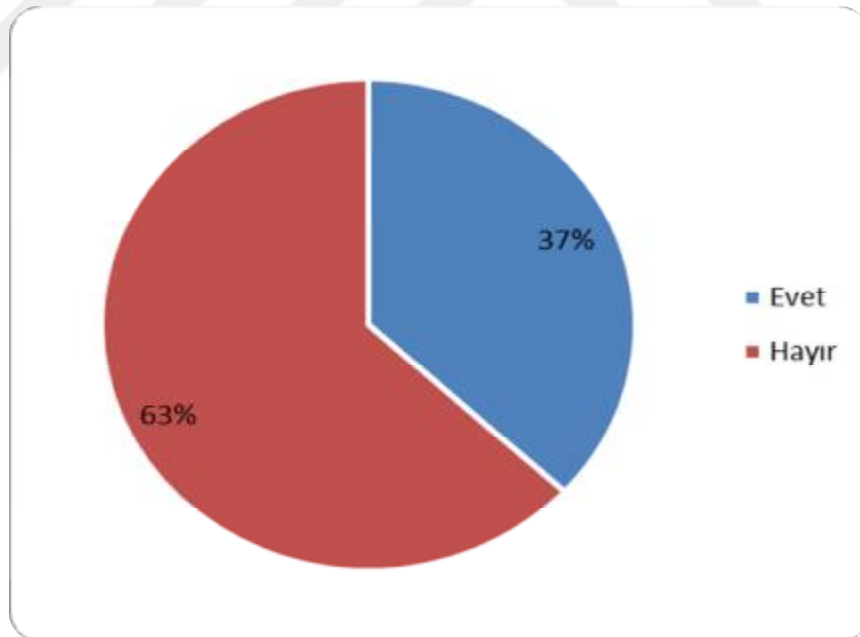
15. Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar (promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu?

Çizelge 4.17. Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

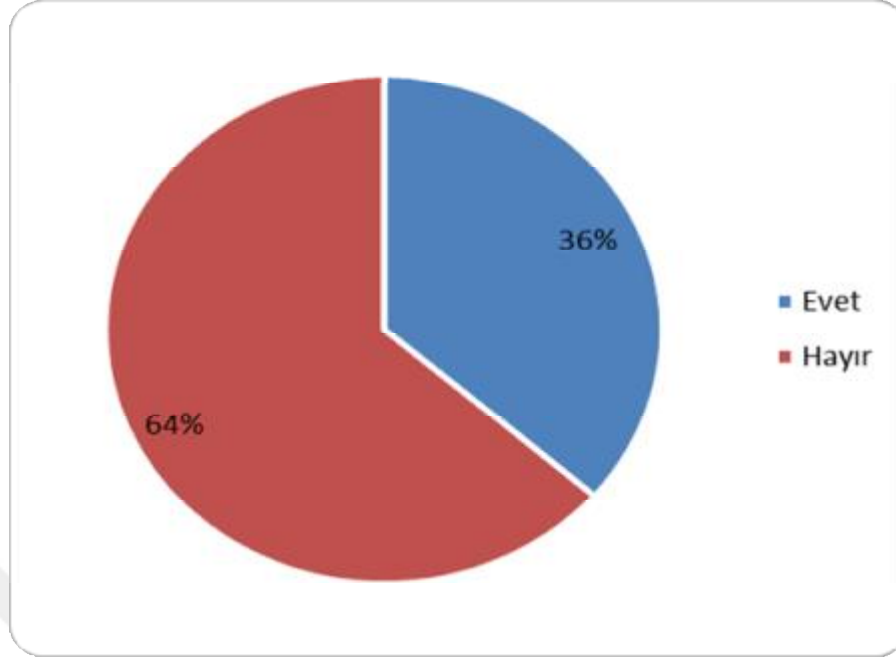
	Evet	Hayır
Bayan	104	178
Erkek	108	189
Toplam	212	367

Şekil 4.49. Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.50. Bayan Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

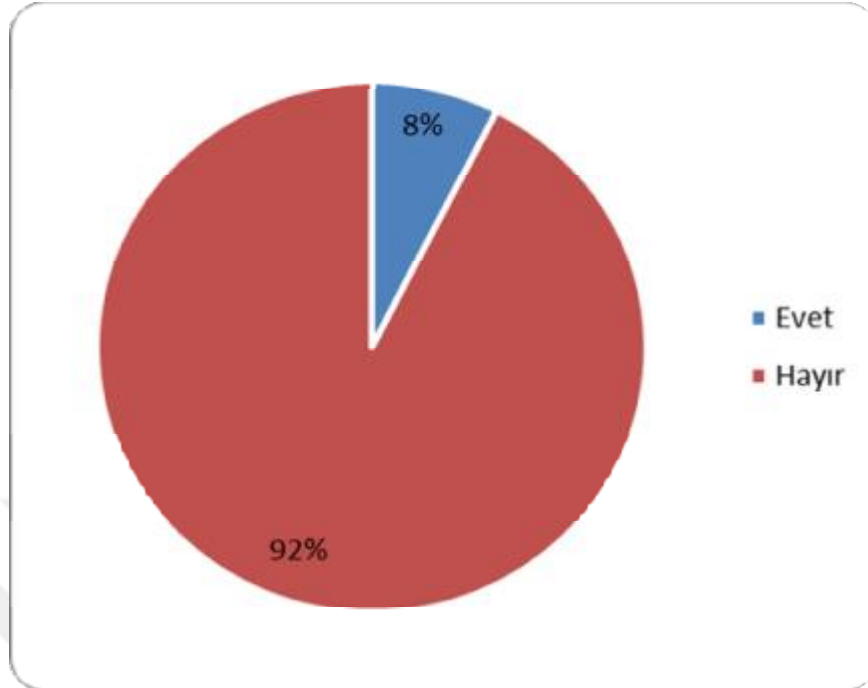

Şekil 4.51. Erkek Katılımcılara Sorulan Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor mu Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

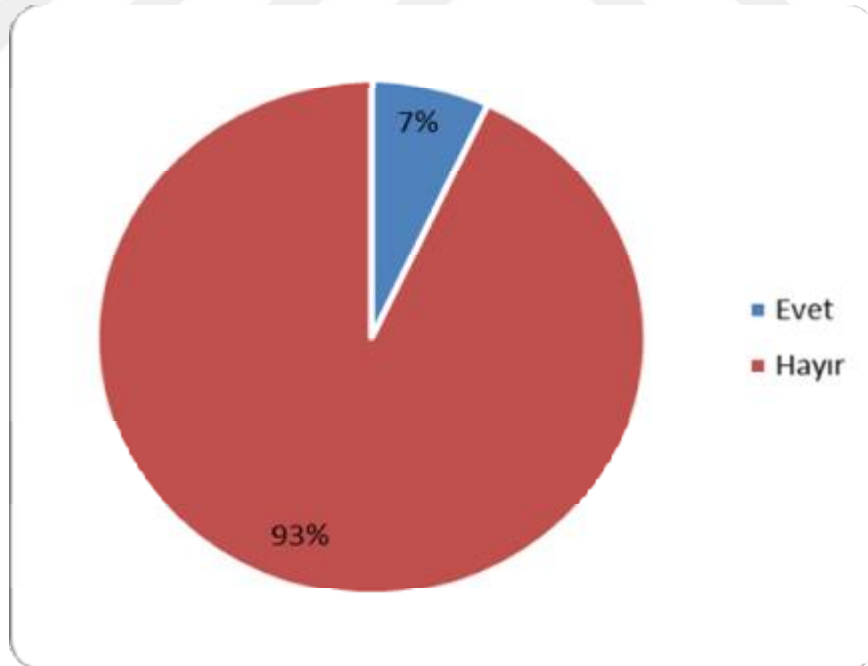
16. Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz?

Çizelge 4.18. Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

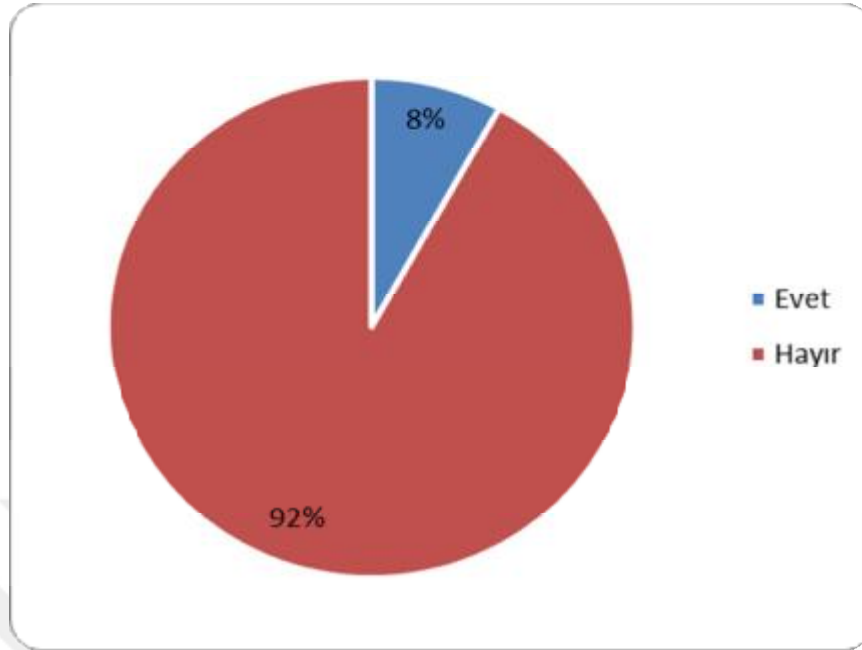
	Evet	Hayır
Bayan	20	267
Erkek	24	274
Toplam	44	541

Şekil 4.52. Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.53. Bayan Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

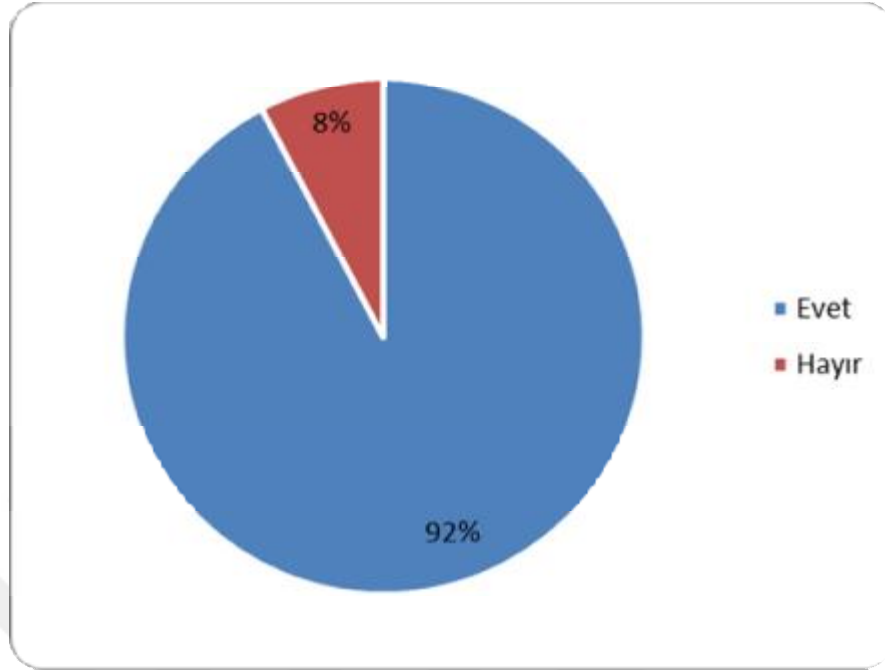

Şekil 4.54. Erkek Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor musunuz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

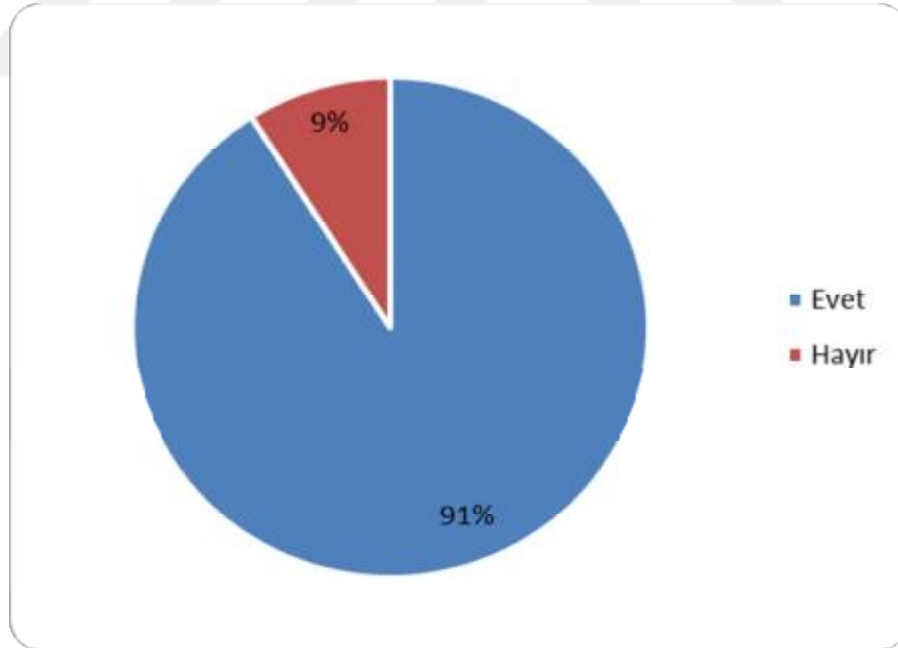
17. Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır?

Çizelge 4.19. Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Erkek Ve Kadın Tüketicilerin Verdikleri Yanıtlar

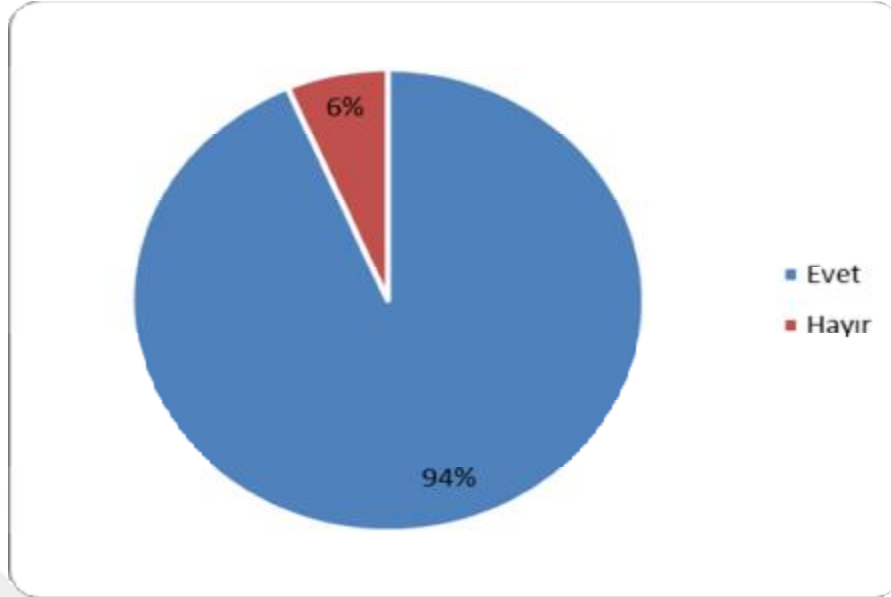
	Evet	Hayır
Bayan	261	26
Erkek	278	19
Toplam	539	45

Şekil 4.55. Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Erkek Ve Kadın Tüketicilerin Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.56. Bayan Katılımcıların Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.57. Erkek Katılımcıların Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

4.2. Mersin ili merkezinde yaşayan su ürünleri tüketicilerinin tüketim eğilimlerine eğitim seviyelerinin katkısı.

Elde edilen veriler her hangi bir faktör olmadan genel olarak bu başlık altında değerlendirilmiştir. Tüketicinin su ürünleri tüketim eğilimini eğitim seviyelerine göre değerlendirmek için sorulan sorulara verdikleri yanıtlara göre,

Soru 1: En çok hangi eti tüketirsiniz? Sorusuna verilen yanıtlara eğitim durumu faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.20'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

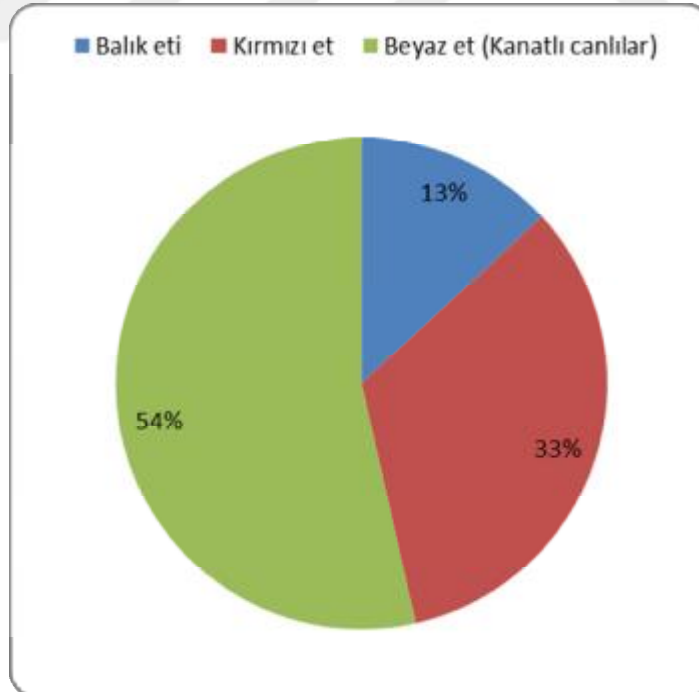
Çizelge 4.20. Eğitim Seviyesine Göre En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Katılımcıların Verdikleri Yanıtlar

	Balık eti	Kırmızı et	Beyaz et (Kanatlı canlılar)
Üniversite	36	65	104
Diğer	42	133	214
Toplam	78	198	318

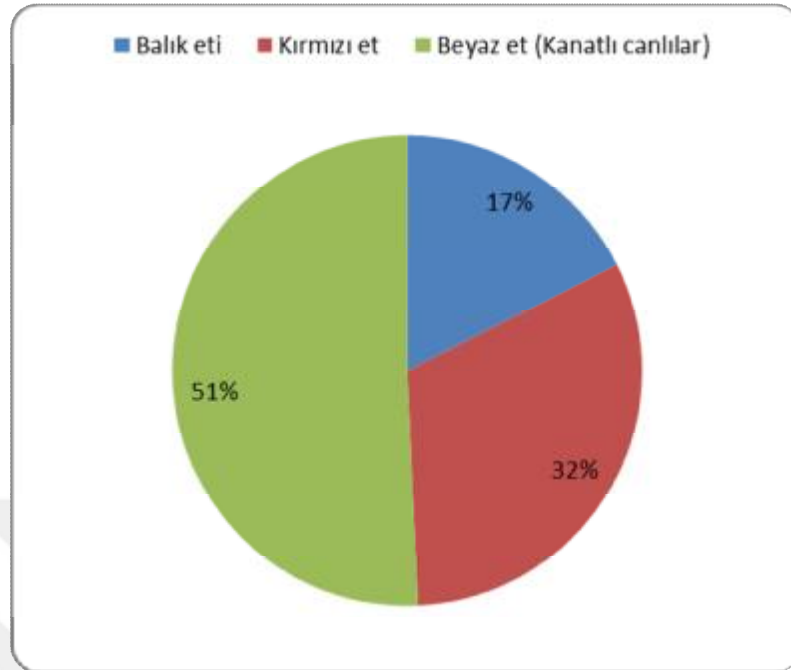
Çizelge 4.20.1 Et Tüketimi Üzerine Eğitim Düzeyinin Etkisini Karşılaştıran ki-kare testi Sonuçları

		Eğitim Seviyesi		Total
		Üniversite	Diğer	
balık	Count	36	43	79
	% within cinsiyet	17,6%	11,0%	13,3%
Et cinsi kırmızı	Count	65	133	198
	% within cinsiyet	31,7%	34,1%	33,3%
tavuk	Count	104	214	318
	% within cinsiyet	50,7%	54,9%	53,4%
Total	Count	205	390	595
	% within cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%

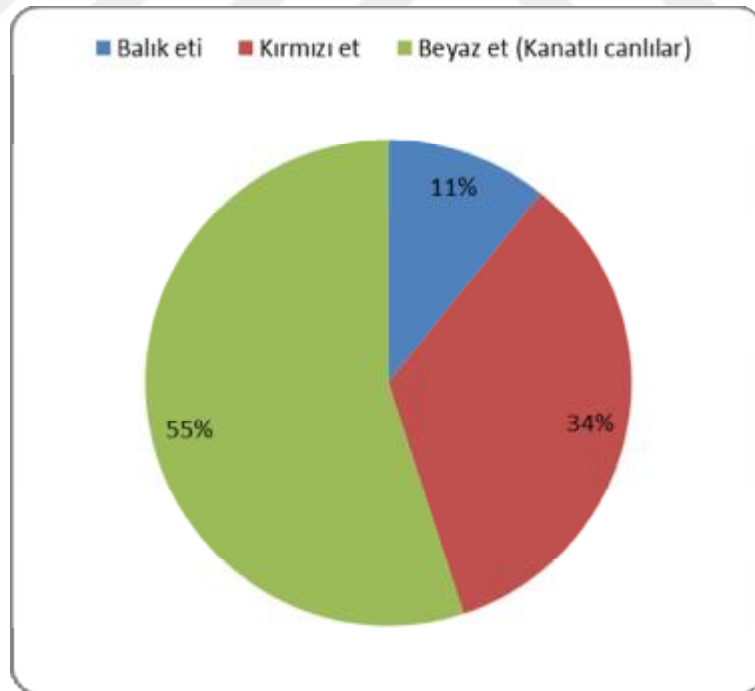
Yapılan ki-kare testi sonucunda eğitim seviyesinin balık eti, kırmızı et ve beyaz et (kanatlı) tüketimi tercihleri üzerine yaptığı etkinin istatistiksel olarak bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir ($P>0,05$).

Şekil 4.58. Eğitim Faktörüne Göre Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.59. En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Üniversite Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.60. En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz Sorusuna Orta Öğretim Ya da Lise Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

Soru 2. Katılımcıların Eğitim Faktörüne göre “Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz” Sorusuna verdikleri yanıtlar çizelge 4.21’de belirtilmiştir.

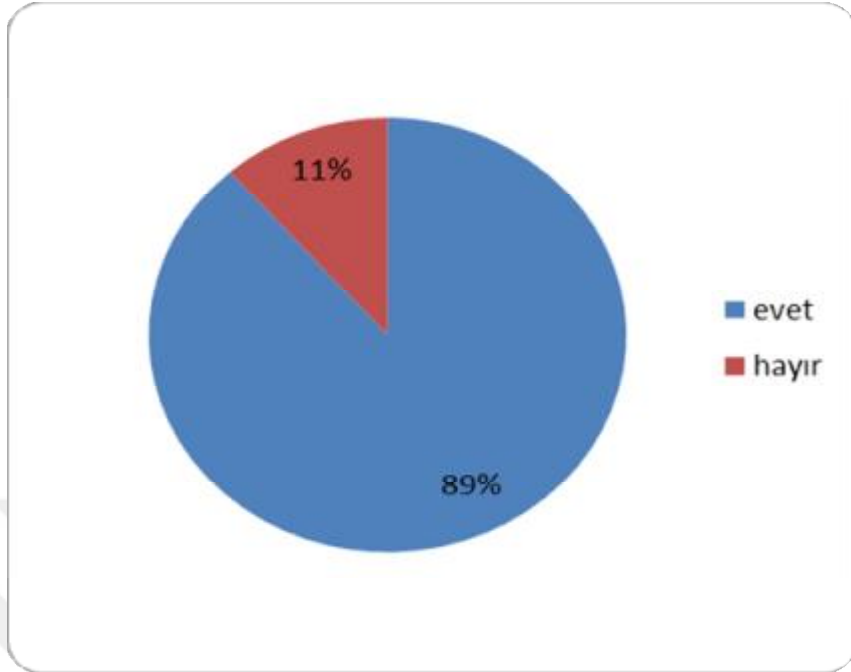
Çizelge 4.21. Katılımcıların Eğitim Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	Evet	Hayır
Üniversite	171	24
Diğer	346	43
Toplam	517	67

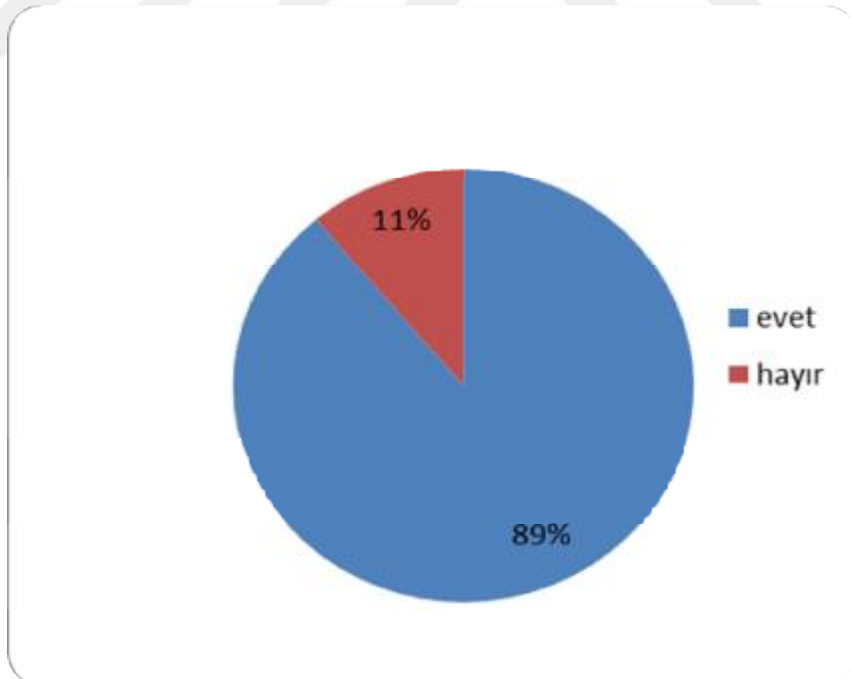
Çizelge 4.21.1 Eğitim Düzeyinin Düzenli Su Ürünleri Tüketimine Etkisini Test Eden ki-kare Testi Sonuçları.

		eğitim		Total	
		üniversite	diğer		
Düzenli tüketim	evet	Count	171	346	517
		% within eğitim	87,7%	88,9%	88,5%
	hayır	Count	24	43	67
		% within eğitim	12,3%	11,1%	11,5%
Total		Count	195	389	584
		% within eğitim	100,0%	100,0%	100,0%

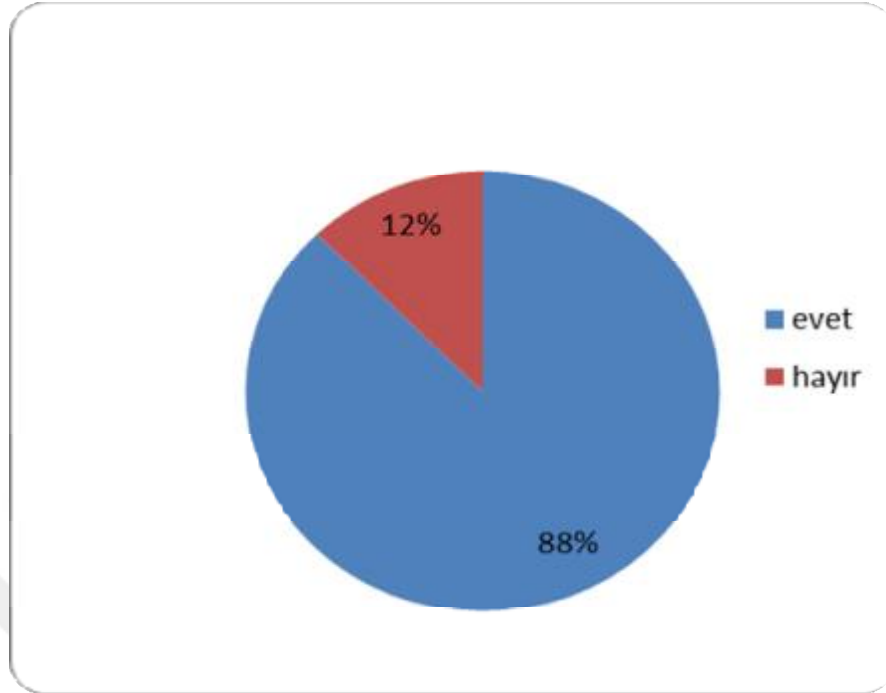
Ki-kare testi sonucuna göre düzenli su ürünleri tüketimi üzerine eğitim düzeyinin etkisi $P>0.05$ seviyesinde önemsiz bulunmuştur.

Şekil 4.61. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

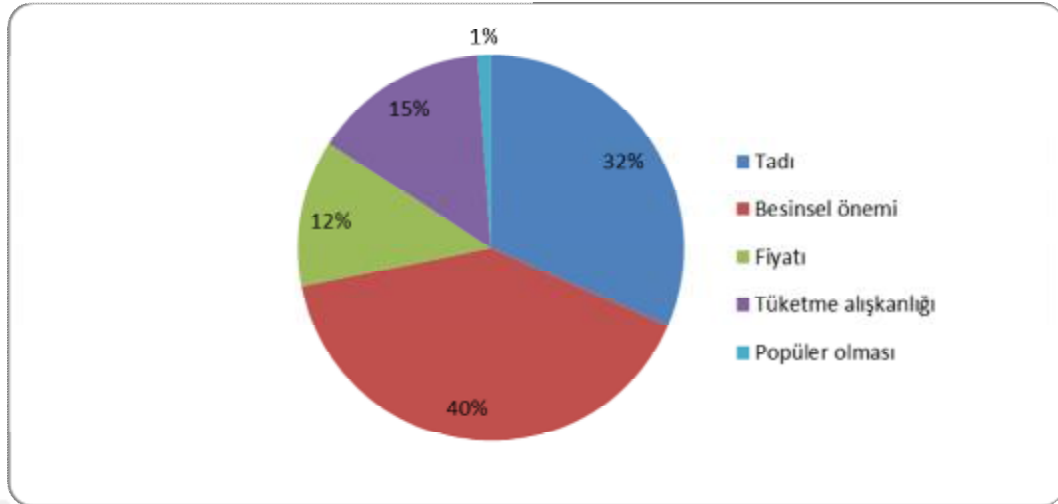
Şekil 4.62. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Üniversite Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

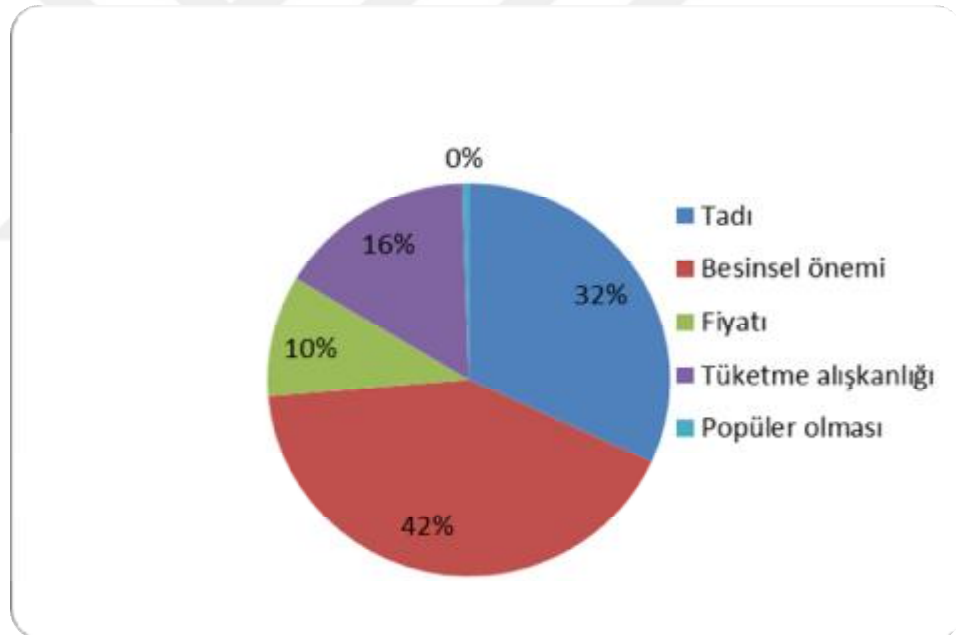
Şekil 4.63. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Orta Öğretim Ya da Lise Mezunu Katılımcıların Verdiği Yanıtların Dağılımı

Çizelge 4.22. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Veren Katılımcıların 3 Nedenini 1, 2, 3 Olarak Derecelendirdiği En Önemli Nedenler

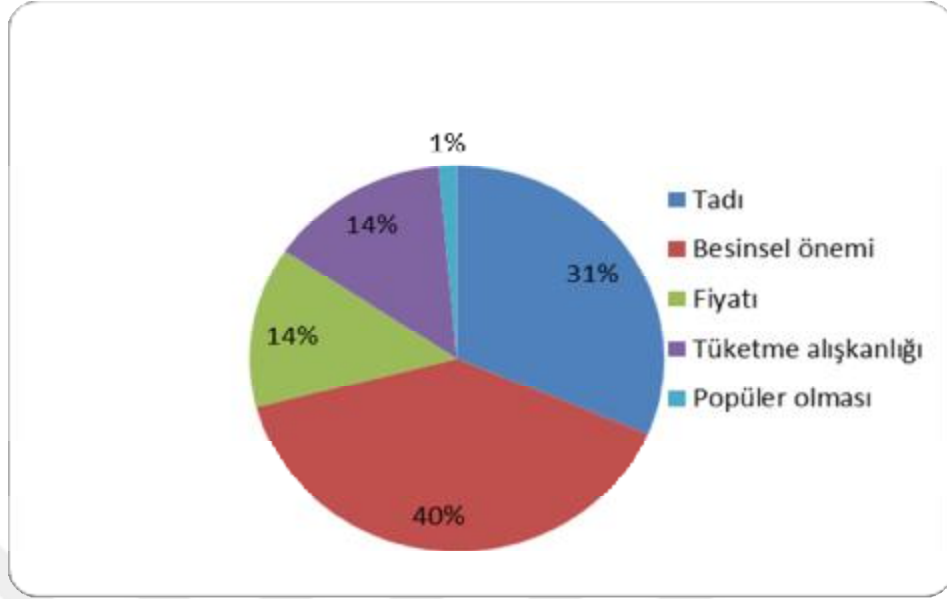
Evet Diyenler	Tadı	Besinsel önemi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Popüler olması
Üniversite	313	410	98	156	5
Diğer	621	783	267	280	28
Toplam	934	1193	365	436	33

Şekil 4.64. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları

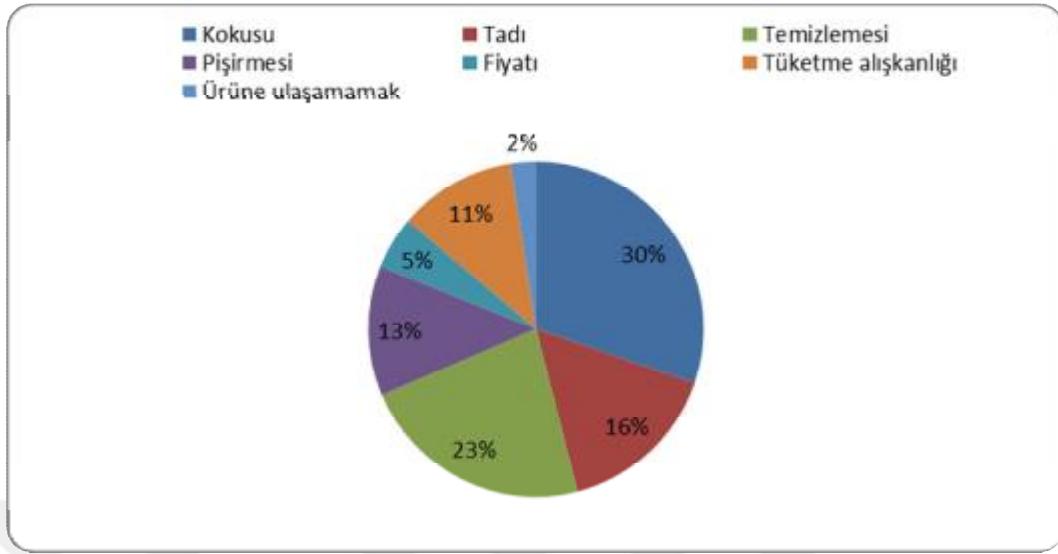
Şekil 4.65. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları

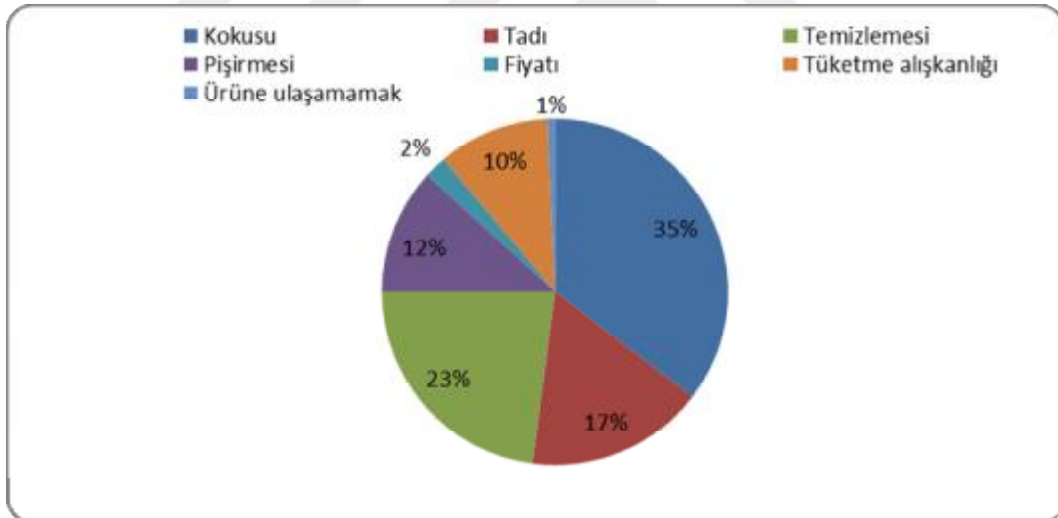
Şekil 4.66. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketen Orta Öğretim Ya da Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Tüketme Nedenlerinden En Önemli 3'ünün Dağılımları

Çizelge 4.23. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Hayır Yanıtı Veren Katılımcıların 3 Nedenini 1, 2, 3 Olarak Derecelendirdiği En Önemli 3 Nedeni

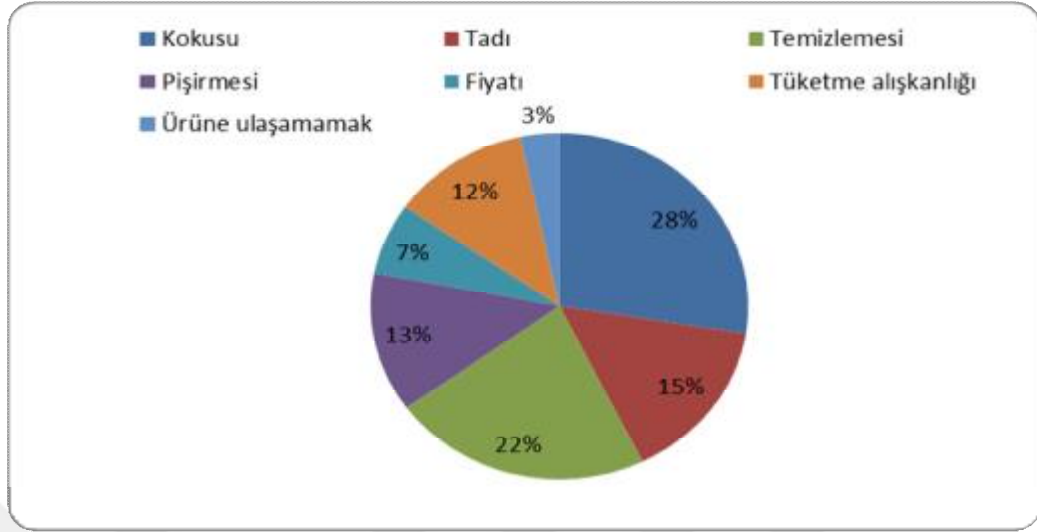
Hayır diyenler	Kokusu	Tadı	Temizlemesi	Pişirmesi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Ürüne ulaşamamak
Üniversite	51	24	33	17	3	15	1
Diğer	74	41	60	35	18	32	9
Toplam	125	65	93	52	21	47	10

Şekil 4.67. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı

Şekil 4.68. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Üniversite Mezunu Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı

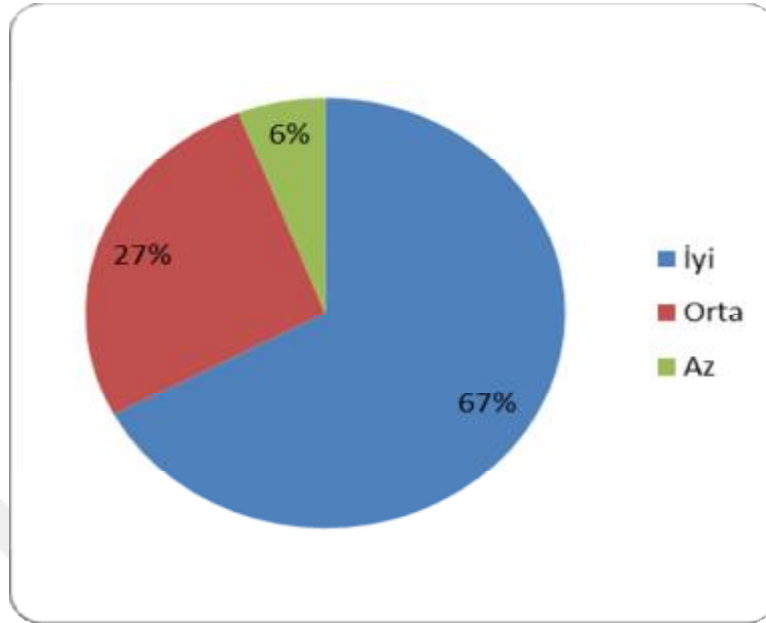

Şekil 4.69. Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir misiniz Sorusuna Evet Yanıtı Veren Orta Öğretim Yada Lise Mezunu Katılımcıların En Önemli 3 Nedeninin Dağılımı

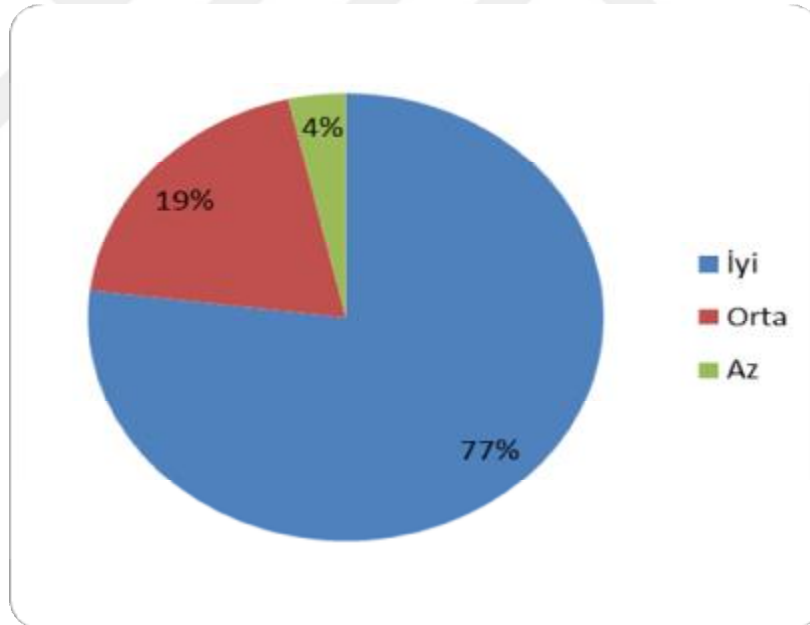
Soru 3. İnsan sağlığı açısından su ürünleri tüketiminin önemini ne derecede biliyorsunuz? Sorusuna katılımcıların verdikleri yanıtların dağılımı

Çizelge 4.24. İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Eğitim Faktörüne Göre Dağılımı

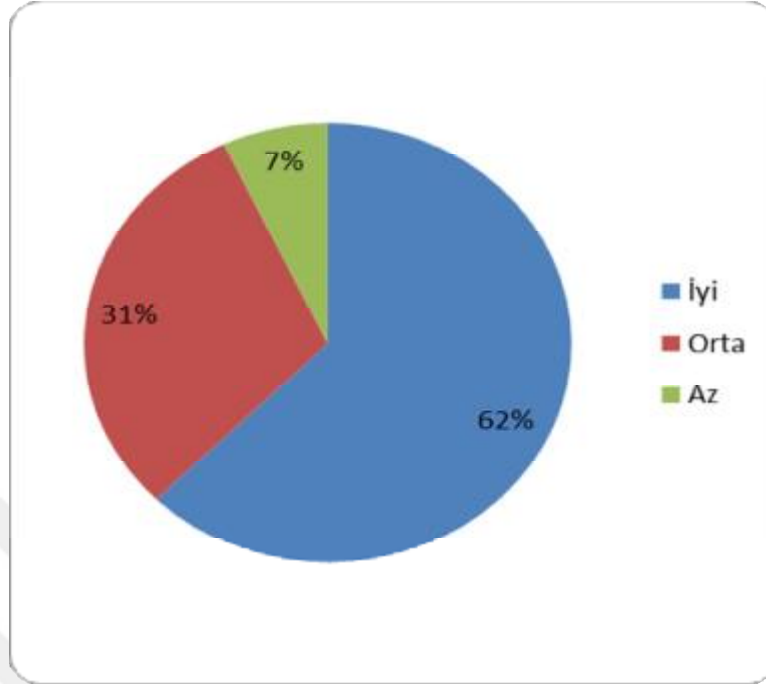
	İyi	Orta	Az
Üniversite	150	38	7
Diğer	249	122	28
Toplam	399	160	35

Şekil 4.70. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Su Ürünleri Tüketim Bilinci

Şekil 4.71. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Bilinci

Şekil 4.72. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Bilinci

Soru 4. Su ürünleri sizce pahalı mıdır? Sorusuna Yanıt veren katılımcıların Eğitim durumuna göre yanıtlarının dağılımı

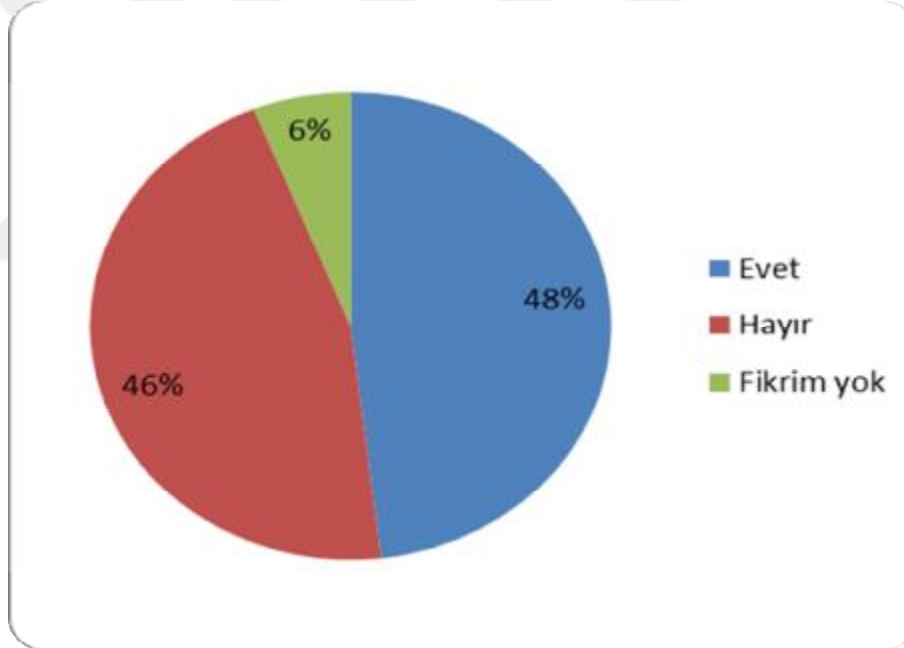
Çizelge 4.25. Su Ürünleri Sizce Pahalı mıdır? Sorusuna Yanıt Veren Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Dağılımları

	Evet	Hayır	Fikrim yok
Üniversite	89	89	17
Diğer	181	168	17
Toplam	270	257	34

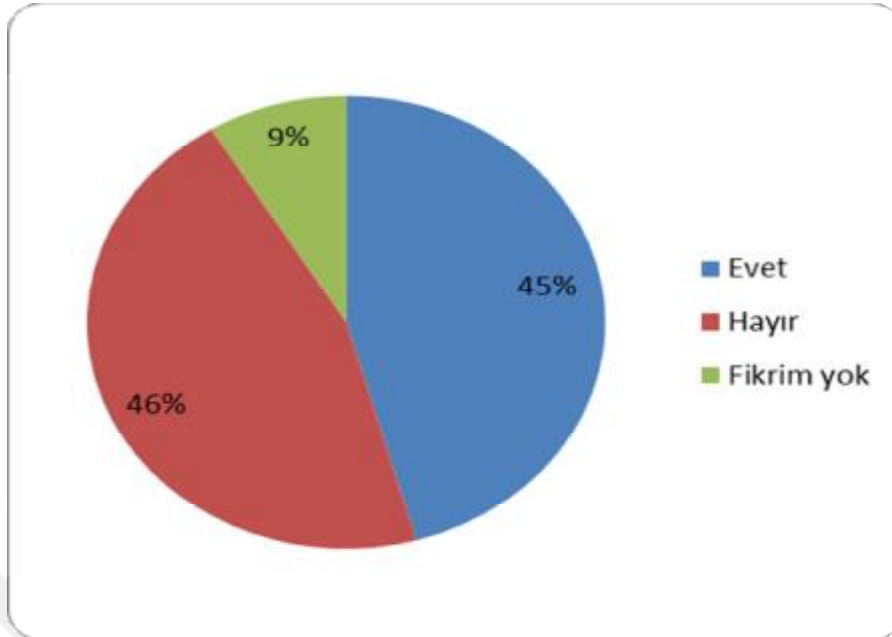
Su ürünlerinin pahalı olma algısı üzeri eğitim seviyeleri farklı gruplar arasında bir fark olup olmadığı yapılan ki-kare testleri ile ortaya çıkartılmıştır. Buna göre eğitim seviyesinin fiyat algısı üzerine farklılık yaratmadığı saptanmıştır ($P>0,05$).

Çizelge 4.25.1.Su ürünlerinin pahalılığı yaş faktörünün etkisinin karşılaştırılması için yapılan ki-kare testi sonuçları

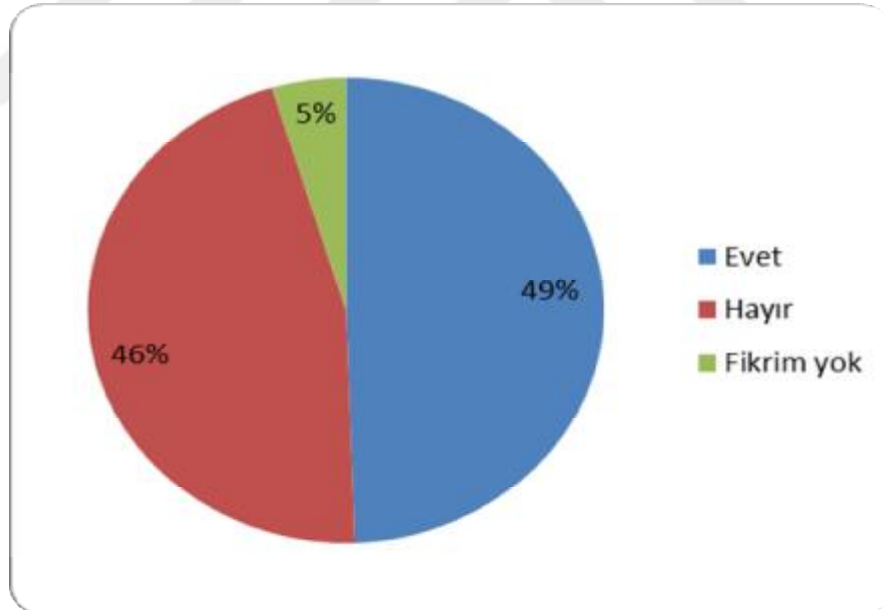
		eğitim		Total
		üniversite	diğer	
evet	Count	89	181	270
	% within eğitim	45,6%	49,5%	48,1%
tüketim hayır	Count	89	168	257
	% within eğitim	45,6%	45,9%	45,8%
Fikrim Yok	Count	17	17	34
	% within eğitim	8,7%	4,6%	6,1%
Total	Count	195	366	561
	% within eğitim	100,0%	100,0%	100,0%

Şekil 4.73. Katılımcıların Eğitim Faktörüne Göre Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı

Şekil 4.74. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı

Şekil 4.75. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Pahalılığı Hakkındaki Fikirlerinin Dağılımı

Soru 5. Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür?

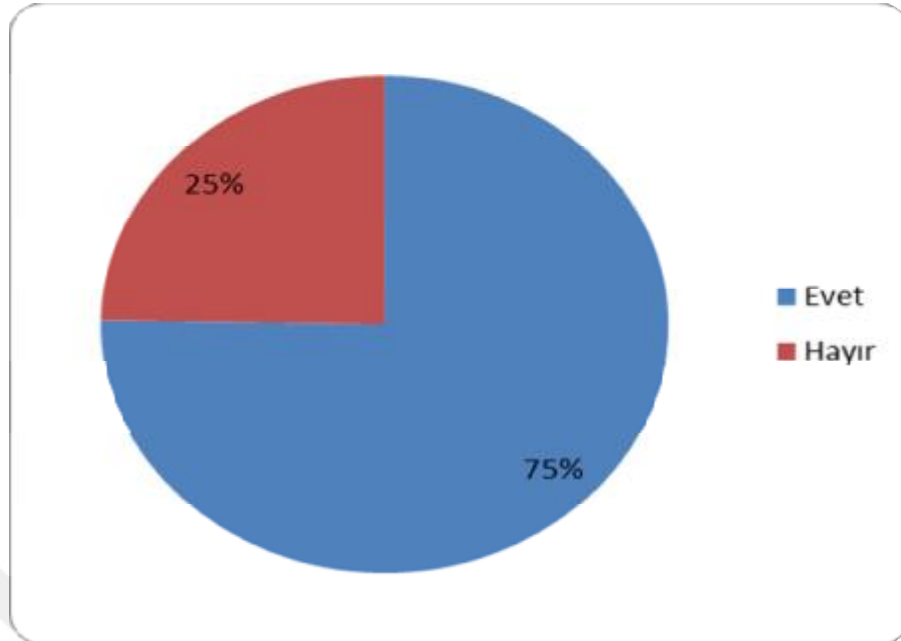
Çizelge 4.26. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları

	Evet	Hayır
Üniversite	154	41
Diğer	284	103
Toplam	438	144

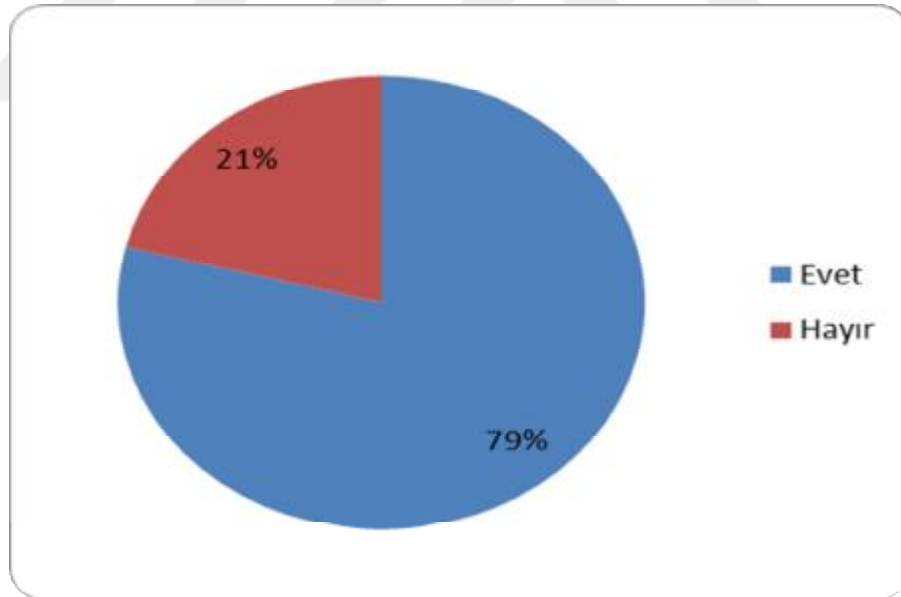
Gelir seviyesinin su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör olup olmadığı konusu üzerine katılımcıların eğitim seviyelerinin etkisi üzerine yapılan ki-kare testinde eğitim seviyesinin etkisi olmadığı saptanmıştır ($P>0.05$).

Çizelge 4.26.1. Eğitim seviyesi ile Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkilemesi Algısı Arasında yapılan ki-kare testleri sonuçları

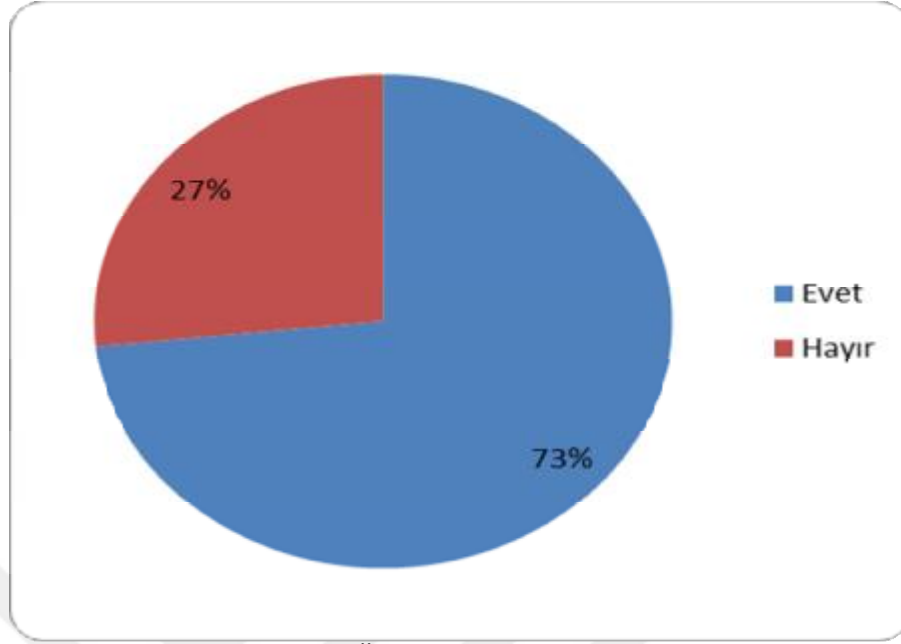
			eğitim		Total
			üniversite	diğer	
Gelir seviyesi etkisi	evet	Count	154	284	438
		% within eğitim	79,0%	73,4%	75,3%
Total	hayır	Count	41	103	144
		% within eğitim	21,0%	26,6%	24,7%
		Count	479	195	387
		% within eğitim	100,0%	100,0%	100,0%

Şekil 4.76. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Tüketici Yanıtlarının Dağılımı

Şekil 4.77. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Üniversite Mezunu Tüketici Yanıtlarının Dağılımı

Şekil 4.78. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Eğitim Faktörüne Göre Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Tüketici Yanıtlarının Dağılımı

Soru 6. Su ürünlerinin üretim kaynağına göre tercihiniz nedir? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.27'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.27. Eğitim Düzeylerine Göre Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihleri

	Avcılık	Yetiştiricilik	Avcılık+Yetiştiricilik
Üniversite	63	31	101
Diğer	118	55	216
Toplam	181	86	317

Şekil 4.79. Eğitim Düzeylerine Göre Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercih Dağılımları

Şekil 4.80. Üniversite Mezunu Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı

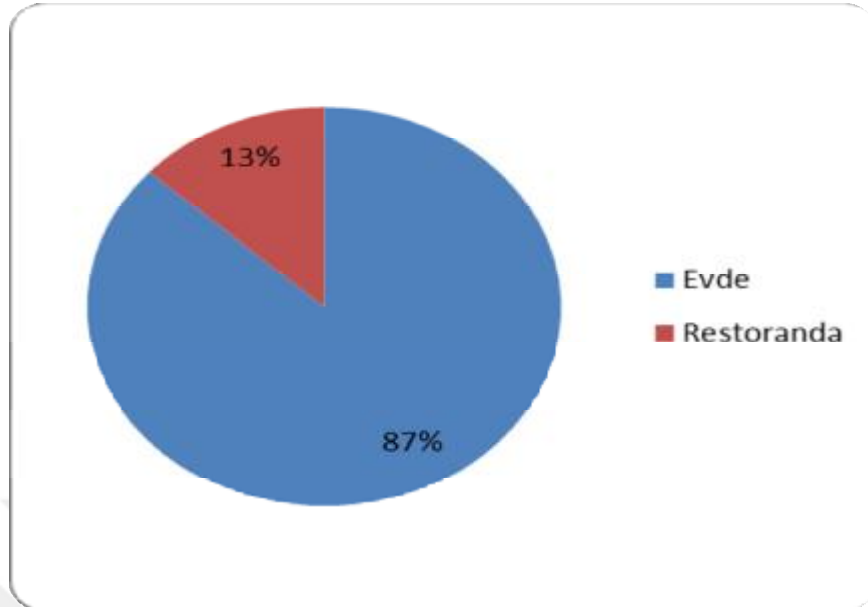

Şekil 4.81. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı

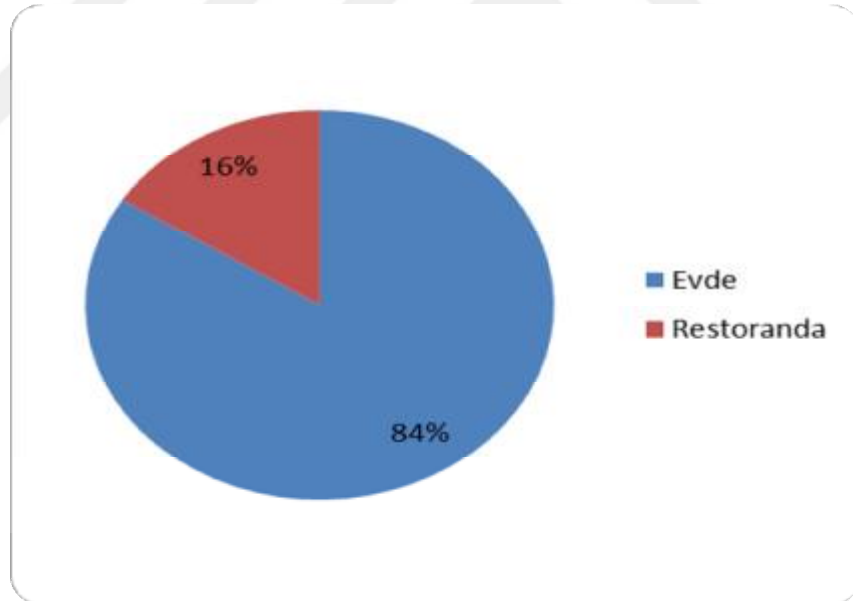
Soru 7. Genel olarak su ürünlerini nerede yemeyi tercih edersiniz? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.28'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.28. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerler

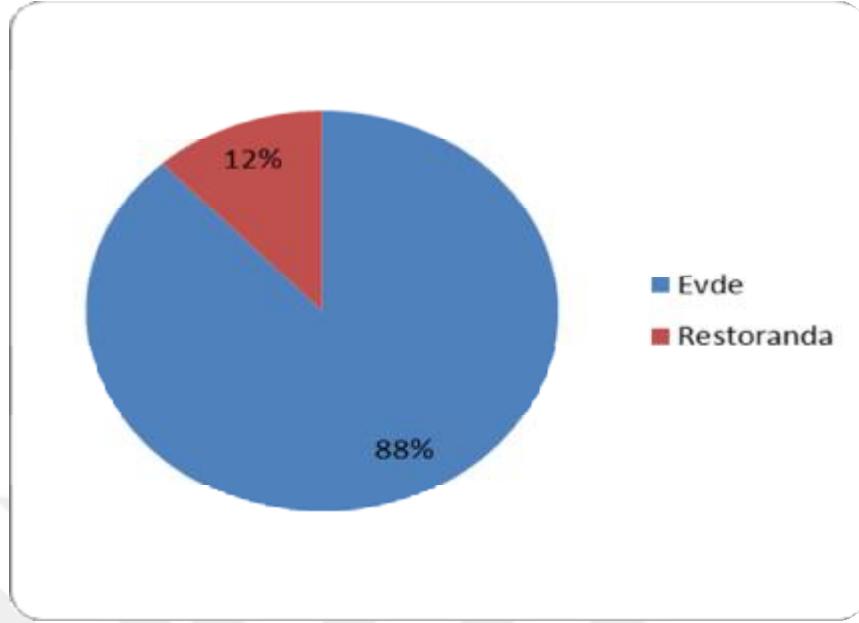
	Evde	Restoranda
Üniversite	164	31
Diğer	343	46
Toplam	507	77

Şekil 4.82. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

Şekil 4.83. Üniversite Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

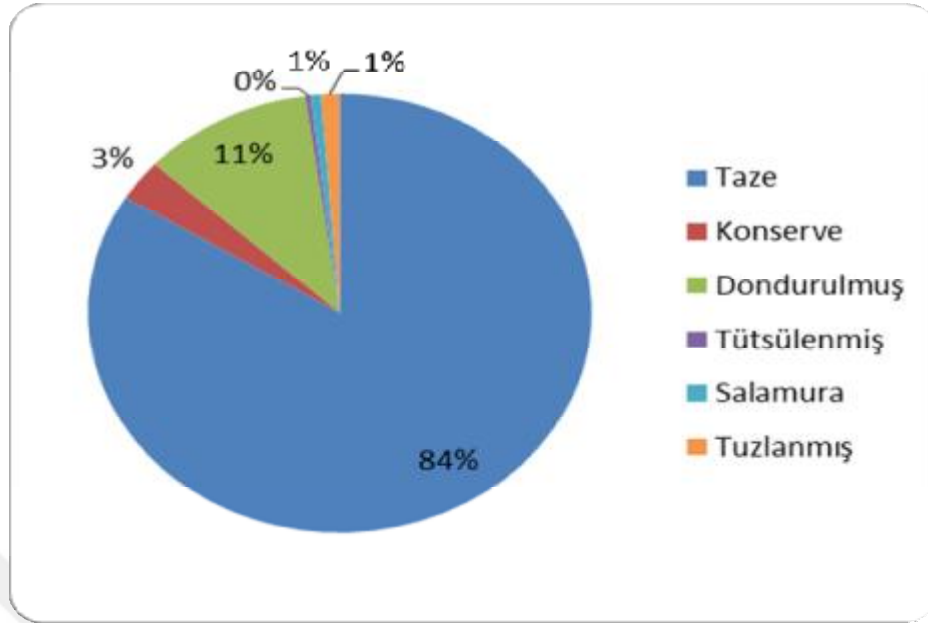

Şekil 4.84. Orta Öğretim ve Lise Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

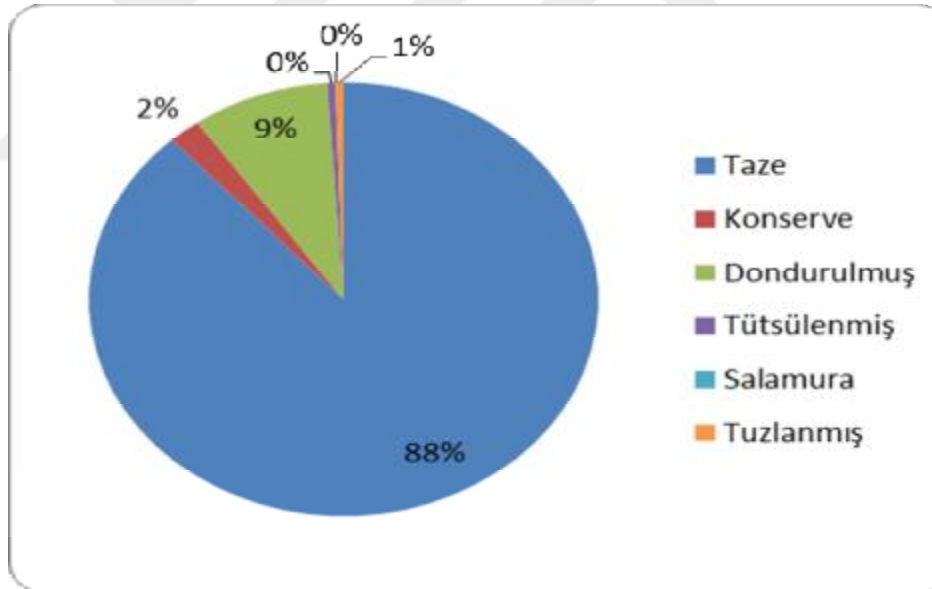
Soru 8. Su ürünleri tüketme tercihiniz nedir? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.29'da belirtilmiştir.

Çizelge 4.29. Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihleri

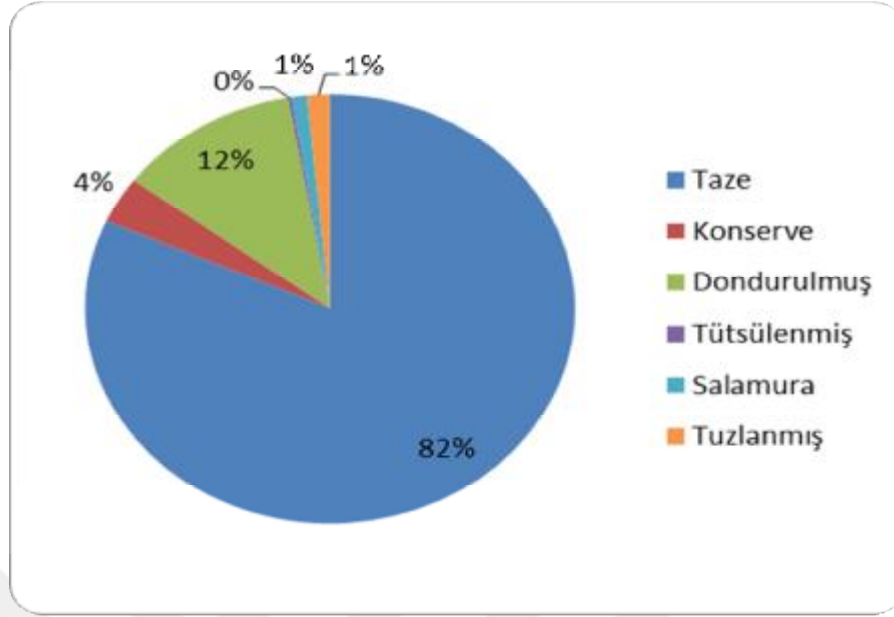
	Taze	Konserve	Dondurulmuş	Tütsülenmiş	Salamura	Tuzlanmış
Üniversite	172	4	17	1	0	1
Diğer	326	14	48	1	4	6
Toplam	498	18	65	2	4	7

Şekil 4.85. Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları

Şekil 4.86. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları

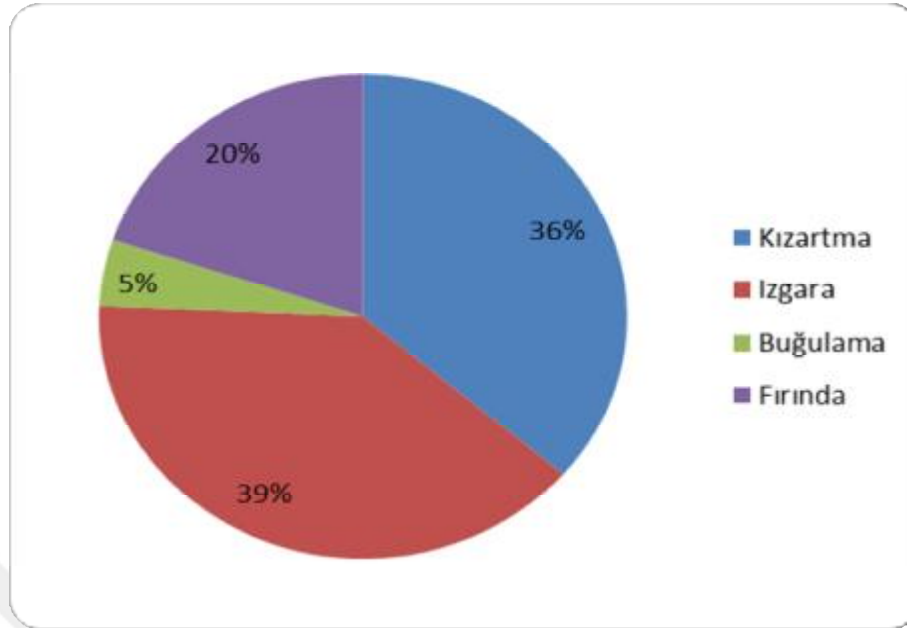

Şekil 4.87. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri Tüketme Tercihlerinin Dağılımları

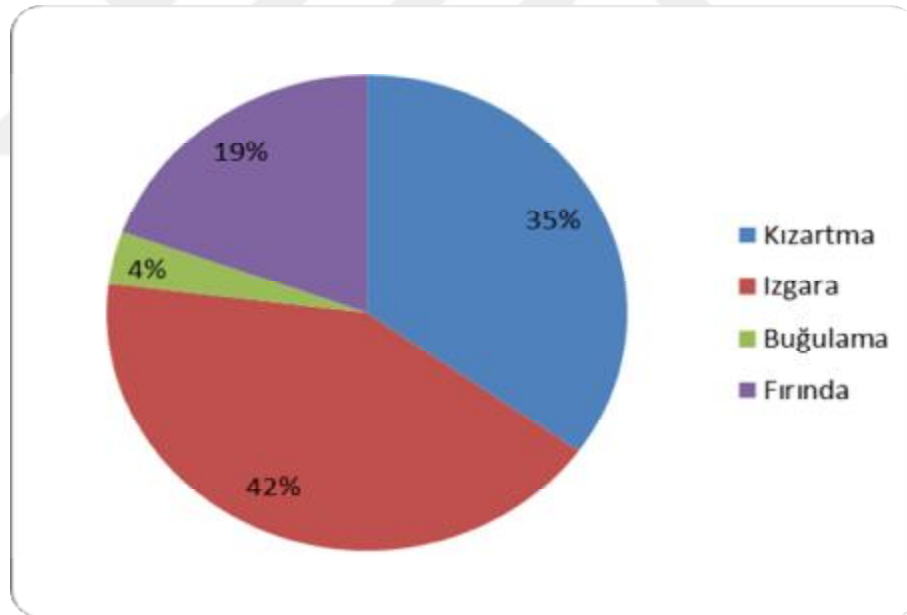
Soru 9. Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarınız? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.30 de belirtilmiştir.

Çizelge 4.30. Tüketicilerin Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihleri Belirtilmiştir

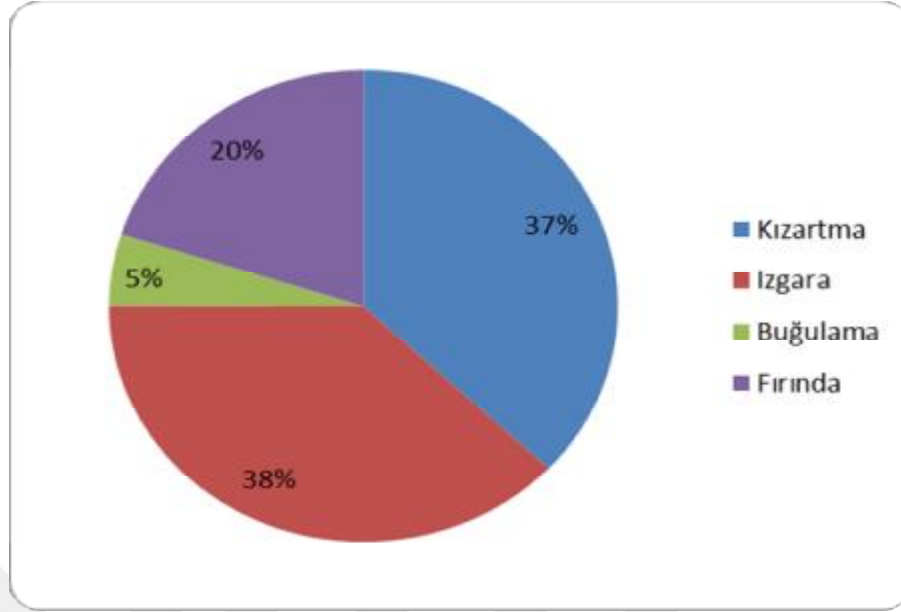
	Kızartma	Izgara	Buğulama	Fırında
Üniversite	68	82	7	38
Diğer	144	148	19	78
Toplam	212	230	26	116

Şekil 4.88. Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı

Şekil 4.89. Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı

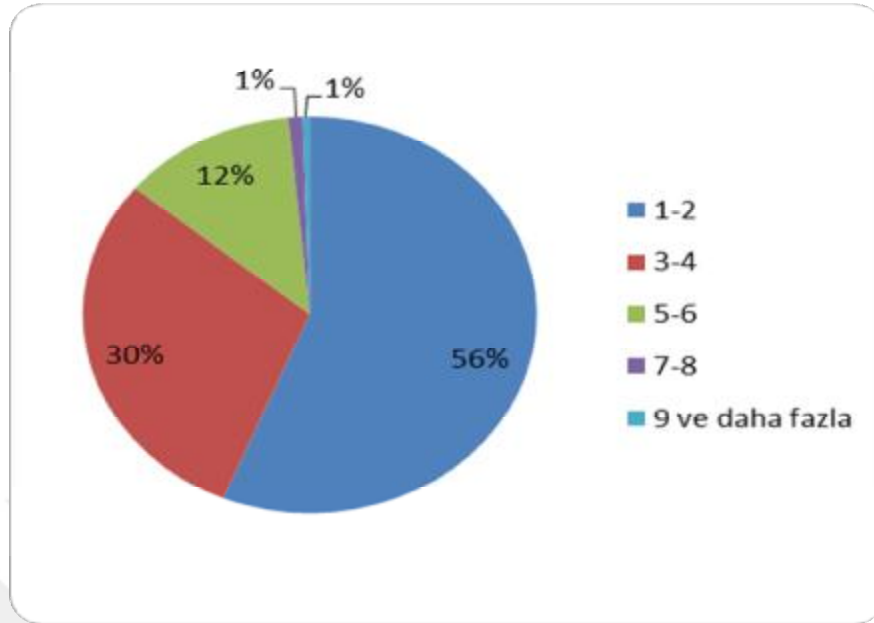

Şekil 4.90. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı Sofra Sunma Konusundaki Tercihlerinin Dağılımı

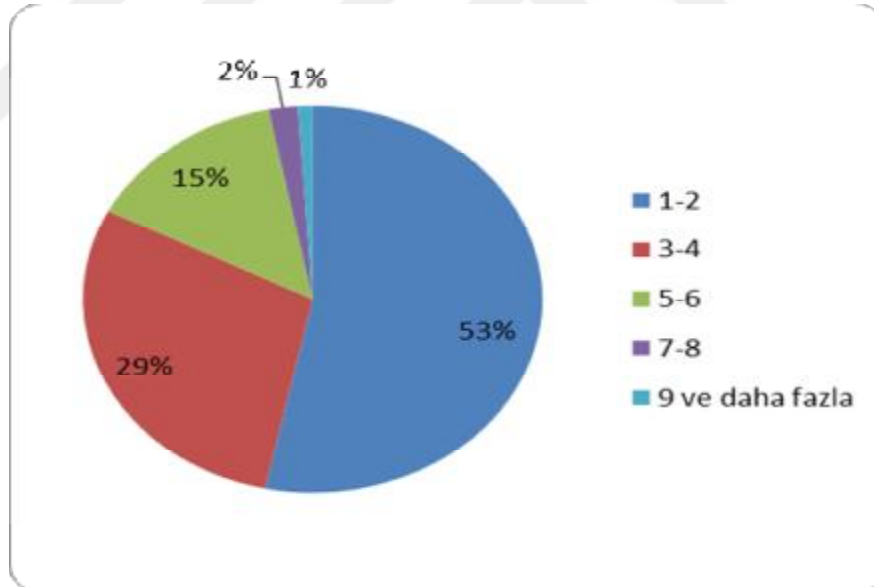
10. Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.31'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.31. Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Soruna Verdikleri Yanıtlar

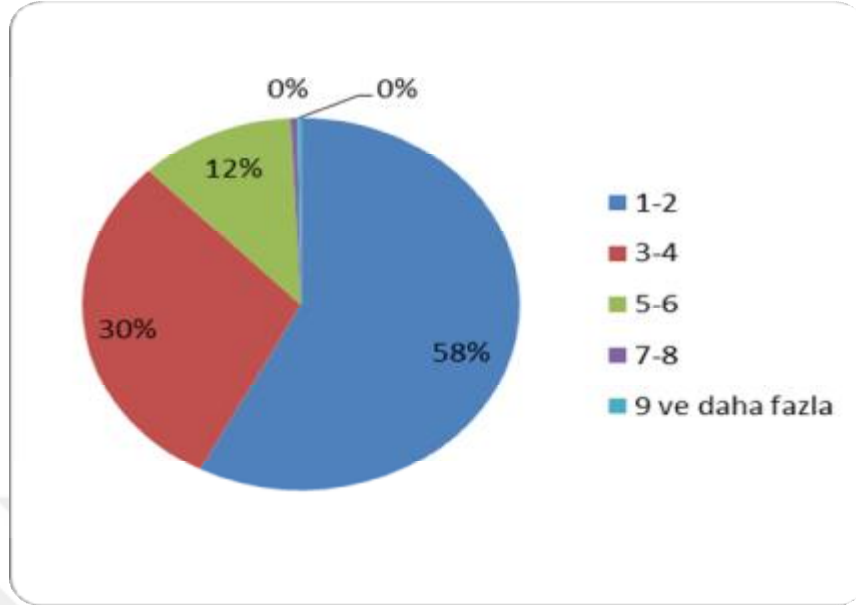
	1-2	3-4	5-6	7-8	9 ve daha fazla
Üniversite	104	57	28	4	2
Diğer	230	120	46	2	1
Toplam	334	177	74	6	3

Şekil 4.91. Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.92. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

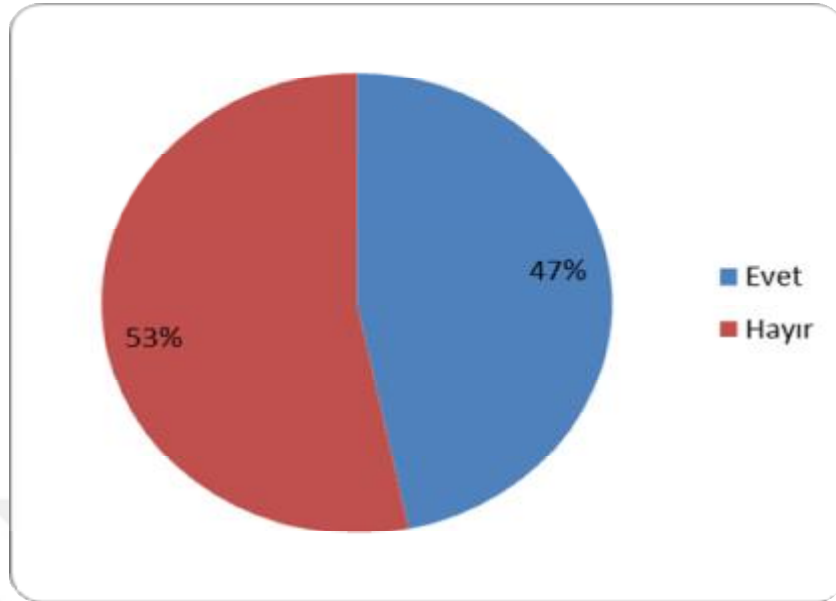

Şekil 4.93. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle Kaç Çeşit Yemek Yapabilirsiniz Soruna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

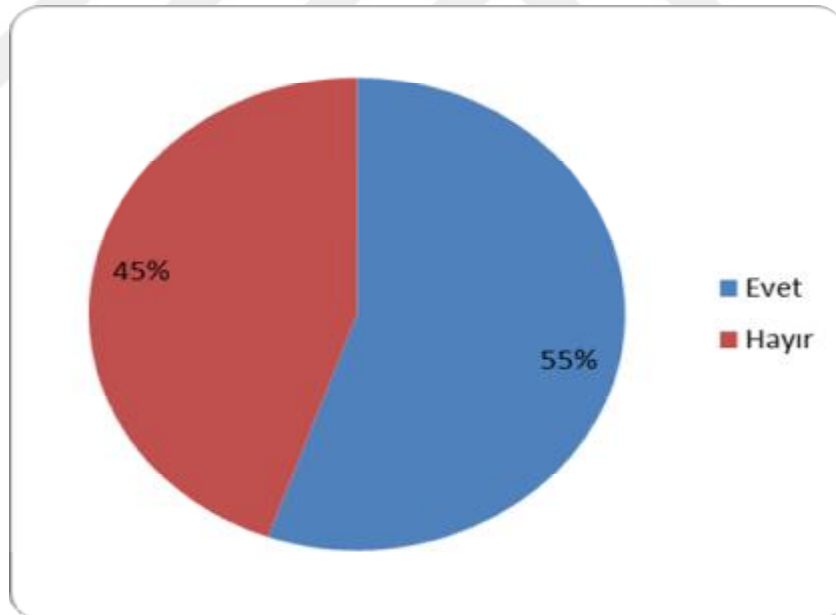
11. Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.32'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.32. Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

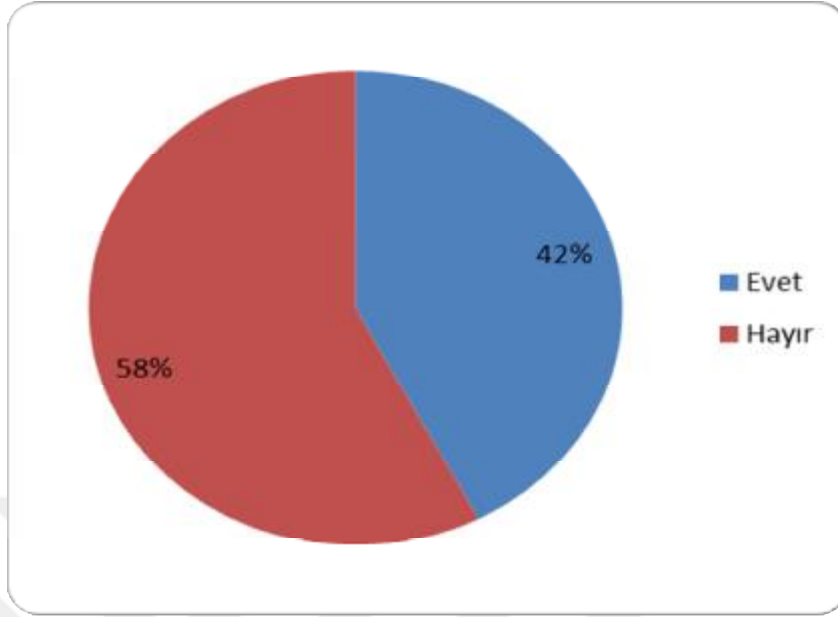
	Evet	Hayır
Üniversite	108	87
Diğer	164	223
Toplam	272	310

Şekil 4.94. Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.95. Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

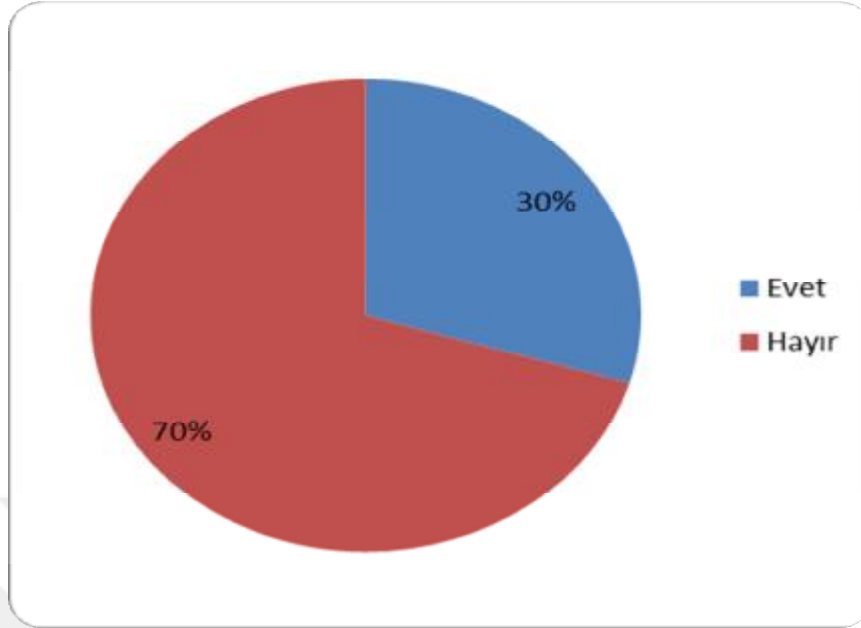

Şekil 4.96. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı Kısa Sürede Yemeye Hazır Şekilde Servis Eden Firmalar Olsa Tüketiminiz Artar Mı? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

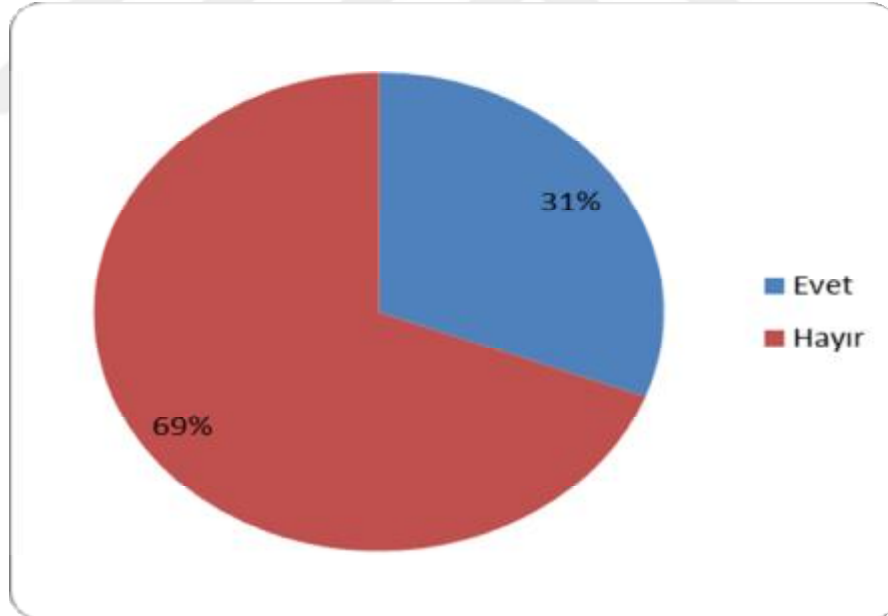
12. Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağının yeterli buluyor musunuz? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.33'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.33. Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtlar

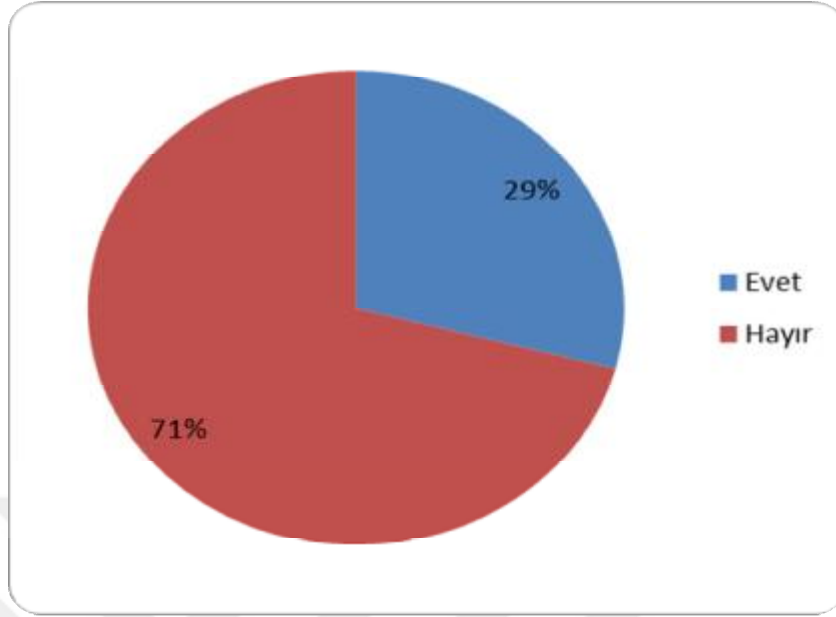
	Evet	Hayır
Üniversite	60	135
Diğer	113	276
Toplam	173	411

Şekil 4.97. Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.98. Üniversite Mezunu Katılımcılara Pazar Ağının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı

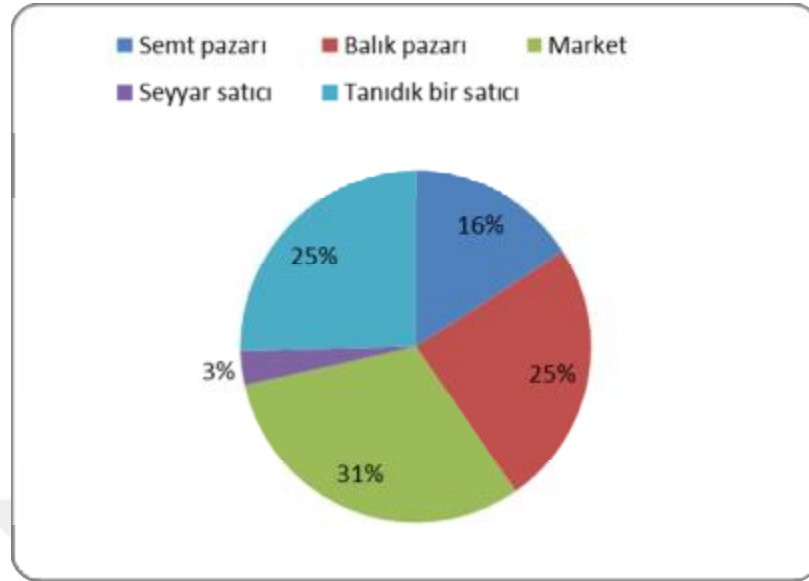

Şekil 4.99. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcılara Pazar Ağıının Yeterliliği Hakkında Sorulan Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Soru 13. Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.34'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.34. Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

	Semt pazarı	Balık pazarı	Market	Seyyar satıcı	Tanıdık bir satıcı
Üniversite	18	55	72	5	45
Diğer	73	86	107	13	101
Toplam	91	141	179	18	146

Şekil 4.100. Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.101. Üniversite Mezunu Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

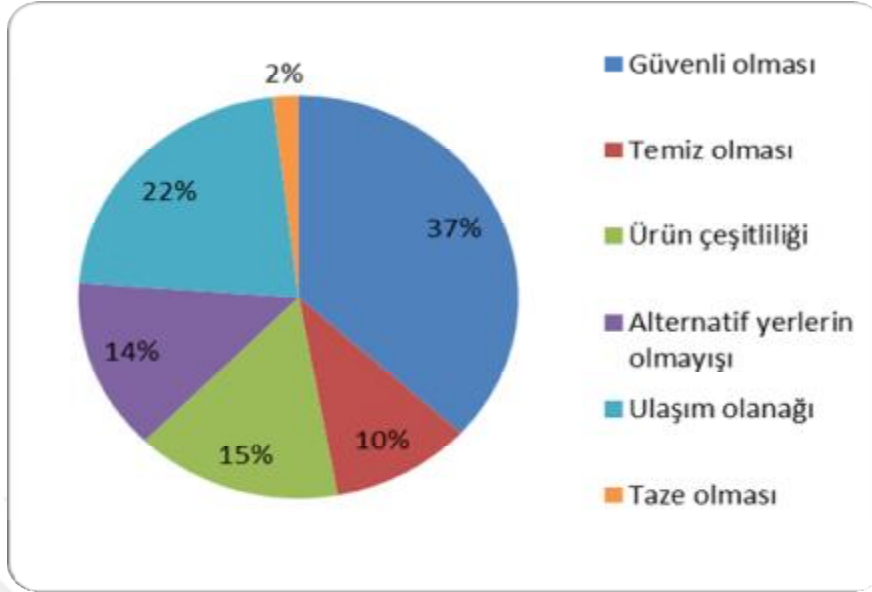

Şekil 4.102. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Balığı En Çok Nereden Satın Almayı Tercih Edersiniz Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

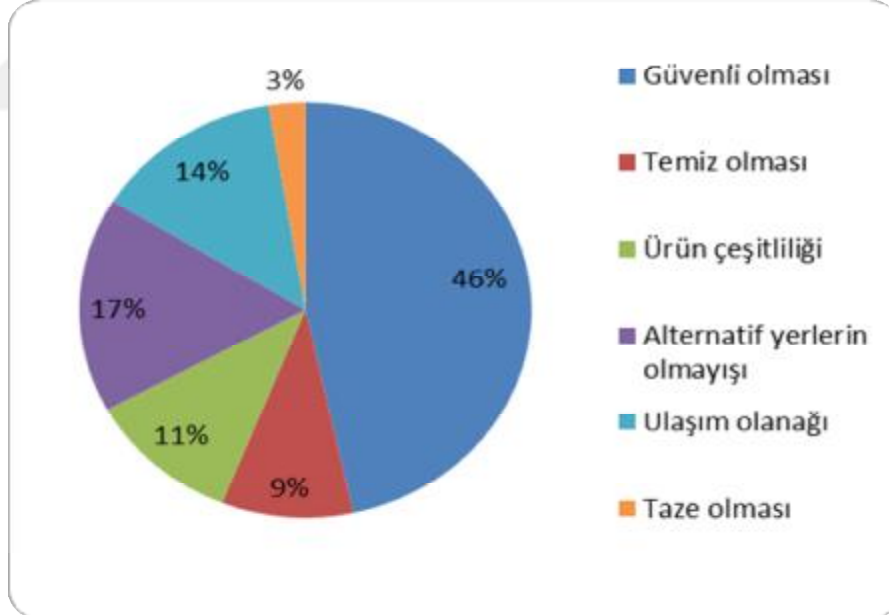
14. Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.35'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.35. Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar

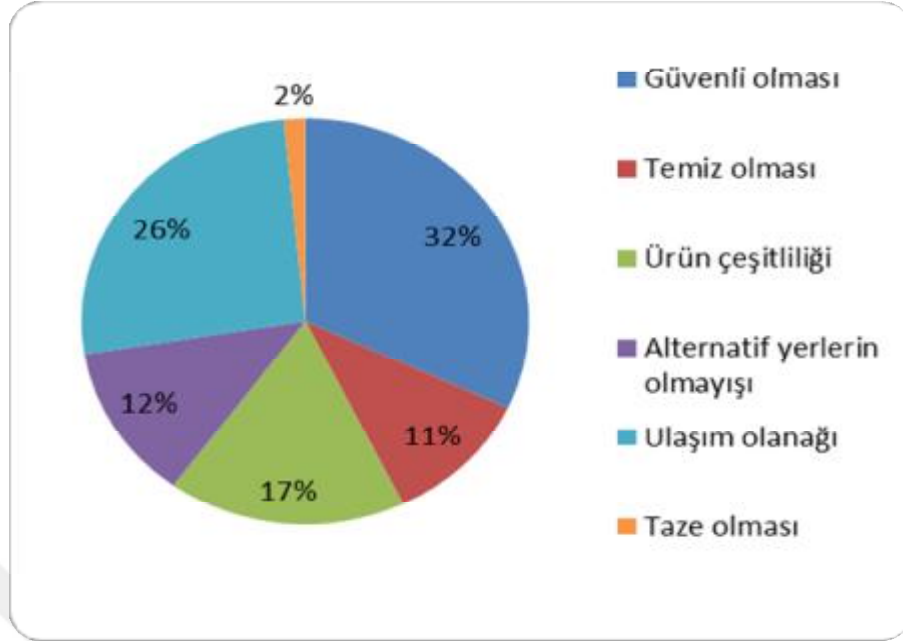
	Güvenli olması	Temiz olması	Ürün çeşitliliği	Alternatif yerlerin olmayışı	Ulaşım olanağı	Taze olması
Üniversite	89	18	21	32	26	5
Diğer	124	42	67	48	101	6
Toplam	213	60	88	80	127	11

Şekil 4.103. Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.104. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihi Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

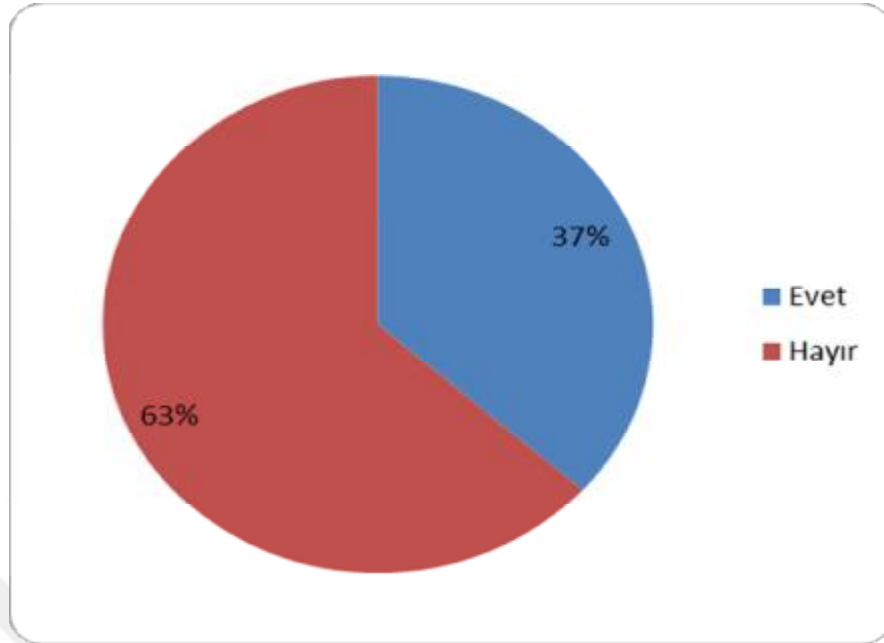

Şekil 4.105. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerini Satın Alacağınız Yerin Tercihini Konusunda En Çok Hangisi Etkilidir? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

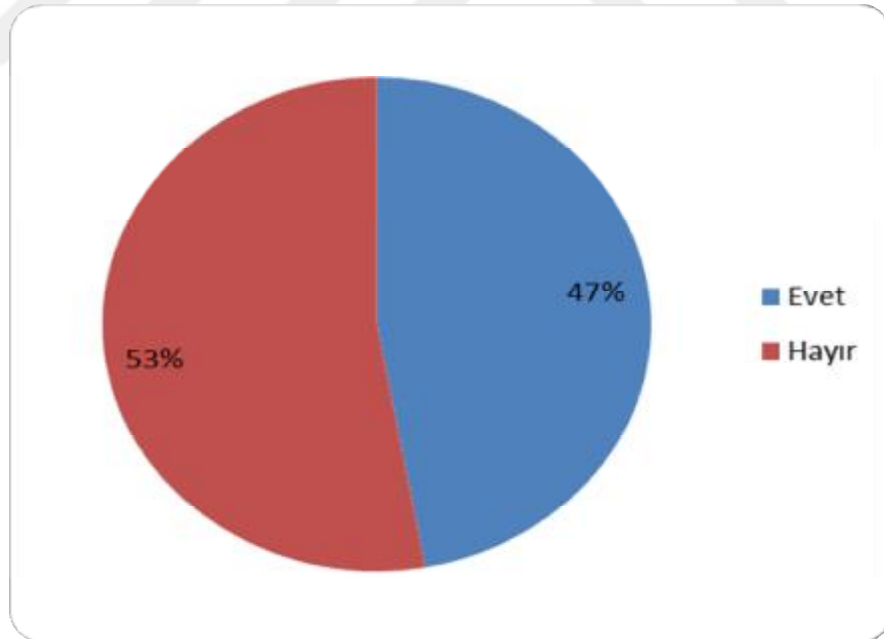
15. Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.36'da belirtilmiştir.

Çizelge 4.36. Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar

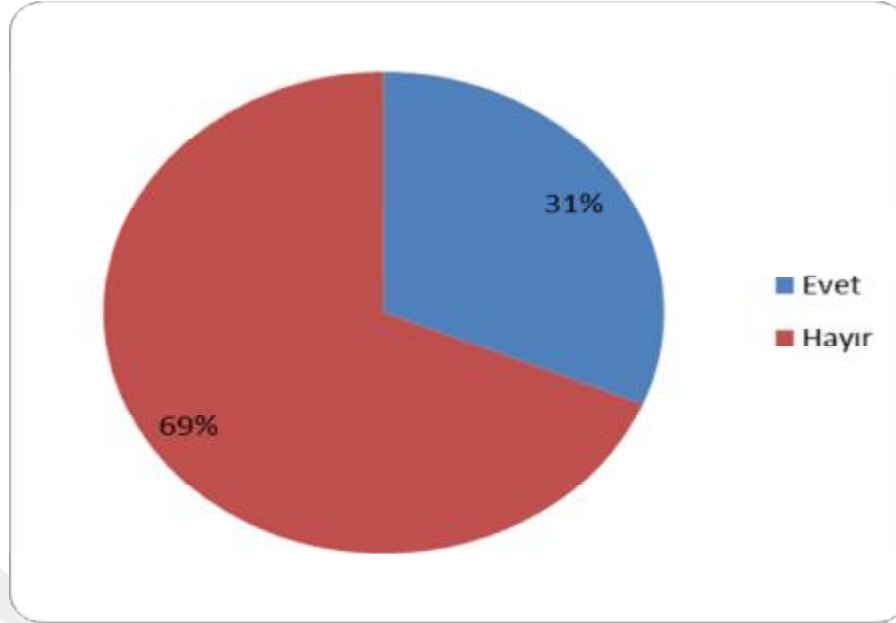
	Evet	Hayır
Üniversite	92	103
Diğer	120	264
Toplam	212	367

Şekil 4.106. Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.107. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

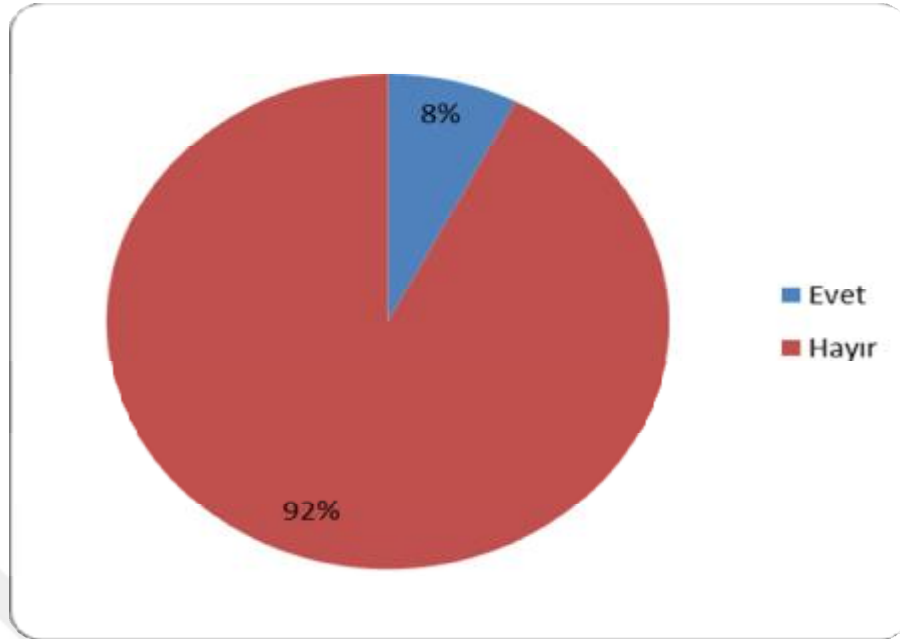

Şekil 4.108. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünleri İle İlgili Genel Olarak Reklamlar (Promosyonlar, Medya vb.) Tüketiminizi Etkiliyor Mu? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

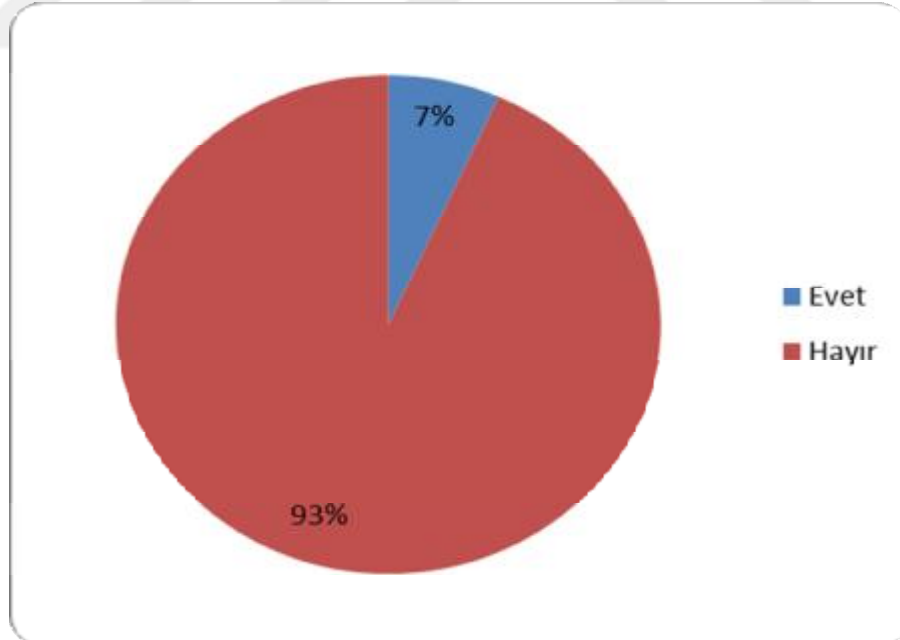
16. Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.37'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.37. Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar

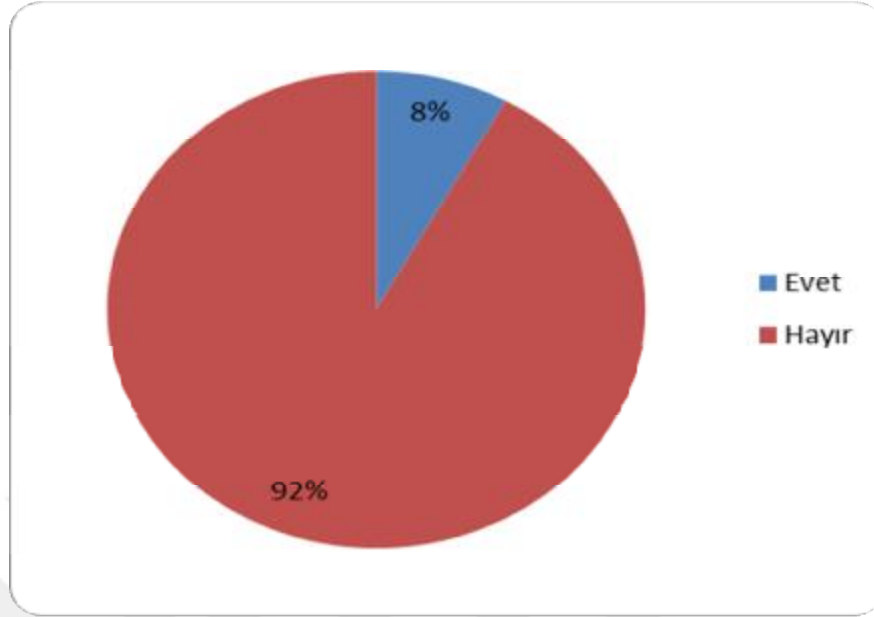
	Evet	Hayır
Üniversite	13	183
Diğer	31	358
Toplam	44	541

Şekil 4.109. Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar

Şekil 4.110. Üniversite Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

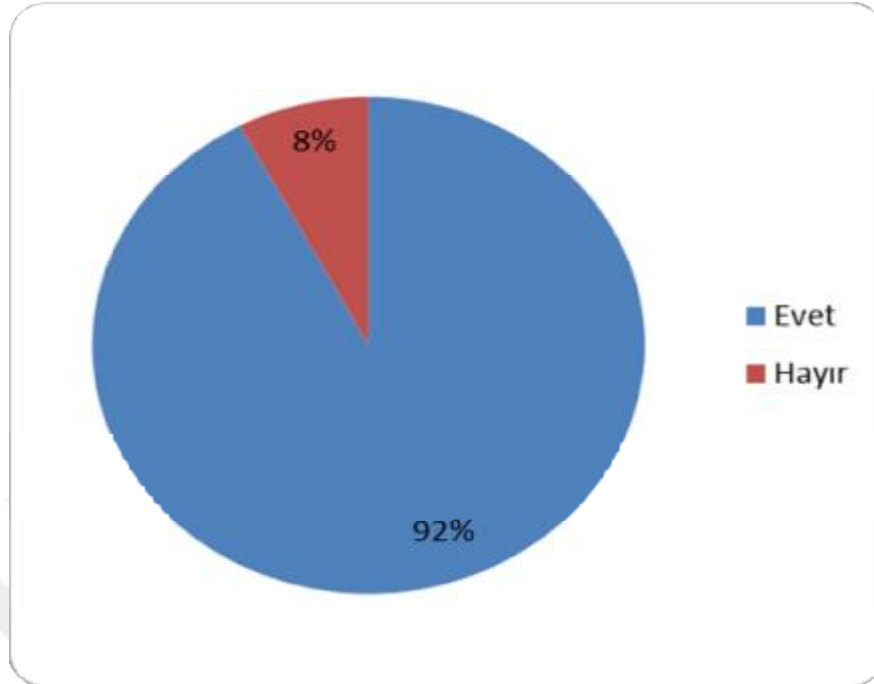

Şekil 4.111. Orta Öğretim Ve Lise Mezunu Katılımcıların Su Ürünlerinin Tanıtımını Yeterli Buluyor Musunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

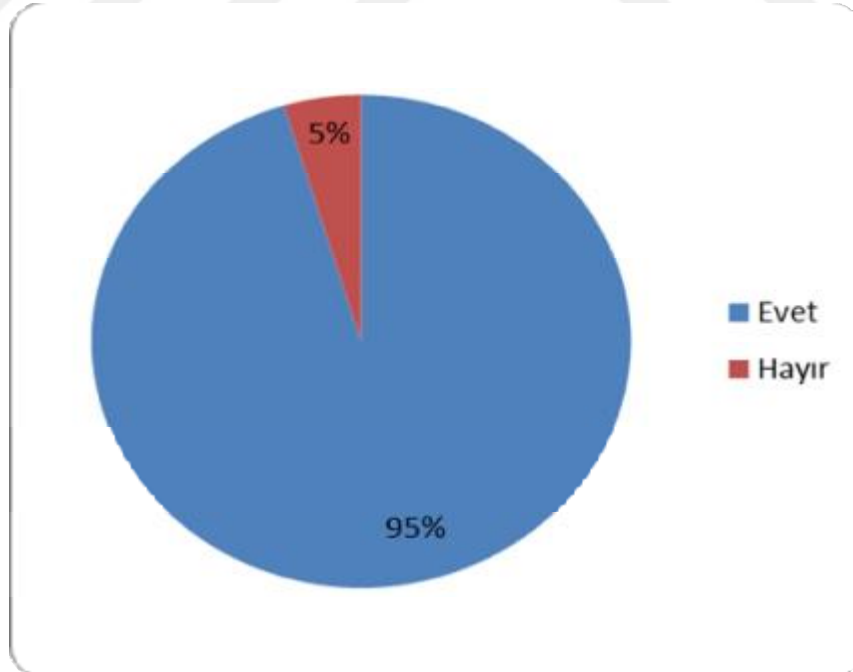
17. Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır? Sorusuna katılımcıların eğitim düzeylerine göre verdikleri yanıtlar çizelge 4.38'de belirtilmiştir.

Çizelge 4.38. Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Verdikleri Yanıtlar

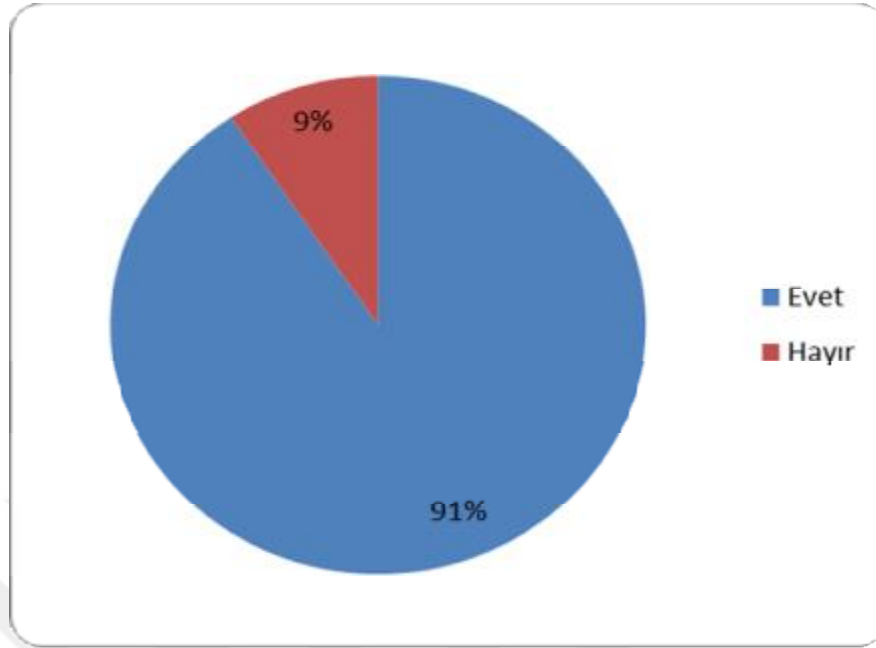
	Evet	Hayır
Üniversite	186	9
Diğer	353	36
Toplam	539	45

Şekil 4.112. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.113. Üniversite Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizce Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.114. Orta Öğretim ve Lise Mezunu Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Sizde Mersin İlinde Su Ürünleri Alışveriş Merkezi Olmalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

4.3. Mersin İli Merkezinde Yaşayan Su Ürünleri Tüketicilerinin Tüketim Eğilimlerine Yaş Faktörünün Katkısı

Elde edilen veriler her hangi bir faktör olmadan genel olarak bu başlık altında değerlendirilmiştir. Tüketicinin su ürünleri tüketim eğilimini yaş faktörüne göre değerlendirmek için sorulan sorulara verdikleri yanıtlara göre,

Soru 1: En çok hangi eti tüketirsiniz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.39'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

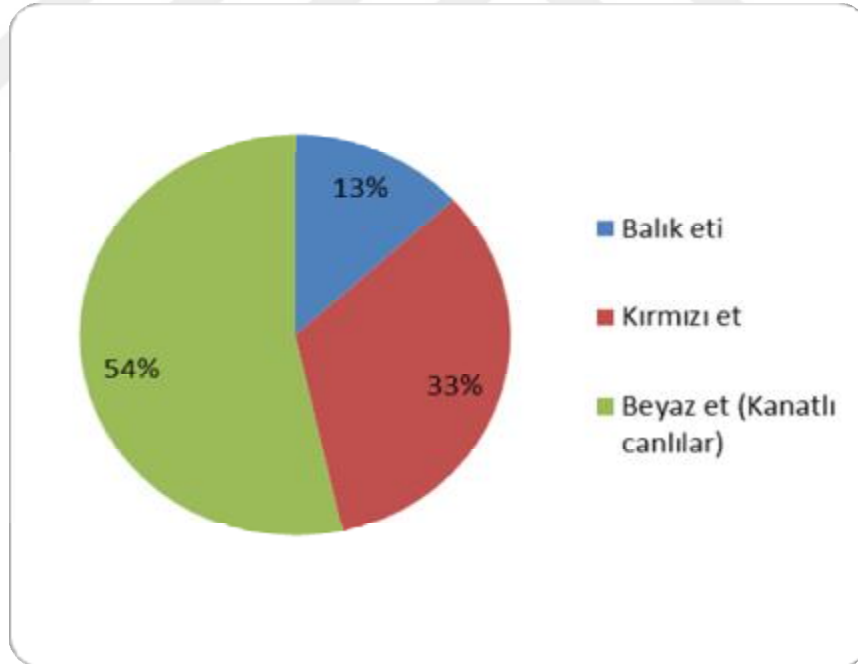
Çizelge 4.39. Yaş Gruplarına Göre Et Tüketim Eğilimleri

Yaş Grupları	Balık eti	Kırmızı et	Beyaz et (Kanatlı canlılar)
18-35	44	119	176
36-50	24	50	93
51+	10	29	49
Toplam	78	198	318

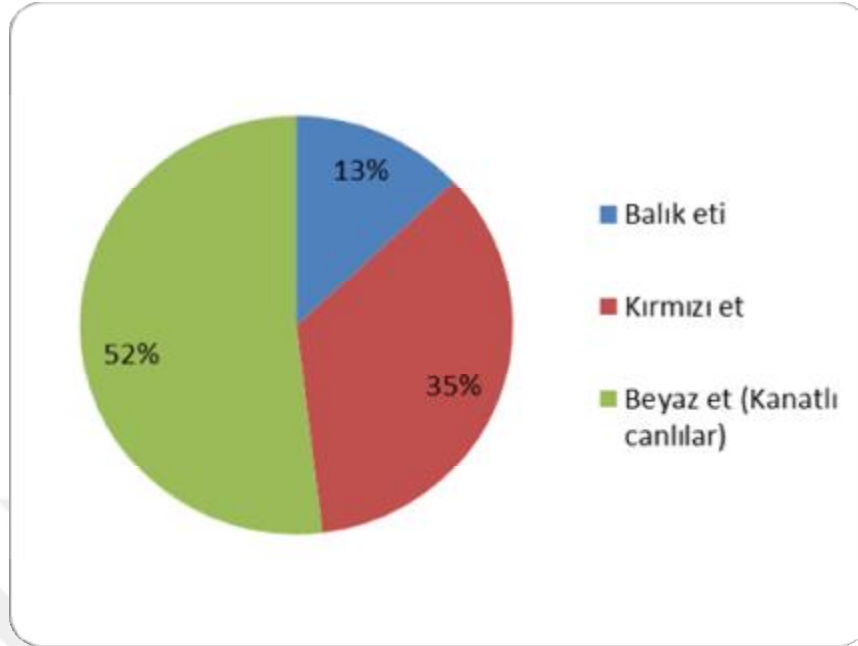
Çizelge 4.39.1 Et Tüketim Üzerine Yaş Faktörünün Etkisini karşılaştıran ki-kare testi sonuçları

		yaş			Total
		18-35	36-50	50>	
balık	Count	44	24	10	78
	% within yaş	13,0%	14,4%	11,4%	13,1%
Et türü kırmızı	Count	119	50	29	198
	% within yaş	35,1%	29,9%	33,0%	33,3%
tavuk	Count	176	93	49	318
	% within yaş	51,9%	55,7%	55,7%	53,5%
Total	Count	339	167	88	594
	% within yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

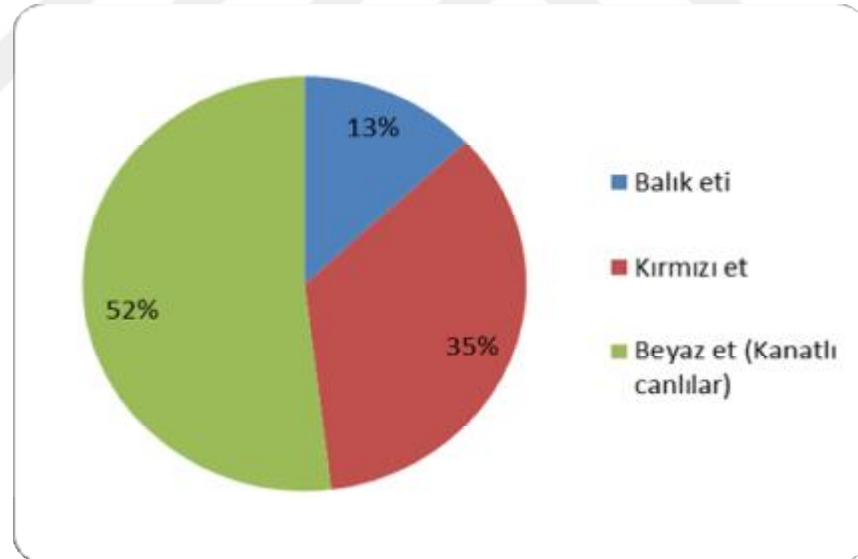
Yapılan ki-kare testi sonucunda yaş faktörünün su ürünleri tüketimi üzerine etkili olmadığı tespit edilmiştir ($P>0,05$).

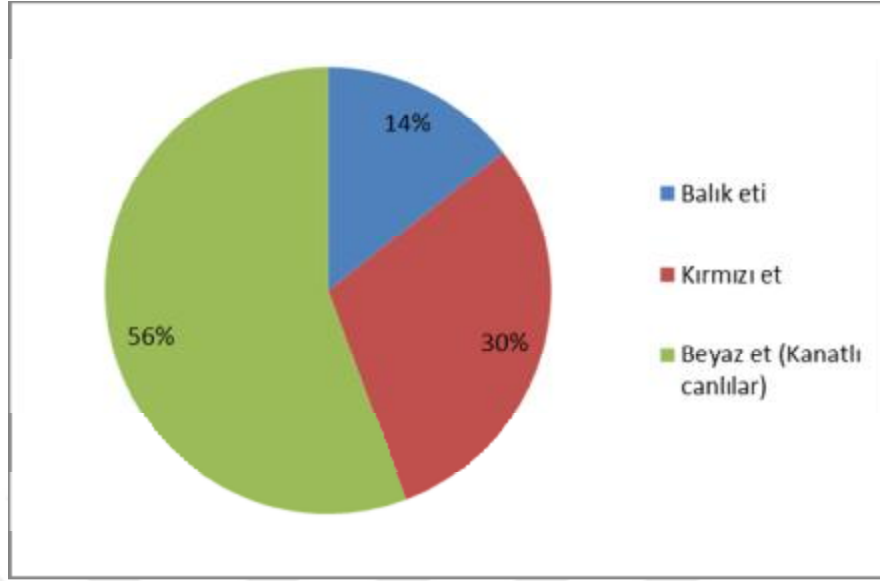
Şekil 4.115. Yaş Faktörüne Göre Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

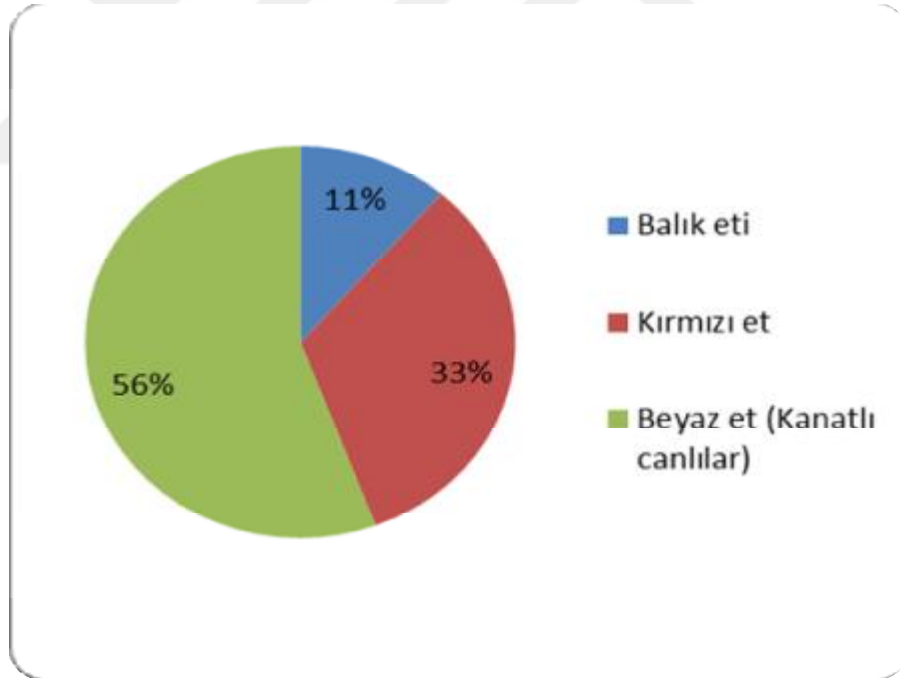
Şekil 4.116. 18-35 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.117. 18-35 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.118. 36-50 Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.119. 51+ Yaş Grubuna Dahil Katılımcılara Sorulan En Çok Hangi Eti Tüketirsiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

SORU 2: Katılımcıların “Düzenli olarak Su ürünleri tüketir misiniz” Sorusuna verdikleri yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.40'da gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

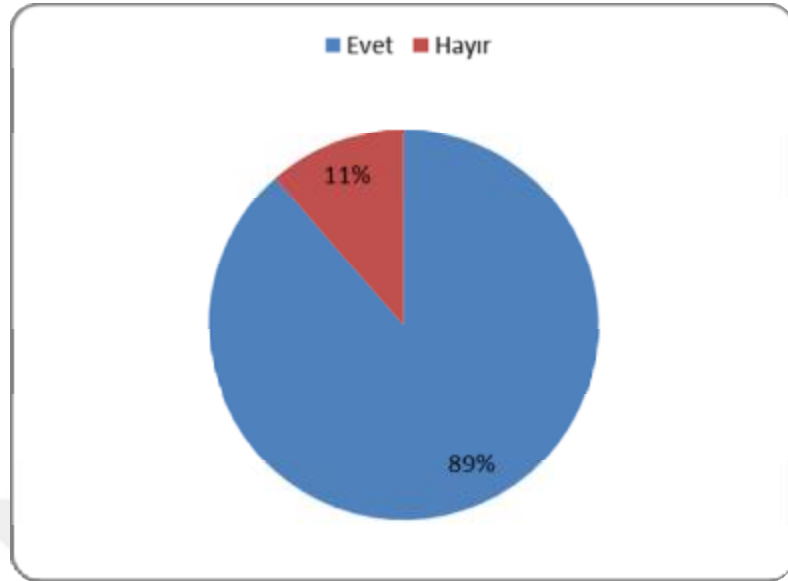
Çizelge 4.40. Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	288	51
36-50	146	11
51+	83	5
Toplam	517	67

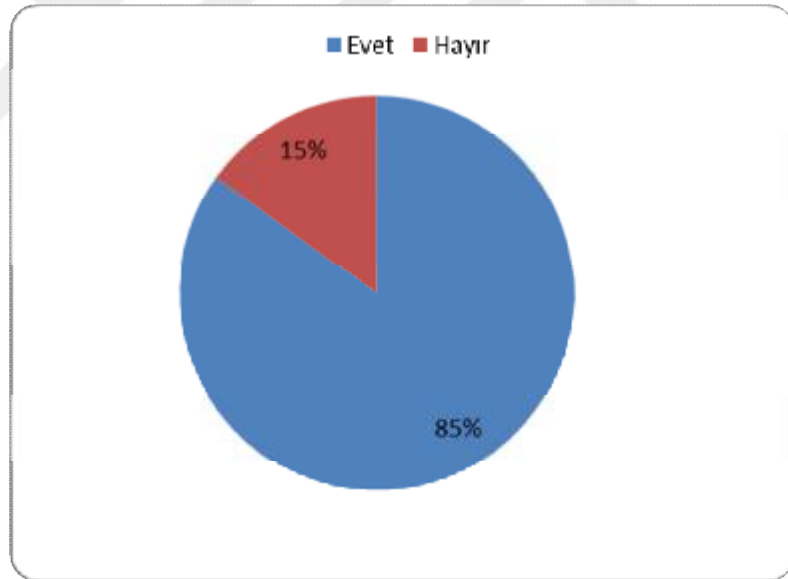
Yapılan ki-kare testi sonucunda $p < 0,01$ olduğundan dolayı yaşa göre su ürünleri tüketimi arasında istatistiksel olarak oldukça yüksek bir farkın olduğu, çizelge 4.40.1. incelendiğinde de 36 ve üstü yaş gruplarının su ürünlerini daha yüksek bir oranda düzenli olarak tükettiği görülmektedir.

Çizelge 4.40.1. Düzenli olarak Su ürünleri Tüketimi Üzerine Yaş faktörünün Etkisini Karşılaştıran ki-kare testi Sonuçları

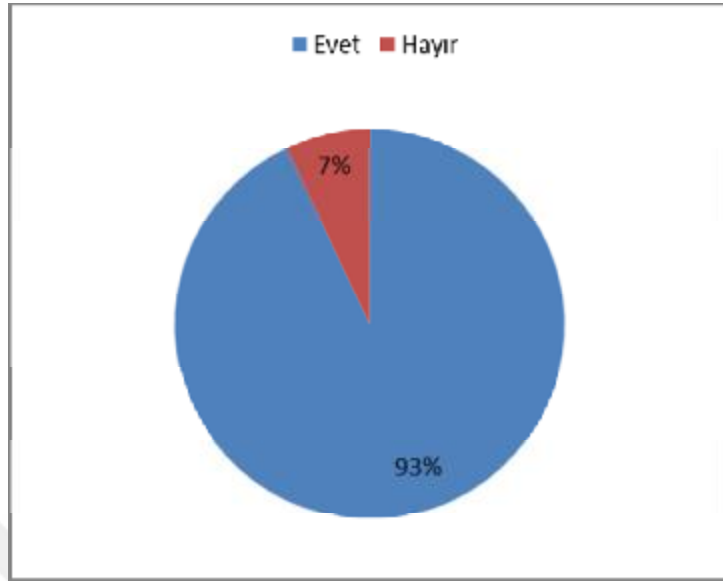
		Yaş			Total	
		18-35	36-50	50>		
tüketim	evet	Count	288	146	83	517
		% within yaş	85,0%	93,0%	94,3%	88,5%
	hayır	Count	51	11	5	67
		% within yaş	15,0%	7,0%	5,7%	11,5%
Total		Count	339	157	88	584
		% within yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

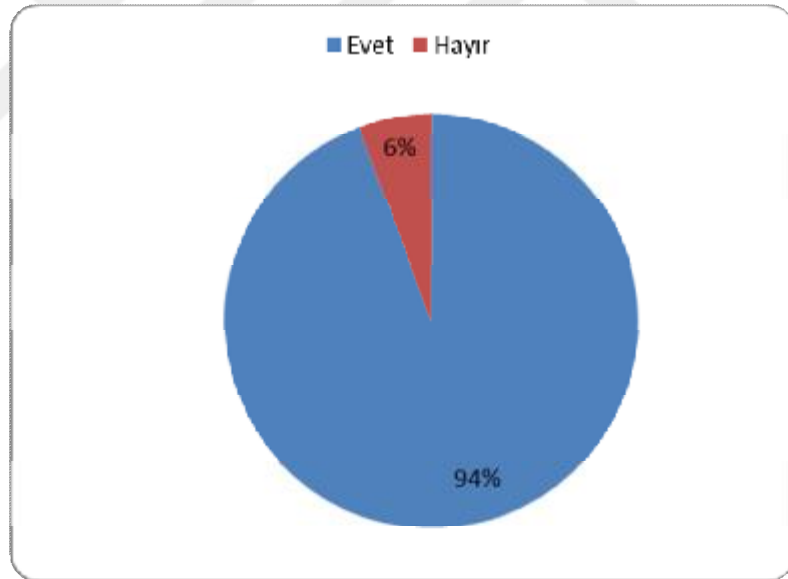
Şekil 4.120. Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.121. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

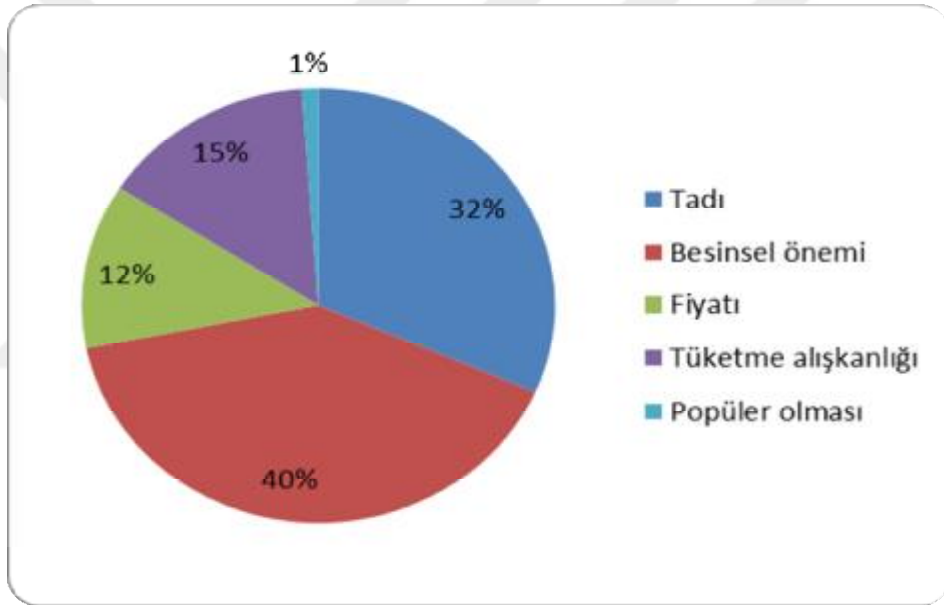
Şekil 4.122. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

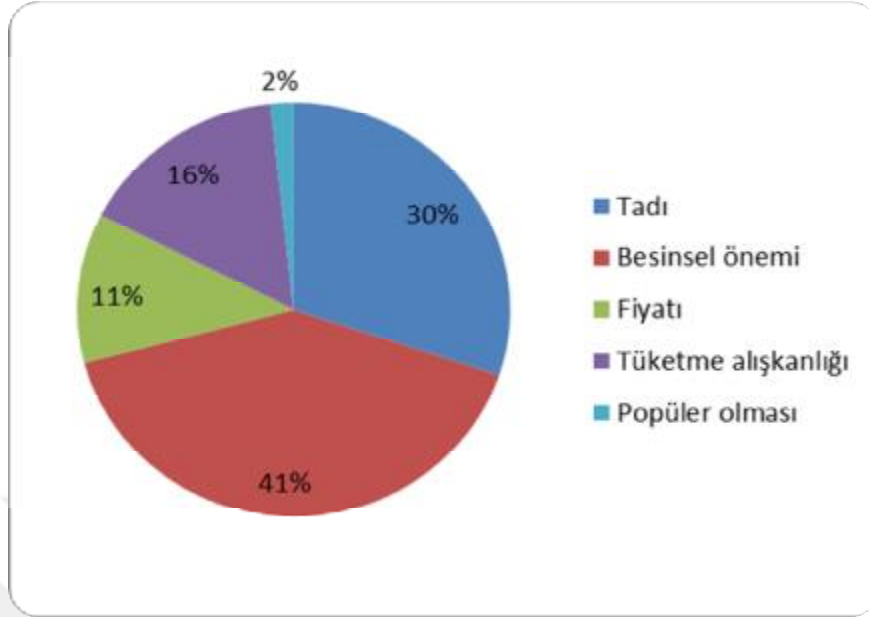
Şekil 4.123. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çizelge 4.41. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedeni

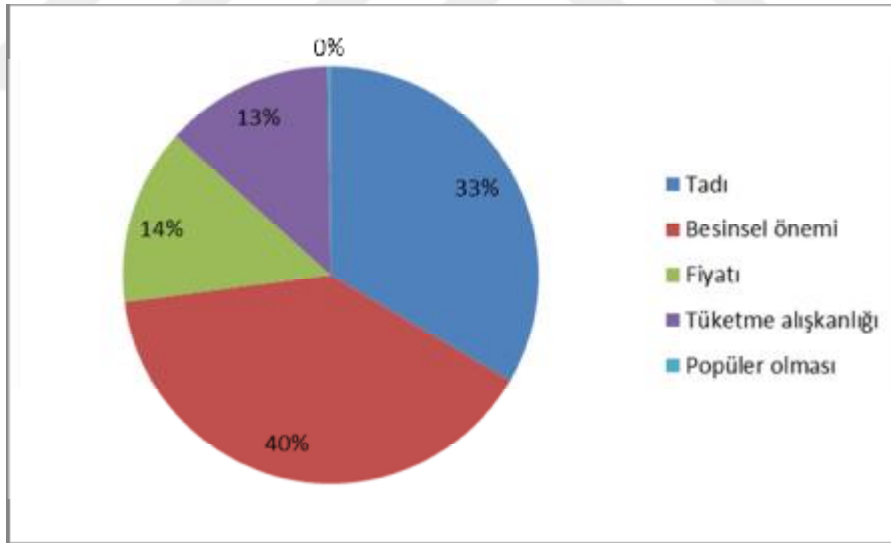
Yaş Grupları	Tadı	Besinsel önemi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Popüler olması
18-35	492	666	191	257	28
36-50	283	334	116	111	2
51+	159	193	58	68	3
Toplam	934	1193	365	436	33

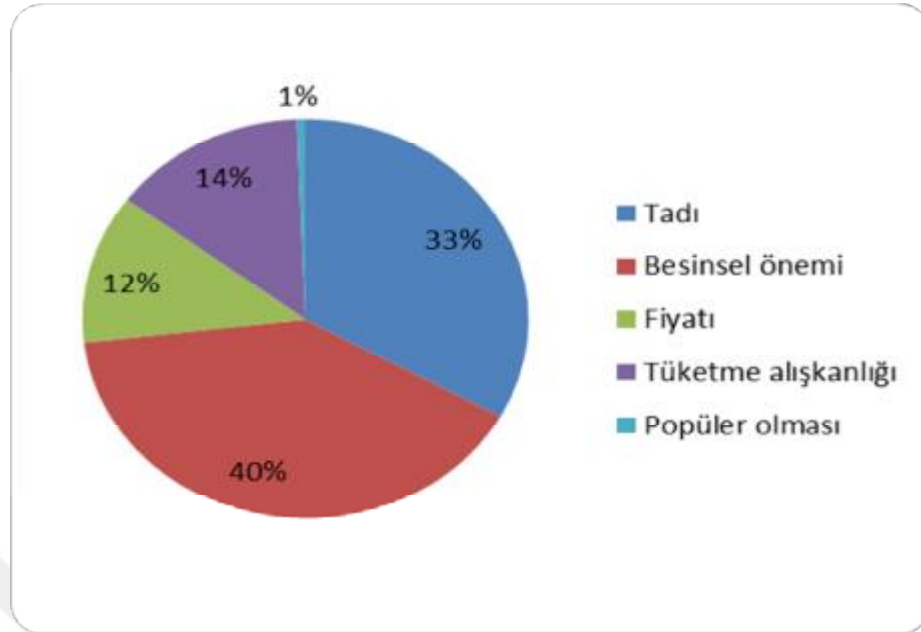
Şekil 4.124. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

Şekil 4.125. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

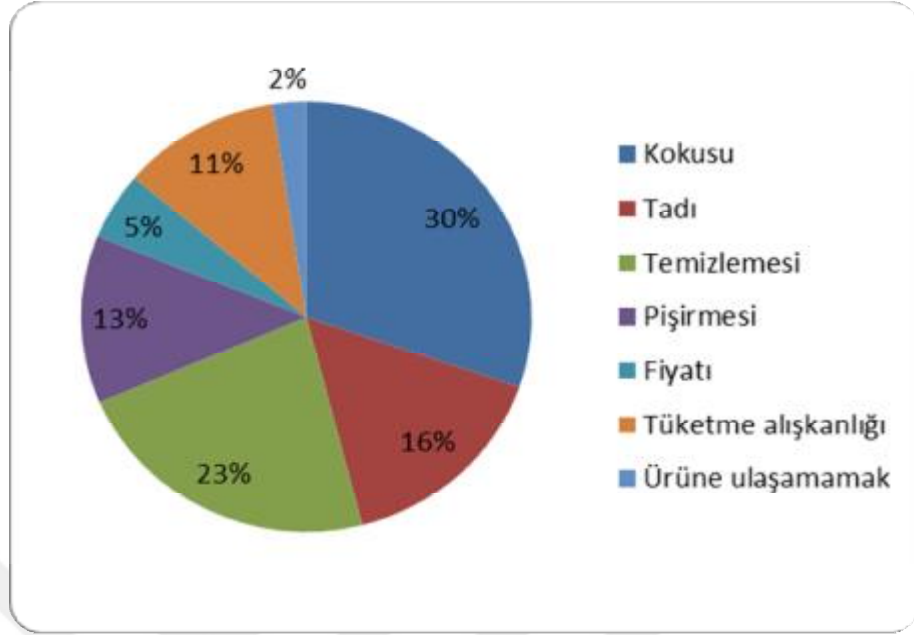
Şekil 4.126. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

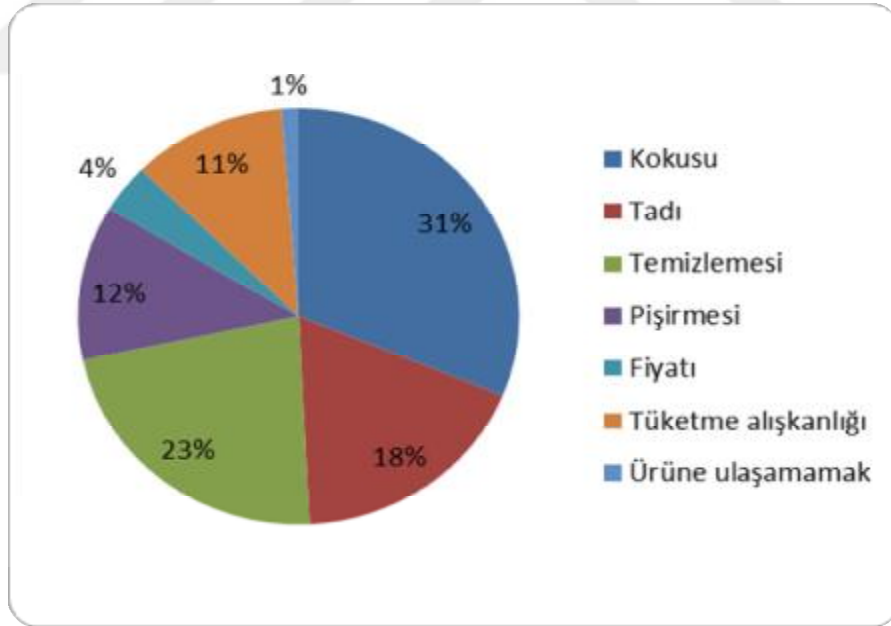
Şekil 4.127. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Evet Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

Çizelge 4.42. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedeni

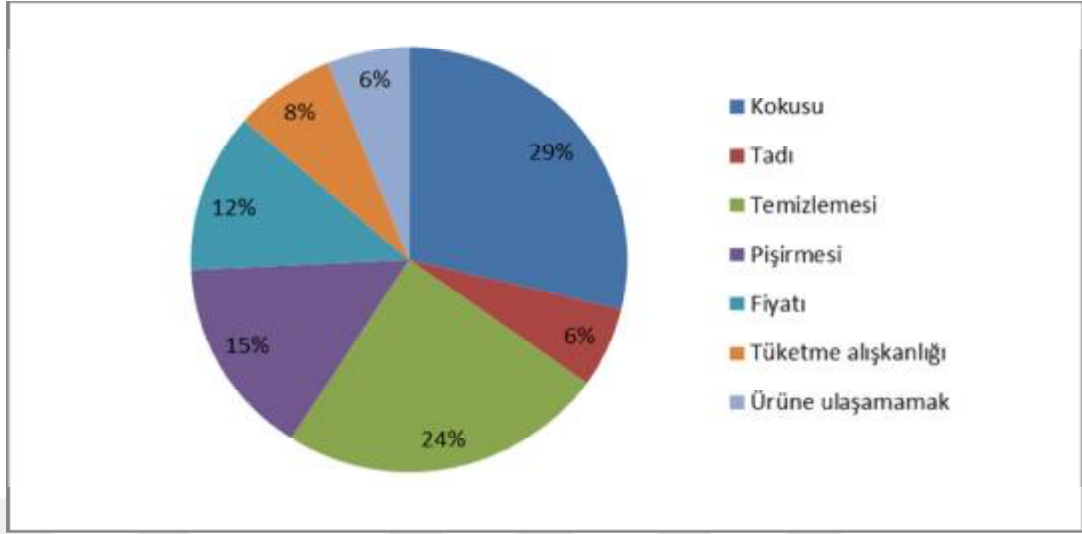
hayır	Kokusu	Tadı	Temizlemesi	Pişirmesi	Fiyatı	Tüketme alışkanlığı	Ürüne ulaşamamak
18-35	99	57	71	38	12	36	4
36-50	19	4	16	10	8	5	4
51+	7	4	6	4	1	6	2
Toplam	125	65	93	52	21	47	10

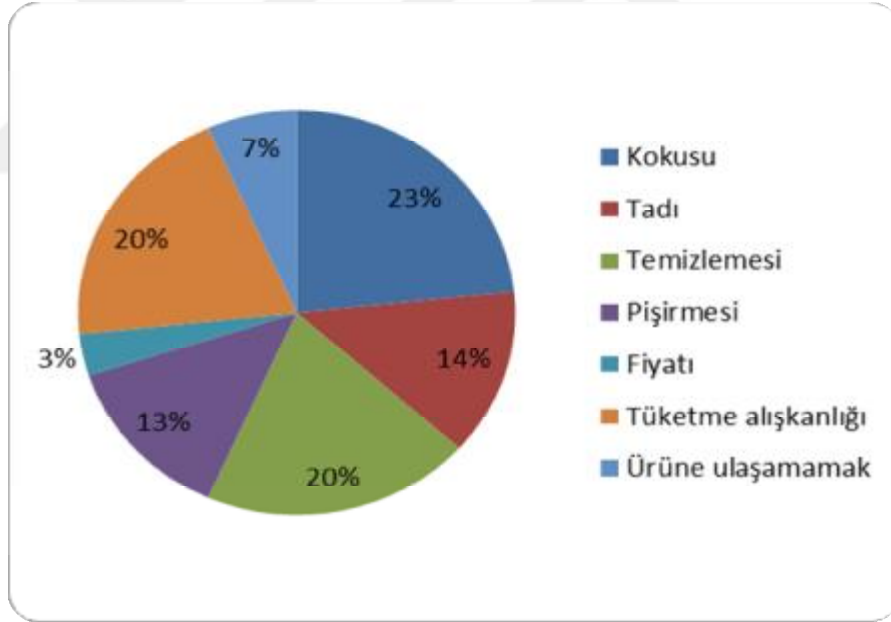
Şekil 4.128. Yaş Faktörünün Etkisi İncelenen Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

Şekil 4.129. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

Şekil 4.130. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

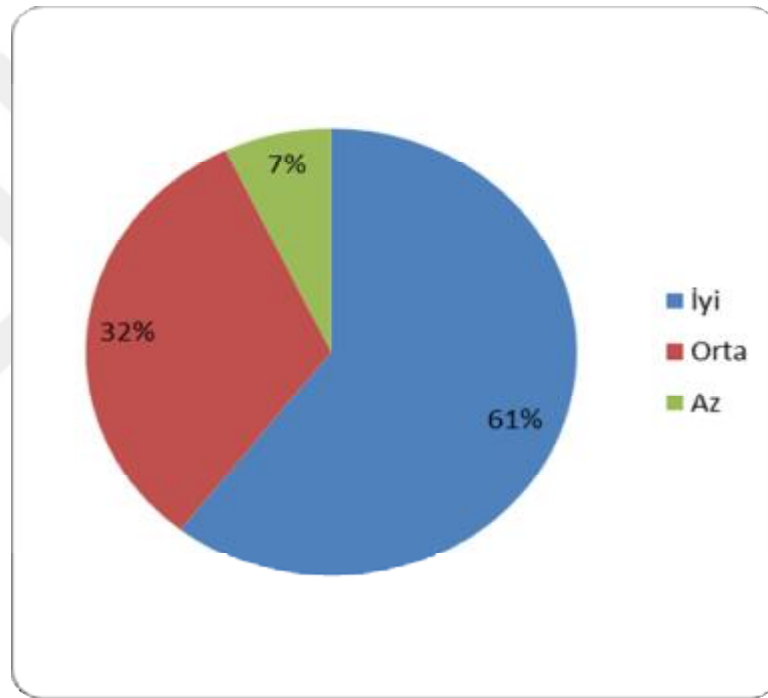

Şekil 4.131. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Düzenli Olarak Su Ürünleri Tüketir Misiniz? Sorusuna Hayır Yanıtı Verenlerinin En Önemli 3 Nedenin Dağılımı

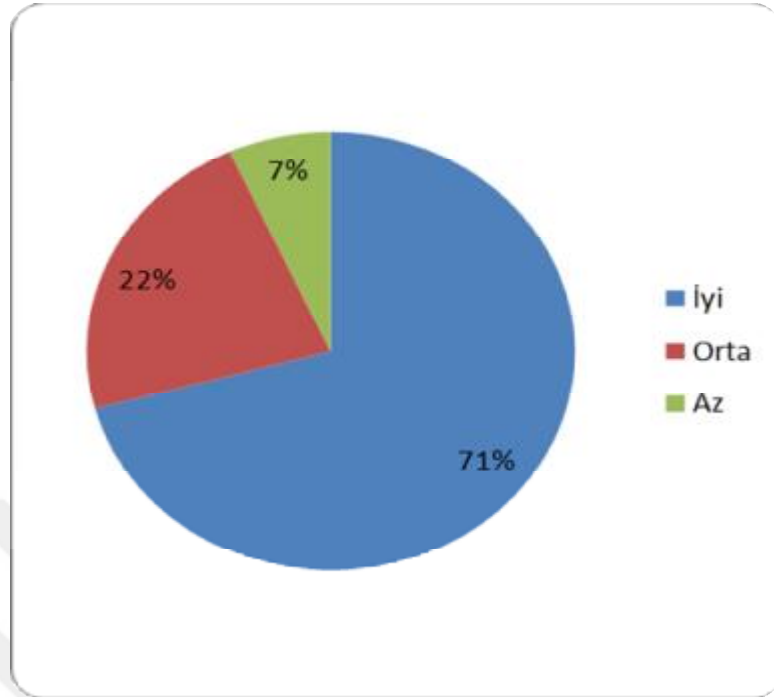
Soru 3. İnsan sağlığı açısından su ürünleri tüketiminin önemini ne derecede biliyorsunuz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.43'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.43. İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Yaş Faktörüne Göre Dağılımı

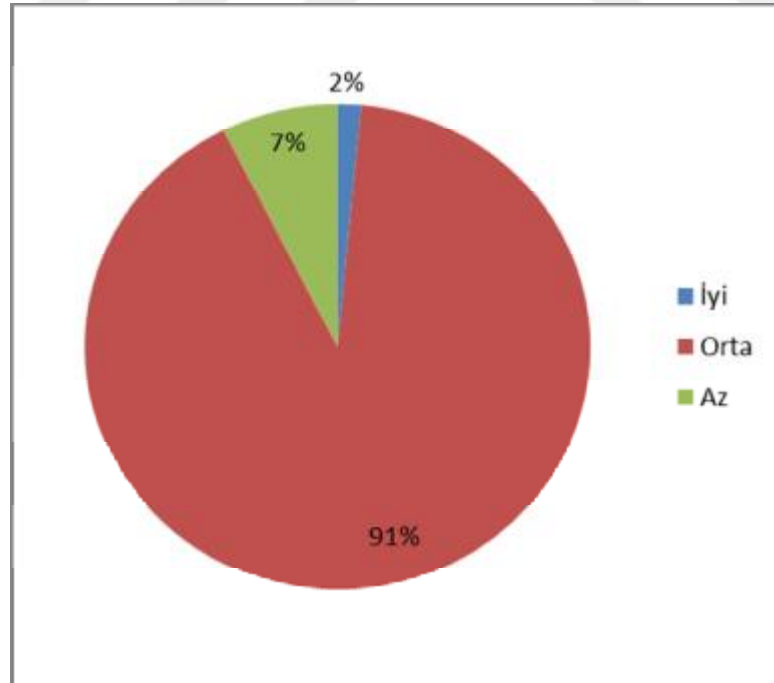
Yaş Grupları	İyi	Orta	Az
18-35	240	76	23
36-50	1	61	5
51+	58	23	7
Toplam	299	160	35

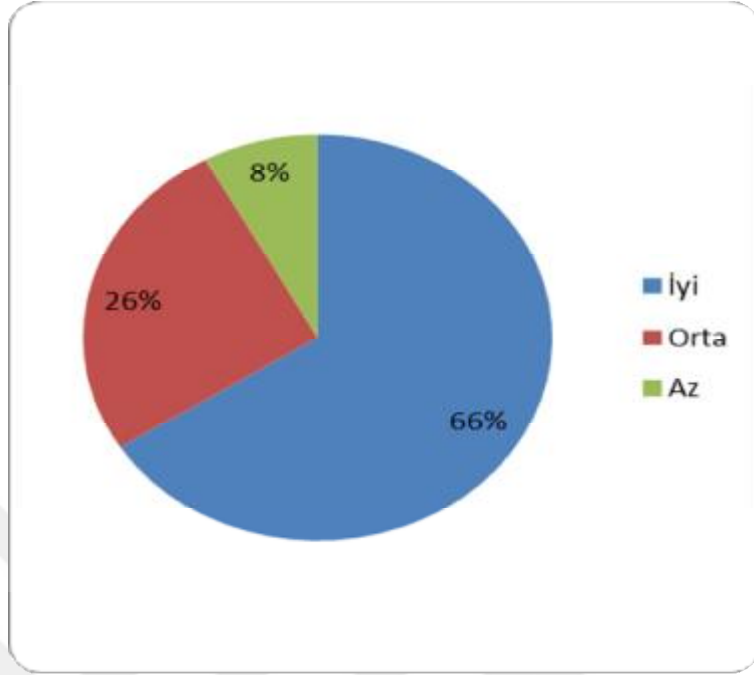
Şekil 4.132. İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Derecede Biliyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Yaş Faktörüne Göre Dağılım Oranları

Şekil 4.133. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.134. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.135. 50+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların İnsan Sağlığı Açısından Su Ürünleri Tüketiminin Önemi Ne Kadar Biliyorsunuz? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Soru 4. Su ürünleri sizce pahalı mıdır? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.44'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

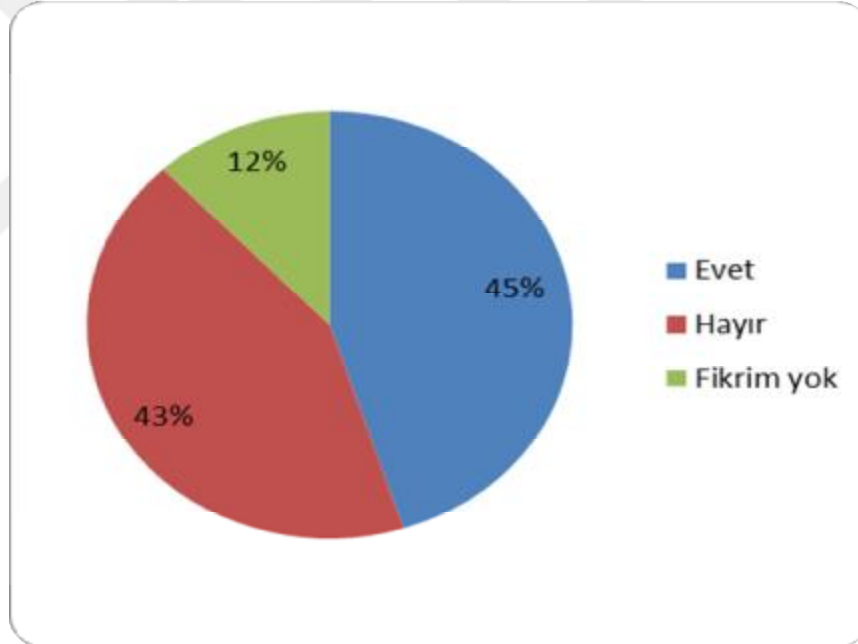
Çizelge 4.44. Katılımcıların Yaş Faktörüne Göre Ayrılmış Gruplara Göre Su Ürünleri Sizce Pahalı mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Yaş Grupları	Evet	Hayır	Fikrim yok
18-35	155	135	49
36-50	72	79	6
51+	43	43	17
Toplam	270	257	72

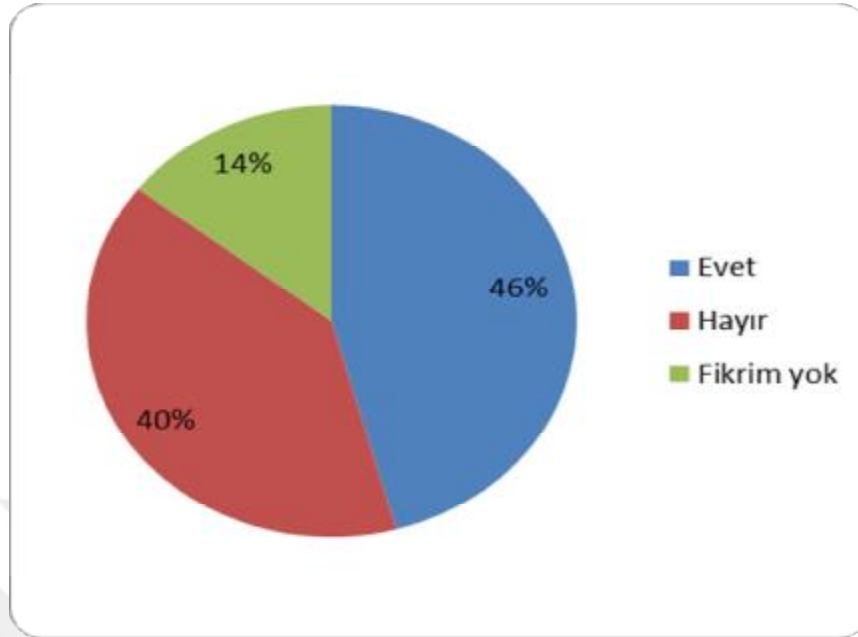
Su Ürünlerinin pahalı olması algısı üzerine yaş faktörünün etkisi ki-kare testi ile karşılaştırılmış ve 36-50 yaş grubuna ait katılımcıların su ürünlerinin pahalı olmadığı konusunda verdikleri yanıtların ortalamasının diğer yaş gruplarından önemli düzeyde farklı olduğu saptanmıştır ($P>0.01$)

Çizelge 4.44.1.Yaş grupları Arasında Su ürünlerinin Fiyat Algısını Test Eden ki-kare test Sonuçları

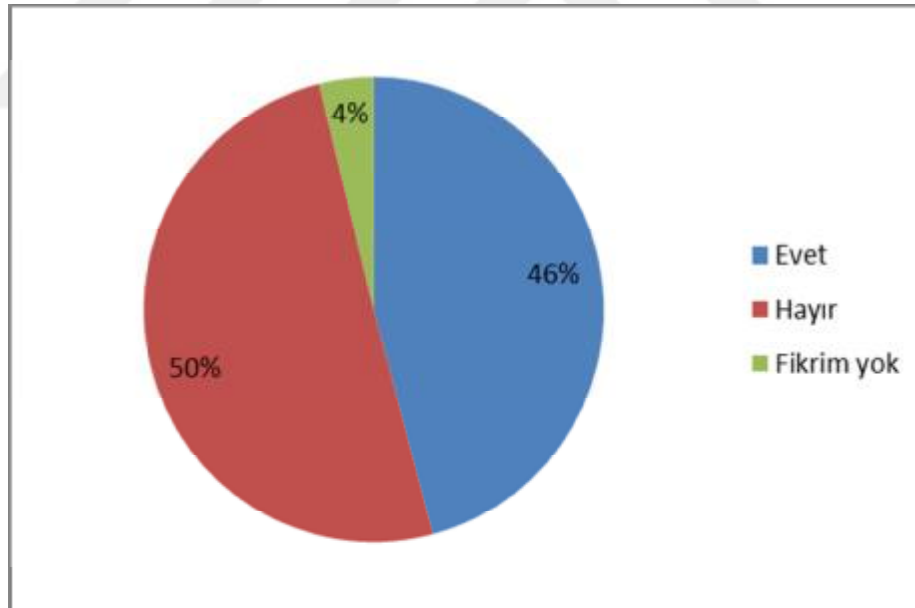
		yaş			Total
		18-35	36-50	50>	
evet	Count	155	72	43	270
	% within yaş	45,7%	45,9%	41,7%	45,1%
tüketim hayır	Count	135	79	43	257
	% within yaş	39,8%	50,3%	41,7%	42,9%
Fikrim Yok	Count	49	6	17	72
	% within yaş	14,5%	3,8%	16,5%	12,0%
Total	Count	339	157	103	599
	% within yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

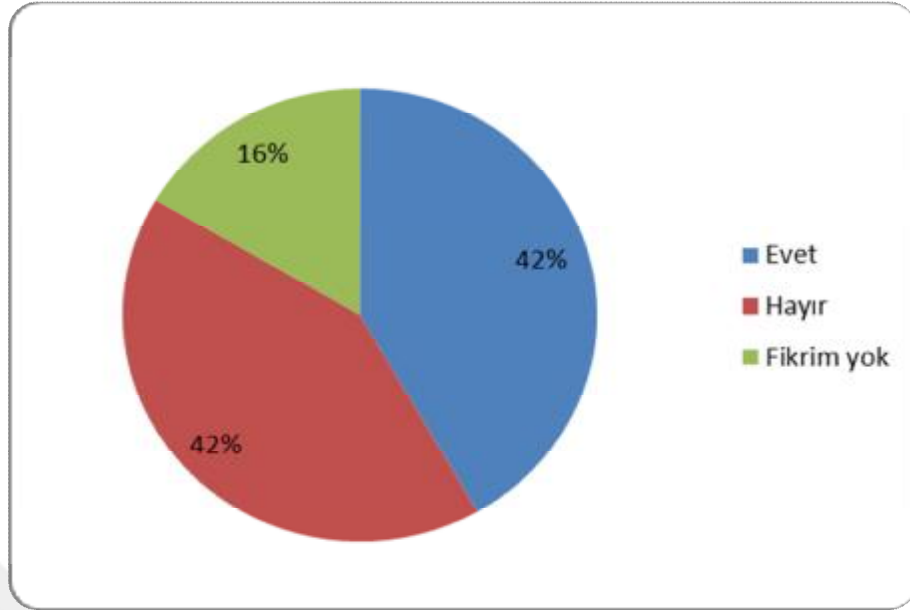
Şekil 4.136. Katılımcıların Yaş Faktörü İle Ayrılmış Gruplara Göre Su Ürünleri Sizde Pahalı mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.137. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.138. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.139. 50+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Su Ürünleri Sizce Pahalı Mıdır? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Soru 5. Gelir seviyesi su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör müdür? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.45'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

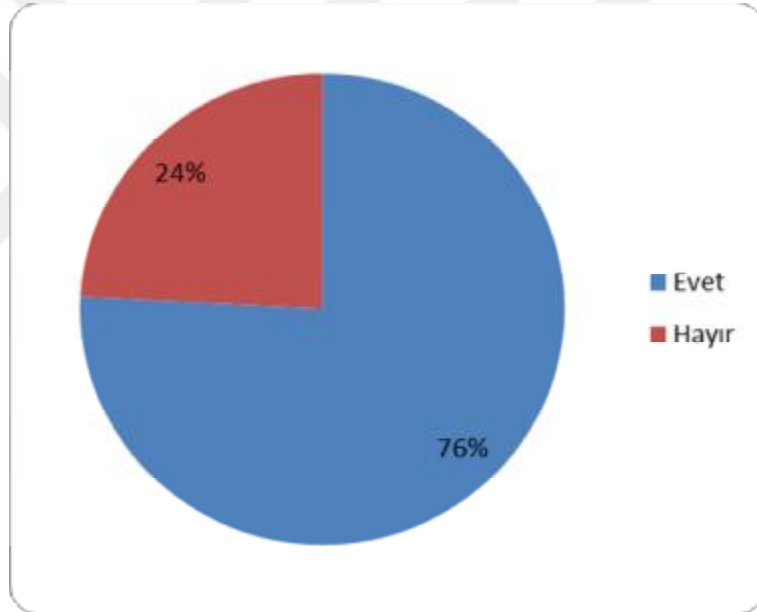
Çizelge 4.45. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör Olması Konusunda Yaş Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları

Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	257	82
36-50	109	46
51+	72	16
Toplam	438	144

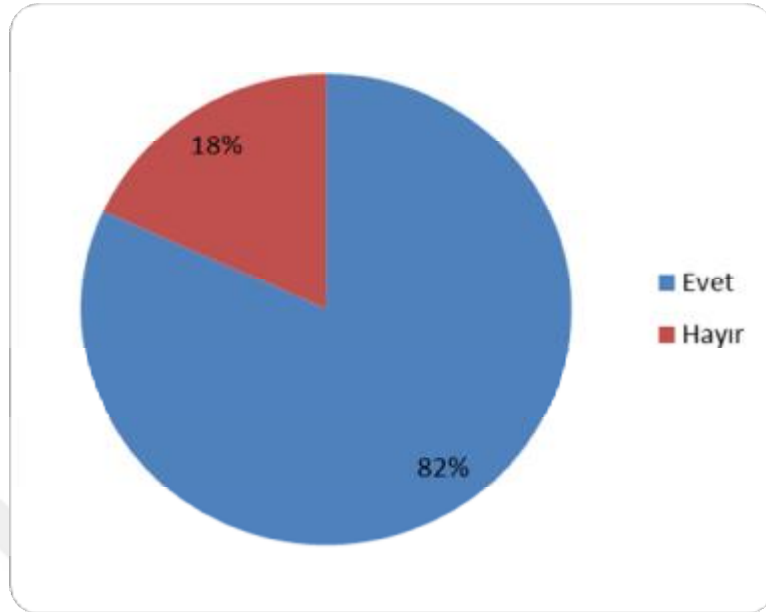
Yapılan ki-kare testleri gelir seviyesinin su ürünleri tüketimini etkileyen bir faktör olmadığını ortaya koymuştur. Buna göre yaş grupları arasındaki farkın önemsiz olduğu bulunmuştur ($P > 0.05$).

Çizelge 4.45.1. Yaş grupları arasında Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör olması Algısını Karşılaştıran ki-kare Testi Sonuçları.

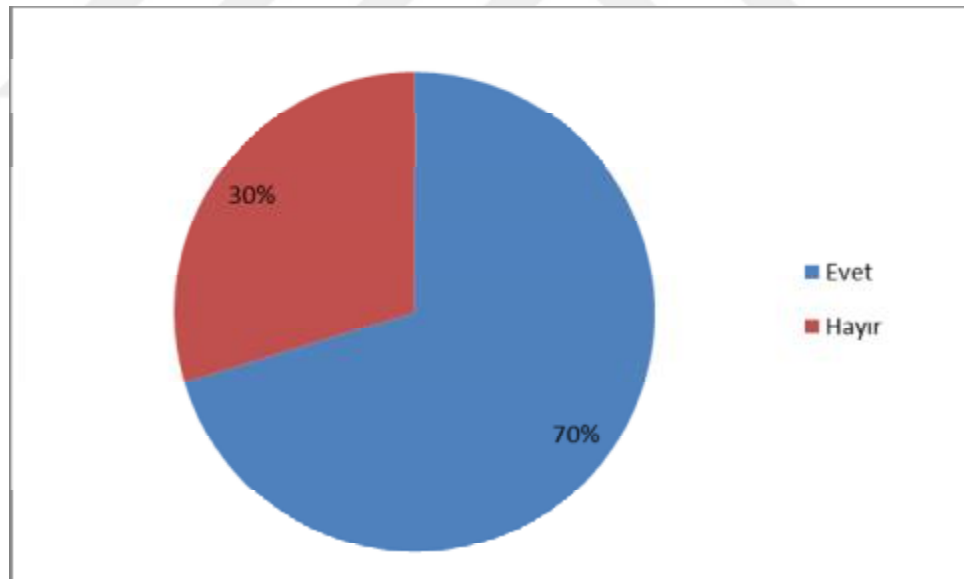
			yaş			Total
			18-35	36-50	50>	
Gelir seviyesi etkisi	evet	Count	257	109	72	438
		% within yaş	75,8%	70,3%	81,8%	75,3%
	hayır	Count	82	46	16	144
		% within yaş	24,2%	29,7%	18,2%	24,7%
Total		Count	339	155	88	582
		% within yaş	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

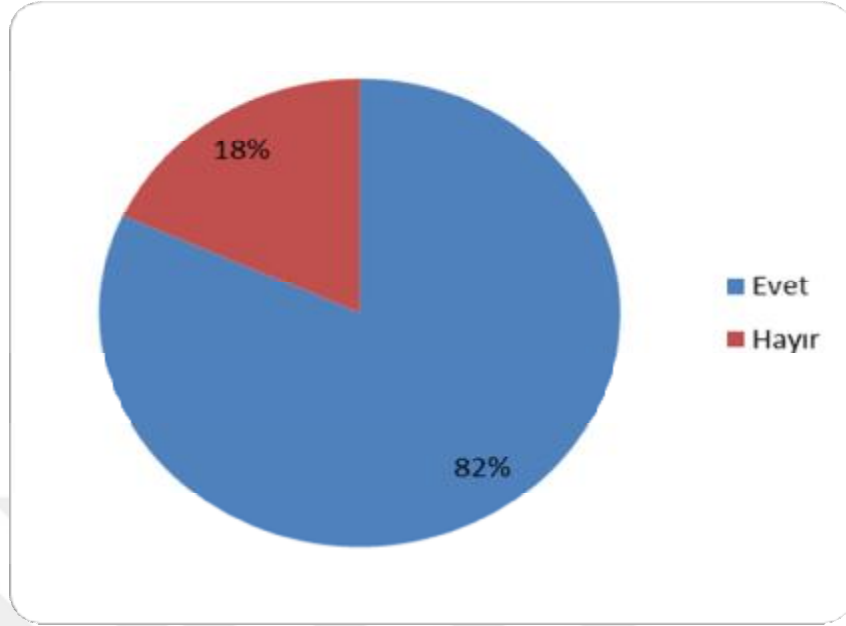
Şekil 4.140. Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör müdür? Sorusuna Yaş Faktörüne Göre Tüketicilerin Yanıtları

Şekil 4.141. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.142. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

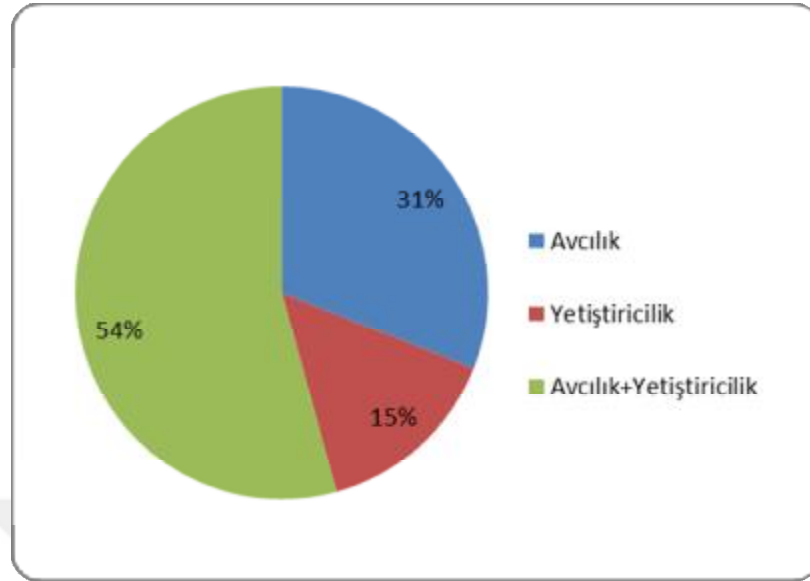

Şekil 4.143. 50+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Gelir Seviyesinin Su Ürünleri Tüketimini Etkileyen Bir Faktör müdür? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

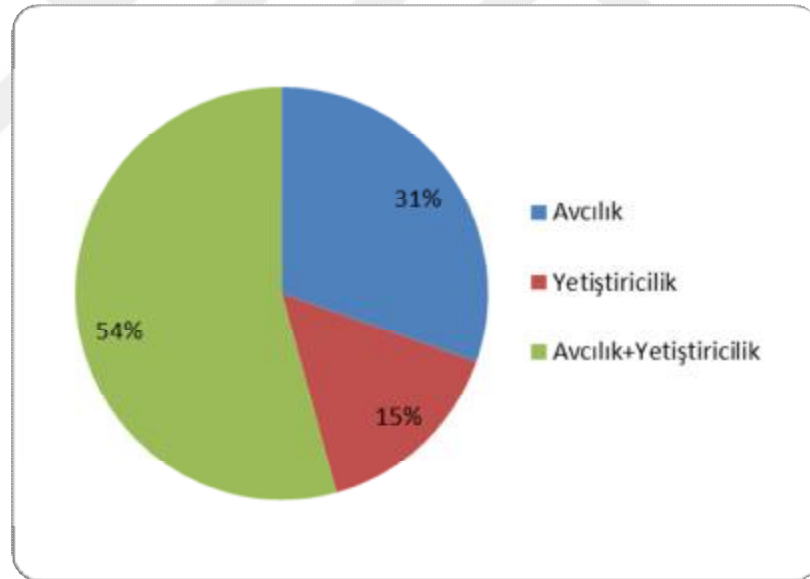
Soru 6. Su ürünlerinin üretim kaynağına göre tercihiniz nedir? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.46'da gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.46. Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tercihiniz Nedir? Sorusuna Yaş Gruplarına Göre Verilen Yanıtlar

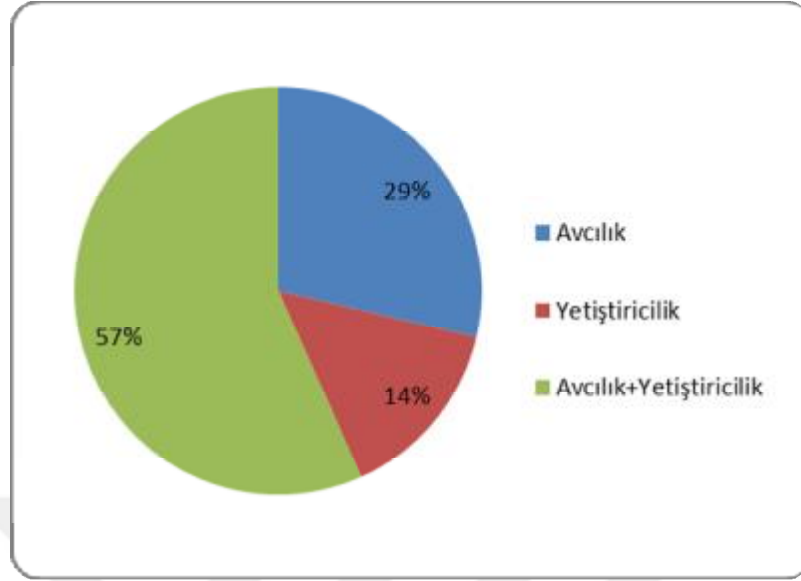
Yaş Grupları	Avcılık	Yetiştiricilik	Avcılık+Yetiştiricilik
18-35	103	52	184
36-50	45	23	89
51+	33	11	44
Toplam	181	86	317

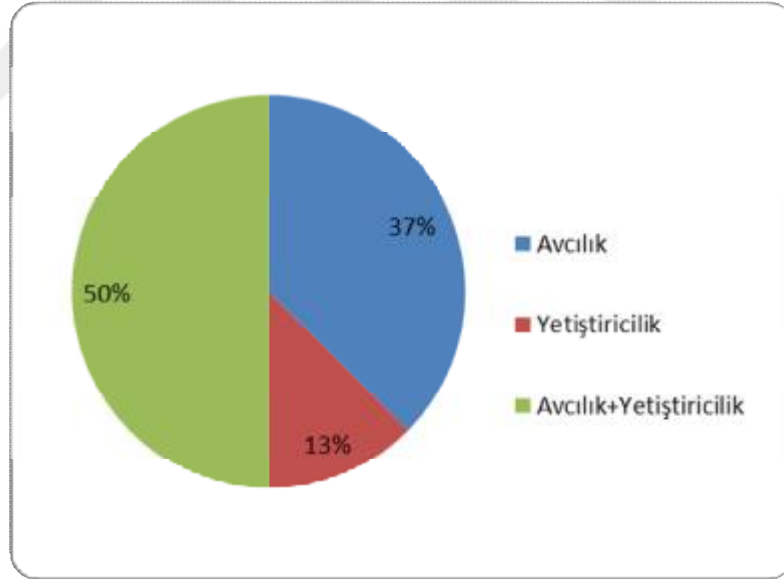
Şekil 4.144. Katılımcıların Su Ürünlerinin Üretim Kaynağına Göre Tercihiniz Nedir Sorusuna Yaş Gruplarına Göre Verilen Yanıtların Dağılımı

Şekil 4.145. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı

Şekil 4.146. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı

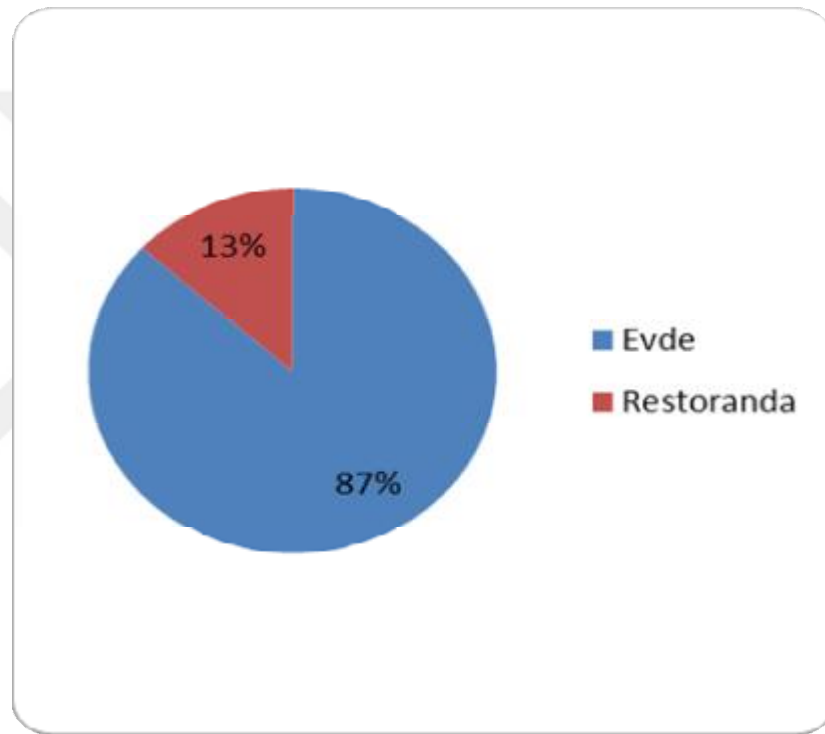

Şekil 4.147. 51+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Üretim Kaynaklarına Göre Su Ürünleri Tüketim Tercihlerinin Dağılımı

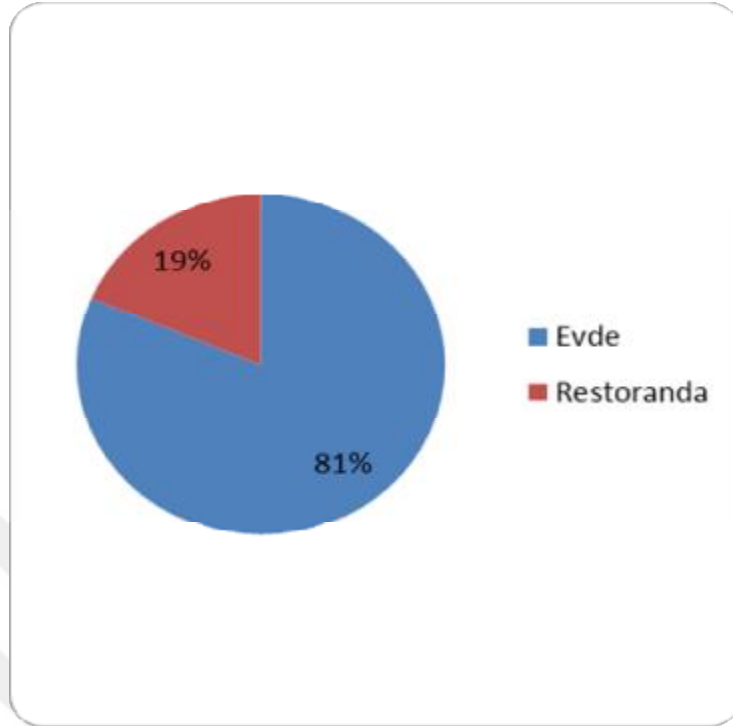
Soru 7. Genel olarak su ürünlerini nerede yemeyi tercih edersiniz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.47'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.47. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerler

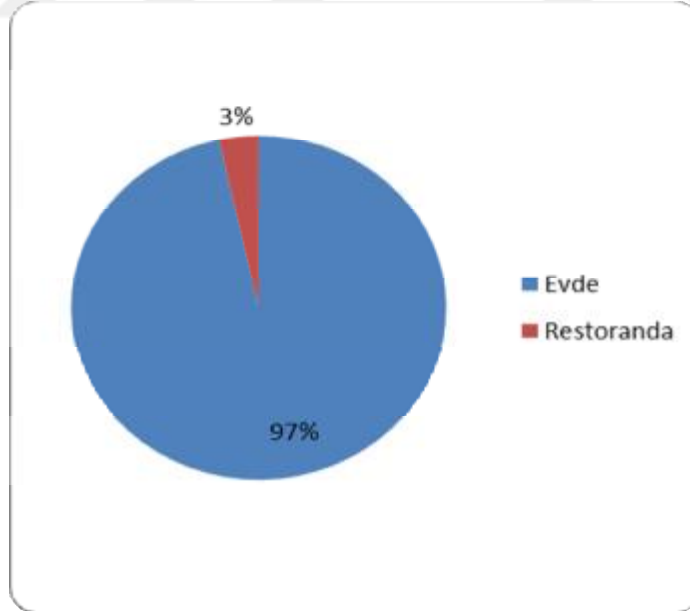
Yaş Grupları	Evde	Restoranda
18-35	276	63
36-50	146	11
51+	85	3
Toplam	507	77

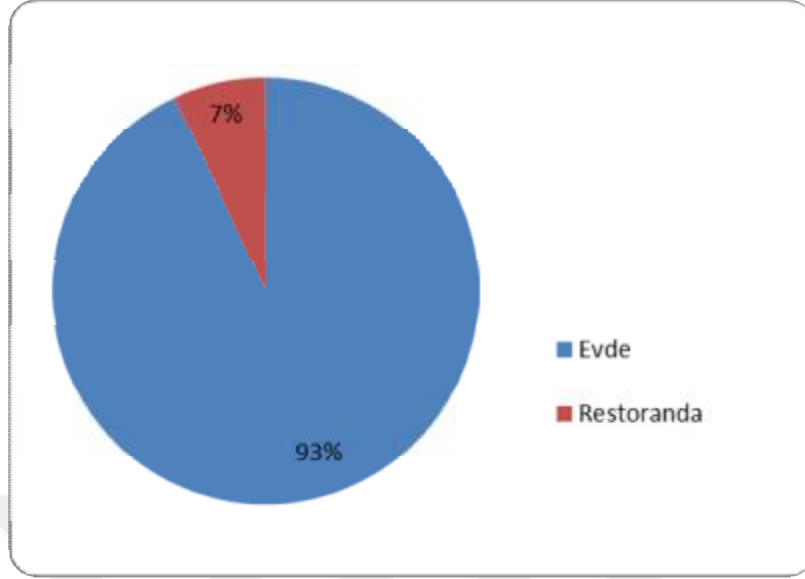
Şekil 4.148. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

Şekil 4.149. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

Şekil 4.150. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

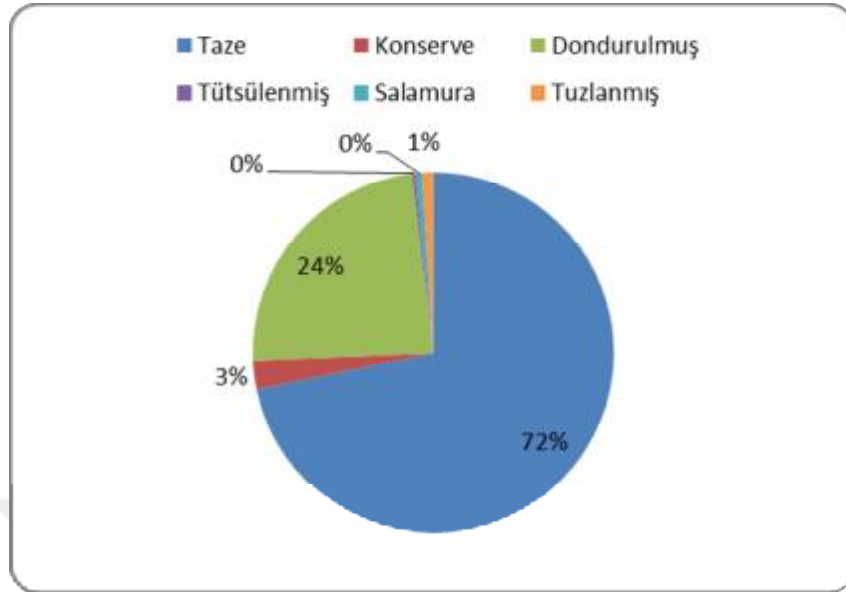

Şekil 4.151. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünlerini Tüketmeyi Tercih Ettikleri Yerlerin Dağılımı

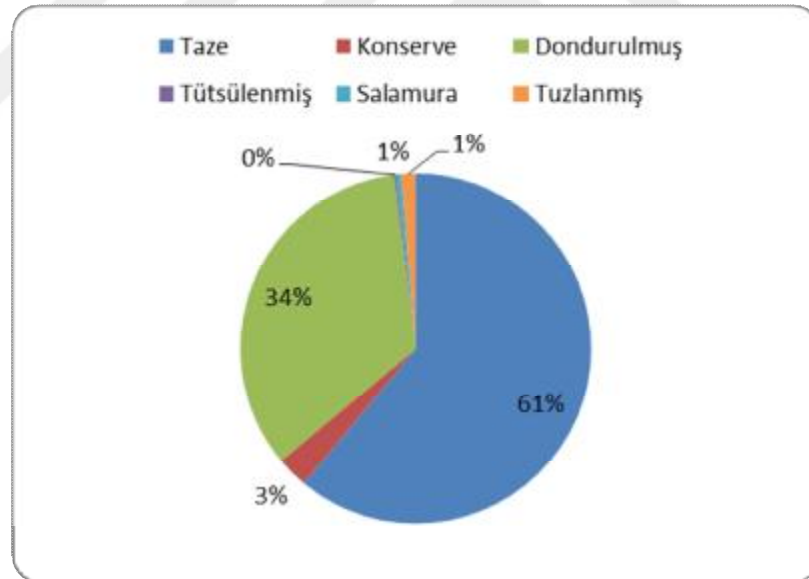
Soru 8. Su ürünleri tüketme tercihiniz nedir? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve çizelge 4.48'de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.48. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihleri

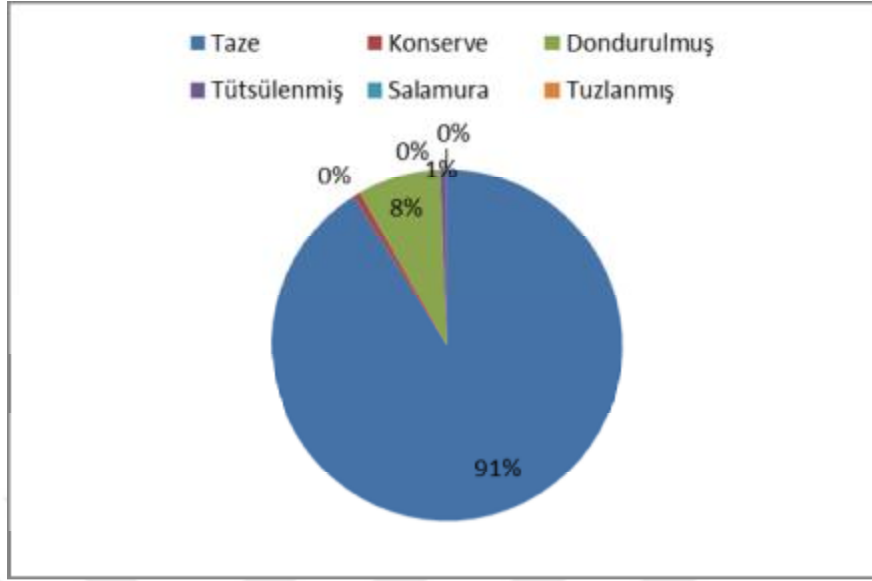
Yaş Grupları	Taze	Konserve	Dondurulmuş	Tütsülenmiş	Salamura	Tuzlanmış
18-35	274	13	153	1	2	6
36-50	143	1	12	1	0	0
51+	81	4	0	0	2	1
Toplam	498	18	165	2	4	7

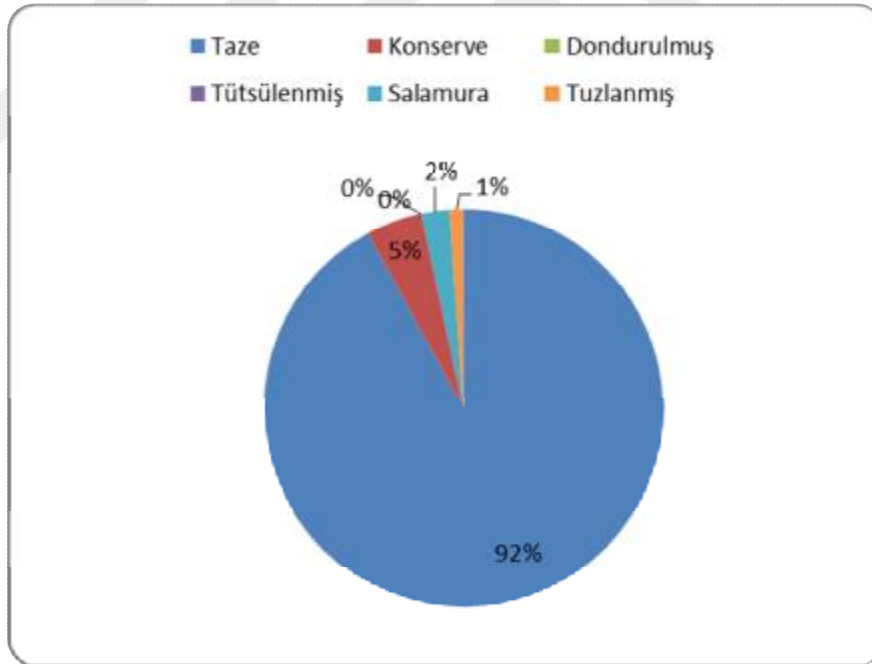
Şekil 4. 152. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi

Şekil 4.153. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi

Şekil 4.154. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi

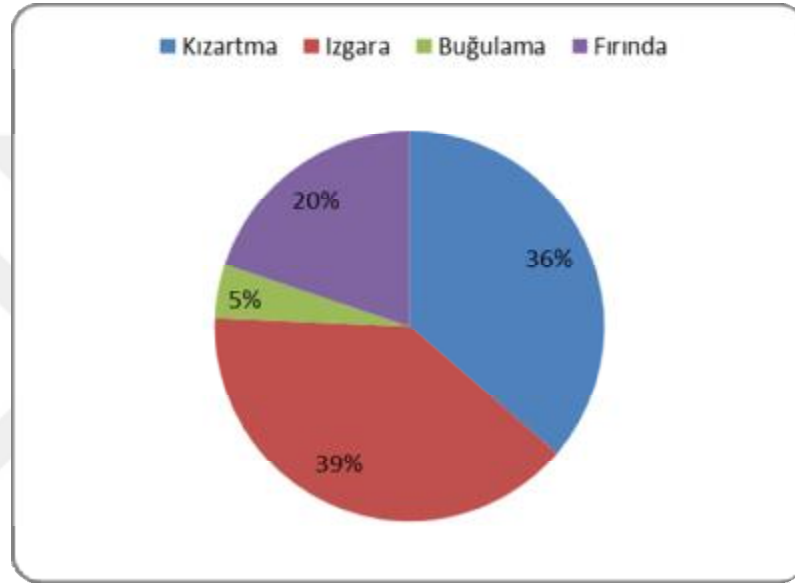

Şekil 4.155. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Su Ürünleri Tüketim Şekilleri Tercihi

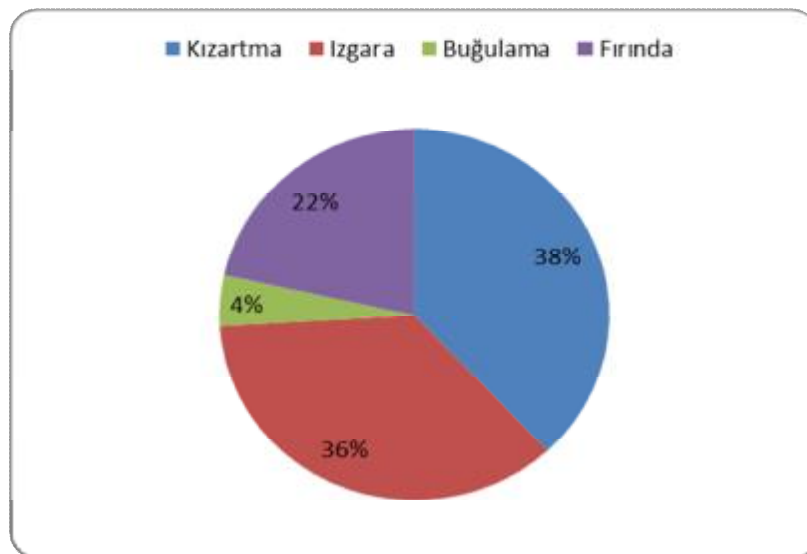
Soru 9. Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.49. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtlar.

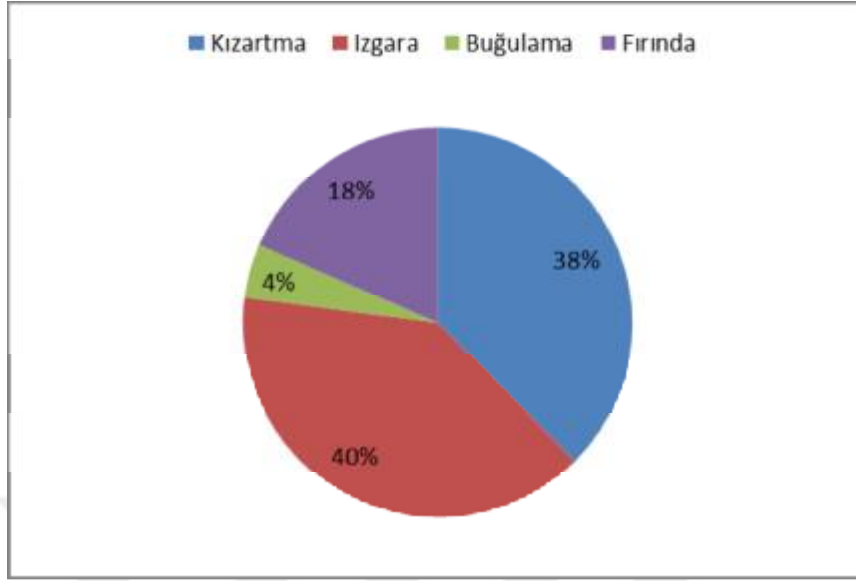
Yaş Grupları	Kızartma	Izgara	Buğulama	Fırında
18-35	129	122	15	73
36-50	59	62	7	29
51+	24	46	4	14
Toplam	212	230	26	116

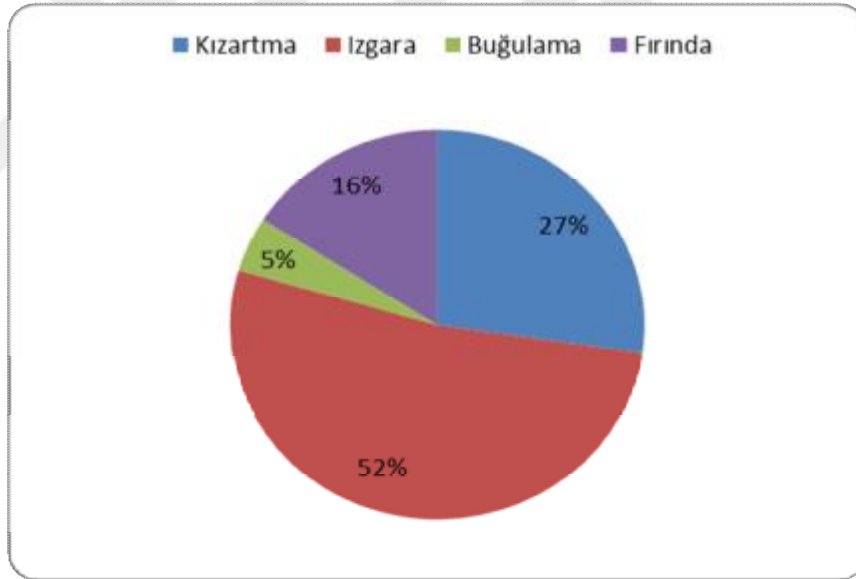
Şekil 4.156. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.157. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.158. 36-50+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı.

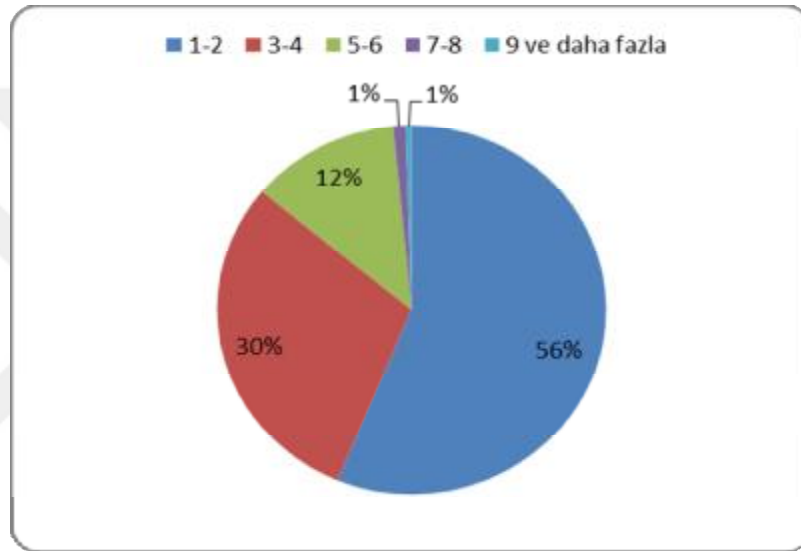

Şekil 4.159 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Balığı en çok hangi yöntemle sofraya sunarsınız sorusuna verdikleri Yanıtların Dağılımı.

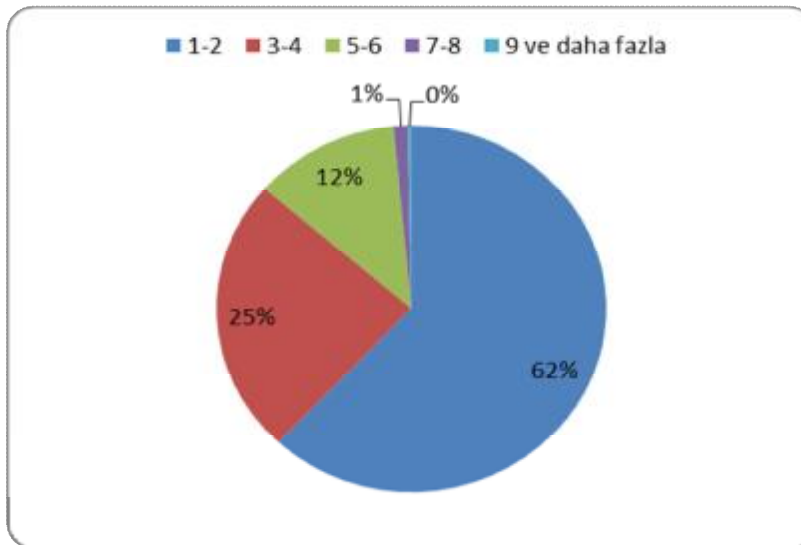
Soru 10. Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.50. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtlar.

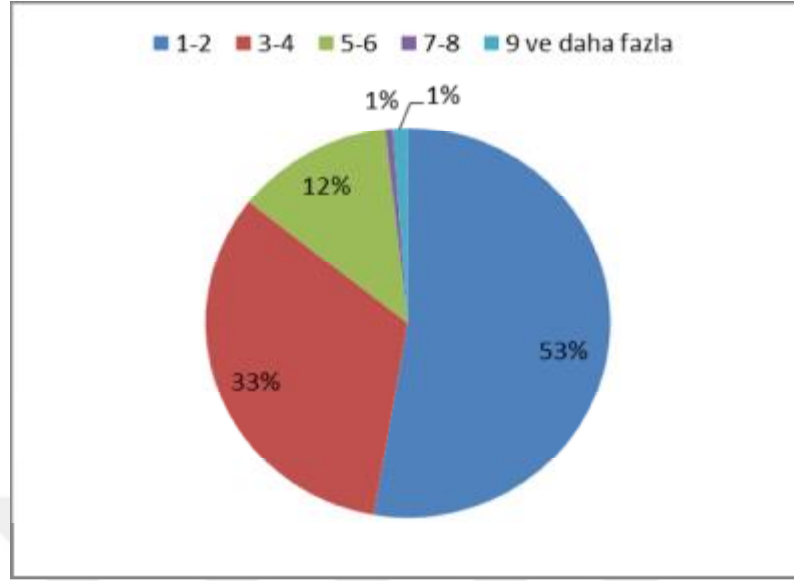
Yaş Grupları	1-2	3-4	5-6	7-8	9 ve daha fazla
18-35	210	83	41	4	1
36-50	88	55	21	1	2
51+	36	39	12	1	0
Toplam	334	177	74	6	3

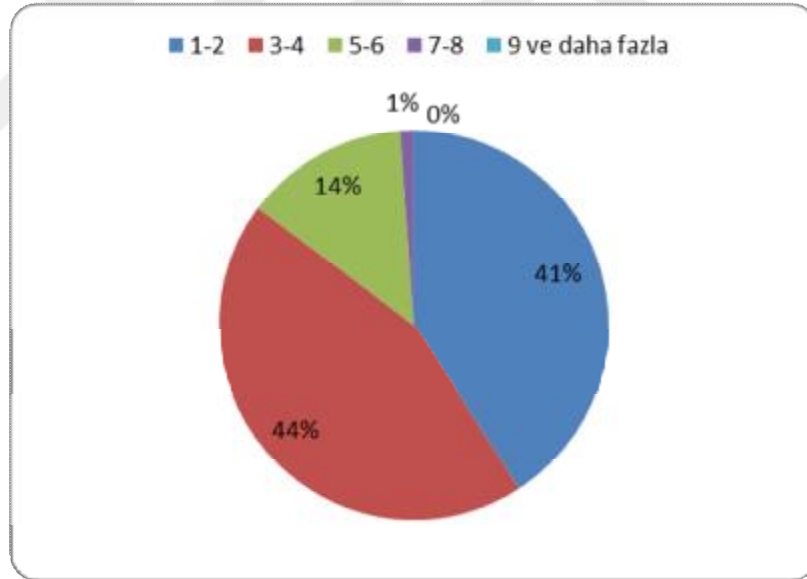
Şekil 4.160. Yaş Gruplarına Göre Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı

Şekil 4.161. 18-35 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı

Şekil 4.162. 36-50 Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı

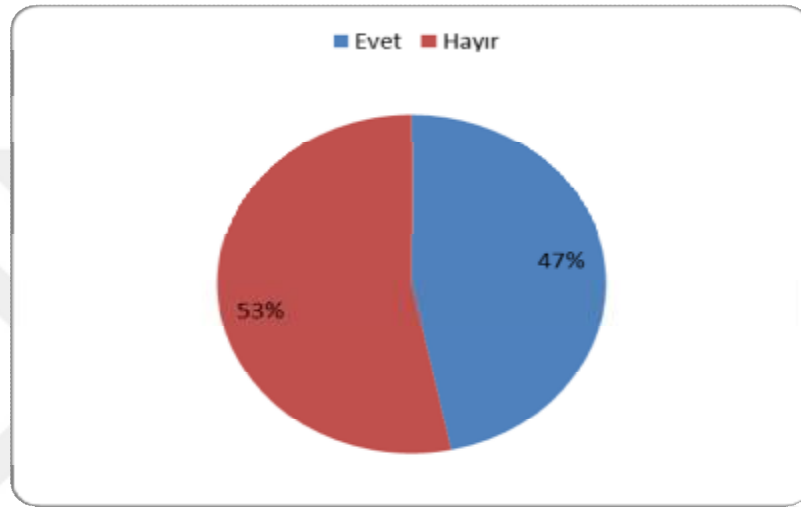

Şekil 4.163. 51+ Yaş Grubundaki Katılımcıların Su ürünleri ile kaç çeşit yemek yapabilirsiniz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

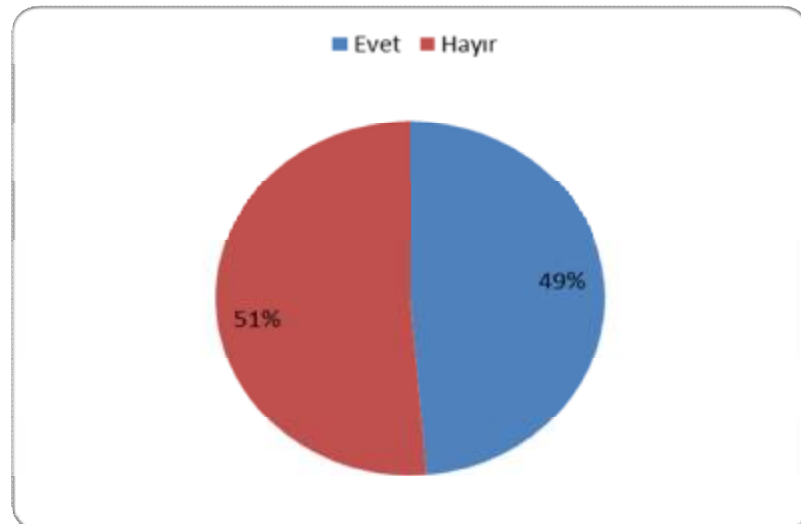
Soru 11. Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.51. Yaş Gruplarına Göre Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtlar.

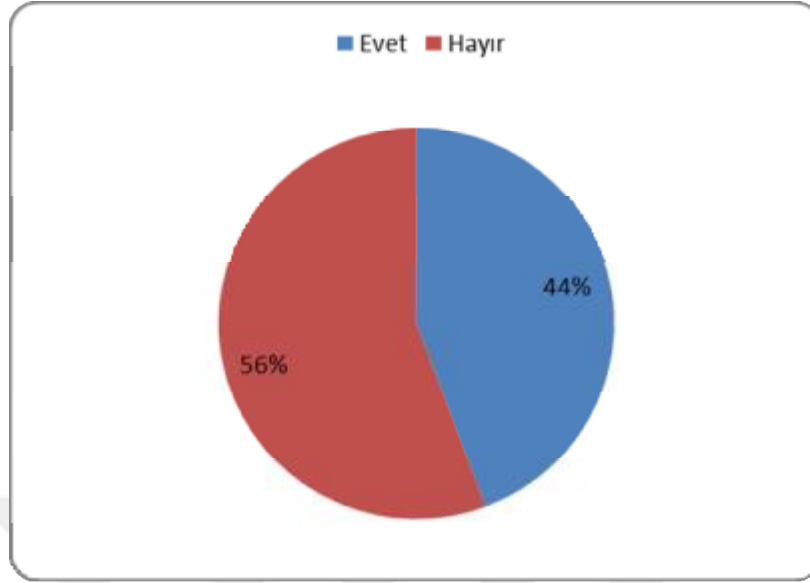
Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	164	173
36-50	69	88
51+	39	49
Toplam	272	310

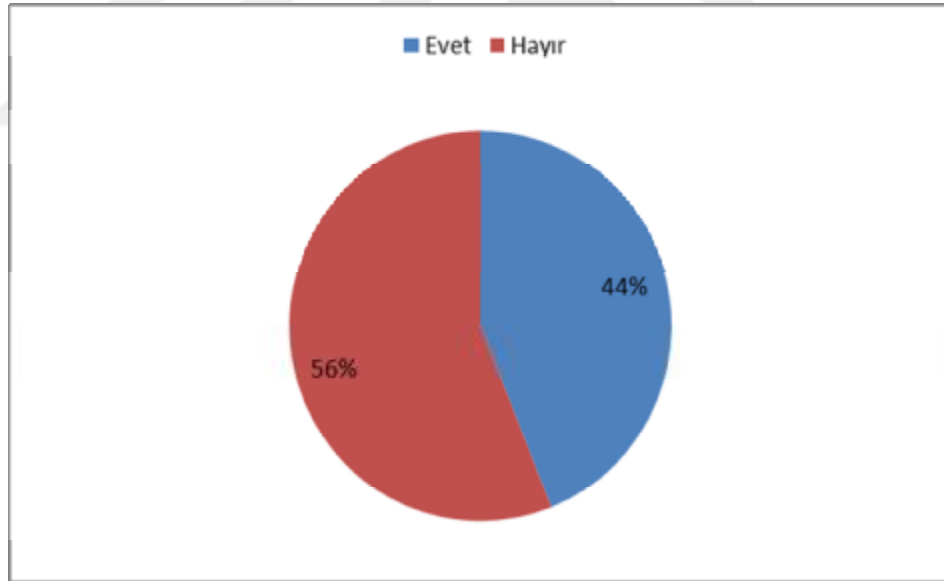
Şekil 4.164. Yaş Gruplarına Göre Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.165. 18-35 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.166. 36-50 Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

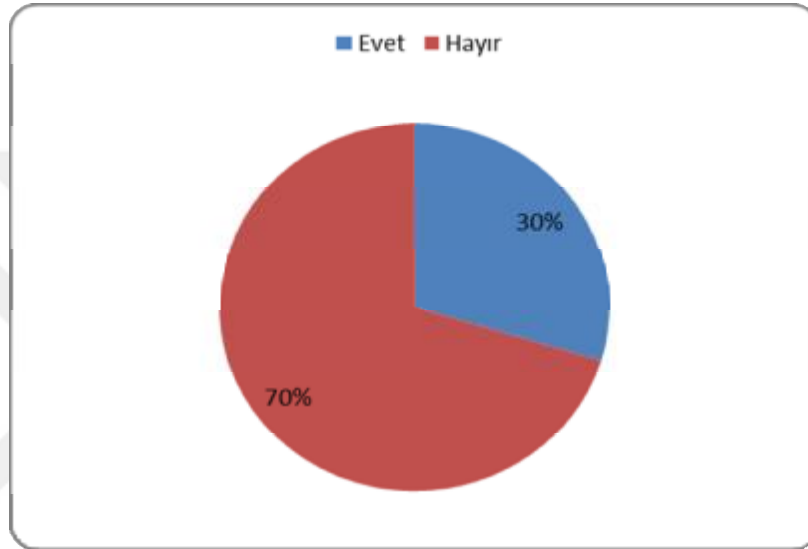

Şekil 4.167. 51+ Yaş Grubuna Ait Katılımcıların Balığı kısa sürede yemeye hazır şekilde servis eden firmalar olsa tüketiminiz artar mı? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

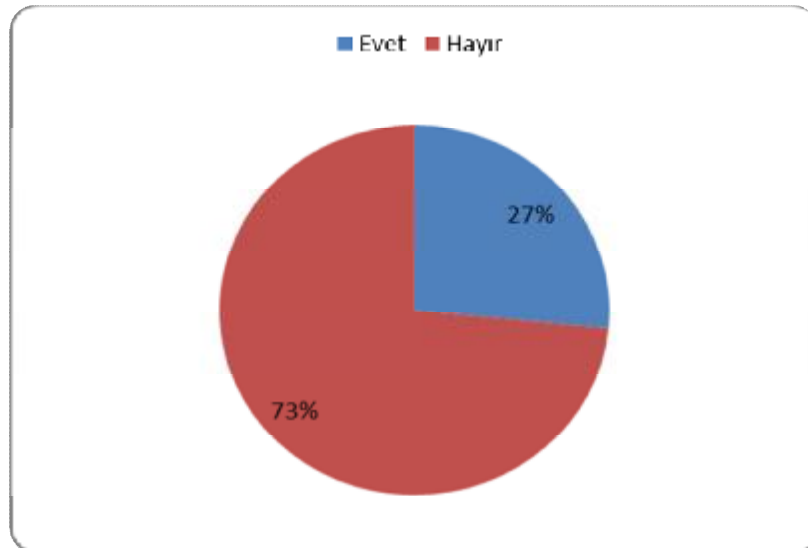
Soru 12. Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.52. Yaş Gruplarına Göre Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtlar.

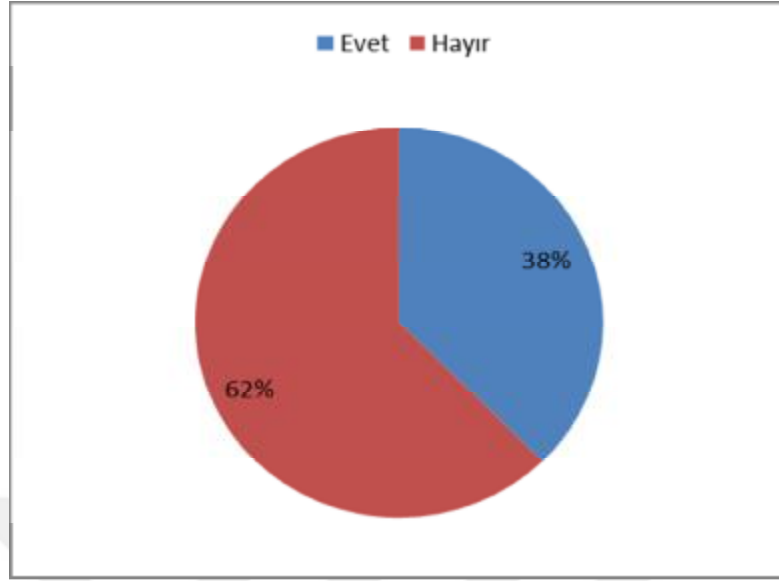
Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	90	249
35-50	59	98
51+	24	64
Toplam	173	411

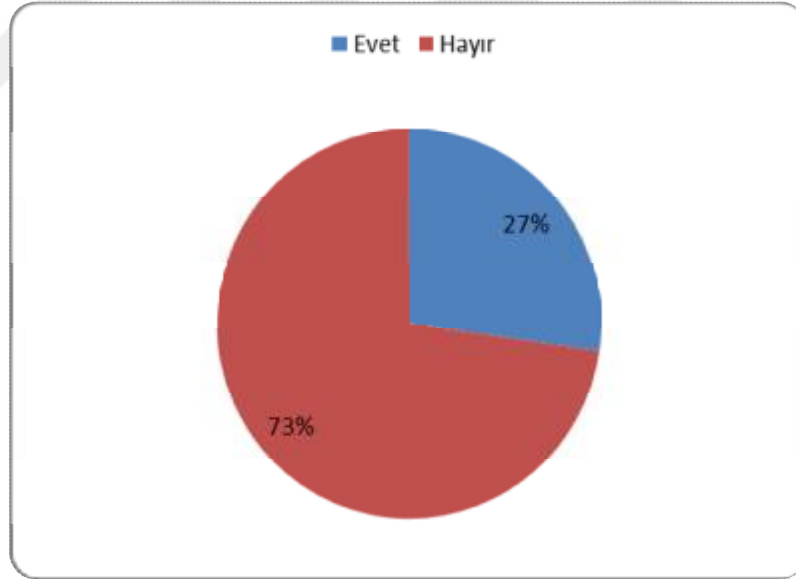
Şekil 4.168. Yaş Gruplarına Göre Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.169.18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

Şekil 4.170. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

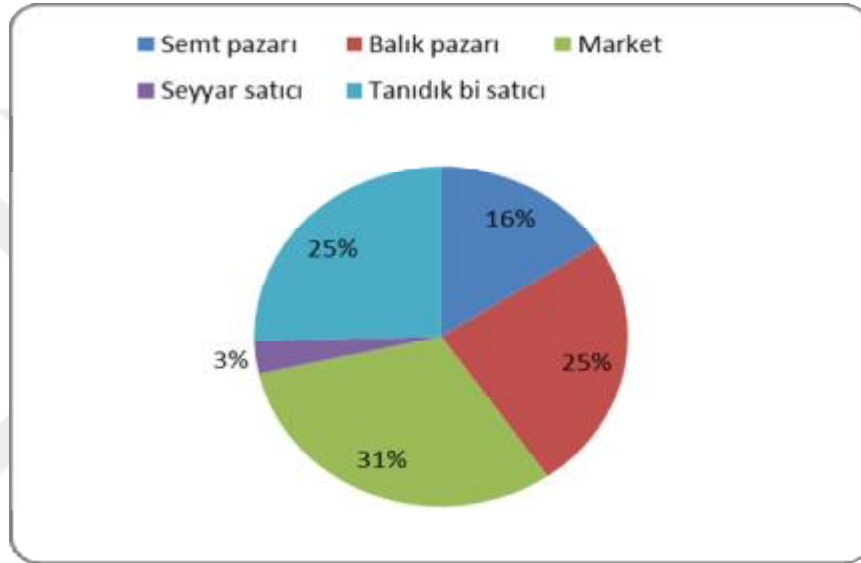

Şekil 4.171. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların Şehrinizde bulunan su ürünleri pazar ağını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verdikleri yanıtların Dağılımı.

Soru 13. Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.53. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna alınan yanıtlar.

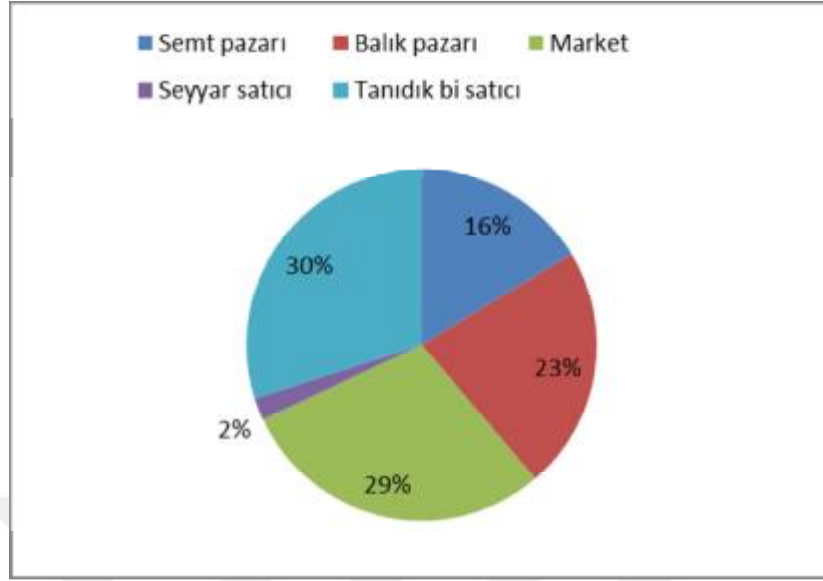
Yaş Grupları	Semt pazarı	Balık pazarı	Market	Seyyar satıcı	Tanıdık bir satıcı
18-35	48	82	123	12	75
36-50	24	33	43	3	44
51+	19	26	13	3	27
Toplam	91	141	179	18	146

Şekil 4.172. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna alınan yanıtların dağılımı

Şekil 4.173. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.174. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

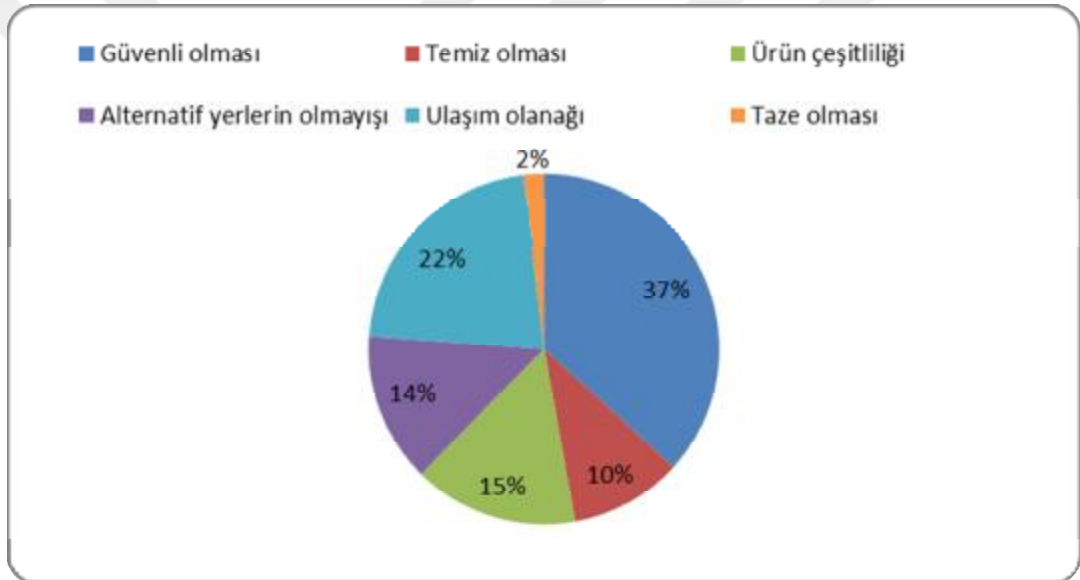

Şekil 4.175. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Balığı en çok nereden satın almayı tercih edersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

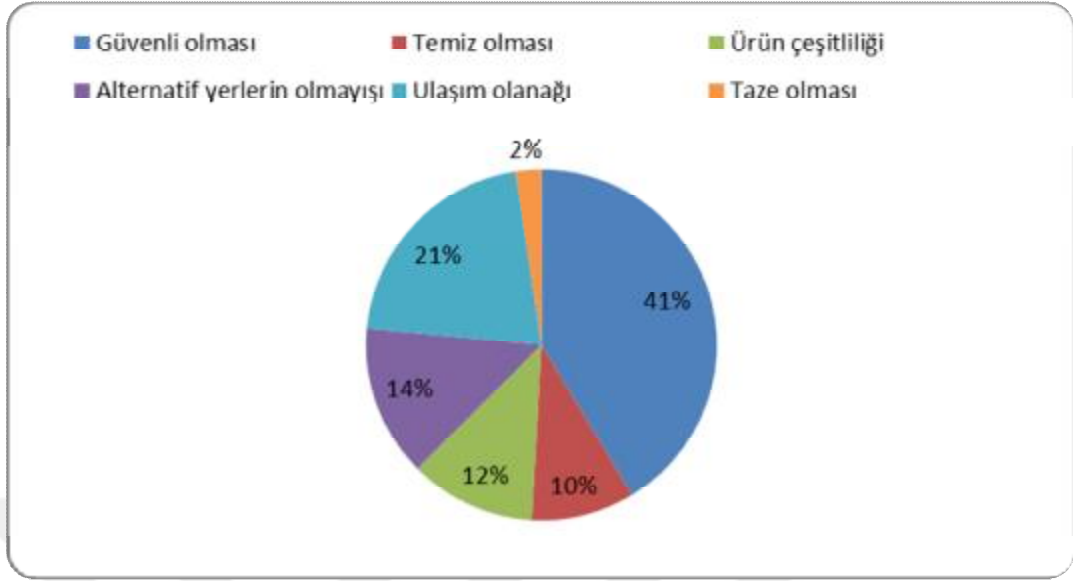
Soru 14. Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.54. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna alınan yanıtlar

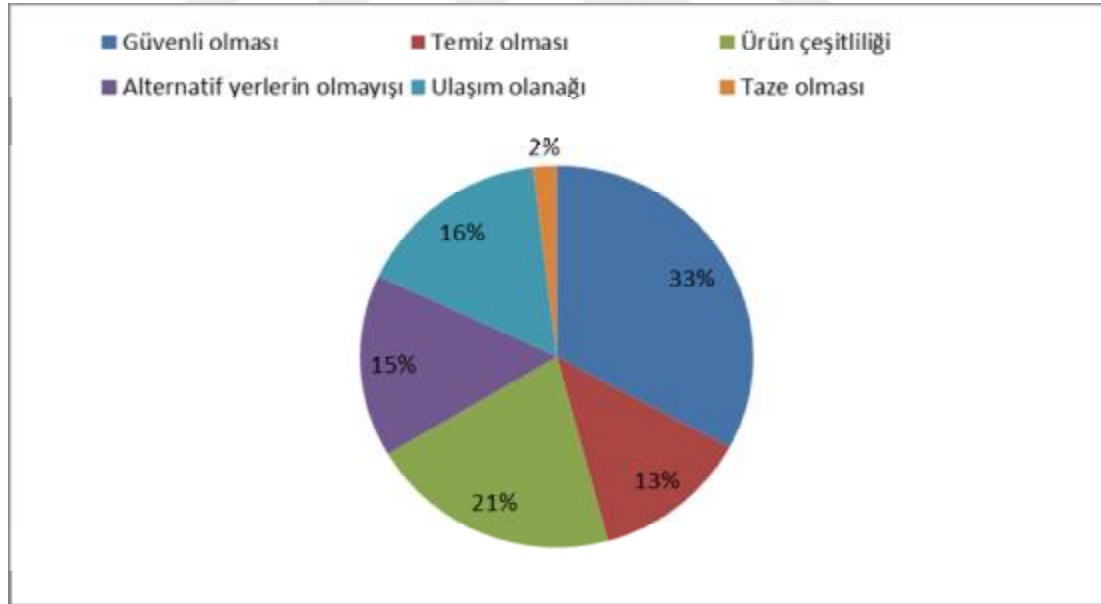
Yaş Grupları	Güvenli olması	Temiz olması	Ürün çeşitliliği	Alternatif yerlerin olmayışı	Ulaşım olanağı	Taze olması
18-35	139	32	39	47	71	8
35-50	51	20	32	24	25	3
51+	23	8	17	9	31	0
Toplam	213	60	88	80	127	11

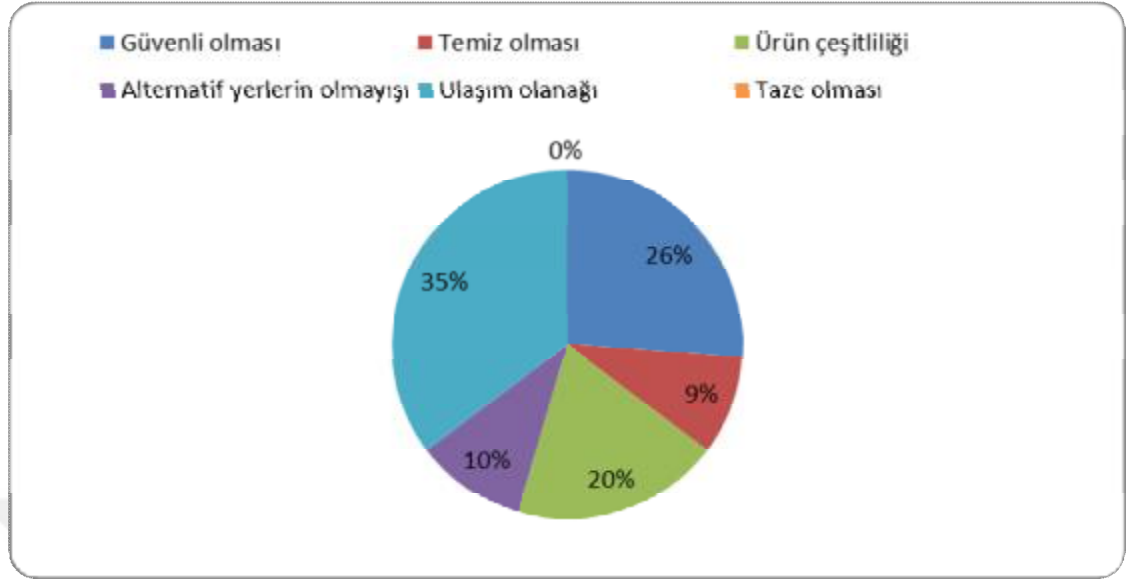
Şekil 4.176. Yaş Gruplarına Göre Katılımcılara sorulan “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna alınan yanıtların dağılımı

Şekil 4.177. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.178. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

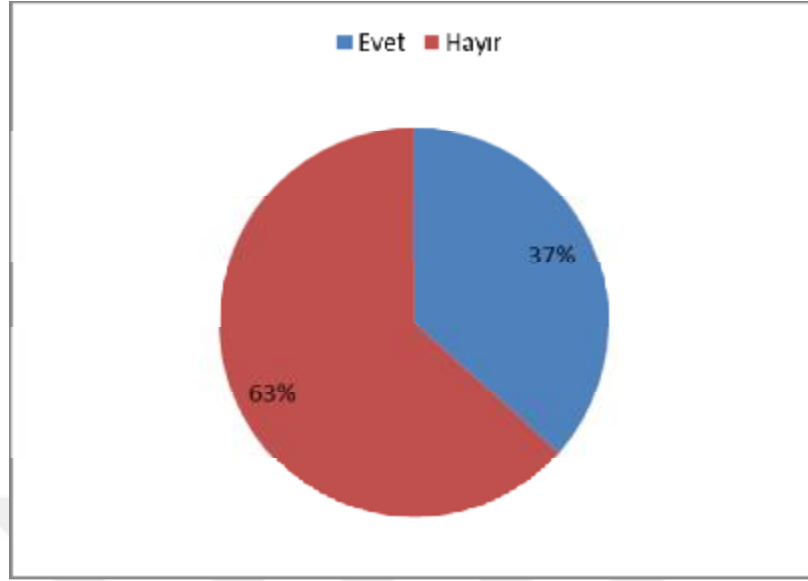

Şekil 4.179. 51+Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su Ürünlerini satın alacağınız yerin tercihi konusunda en çok hangisi etkilidir” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

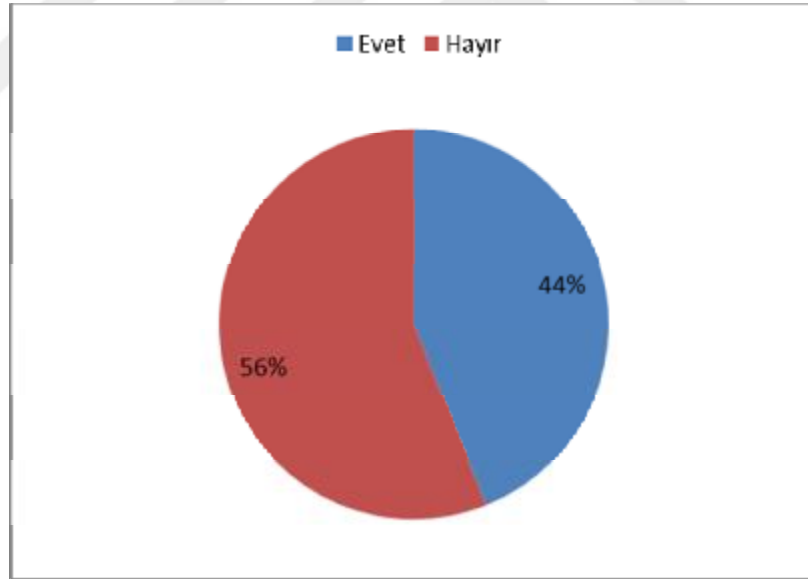
Soru 15. Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.55. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna alınan yanıtlar

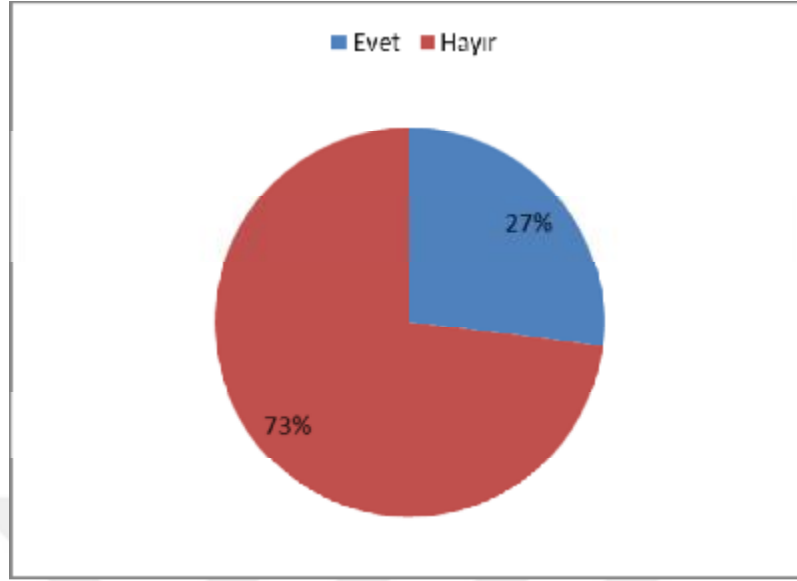
Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	149	190
36-50	41	111
51+	22	66
Toplam	212	367

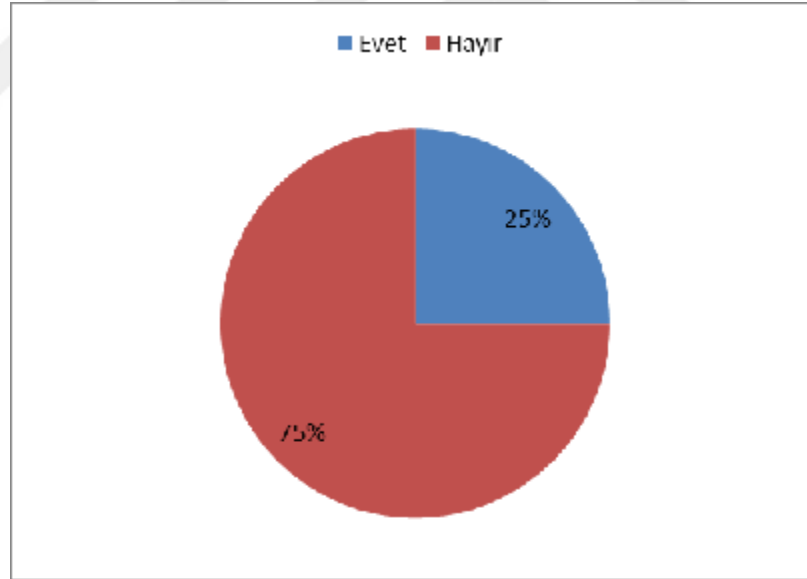
Şekil 4.180. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna alınan yanıtların dağılımı

Şekil 4.181. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.182. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

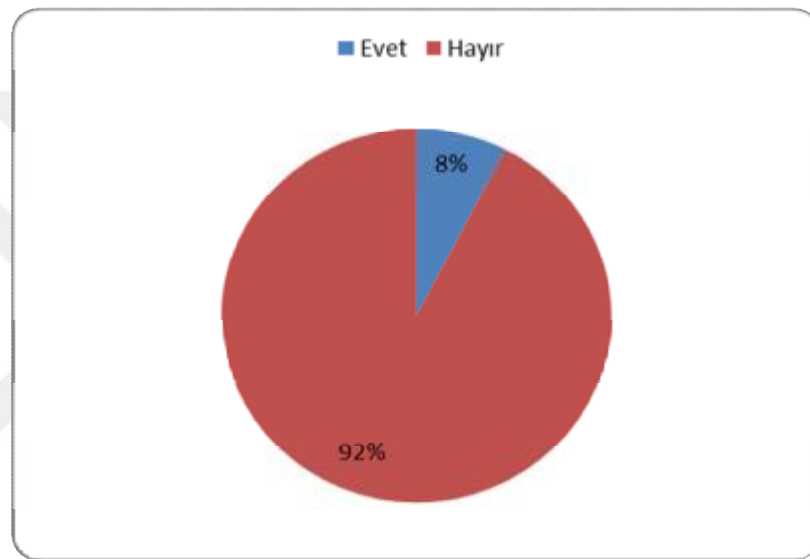

Şekil 4.183. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünleri ile ilgili genel olarak reklamlar(promosyonlar, medya vb.) tüketiminizi etkiliyor mu” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

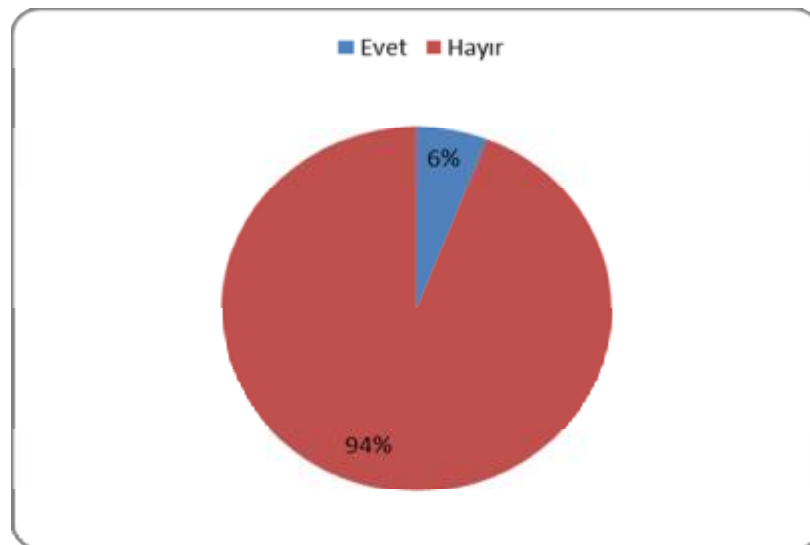
Soru 16. Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.56. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna alınan yanıtlar

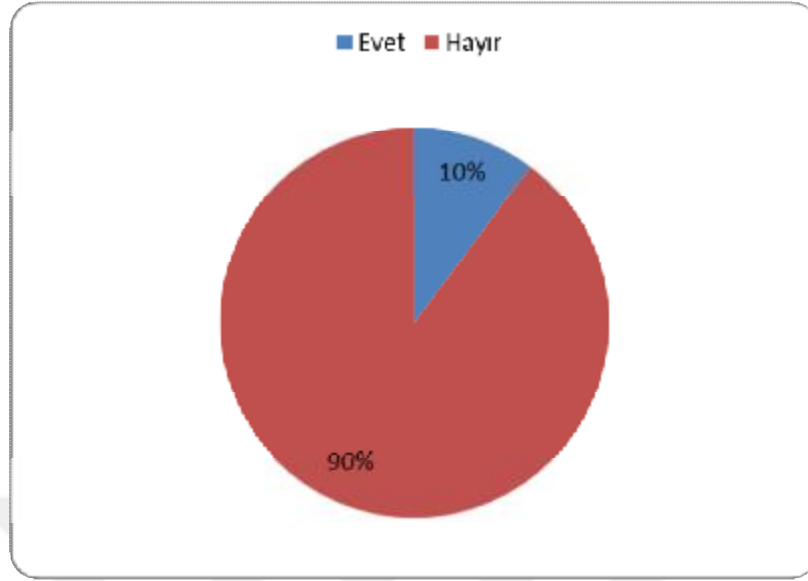
	Evet	Hayır
18-35	20	319
36-50	15	143
51+	9	79
Toplam	44	541

Şekil 4.184. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.185. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

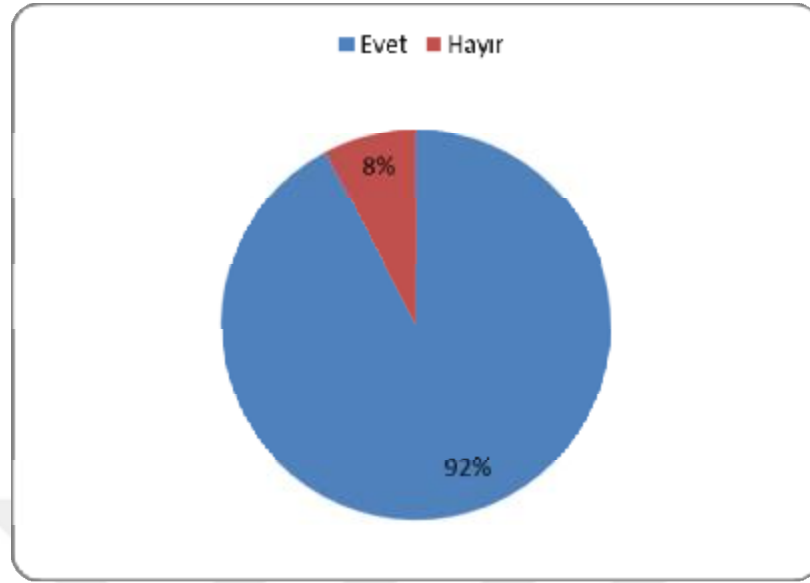

Şekil 4.186. 51+ Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Su ürünlerinin tanıtımını yeterli buluyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

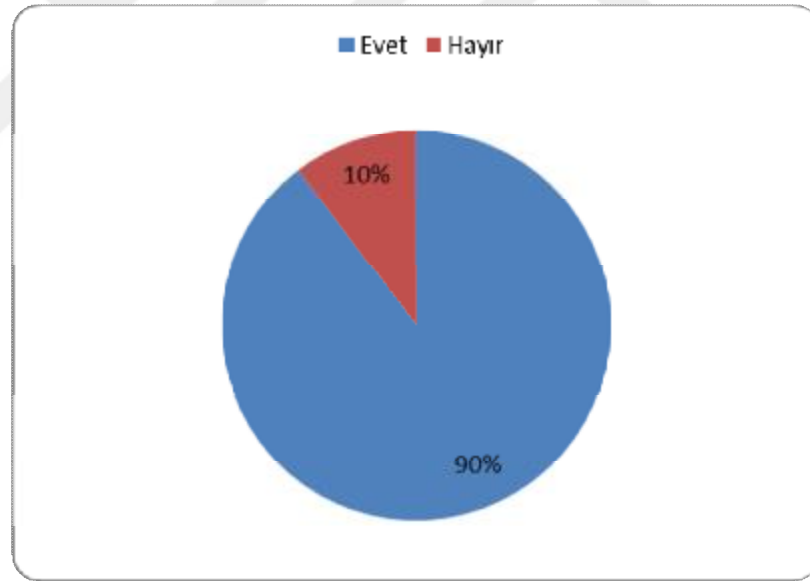
Soru 17. Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır? Sorusuna verilen yanıtlara yaş faktörünün etkisi incelenmiş ve şekil 3 de gösterilen sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çizelge 4.57. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna alınan yanıtlar

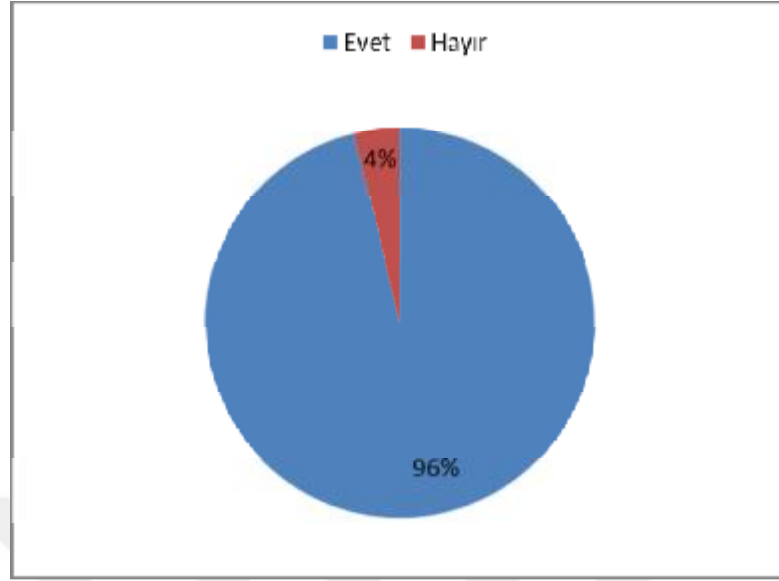
Yaş Grupları	Evet	Hayır
18-35	304	35
36-50	151	6
51+	84	4
Toplam	539	45

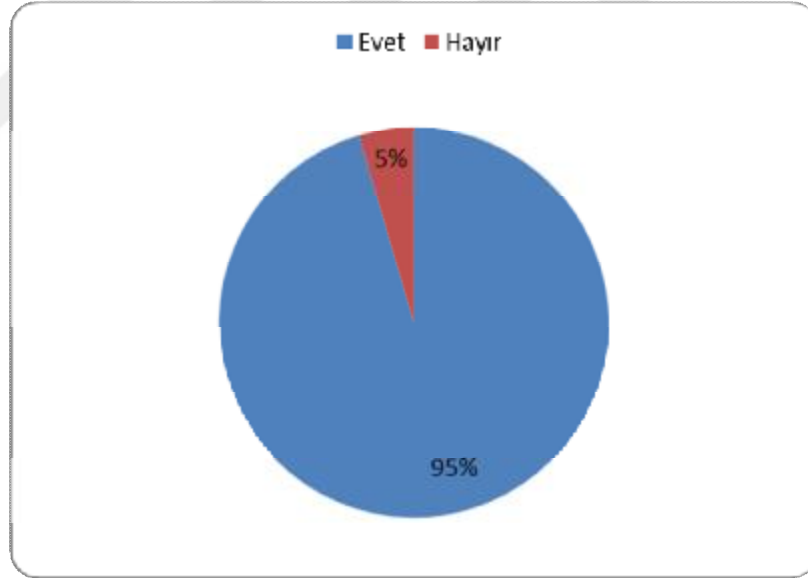
Şekil 4.187. Yaş Grubuna göre Katılımcılara sorulan “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna alınan yanıtların dağılımı

Şekil 4.188. 18-35 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.189. 36-50 Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Şekil 4.190. 51+Yaş Grubuna ait Katılımcıların “Sizce Mersin ilinde su ürünleri alışveriş merkezi olmalı mıdır” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Araştırmada elde edilen en önemli bulgular incelendiğinde şu sonuçlar ilgi çekici olarak ortaya çıkartılmıştır. Mersin ili merkezi genelinde yapılan bu anket çalışmasında katılımcıların büyük bir çoğunluğunun beyaz eti tercih ettikleri, bu fakat bu tercihlerin cinsiyete göre değiştiği saptanmıştır. Su ürünleri açısından ise cinsiyetin etki etmediği saptanmıştır. Tüketicilerin öncelikli olarak % 54'ünün

kanatlı etini, % 33'ünün kırmızı eti ve % 13'ünün balık etini tercih ettikleri belirlenmiştir. Benzeri bir çalışma Adana ili merkezi için yapıldığında bu tercihler sırasıyla %53, %32 ve %15 olarak belirlenmiştir (Dikel ve ark. 2015). Mersin ili tüketicilerinin su ürünleri tüketimi Adana ili tüketicilerinden daha düşük olduğu görülmektedir. İnsanların besin tüketim tercihleri hayli kompleks olduğu çok iyi bilinmektedir (Evans ve Cox, 2006). Bu tercihlerin seçiminde bir çok faktör etkili olur, bunlar; tüketicinin ruhsal hali, sağlığı, muhakeme yeteneği, ürünün doğal içeriği, fiyatı diyetetik oluşu, ürüne karşı aşinalık (Steptoe ve ark., 1995), yönetsel baskılar, etikle ilgili durumlar (Martins ve Pliner, 1998), ekolojik refah, çevre koruma, politik değerler ve inançlar (Lindeman ve Vaananen, 2000, Bonne ve ark., 2007; Evans ve Cox, 2006). Özellikle geçiş ekonomilerinde (örneğin Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan ve Romanya gibi ülkelerde) ürünün tazeliği ve fiyatı besin seçiminde en önemli faktörler olarak bildirilmiştir (Pertovici ve ark., 2004). Tüketicinin su ürünlerini tercih ederken sahip oldukları güven seviyesi meslek gruplarına göre değişmekle birlikte yapılan bir çalışma Bangladeş – Dakka da en sözüne en güvenilir kaynakların Üniversiteli Bilim adamları oldukları onları sırayla uzman doktorların ve çiftçilerin izledikleri bildirilirken son sıraların süpermarket kitapçıkları, devlet personeli ve politik partililerinden oluştuğu bildirilmiştir (Ahamed 2009).

Tüketici tercihleri ile ilgili konularda yurdumuzda geçmiş dönemlere ait yapılmış birçok çalışma ile farklı bir çok sonuç elde edilmiştir. Oğuzhan (2009)'ın, Erzurum ilindeki anket çalışması sonuçlarına göre ankete katılanların kırmızı eti birinci sırada (% 56), tavuk etini ikinci sırada (% 37.33), balık etini ise üçüncü sırada (% 6.66) tükettiklerini tespit etmiştir. Ancak, Çolakoğlu ve ark. (2006)'nın Çanakkale ilinde yaptıkları anket çalışmasına katılanların beyaz eti birinci sırada (% 47.5), balık etini ikinci sırada (% 29.85), kırmızı eti ise üçüncü sırada (% 22.05) tükettikleri, Aydın ve Karadurmuş (2013)'un Trabzon ve Giresun illerinde yaptıkları çalışmada ise ankete katılanların su ürünlerini birinci sırada (% 41), kanatlı etini ikinci sırada (% 33) ve kırmızı eti ise üçüncü sırada (% 26) tükettikleri rapor edilmiştir. Ergönül (2011) de Manisa ili için yapılan çalışma ile et tüketim tercihleri ortaya konmuş, buna tercihler %34 kırmızı et, %22 kanatlı eti, %21 su ürünleri ve %

21 ise fark etmez şeklinde belirlenmiştir. Bu durum hayvansal gıda tercihinde bölgeler arasında farklılık olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca, Elbek ve ark. (1999)'nın bildirdiğine göre, İzmir'in kıyı kesiminde kişi başı balık tüketimi 36.7 kg/yıl iken karasal kesimde 13.9 kg/yıl'dır. Bu durum, kıyı bölgesinde yaşayan insanların kıyı bölgesinin uzağında yaşayan insanlardan daha fazla su ürünleri tükettiğini ortaya çıkarmıştır. Diğer yandan, kırmızı et fiyatlarının aşırı derecede yükselmesi nedeniyle hayvansal protein tüketiminde tüketici tercihinin, gelişen ve dinamik bir pazara sahip olan beyaz ete yönelmiş olduğu düşünülmektedir. Tüketim tercihleri üzerine cinsiyetlerin yarattığı olası farklarını belirlemek amacıyla yapılan incelemelerde ise cinsiyetin su ürünleri tüketimine etki etmediği her iki cinsiyete ait katılımcıların benzer su ürünleri tüketim tercihleri olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Kahramanmaraş ili için yapılan bir çalışmada da benzer bir biçimde tespit edilmiştir (Beyazbayrak 2014).

Araştırmada et tüketim şekli üzerine yaş faktörünün önemli düzede etki etmediği bulunmuştur. Buna göre yaş grupları arasında benzer tüketim eğilimleri görülmüştür. Yaş faktörü hem alım gücünü hem de bilgi ve görgüyü etkilemesi bakımından et tüketimini etkileme olasılığı olduğu düşünülmüş olmasına karşın yapılan analizler sonucunda bu yönde olmadığını ortaya koymuştur. Benzer sonuçlar Adana için 2014 yılında incelenmiş ve açıklanmıştır (Dikel ve ark., 2015).

Et tüketim şekli üzerine eğitim seviyesinin etkisine bakmak için yapılan incelemeler sonucunda eğitim seviyesinin et tüketimi tercihini etkilemediği, Üniversite mezunlarının tercihleri ile diğer eğitim seviyelerinden gelen katılımcıların tercih seviyeleri arasında farkın önemsiz seviyede olduğu görülmüştür. Fakat bunun yanı sıra Üniversite mezunlarının daha yüksek oranda su ürünleri tercih ettikleri saptanan diğer önemli bir bulgu olmuştur. Eğitim seviyesinin yükselmesi ile su ürünleri tüketim ilgisinin artması beklenen bir olgu olarak kayıtlara geçmiştir.

Düzenli olarak su ürünleri tüketimi üzerine cinsiyet, yaş ve eğitim seviyelerinin etkileri incelendiğinde ise çıkan sonuçlar Mersin ili merkezinin su ürünleri tüketimini düzenli yapılması konusunda önemli ipuçları üretmiştir. Analiz sonuçlarına göre erkek tüketicilerin yüksek oranda düzenli su ürünleri tüketimine sahip oldukları belirlenmiştir. Buna karşın eğitim durumunun bu konuda etkili

olmadığı üniversite mezunlarının diğer eğitim seviyeleri ile aynı düzeyde düzenli su ürünleri tüketim eğilimlerine sahip oldukları belirlenmiştir. Aynı olgu üzerine yaş faktörünün etkileri incelendiğinde özellikle 36 yaş ve üstü yaş gruplarına dahil olan katılımcıların düzenli su ürünleri tercihleri diğer gruptan önemli düzeyde yüksek bulunmuştur. Sonuçlara göre 36 yaş ve üstü tüketicilerin Mersin ilinde daha düzenli olarak su ürünleri tüketim eğiliminde olduklarını göstermiştir. Benzeri bir sonuç Kahramanmaraş bölgesi için 33 yaş ve üzeri olan tüketicilerin benzer bir eğilime sahip olduklarını ifade etmektedir (Beyazbayrak 2014).

Su ürünlerinin pahalı olup olmadığı konusunda oluşmuş algıyı incelemek amacıyla sorulan soruya alınan yanıtlar üzerine etki eden faktörler incelenmiş. Buna göre Mersin ili merkezinde erkek katılımcıların kadınlara oranla su ürünlerini daha pahalı buldukları ortaya çıkmıştır. Eğitim durumunun su ürünlerinin pahalı olma algısı üzerine etkilerine bakıldığında, eğitim seviyesinin pahalılık algısı üzerine bir fark yaratmadığı sonucuna varılmıştır. Adana’da 2015 yılında yürütülen benzer bir çalışmada alınan sonuçlara göre ise bu kentte üniversite mezunlarının su ürünlerinin pahalı olma konusundaki algıları diğer eğitim seviyeli katılımcılardan daha düşük çıkmıştır (Dikel ve ark., 2015). Pahalılık algısı Mersin bölgesi için eğitim seviyesine göre değişmezken bu durum Adana için farklı bulunmuştur.

Su Ürünlerinin pahalı olma algısı üzerine yaş faktörünün etkisine bakıldığında yaş faktörünün bu durumu önemli ölçüde etkilediği görülmüştür. Özellikle 36-50 yaş grubu arasındaki katılımcılar için su ürünleri pahalı bulunmazken diğer yaş grupları için pahalı bulunmuştur. Diğer sorulardan elde edilen verilerle desteklendiğinde de 36-50 yaş grubu bireylerin daha düzenli tüketim alışkanlıkları ve su ürünlerini pazarını daha detaylı takip ettikleri dolayısı ile ilgili konuda daha donanımlı oldukları izlenimi yaratmıştır.

Su ürünlerinin tüketiminde gelir seviyesinin önemli olup olmadığı algısı üzerine cinsiyet, yaş ve eğitim durumunun etkileri incelendiğinde cinsiyet faktörünün önemli olmadığı sonucuna varılmıştır. Aynı konuda Adana’da 2015 yılında elde edilen verilere göre kadın tüketicilerin erkeklere göre gelir seviyesinin tüketimi etkilediği sonucuna varılmıştır. Ayrıca Kahramanmaraş’ta 2014 yılında yapılan çalışma da gelir seviyesinin su ürünleri tüketimine anlamlı bir etki yapmadığı

sonucuna vurgu yapmıştır (Beyazbayrak 2014). Araştırmada aynı biçimde yaş faktörü ve eğitim seviyesine göre gelir seviyesinin tüketimi etkilemediği sonucu ağı basmıştır. Benzer bulgular Dikel ve ark (2015) ile de desteklenebilir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Çalışmada elde edilen veriler başlıklar altında incelenerek değerlendirilmiş ve bu değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan sonuç bu başlık altında değerlendirilerek öneriler hazırlanmıştır.

5.1. Sonuç

Mersin ilinde daha önce su ürünleri tüketici algısını belirlemeye yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma ile ülkemizde yapılmış benzer çalışmalar incelenmiş ve bulgular karşılaştırılmıştır. Böylece, Mersin ilinde sadece anket uygulanan merkez ilçelerinde su ürünleri tüketici algısını değerlendiren örnek bir literatür bilgisi oluşturulmuştur. Bu nedenle, sonuçlar tüm Mersin ilinin nüfusunu temsil etmemektedir. Bu araştırmanın sonuçları sınırlı olsa da su ürünleri tüketici algısının anlaşılması açısından su ürünleri endüstrisine önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Su ürünleri önemli hayvansal protein kaynaklarından biri olmasının yanı sıra, içerdiği diğer besin bileşenleri açısından da oldukça önemli bir besindir. Son yıllarda dengeli beslenme ve doğru gıdaların tüketimine yönelik önemli açıklamalar yapılmaktadır. Ancak su ürünlerinin insan sağlığı açısından önemi sorulan katılımcıların % 67,17'sinin iyi derecede, % 26,93'ünün orta derecede, % 5,89'unun ise düşük derecede bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir. Peki, tüketiciler su ürünlerinin diğer hayvansal gıdalara alternatif olması ve besinsel öneme sahip olduğunu bilmesinin yanı sıra tadını da beğenmesine rağmen neden katılımcılar % 13,13 ile su ürünleri tüketmeyi en düşük oranda tercih etmektedirler?

Neden su ürünleri tüketme tercihi oldukça düşük:

Alınan cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde

- Su ürünleri, “kokusundan” dolayı tercih edilmemektedir.
- Su ürünleri, “temizlenmesinin” zahmetli olmasından dolayı tercih edilmemektedir.

- Su ürünleri, “fiyatından” dolayı tercih edilmemektedir.
- Su ürünleri, “tüketme alışkanlığının” yeterli olmamasından dolayı tercih edilmemektedir.
- Su ürünleri, “tanıtımının” yetersiz ve popüler olmamasından dolayı tercih edilmemektedir.
- Su ürünlerinin tüketimi için “yemek tarifi” bilgisi sınırlıdır.
- Özellikle “işlenmiş su ürünleri” oldukça düşük oranda tercih edilmektedir.
- Su ürünleri, “yetiştiricilik ürünleri” oldukça düşük oranda tercih edilmektedir.
- Su ürünleri, kısa sürede tüketime hazır şekilde servis eden “firmaların yetersizliğinden” dolayı tercih edilmemektedir.
- Mersin şehrinde su ürünleri pazar ağı yetersizdir.

5.2. Öneriler

- Tüketici, gıda tercihinde belirleyici bir role sahiptir. Bu yüzden tüketici bilincinin geliştirilmesi açısından su ürünlerinin beslenmedeki önemi tüketiciye anlatılmalı ve tüketimi özendirici tanıtım projeleri geliştirilmelidir. Özellikle kamu spotu hazırlanmalı ve yayınlanmaya devam edilmelidir.
- Su ürünlerinin pazarlanmasında ihtiyaç duyulan pazar ağının genişletilmesi ve su ürünlerinin satış noktalarının artırılması yönünde projeler gerçekleştirilmelidir. Özellikle yetiştirici birlikleri oluşturularak, pazarlama organizasyonu sağlanmalıdır.
- Özellikle Mersin şehrinde istihdamı sağlayacak, balığı kısa sürede tüketiciye sunacak balık satış noktası projeleri uygulanmalıdır.
- Su ürünlerinin üretim kaynağı tüketici tercihinin etkilemektedir. Özellikle son yıllarda gelişen ve gelişmekte olan su ürünleri yetiştiricilik ürünleri ve su ürünleri işleme ürünleri tüketiminin

faydaları ve avantajları yönünden bilgi sunumları ile tüketici bilincini uyarıcı çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca şu anda bazı türler için avcılık ürünleri ihtiyacını karşılamakta yeterli değildir. Bu nedenle yetiştiricilik ürünlerinin altı çizilmelidir.

- Mersinde su ürünlerinin tüketim tercihi ürünlerin taze olması yönündedir. Bu açıdan su ürünlerine olan güvenin artırılması için tazelik standartları doğrultusunda ürünleri belgelendirmek önemli bir ayrıntı olacaktır.
- Su ürünleri ile yemek hazırlama bilgisi yetersizdir. Su ürünlerinin tüketimde daha çok tercih edilmesi için yemek tarifi çeşitliliğini arttıracak çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.
- Genel olarak su ürünlerinin pahalı bulunmasına rağmen, özellikle yetiştiriciliği yapılan alabalık, levrek, çipura, ton balıkları gibi türlerin fiyatları kırmızı ete oranla çok daha düşük ve tavuk eti ile rekabet edebilecek düzeydedir. Günlük protein ihtiyacını karşılamak için sofralarda en azından bir alternatif haline dönüştürülmelidir.

Sonuç olarak, sağlık açısından besinsel önemi bilinen su ürünlerinin Mersin ili tüketicileri tarafından tercihinin ve tüketim sıklığının artırılması, kısaca tüketim alışkanlığının oluşmasını sağlamak için daha çok tanıtıma ve tüketici algısının anlaşılması için daha kapsamlı güncel ve periyodik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKLAR

- ADIGÜZEL, F., CIVELEK, O., SAYILI, M., VE BÜYÜKBAY, E. O. 2009. Tokat ili Almus ilçesinde ailelerin balık tüketim durumu. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, (2).
- AHAMED, A.F.M.J., 2009. Consumer's Attitude and Consumption of Fish in Dhaka City: Influence of Perceived Risk, Trust and Knowledge, Master Thesis in Fisheries and Aquaculture Management and Economics, The Norwegian College of Fishery Science University of Tromso, Norway Nha Trang University, Vietnam.
- AKBAY, C., MERAL, Y., YILMAZ, H. İ., ve GÖZEK, S. 2013. Türkiye'de Ailelerin Su Ürünleri Tüketiminin Ekonomik Analizi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam University Journal Of Natural Sciences*, 16(3), 1-7.
- ANONİM, 2014a. Çukurova Üniversitesi Adana Tanıtım Sitesi, Adana'nın Coğrafi Konumu, <http://adana.cukurova.edu.tr/cografya.asp>
- ANONİM, 2014b. <http://turkiyeharitasi.com/mersin/>
- AYDIN, M., KARADURMUŞ, U., 2013. Trabzon ve Giresun Bölgelerindeki Su Ürünleri Tüketim Alışkanlıkları, *Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi*, 3(9): 57-71.
- BAKER, K. K., WATTERS, C., ONAKA, A. T., HORIUCHI, B., DANNEMILLER, J., VE BROOKS, B. 2012. Hawaii Health Survey: Fish Consumption for Adults in Hawaii HHS, 2007–2008. *Honolulu, Hawaii: OHSM, Department of Health*.
- BEYAZBAYRAK, Z., 2014. Kahramanmaraş İli Merkez ilçede Balık Tüketim Alışkanlıkları. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1-51s.
- BIRCH, D., LAWLEY, M. AND HAMBLIN, D., (2012). Drivers and barriers to seafood consumption in Australia, *Journal of Consumer Marketing*, 29(1): 64–73. doi: 10.1108/07363761211193055

- BONNE, KARIJN; VERMEIR, IRIS; BERGEAUD-BLACKLER, FLORENCE; AND VERBEKE, WIM 2007. Determinants of halal meat consumption in France. *British Food Journal*, 109(5), 367-386
- BURGER, J., FLEISCHER, J., AND GOCHFELD, M. 2003. Fish, shellfish, and meat meals of the public in Singapore. *Environmental research*, 92(3), 254-261.
- CAPPS, O. 1986. Changes in domestic demand for food: impacts on Southern agriculture. *Southern Journal of Agricultural Economics*, 18(01), 25-36.
- CEYLAN, M., YILDIRIM, İ., VEVE ÇİFTÇİ, K. 2008. The determining of fish consumption structure and aptitude to buy of consumers. *VIII. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi, Gıda Pazarlaması*, 172-181.
- CRITFC (Columbia River Inter-Tribal Fish Commission). 1994. *A Fish Consumption Survey of the Umatilla, Nez Perce, Yakama, and Warm Spring tribes of the Columbia River Basin* Portland, OR, , USA
- ÇOLAKOĞLU, F.A., İŞMEN, A., ÖZEN, Ö., ÇAKIR, F., YİĞİN, Ç., ORMANCI, H. B., 2006. Çanakkale İlindeki Su Ürünleri Tüketim Davranışlarının Değerlendirilmesi, *Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi*, 23(1/3): 387-392.
- DELLENBARGER, L. E., LUZAR, E. J., and SCHUPP, A. R. 1988. Household demand for catfish in Louisiana. *Agribusiness*, 4(5), 493-501.
- DELLENBARGER, L. E., DILLARD, J., SCHUPP, A. R., ZAPATA, H. O., AND YOUNG, B. T. 1992. Socioeconomic factors associated with at-home and away-from home catfish consumption in the United States. *Agribusiness*, 8(1), 35-46.
- DIPIETRO B. 2014. Why People Are Eating Less Fish As Consumption of Seafood Declines, Part of Problem Is Fragmented Industry. Wall Street Journal. Updated April 15, 2014 4:01 p.m. ET. <http://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304688104579465721070784980>
- ELBEK, A.G., İŞGÖREN EMİROĞLU, D., SAYGI, H., 1999. İzmir İlinde Su Ürünleri Tüketimi. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Yayınları No:57.

- ERDAL, G., ESENGÜN, K., 2008. Tokat İlinde Balık Tüketimini Etkileyen Faktörlerin Logit Model ile Analizi, *E. Ü. Su Ürünleri Dergisi*, 25(3): 203-209.
- ERGÖNÜL, B. 2011. Meat consumption and buying behaviors of consumers living in Manisa city center, Turkey. *Journal of Animal and Veterinary Advances*, 10(3), 286-290.
- EVANS, G., and COX, D.N. 2006. Australian consumers' antecedents of attitudes towards foods produced by noandl technologies. *British Food Journal*, 108(11), 916-930.
- FAO, 2010. The state of world fisheries and aquaculture. FAO Fisheries and Aquaculture Department. Food and Agriculture Organization of The United Nations Rome, Italy, p. 64.
- FAO. 2011. Aquaculture Department. 2013. Global Aquaculture Production Statistics for the year.
- FAOstat. 2014.. Retrieved Feb, 2014.
- GILLESPIE, S. M. AND HOUSTON, M. J., 1975. An Analysis of seafood consumption patterns and product perceptions in Texas. Department of marketing Texas AveM University, p. 53.
- HATIRLI, S.A., DEMIRCAN, V. VE AKTAŞ, A.R. 2004. Isparta ilinde ailelerin balık tüketiminin analizi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 9(1): 245-256.
- HU, T. W. 1985. Analysis of Seafood Consumption in the US: 1970, 1974, 1978, 1981.
- KENT, G. 1987. Fish and nutrition in India. *Food policy*, 12(2), 161-175.
- KIZILASLAN, H., VE NALINCI, S. 2013. Amasya İli Merkez İlçedeki Hane halkının Kanatlı Eti Tüketim Alışkanlıkları ve Kanatlı Eti Tüketimini Etkileyen Faktörler. Gaziosmanpaşa Üniversitesi. *GOP Bilimsel Araştırma Dergisi*, 6, 1-18.
- LINDEMAN, M. VE VAANANEN, M. 2000. Measurement of ethical food choice motives. *Appetite*, 34(1), 55-59.

- MARTINS, Y. AND PLINER, P. 1998. The development of the food motivation scale. *Appetite* 30(1), 94.
- MCGUIRE, S. 2011. US Department of Agriculture and US Department of Health and Human Services, Dietary Guidelines for Americans, 2010. Washington, DC: US Government Printing Office, January 2011. *Advances in Nutrition: An International Review Journal*, 2(3), 293-294.
- MERCOLA, J. 2013. <http://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2013/07/09/farmed-salmon-dangers.aspx>
- NASH, D. A., AND BELL, F. W. 1969. *An inventory of demand equations for fishery products* (No. 232939).
- OECD 2014. [OECD-FAO Agricultural Outlook 2014 - © OECD 01-01-2014](http://dx.doi.org/10.1787/888933098763)
<http://dx.doi.org/10.1787/888933098763>
- OĞUZHAN, P., ANGIŞ, S., ATAMANALP, M., 2009. Erzurum İlindeki Tüketicilerin Su Ürünleri Tüketim Alışkanlığının Belirlenmesi Üzerine Araştırma XV. Ulusal Su Ürünleri Sempozyumu, Rize.
- OKEN, E., CHOI, A. L., KARAGAS, M. R., MARIEN, K., RHEINBERGER, C. M., SCHOENY, R., SUNDERLAND, E. AND KORRICK, S., 2012. Which Fish Should I Eat? Perspectives Influencing Fish Consumption Choices, *Environmental Health Perspectives*, 120(6): 790-798. doi:10.1289/ehp.1104500
- ORHAN, H., YÜKSEL, O., 2010. Burdur İli Su Ürünleri Tüketimi Anket Uygulaması, *Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 5(1): 1-7.
- PETROVICI, DAN A., RITSON, CHRISTOPHER AND NESS, MITCHELL 2004. The Theory of Reasoned Action and Food Choice: Insights from a Transitional Economy. *Journal of International Food and Agribusiness Marketing*, 16(1), 59-87.

- PIPPIN, K. AND MORRISON, W.R. 1975. Retail market potential for farm-cultured catfish, Arkansas agricultural experiment station bulletin 799, Department of Agricultural Economics and Rural Sociology, University of Arkansas, Fayetteville
- RODOLFO, M., NAYGA, J. AND CAPPS, O. 1995. Factors affecting the probability of consuming fish and shellfish in the away from home and at home markets. *Journal Agriculture and Applied Ecology*, 27: 161-171
- SARI, M., DEMIRULUS, H., VE SOGUT, B. 2000. A research on determining the fish consumption habit of students in Van province. In *4. Symposium of Fisheries, Erzurum (Turkey), 28-30 Jun 2000.*
- SAYGI, H., SAKA, S., FIRAT, K. AND KATAGAN, T., 2006. İzmir merkez ilçelerinde kamuoyunun balık tüketimi ve balık yetiştiriciliğine yaklaşımı, *E.U. Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 23 (1/2), 133-138
- SAYGI, H., BAYHAN, B., VE HEKİMOĞLU, M. A. 2015. Fishery Products Consumption in the Cities of Ankara and Izmir in Turkey. *Turkish Journal of Agriculture-Food Science and Technology*, 3(5).
- SAYILI, M., ESENGÜN, K., KAYIM, M. VE AKÇA, H., 1999. Tokat-Merkez İlçede Balık Tüketimini Etkileyen Faktörlerin Ekonometrik Analizi. *GOÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 16(1): 9-28
- STEPTOE, ANDREW, POLLARD, TESSA M., AND WARDLE, JANE 1995. Development of a Measure of the Motives Underlying the Selection of Food: the Food Choice Questionnaire. *Appetite*, 25, 267-284.
- ŞEN, B., CANPOLAT, Ö., SEVİM, A. F., SÖNMEZ, F., 2008. Elazığ İlinde Balık Eti Tüketimi, *Fırat Üniv. Fen ve Müh. Bil. Dergisi*, 20(3): 433-437.
- ŞENOL, Ş., VE SAYGI, H. 2001. Su Ürünleri Tüketimi İçin Bir Ekonometrik Model. *Su Ürünleri Dergisi*, 18(3).
- TÜİK, 2011b. Su Ürünleri İstatistikleri. Türkiye İstatistik Kurumu, Ankara. www.tuik.gov.tr/IcerikGetir.do?istab_id=139
- TÜİK, 2012. Su Ürünleri İstatistikleri. Türkiye İstatistik Kurumu, Ankara.
- TÜİK 2015. Türkiye İstatistik Kurumu. Erişim tarihi: 13 Nisan 2016. 2015 genel nüfus sayımı verileri

YÜKSEL, F., KUZGUN, N. K., ÖZER, E. İ., 2011. Tunceli İli Balık Tüketim Alışkanlığının Belirlenmesi, *Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi*, 2(5): 28-36.

ÖZGEÇMİŞ

05/01/1972 yılında Adana'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Adana'da tamamladı. 1994 yılında başladığı Çukurova Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi'nden 1998 yılında mezun oldu ve 2012 yılında Ç.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Su Ürünleri Yetiştiricilik Anabilim Dalında yüksek lisansa başladı. 1988-2013 yılları arasında Adana İncirlik Hava Üssünde iş deneyimine sahip Çiçek halen özel bir kuruluştaki yönetici olarak çalışmaya devam etmektedir.

